SAYI:11 EYLÜL 1995
100.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

SABAH DERGİ GRUBU

Tekno Panayır
BATMAN DAİMA

Bir Ortaçağ aksiyonu
CESUR YÜREK

68 filmle
YENİ SEZONA BAKIŞ

Hollywood'da Aşk Bambaşkadır

1 Milyon Dolarlık Film: İstanbul Kanatlarımın Altında

SWATCH SİNEMA KOLEKSİYONUNU GURURLA SUNAR

10.KÖY

TASARIMI ÜÇ USTA YÖNETMEN TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN BU KOLEKSİYON ÇOK ÖZEL. YALNIZCA 36.500 ADET ÜRETİLDİ. 5555 ADEDİ İSE 3'LÜ ÖZEL KUTUDA DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAKİ SWATCH KOLEKSİYONCULARINA SATILACAK. TÜRKİYE'DE İSE ÇOK AZ SAYIDA SWATCH FANATİĞİ 3'LÜ KUTUDAKİ KOLEKSİYONA SAHİP OLABİLECEK. KOLEKSİYONUN TAMAMI VE AYRINTILI BİLGİ SWATCH YETKİLİ SATICILARINDA... BU SİNEMA KLASİĞİNİ KAÇIRMAYIN.

swatch
SİNEMA 100 YAŞINDA

TÜRKİYE GENEL DİSTRİBÜTÖRÜ ERGSAN

ADANA Antik Optik Saat • Eropsa • Optisa • Pupila ***ANKARA Atakule*** Uğur Saat Galerisi • ***Bakanlıklar*** Hobby • ***Karum*** Ginza • ***Kavaklıdere*** Özel Optik • ***Kızılay*** Taş Optik ve Saat Galerisi • Saatçi Gürbüz • Duman Saat • ***ANTALYA*** Gözde Optik • ***Kemer*** Gözde Optik 2 • ***Alanya*** Hüsnü Kılınç Kuyumculuk • ***AYVALIK*** Sağlam Optik • ***BANDIRMA*** Gülez Optik Saat • ***BODRUM*** Mistral • ***BURSA*** Pırlant Saatçilik • ***ÇANAKKALE*** Altınsay Optik• ***ÇEŞME*** Hüsnü Karaman Saatçilik • ***DENİZLİ*** Uşaklı Hafız • Anı Kuyumculuk • ***EDREMİT*** Mire Optik • ***ESKİŞEHİR*** Bozkaya • ***FETHİYE*** Funda 1 • Funda 2 • ***FOÇA*** Ayti Kuyumculuk • Star Kuyumculuk • ***GAZİANTEP*** As Saat Tic. • ***GÖLCÜK*** Sıhhat Optik• ***İSTANBUL Akmerkez*** Fahri Kuz Optik • ***Atrium*** Fahri Kuz Optik • ***Bahariye*** Erol Saat • Tufan Saat • Yelkovan Saat • ***Bakırköy*** Edip Saat Galerisi • Güneş Optik Saat • Kral Saat • Netsel • ***Beşiktaş*** Galeri Citizen • ***Beyoğlu*** Güngenci Saat Tic. • ***Capitol*** Sümer Kuyumculuk • ***Fenerbahçe Pyramid*** Alsa Saatçilik • ***Fındıkzade*** Kelebek Saat & Optik • ***Gebze*** Ay-Za Saat Galerisi • ***Kadıköy*** • Kardelen Optik & Saat • ***Kapalıçarşı*** Bedri Yolaç • ***Nişantaşı*** Bucherer • ***Nova Baran*** Güneş Optik Saat • ***Pendik*** Anadolu Optik • ***Sirkeci*** Güneş Optik Saat • Konyalı Saat • ***Şaşkınbakkal*** Özgür Saat • Pop & Top • ***Şişli*** Ekol Tic. • Şadan Çetin • ***Üsküdar*** Ünal Saat Galerisi • ***İZMİR Alsancak*** Hangay Optik-Saat • Temizocak • ***Bornova*** Libas Collection • ***Hilton*** Temizocak • ***Karşıyaka*** Günkut Saat • Temizocak • ***Kemeraltı*** Külahçıoğlu Saatçilik • ***Konak*** Günkut Saat • ***KAYSERİ*** Öziş Kuyumculuk • ***KDZ. Ereğli*** Doğanay Optik Saat • ***KONYA*** Hisar Optik • ***KUŞADASI*** Ok Kuyumculuk • ***MANİSA*** Renk Optik • ***MARMARİS Yat Limanı*** Fanatic • ***Çarşı*** Fanatic • ***ORDU*** İlhan Optik • TEKİRDAĞ Cengizhan Saat ve Gümüş **VAKKORAMA**'larda ***(İSTANBUL Taksim VR, Rumeli VR, Suadiye VR, Galleria VR, ANKARA VR Kızılay. İZMİR VR Alsancak, ANTALYA VR Konyaaltı, BURSA VR Çekirge, KUŞADASI VR Atatürk Cad., MERSİN VR Atatürk Cad.)***

MEHMET AÇAR

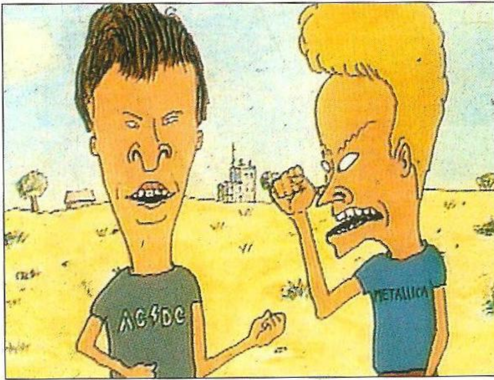
Pop kültür de tekerrür eder

Beavis ve Butt-head'in serüvenlerinden bir tanesinin finali, hala gözlerimin önünde: İki kafadar, kafaları kazanmış bir halde günbatımına doğru ağır ağır yürüyorlar...

Aslında melankolik bir happy end klişesinden, bir western fetişinden başka bir şey değil batan güneşe karşı yürümek... Ama yürüyenler Beavis ve Butt-head olunca işin rengi bir anda değişiyor ve bambaşka bir anlam kazanıyor. Açıkcası, çok derinlikli bir anlam da yok ortada. Klişenin ters yüz edilmesinden ortaya çıkan, basit ama hayli zekice bir ironi...

Bu sahne, içinde yaşadığımız dönemin pop kültürünü anlamak için elimizde bulunan ve her gün karşımıza çıkan sayısız ipucundan sadece biri... Ama adı üstünde bir ipucu, asla bütünün kendisi değil. Çünkü ortada bir bütün yok. Artık pop kültürün sanatla içiçe geçtiği her alanda tasviri zor, tuhaf bir kaos hakim. Sözgelimi müzik...

Akustik aletleri tümden reddeden tekno müziğin -tek atımlık en pespaye gruplardan Future Sound of London ve New Order gibi gayet derin, karanlık alemlerde yolculuk yapan ciddi gruplara kadar- geniş bir yelpazede kullanıldığı bir dönem bu... 70'lerin her fırsatta aşağılanan discosu da geri dönüyor, 60'ların hassas ruhlu, ıslak ve akustik romantizmi de... Nirvana'nın agressif rock'uyla, iç parçalayıcı melodi avcısı Bon Jovi'nin rock'unun aynı dönemde hit olabilmeleri de ilk bakışta anlaşılabilir şeyler değil... 70'lerde ABBA albümlerini evlerine dahi sokmayan sıkı rock'çuların evlerinde bir "ABBA Greatest Hits" CD'sinin bulunması bile artık o kadar şaşırtıcı sayılmaz...

Tarih değil, zevkler tekerrür ediyor. Pop kültür yeryüzündeki milyonlarca tüketiciye artık modalar değil, içinde kafalarına göre takılabilecekleri devasa bir market sunuyor...

Bu devasa marketin sinema bölümü ise en az müzik bölümü kadar karmakarışık. Kaldı ki, bölümün genel adının sinema olduğu bile şüpheli artık. Sinema, olsa olsa "hareketli görüntüler" bölümündeki bir büyük mağaza... Çünkü işin içine artık sinema gramerini kullanan başka şeyler girmiş: Televizyon, video-art ve bilgisayar alemi (CD Rom, oyunlar, virtual reality)...

"Karanlık Sular"ın yönetmeni Kutluğ Ataman sayfalarımızda okuyacağınız söyleşisinde, "Artık 90'ların stili diye birşey yok everything goes" diyor. Haksız sayılmaz. Ama 90'lar, belirgin bir stile olmasa bile, popüler kültürün tarihi içinde ayırtedici özel bir ruha sahip.

90'ların değil belki, ama son 10 yılın ruhunu, modaların ve trendlerin sonu, kişisel zevklerin ise gemi azıya alıp özgürleşmesi olarak görüyorum. 70'lerde kaldı diye disco müziğin tarihe gömülmesini istemeyenlerle, 60'larda kaldı diye Tarantino usulü gangster filmlerini seyretme şansını kaybetmek istemeyenlerin özgürleştirildiği bir çağ bu...

Artık Elvis, Marilyn Monroe gibi ilahlar yok artık. Bugün kimse Amerika'yı anlamak için önce Madonna'yı ya da Michael Jackson'ı anlamak gerekir demiyor.

Oysa bir zamanlar aynı ifade Elvis için rahatlıkla kullanılabilirdi... Bugün pop kültürün o ele geçirilemez ruhunu tek başına ifade eden bir ilah, bir müzik ya da sinema akımı yok... Sadece bazı ipuçları var.

Sözgelimi Beavis ile Butt-head... Global dünyanın vicdan azapları, Amerikan toplumunun derin bir hicap duyduğu iki anti-kahraman. Ya da, komşunun kızı imajıyla balıklama daldığı müzik endüstrisinde her kılığa giren kimliksiz ama muhtelif imaj maskelerini çıkartıp takan Madonna...

Ya da Batman. İçimizdeki o karanlık kentin dehlizlerinde geçen gösterişli bir sirk eğlencesi... Artık geçmişte kaldığı varsayılan çizgi romanın ve panayır eğlencesinin teknolojiyle harmanlanmış bir tekerrürü... Batman'in ilk iki filmini "kayda değer bir büyük zevksizlik" olarak kabul etmiştim. Hala da öyle düşünüyorum. Ama pop kültür aleminde bu tip çocuksu zevksizliklerin de artistik bir değer ifade ettiğine inanıyorum.

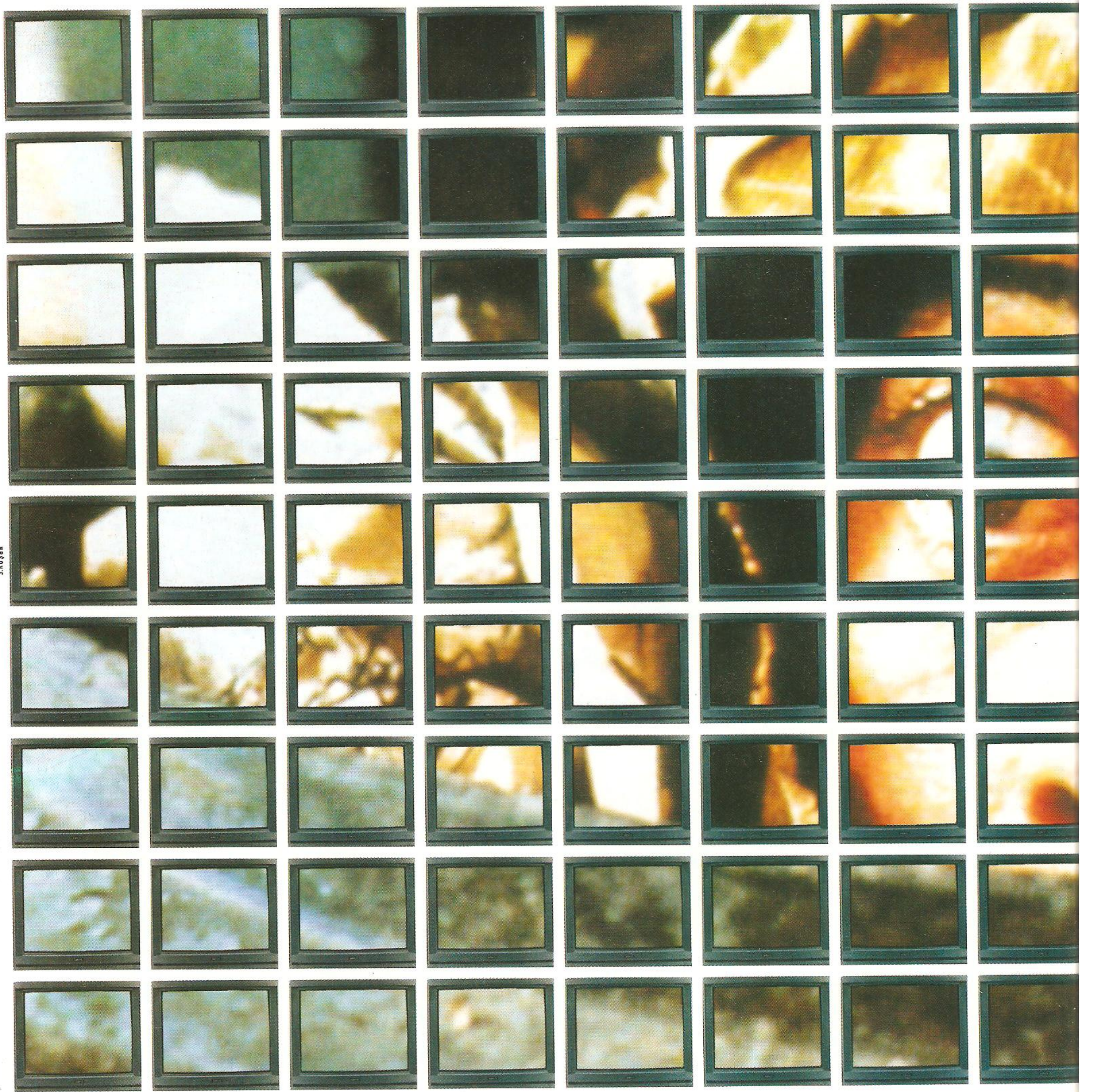
Evet, Beavis ile Butt-head, o sinir bozucu gülüşleriyle batan güneş klişesine doğru adım adım yürüyorlar.

Biz de, pop kültürün tüm geçmişini ve geleceğini kapsayan bir sıfır noktasında, zevklerin tekerrür ettiği bir çağa doğru ilerliyoruz. Orada, herşeyden zevk almak mümkün. ■

BEYMEN
CLUB

Sinema, televizyona sığmıyor değil mi?

Hesaplayın, 144 televizyon ekranı ancak bir sinema perdesi ediyor.

Sinema sinemada izlenir.

sinema SAYI : 11 EYLÜL 1995

Dinç BİLGİN
(Başkan)
Ercan ARIKLI
Adil ÖZKOL

Sabah Periyodik Yayınlar A.Ş
adına İmtiyaz Sahibi
Ercan ARIKLI

Yayın Koordinatörü
Ahmet ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni
(Sorumlu)
Mehmet AÇAR

Yazı İşleri Müdürü
Murat AYKUL

Görsel Yönetmen
Aslı BALAKİN

Yazı Kurulu
Elif AKTUĞ
Senem ERDİNE

Teknik Koordinatör
Fazıl MECİT

Ankara Koordinatörü
Serpil GOGEN

Ankara Haber Müdürü
Lütfü ÖZEL

Reklam Koordinatörü
Özlem AYDEN ÜSTEL
Rana KARLIDAĞ

Reklam Müdürü
Esra YARATAN

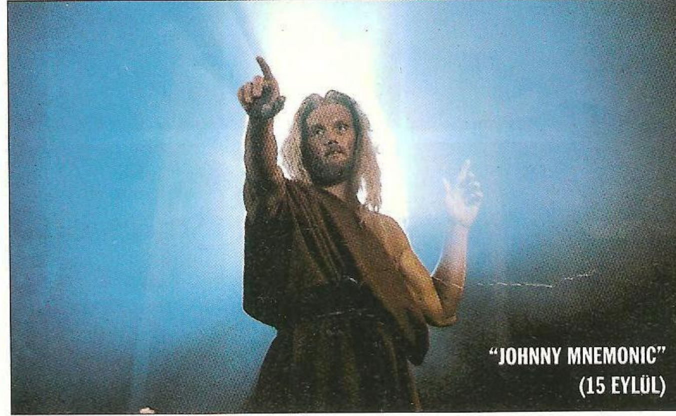
Rezervasyon
Ayfer KOÇ
Nurhan POYRAZ

Murahhas Üye
Ateş Ünal ERZEN
Genel Müdürler
Gülgün BAYRAKTAR
(Reklam)
Mithat TOPAÇ
(Satış-Pazarlama)
Genel Müdür Yardımcısı
Kemal GÜLER

© SABAH PERİYODİK YAYINLAR A.Ş. 1994
ADRES
Medya Plaza, Basın Expres Yolu 34540 Güneşli-İSTANBUL
TEL
550 49 00-550 41 80
FAX
(0212) 502 82 58
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Medya Holding A.Ş. Tesisleri

"JOHNNY MNEMONIC" (15 EYLÜL)

Randevu

Özel Seans

NICOLE KIDMAN
(BATMAN FOREVER)

EYLÜL

"Casper"ın hayaletleri tam 40 dakika boyunca, yani neredeyse filmin yarısı boyunca perdedeler.

Yaz mevsiminin en iddialı filmleri peş peşe sinemalarda. Bilim-kurgu, fantazi ve serüven ağırlıkta. Ama melodramlar, gerilimler de yok değil. En sıkı sürpriz ise yıllar sonra Türkiye'de vizyona giren bir Tavernier filmi olacak.

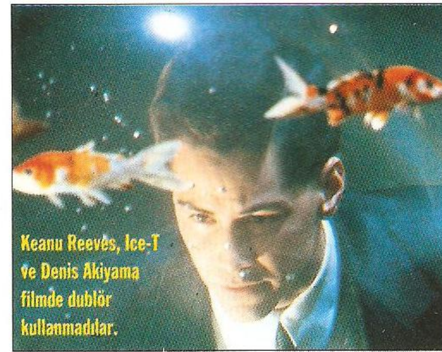
CASPER

Yönetmen: Brad Silberling, Oyuncular: Christina Ricci, Bill Pullman, Terry Murphy, Malachi Pearson, Don Novello, Senaryo Yazarı: Sherri Stoner, Deanna Oliver, Yönetici Yapımcı: Steven Spielberg, Gerald R. Molen, Jeffrey A. Montgomery, Görüntü Yönetmeni: Dean Cundey A.S.C., Kostüm tasarım: Rosanna Norton, Müzik: James Horner, Dağıtım: UIP, Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Filmin yönetmeni Silberling "Casper"ın aslında muazzam bir fon ve tuval önünde anlatılmış bir dostluk hikayesi olduğunu söylüyor ve "Bu film, bir arkadaş bulmak ve kabul görmek için çırpınıp duran iki gencin hikayesidir" diyor. İş arkadaş bulmaya gelince Casper'ın şansı hiç yaver gitmemektedir. Hiç istemediği halde yanına gelen bütün insanları korkutur. Kat'de ise kendine yakın bir ruh bulur. Kız da arkadaş bulmanın ne kadar zor olduğunun farkındadır. Başlangıçta dostça davranan okul arkadaşları babasının üşütük bir hayalet avcısı olduğunu duyunca ortadan kaybolmaktadırlar. Steven Spielberg, Casper'ı beyazperdeye aktarmak için yönetmen Brad Silberling ve yapımcı Colin Wilson'a başvurmuş; "Brad'in yönettiği 'Brooklyn Bridge' dizisinden birkaç bölüm izlemiş ve çok beğenmiştim. O gün bu gündür onun meslek hayatını izliyordum. 'Casper' ortaya çıkınca aklıma ilk gelen Brad oldu. İlk kez yönetmenlik yapacak birine teslim etmek için fazla iddialı bir filmdi ama izlediğim bölümler onun hem komedi hem de dram konusundaki becerisi ve duyarlılığı ile iyi bir seçim olduğunu gösteriyor."
Filmin yapımcıları için, her biri cansız dört kahramanın karşısında oynayacak dört başrol oyuncusu bulmak ilginç bir sorun olmuş.Brad Silberling'in, Christina Ricci'nin Kat Harvey rolünde başarılı olup olmayacağı yolunda herhangi bir şüphesi vardıysa da çekimin ilk günü bütün şüpheler yokolup gitmiş. Ricci, Silberling'e "Hayal gücüm çok güçlüdür" demiş "o yüzden Casper'la amcalarını görüyormuş gibi oynayabileceğimden şüpheniz olmasın."

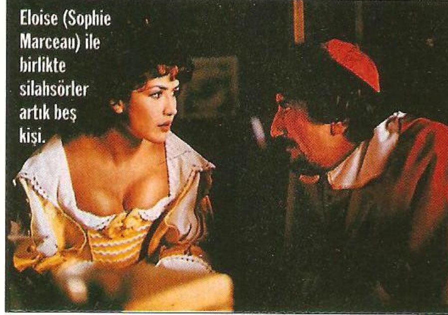
JOHNNY MNEMONIC

Yönetmen: Robert Longo, Oyuncular: Keanu Reeves, Dolph Lundgren, Takeshi, Ice T, Dina Meyer, Senaryo Yazarı: William Gibson, Görüntü Yönetmeni: Francois Protat, Kostüm Tasarım: Olga Dimitrov, Sanat Yönetmeni: Dennis Davenport, Dağıtım: Standart, Gösterim Tarihi: 15 Eylül.

Keanu Reeves, Ice-T ve Denis Akiyama filmde dublör kullanmadılar.

21. yüzyılda en değerli meta bilgidir. Artık siber-uzay gündelik gerçek olmuş ve her tür bilgi, olağanüstü yöntemler geliştirmiş bilgisayar fareleri tarafından yasadışı yöntemlerle elde edilebilmektedir. Bu yüzden en güvenilir kuryeler beyinlerine yongalar yerleştirilmiş insanlar olmuştur. Johnny de (Keanu Reeves) sır vermeyen yongalı kuryelerin en iyilerinden biri, tam bir profesyoneldir.
Johnny Mnemonic dışarıda, türün klasikleri sayılan Godard'ın "Alphaville", Kubrick'in "2001 Uzay Macerası", Gilliam'ın "Brasil" filmleriyle mukayese edilen sıradışı bir bilim kurgu. Filmin senaryosunu, "siber-uzay" kavramının yaratıcısı, son dönemin en çok ödüllü ve saygın siber-punk bilim kurgu yazarı,

William Gibson kendi hikayesinden yola çıkarak yazmış. "Johnny Mnemonic" Toronto ve Montreal'de, Bejing ve Newark'ın 21. yüzyıldaki halleri olarak tasarlanan setlerde 12 haftada çekildi. Filmin yapım tasarımını, bir sanayi tasarımcısı olan Nilo Rodis Jamero gerçekleştirdi.

Eloise (Sophie Marceau) ile birlikte silahşörler artık beş kişi.

"Andre" tıpkı "Lassie" gibi bir aile filmi.

DARTANYAN'IN KIZI

La Fille de D'Artagnan
Yönetmen: Bertrand Tavernier, Oyuncular: Sophie Marceau, Philippe Noiret, Claude Rich, Sami Frey, Senaryo Yazarı: Michel Leviant, Görüntü Yönetmeni: Patrick Bloisser, Kostüm Tasarım: Jacqueline Moreau, Sanat Yönetmeni: Geoffroy Larcher Boeglin, Dağıtım: WB, Gösterim tarihi: 1 Eylül.

Eloise, babasının emanet ettiği bir kızlar manastırında yatılı kalmaktadır. Baş Rahibe'nin Dük Crassac ve Kırmızılı Kadın'dan kaçan bir kaleyi korumak isterken ölümünü umutsuzca izler. Eloise, babası gibi öfkelidir. Tutkulu, duygusal ve maceracı bir ruha sahip bu genç kadın cinayetin gelecekteki Kral Louis'ye karşı kötü bir entrikanın parçası olup, bu planda anahtarın kendisinde varolduğunu bilir. Manevi annesinin ölümünün intikamını almak amacıyla Paris'e gitmeye karar verir. Babasını bulup onu tacın tehlikede olduğu konusunda ikna edecektir. Genç kadına aşık olan Quentin'in de tüm desteğine rağmen, D'Artagnan yalvarmalarına karşı çıkar. Eloise gizlice Louvre'a girer, Kral Louis'yi takip eder. Aynı zamanda Kardinal Mazarin ile plan yapar. Bu durum saraydakileri ayağa kaldırır ve endişelendirir.
1941 Lyon doğumlu Bertrand Tavernier, Fransız sinemasının en kıdemli ustalarından biri. "Saint Paul Saatçisi" ile başlayan filmleri "Kırda Bir Pazar", "Autour De Minuit", "La Passion Beatrice" gibi muhtelif başyapıtlarla bugüne kadar kesintisizce sürüp gitti. 14 yaşında yönetmen olmaya karar veren Bertrand Tavernier, yönetmenlik yaşamı boyunca üç önemli isimden etkilendiğini hiç saklamadı: John Ford, Henry Hathaway and William Wellman. "La Fille De D'Artagnan" için sağlam bir ekibi biraraya getirmiş yönetmen Tavernier. Filmde D'Artagnan rolünü Fransız sinemasının en karizmatik simalarından Philippe Noiret oynuyor. Noiret'nin üç silahşör arkadaşını Raoul Billerey, Sami Frey ve Jean-Luc Bideau canlandırıyor. Ama en önemlisi, yani D'Artagnan'ın biricik kızı rolünde Sophie Marceau var. 1654 yılında güney Fransa'da geçiyor film. Ve D'Artagnan'ın kızı Eloise elinde kılıcı, maceracı yüreği ve tüm romantikliğiyle haykırıyor: "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için"...

ANDRE

Yönetmen: George Miller, Oyuncular: Keith Carradine, Tina Majorino, Keith Szarabajka, Chelsea Field, Joshua Jackson, Senaryo Yazarı: Dana Baratta, Görüntü Yönetmeni: Thomas Burstyn, Müzik: Bruce Rowland, Yapım Yılı: 1995, Dağıtım: Özen Film, Gösterim Tarihi: 10 Eylül.

Annesi balıkçı ağında takılıp ölen yeni doğmuş sevimli bir fok balığı, bir aile tarafından kurtarılır. Fok balığı Andre'yi hayata bağlayan 7 yaşında bir kız çocuğu olan Toni'dir. Toni ve Andre çok iyi dost olurlar. Gerçek bir öyküden yola çıkılarak çekilen "Andre" yine bir doğa ve deniz filmi. Filmde Andre'nin en iyi arkadaşı olan Toni'yi Tina Majorino oynuyor. "Waterworld"de Kevin Costner'a eşlik eden 10 yaşındaki Majorino'yu "When A Man Loves A Woman", "Corrina Corrina"dan hatırlayabilirsiniz. 28 yıllık sinemacı George Miller, bazı eleştirmenlerin "Lassie'den sonraki en iyi aile filmi" olarak değerlendirdiği "Andre"nin en zevkli çalışmalarından biri olduğunu söylüyor.

FORGET PARIS

Yönetmen: Billy Crystal, Oyuncular: Billy Crystal, Debra Winger, Joe Montegna, Kerim Abdül Cabbar, Yapım Tasarım: Terrence Marsh, Görüntü Yönetmeni: Don Burgess, Senaryo Yazarı: Billy Crystal, Lowell Ganz, Babaloo Mandel, Yapım Yılı: 1995, Dağıtım: Özen Film, Gösterim Tarihi: 15 Eylül.

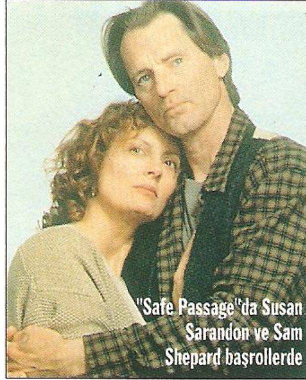
Bekarlığın düzenine alışkın ve bundan oldukça hoşnut profesyonel bir basketbol hakemi olan Mickey Gordon, hayat arkadaşı olmaya çok uygun ve "Paris"te bir Amerikalı olan Ellen'la karşılaşınca tüm düzeni altüst olur. İki sevgili Eyfel Kulesi'nin altında birlikte olur, Sen Nehri'nin kıyısında danseder ve Paris caddelerinde elele yürürlerse birbirlerine çılgınca aşık olabilirler mi? "Forget Paris" balayları bitip de evliliğe adım atan bir çiftin hayatına dürüst, dokunaklı ve aynı zamanda esprili bir bakış açısıyla yaklaşıyor.
Paris'te çalışmanın zevkli ve büyülü olduğunu her fırsatta dile getiren film ekibi, bunun yanısıra, Paris'in çekim izni almak için oldukça zor bir şehir olduğunu da söylüyor. Billy Crystal, Debra Winger gibi ismini daha çok duygusal dramlarla duyurmuş bir oyuncunun doğru seçim olup olmadığı sorusuna ise, ondaki üstün komedi yeteneğinden emin olduğunu söyleyerek yanıt veriyor.

"Forget Paris" nikahtan sonra aşk üzerine bir komedi.

SAFE PASSAGE

Yönetmen: Robert Ackerman, Oyuncular: Susan Sarandon, Sam Shepard, Robert Sean Leonard, Nick Stahl, Sean Astin, Yapımcı: Gale Anne Hurd, Dağıtım: UIP, Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Yedi oğlu ve bir kedisi bulunan Meg ve Patrick çifti, banliyöde bir evde yaşamaktadır. Meg bir gece gördüğü kötü bir rüyanın etkisiyle oğullarından birinin başının dertte olduğuna inanmaktadır. Meg, TV haberleri olayı duyuruncaya kadar şüpheler içinde kıvranır. Başı dertte olan oğlu Beyrut'ta denizci olarak görev yapan Percival'dır. Çünkü buradaki denizci kışlası bombalanmıştır. Aile biraraya gelir, Percival'ın yaşayıp yaşamadığını öğrenmeye çalışırken, eski günleri anmaya başlarlar. Bu bekleyiş, Beyrut'tan gelen bir telefonla kesilir...
"Atlantic City", "Thelma And Louise", "Lorenzo's Oil" ve "The Client" filmleriyle dört kez Oscar'a aday olan Susan Sarandon'un başrolünü oynadığı bir melodram. Yönetmenliğini Robert Ackerman'ın yaptığı filmin yapımcısı; "Terminator", "Terminator II", "Abyss", "Aliens" filmleriyle yedi Oscar kazanan Gale Anne Hurd.

"Safe Passage"da Susan Sarandon ve Sam Shepard başrollerde

MURIEL'S WEDDING

Yönetmen: P.J. Hogan, Oyuncular: Toni Collette, Bill Hunter, Belinda Jarret, Rosalind Hammond, Pippa Grandison, Yapım Tasarımı: Patrick Reardon, Yapım Yönetmeni: Catherine Bishop, Müzik: Peter Best, Dağıtım: WB, Tarih: 15 Eylül

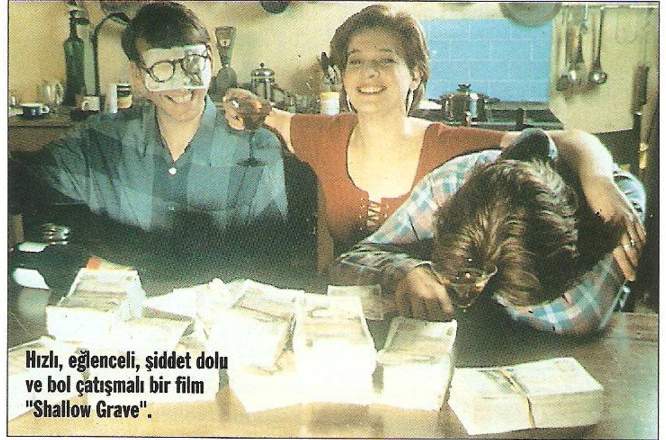
Muriel Heslop, Porpoise Spit'de ailesiyle birlikte yaşayan, kendi halinde biridir. Burası, marinası ve alışveriş merkezleriyle, sıkıcı ve sıradan bir sahil kasabasıdır. ABBA şarkılarının hayal dünyası ve gelinlik kataloglarıyla yaşayan Muriel, kendisini zorba babası, yosma kız arkadaşları ve küçük kasaba ahlak değerlerinin bunaltıcı atmosferinden kurtaracak beyaz atlı prensini beklemektedir. Ancak prensin gelişi biraz gecikince, Muriel, kendi kaderinin kontrolünü eline alıp, prensini bulmak için Sydney'in parlak ışıklarına doğru yola çıkmaya karar verir. "Muriel'in Düğünü" yazar ve yönetmen olarak Hogan'ın ilk sinema filmi (Hogan'ı "Crocodile Dundee"den hatırlayabilirsiniz).

"Muriel's Wedding" (Evlilik Rüyası) yazar ve yönetmen olarak Hogan'ın ilk sinema filmi.

SHALLOW GRAVE

Yönetmen: Danny Boyle, Oyuncular: Christopher Eccleston, Evan McGregor, Kerry Fox, Senaryo Yazarı: John Hodge, Yapımcı: Andrew MacDonald, Dağıtım: Pinema, Gösterim Tarihi: 29 Eylül.

Aynı evi paylaşan üç arkadaş olan David, Alex ve Juliet, dördüncü bir ev arkadaşı aramaktadır. Ancak bu kişi ne delidolu, ne de çok çekingen olmamalıdır. Ne yazık ki, gazete ilanına cevap verenler hep böyle tiplerdir. İlana cevap verenlerden Hugo ise, oldukça "cool" bir gençtir. Son derece sıkı sorulardan oluşan mülakatı kolaylıkla ve başarıyla geçer. Üstelik akşam yemeğinin parasını ödemesiyle de, üç kafadarı hemen cezbeder.

Hızlı, eğlenceli, şiddet dolu ve bol çatışmalı bir film "Shallow Grave".

Böylece eve yerleşme hakkını kazanır. Hugo gece boyunca sessiz sedasız odasında yatar. Ertesi sabah odaya girdiklerinde onu taş gibi hareketsiz yatarken bulurlar. Ölüm nedenini Juliet belirler (çünkü Juliet doktordur): Aşırı dozda uyuşturucu kullanımı. Hemen yanıbaşındaki çanta ise ağzına kadar tıkabasa parayla doludur. David, Alex ve Juilet o andan itibaren ahlaksal bir ikilemle başbaşa kalırlar. Ellerinde paralarla polise gidip normal birer vatandaş gibi olayı anlatarak paraları teslim etmek mi? Yoksa...
"Son yılların en iyi İngiliz thriller'i", diye tanımlıyor dış basın "Shallow Grave"i. 1993 yılında Glasgow'da başlayan filmin çekimleri, kent merkezi, Paisley kasabasındaki Royal Alexandria Hastanesi morgunda ve mezar kazma sahneleri için de Rouken Glen yakınlarındaki bir ormanda gerçekleştirilmiş. ■

CONGO
25 Ağustos
Sayfa 40-44
BATMAN FOREVER
Eylül'de sürecek
Sayfa 32-38
BRAVEHEART
22 Eylül
Sayfa 46-48
SPECIES
22 Eylül
Sayfa 62-66
KARANLıK SULAR
Eylül'de sürecek
Sayfa 54-57

evlilik Rüyası

"MURIEL'S WEDDING"

Kahkahalarla güleceksiniz.

A MIRAMAX FILMS RELEASE CIBY 2000 PRESENTS IN ASSOCIATION WITH THE AUSTRALIAN FILM FINANCE CORPORATION A HOUSE & MOORHOUSE FILMS PRODUCTION
TONI COLLETTE BILL HUNTER RACHEL GRIFFITHS IN MURIEL'S WEDDING DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY MARTIN McGRATH ASC FILM EDITOR JILL BILCOCK
PRODUCTION DESIGNER PATRICK REARDON COSTUME DESIGNER TERRY RYAN ORIGINAL MUSIC PETER BEST CASTING ALISON BARRET ASSOCIATE PRODUCER MICHAEL D AGLION AND TONY MAHOOD
PRODUCED BY LYNDA HOUSE AND JOCELYN MOORHOUSE WRITTEN AND DIRECTED BY PJ HOGAN

MIRAMAX

WARNER BROS. TÜRKİYE A TIME WARNER ENTERTAINMENT COMPANY

SOUNDTRACK COMPACT DISCS AND CASSETTES AVAILABLE ON ABBA MUSIC ALSO AVAILABLE ON THE BOX SET THANK YOU FOR THE MUSIC.

15 EYLÜL CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN SİNEMALARDA.

Exotica

Yönetmen: Atom Egoyan. Oyuncular: Bruce Greenwood, Mia Kirshner, Don McCellar, Arsinee Khanjian, Elias Koteas. Senaryo: Atom Egoyan. Görüntü yönetmeni: Paul Sarossy. Müzik: Mychael Danna. Yapım tasarımı: Linda Del Rosario ve Richard Paris. Kostüm tasarımı: Linda Muir. Kurgu: Susan Shipton. Yapım: Camellia Frieberg ve Atom Egoyan.

Jenerik yazıları, bir seradaki egzotik çiçek görüntüleri üzerine düşer... Çiçeklerin anlamı mı? Yönetmen, bu soruyu filmi ikinci kez seyredecekler için bir bilmece gibi tasarlamış sanki... Bir sembolden ziyade, belirli bir anlamı hedeflemeyen, çağrışımlara açık bir imge...

Jenerikteki bu çiçekler sadece bir istisna. Çünkü Egoyan, imgelerle değil asıl olarak karakterler ve onların yüzleriyle haşır neşir bir yönetmen. Kaldı ki, çiçek görüntüleri bizi, az sonra duyacağımız filmin ilk cümlesine hazırlayan bir hipnoz seansı niteliğinde. Cümle, hatırladığım kadarıyla şuna yakın bir şey: "Bu insanın yüzüne bakmalı, onun nasıl bu hale geldiğini düşünmeliyiz. Asıl anlam yüzünde yatıyor."

Egoyan'ın filmin başında verdiği bu talimata son plana kadar uymak, dikkatle yüzleri ve o yüzlerin sakladıkları anlamı araştırmak zorundasınız. Çünkü Egoyan, birçok seyircinin dört gözle beklediği gibi, hikayeyi bütün şiddetiyle anlatma işine kesinlikle geçmiyor. Tam aksine, neredeyse sadist denebilecek bir tavırla seyirciyi iki saat boyunca avucunun içinde dolaştırıp duruyor: "Müthiş bir hikaye var elimde, ama daha dur, bekleyeceksin."

Egoyan'ın kendisinin de itiraf ettiği gibi bir striptizci tavrı bu: Striptizde, görür, heveslenir ama dokunamazsınız. "Exotica"da ise hikayenin ipuçlarını elde eder ama sırlarına ulaşamazsınız. Ve tıpkı striptizde kadının, "onkiye bir kala" kritik bölgeyi kapatıp işini bitirip gitmesi gibi Egoyan da, finalde birkaç tane sağlam ipucu verip sizleri sinemanın dışına doğru davet ediyor.

Bir başka deyişle, Egoyan, Antik Çağ tiyatrosuyla temeli atılmış klasik dramın en bildik kurallarından biriyle oynuyor. Neden sorusuna cevap vermiyor ve hikayenin dramatik yapısında muazzam derinlikte boşluklar bırakıyor. Bu muazzam derinlikteki boşlukların sinemadaki ilk mucidi şüphesiz Egoyan değil. 60'lı yılların Avrupa sineması, neden-sonuç ilişkisine bağlı klasik dramın parça parça edildiği filmlerle dolu. Sözgelimi Antonioni'nin "Macera"sı: Filmin başında genç bir kız akla mantığa sığmayacak bir şekilde ortadan kaybolur. Bu kayboluş, birçok olayın başlangıcıdır ama Antonioni finalde bile kızın nereye gittiğini söylemez bize. Klasik dram yapısına karşı, sinema tarihinin en ciddi, en şaşırtıcı meydan okumalarından biridir bu...

Egoyan'ın tavrında ise bir meydan okumadan çok filmin yapısına dair özel bir seçim sözkonusu... Filmin ilk yarısı upuzun bir giriş bölümü gibi... İlk 20 dakikada dibe döşenmiş bir müzik ve ağır ağır ilerleyen planlarla karakterleri tanıyoruz. Zihnimizde onlarca soru oluşuyor ve koltuklarımızda kaykılıp bu soruların cevaplarının verileceği anı beklemeye geçiyoruz. Evcil hayvan dükkanı sahibi genç Thomas gümrükten ne kaçırmıştır? Kaçak ve biraz nazlı bir eşcinsel olan Thomas ile striptiz kulübü Exotica arasındaki ilişki nedir? Kulübün devamlı müşterilerinden Francis ile liseli kız şovunu sunan Christina ne gibi bir geçmişi paylaşmaktadırlar ki, aralarında öyle garip bir ilişki vardır? Ayrıca Christina kimin sevgilisidir? Karnında bir çocuk taşıyan kulüp sahibesi lezbiyen Zoe'nin mi, yoksa striptiz programını sunan Eric'in mi?..

Sorular giderek artmaya başlar. Bazılarına cevap buluruz, bazıları içinse Egoyan'ın insafa gelmesini bekleriz. Ama tartışılmaz kesinlikte anladığımız bir şey vardır: Eric, Francis, Zoe ve Christina'nın kaderleri bizim bilmediğimiz bir geçmişte zaten kesişmiştir, Thomas ise bizim bu dörtlünün arasına girmemiz için bir aracıdır. Yazı diliyle epeyce karışık ama görüntülerin diliyle son derece berrak bir örgü bu.

Karakterler seyircinin kolay kolay özdeşleşebileceği cinsten değil. Her ne kadar garip işlerle uğraşsalar ve duygusal olarak uç noktalarda dolaşsalar da marjinal değiller. Thomas tipik bir metropol eşcinseli, Francis ağır bir depresyon geçiren ortayaşlı, hali vakti yerinde bir kentli... Exotica'daki üçlü ise, striptiz kulübünde çalışmayı marjinallikten sayarsanız, ancak o kadar marjinaller. Hepsinin ortak özelliği ise yalnızlık ve melankoli... Kaldı ki "Exotica"nın anahtar sözcüğü de gali-

Orijinal. *Kullandığı öğelere tek tek baktığınızda, her ne kadar büyük ve ciddi bir anlatım yeniliği göremeseniz de Egoyan'ın, şüpheye hiç yer bırakmayacak biçimde kendine özgü, yaratıcı bir yönetmen olduğunu teslim etmek zorundasınız.*

Striptiz gibi film. *Striptizde, görür, heveslenir ama dokunamazsınız. "Exotica"da ise hikayenin ipuçlarını elde eder ama sırlarına ulaşamazsınız.*

ba, melankoli.
Bu tanım Egoyan'ın anlatımı için de geçerli. Arasıra yemyeşil ve ferah doğa manzaralarıyla kesilse de ağır ağır akan bir gece ve iç mekan filmi "Exotica".
Bir de ısrarla kullanılan tekrar öğesi var: Bütün tuvalet planlarının aynı kamera açısından çekilmesi, bakıcı kız sahnelerinin çoğunun arabada geçmesi, Christina ile Eric'in doğadaki yürüyüşü, Christina'nın Francis'in masasında yaptığı striptizler, Eric'in Christina'yı hep aynı cümlelerle sunuşu, Thomas'ın tiyatro kapısında bale biletlerini satması vs. vs... Egoyan, bilinçli bir tavırla bir rutin eylemler geometrisi kuruyor. Şüphesiz, farklı zamanlarda geçen aynı eylemlerin benzer kamera açılarıyla filmin içine yerleştirilmesi Egoyan'ın buluşu değil. Ne var ki, bu öğeyi kullanmakta Egoyan kadar ileri giden çok fazla yönetmen de hatırlamıyorum.
Kullandığı öğelere tek tek baktığınızda, her ne kadar büyük ve ciddi bir anlatım yeniliği göremeseniz de, Egoyan'ın, şüpheye hiç yer bırakmayacak biçimde kendine özgü, yaratıcı bir yönetmen olduğunu teslim etmek zorundasınız. Bunun en önemli göstergesi de, "Exotica"da başka hiçbir filmde bulamayacağımız kadar farklı ve orijinal bir estetik dünya kurmayı başarması...
Tek bir filmle bir yönetmenin dünyasına nüfuz edebilmek pek de kolay iş değil. Ama "Exotica" özelinden bakarsak, Egoyan'ın son yıllarda dünya festivallerinde aldığı övgüleri, ödülleri küçümsemek imkansız. Kaldı ki, ilginç olmak adına ağzıyla kuş tutmaya çalışan ve sadelikten alabildiğince kaçmaya uğraşan onlarca genç yönetmenin arasında Egoyan'ın, merkezinde insan unsuru olan bu duyarlı sineması göze batmayacak gibi değil.
Ne var ki, "Exotica"dan büyük bir keyif almadığımı, Egoyan'ın dramatik yapıda bıraktığı o derin boşluklardan pek fazla hoşlanmadığımı itiraf etmekte de fayda var. Daha açıkca ifade etmek gerekirse, psikolojik altyapısı çok iyi kurulması gereken bir filmde, Egoyan'ın belirsizlik öğesine sığınıp birçok noktayı yerli yerine oturtamadığını, ilk yarıda büyük ümitlere gark ettiği seyirciyi finaliyle tatmin edemediğini düşünüyorum. İnsan davranışlarının esrarını ve garipliğini, psikolojik nedenselliğe tercih etmesi belki estetik bir seçim. Ama bütün karakterleri birbirine bağlayan ve filmin özünü oluşturan şey zaten tümüyle insan psikolojisi olunca bu seçimi o kadar da doğru bulamıyorum.
Öte yandan özgünlüğü, samimiyeti ve zorlu bir deneyi göze alması nedeniyle "Exotica"nın iyi bir film olduğuna da inanıyorum.
Bunda, Egoyan'ın oyuncu seçimi ve yönetimindeki başarısının da büyük bir payı var. Bütün karakterler gayet inandırıcı, etkileyici performanslar sunuyorlar. Thomas'da Don McCellar, Christina'da ise Mia Kershner birkaç yıl sonra adlarını çok fazla duyacağımız oyuncular... Özellikle benzersiz güzelliği ve şaşırtıcı yeteneğiyle Mia Kershner'in (onu Denys Arcand'ın İstanbul Film Festivali'nde gösterilen "Love and Human Remains/ Aşk ve İnsan Kalıntıları" filminden hatırlayabilirsiniz) gelecekte unutulmaz kadın oyuncular arasına gireceğini sanıyorum. ■

MEHMET AÇAR

Hızlı ve Ölü

Yönetmen: Sam Raimi, Yapım: Joshua Donen, Allen Shapiro, Patrick Markey, Oyuncular: Sharon Stone, Gene Hackman, Leonardo DiCaprio, Russell Crowe, Müzik: Alan Silvestri, Kostüm: Judianna Markovsky, Kurgu: Pietro Scalia, Görüntü Yönetmeni: Dante Spinotti, Yönetici Yapımcılar: Toby Jaffe, Robert Tapert.

Kristof Kolomb'un koskoca bir Pasifik Okyanusu'nun yokmuş muamelesi görmesine (ve gezegenimizin o kadar da büyük olmadığının sanılmasına) yol açan hatası, dünyaya yalnız hammadde kaynağı sağlamakla kalmadı, yeni yerleşim bölgeleri de verdi... Ve tabi ki yeni bir yaşam biçimi. Yeni bir yaşayışa sahip Yeni Dünya insanları da, kendi efsanelerini üretmekte hayli çabuk davrandı. Bazı maceraperestler bu taze kıtanın doğusundaki görece medeniyete yüz vermeyip batıdaki vahşi topraklara göç etmişti. Yasanın olmadığı topraklara... Dumanı sürekli tüten namluların, gölgesinden hızlı silah çeken adamların, zeki atlarının ve şapşal köpeklerin diyarına.

Aslında Batı'ya göç eden kişilerin çoğunun işi kovboyluk, yani düpedüz sığır çobanlığıydı. Ancak ilginç konular arayan doğu basını bu tehlikeli topraklara gidip gördüğü birkaç çatışmayı ballandıra ballandıra anlatınca, dünyanın belki de son efsaneleri yaratılmış oldu.

Elbette bütün gün at sırtında sürü güden, yakıcı güneşin altında sırılsıklam terleyen ve yorgunluktan bitap düşüp erken uyuyan insanlar efsaneler için pek de uygun bir malzeme değil... Ama kasaba kasaba dolaşan, sığır sürüleriyle şu ya da bu şekilde alakası olmayan (ya da geçmişte olmuş ve artık unutulmuş olan) çift tabancalı silahşör bir hayli uygun. Bu gizemli ve tercihen adsız kişi güneşin batışına doğru uzaklaşır; sürekli daha da batıya, daha da vahşi topraklara. Görünen o ki, Sam Raimi'nin filmi bu anlamda "en batı"da geçiyor... Tabii ki, çölü aşıp Pasifik Okyanusu'na gelmeden.

Silahşörlerin er meydanına bu defa bir kadın adım atıyor. İntikam peşinde bir sarışın (Sharon Stone). Kötü adam Herod'un (Gene Hackman) denetimi altındaki kasabada düzenlenen yarışmaya katılan silahşörler birbirlerine meydan okumak suretiyle bir dizi düelloya çıkıyor. Bir şampiyona: Elemeler, çeyrek finaller, yarı finaller ve büyük final... Gerçi atik davranıp gözünüze kestirdiğiniz birini rakip seçebilirsiniz ama, sonunda "en büyük"le karşılaşıp alnınızda Sam Raimi tarzı kansız bir kurşun deliğiyle çevrenize şaşkın gözlerle bakma ihtimaliniz yüksek. Bu yüzden kendinize güvenseniz iyi olur.

Raimi, Western mitosunda çizilen birçok tipi kasabanın tozlu yoluna atıyor. İyisi, kötüsü ve çirkiniyle. Sürekli hapisten kaçan ve öldürdüğü her insan için koluna bıçakla bir yara açan Scars, tam bir stil adamı olan ama iddia ettiği kadar iyi silah kullanamadığı hemen ortaya çıkan Ace, Herod'un hızlı, güzel ve megolaman oğlu Kid (Leonardo DiCaprio) filmin en iyisi vahşetten elini eteğini çekip kendini Tanrı'ya adayan, ancak Herod'un zor kullanarak yarışmaya soktuğu genç rahip, Herod'un kendisi, ve adı "Lady" olarak geçen esas kız Sharon Stone en ilgi çeken silahşörler. Düello zamanı gelip saatin gongu her vurduğunda, film bir stereotipine daha veda ediyor.

"Hızlı Ve Ölü", Hathaway, Ford ve Hawks gibi eski büyük yönetmenlerin ve Eastwood'un, silahşörün içini doldurma çabalarına karşı bir komplo gibi.

"Hızlı Ve Ölü"nün baştan aşağı klişe olması hiç de şaşırtıcı değil. Popüler sinema tarihini bir kenara atarsanız, Sam Raimi'nin filmleri sıkıcı ve çözülmesi zor birer şifreli mesaja dönüşür. Raimi'nin yaptığı, vahşi batı mitosunun can alıcı noktasını, sıradan insanın bir efsaneye dönüştüğü (ya da dönüştürüldüğü) anı alıp onun çevresinde dolaşmak. Henry King'in "The Gunfighter"ı, Russell Rouse'un "The Fastest Gun Alive"ı ve Don Siegel'in "The Shootist"inde izlediğimiz silahşörlerin ve düello sahnelerinin bir karikatürünü çıkarmak... Yer kalırsa da olayı bir sebebe bağlamak, güvensizliğe: Kid kendisini Herod'a kabul ettirmek, Lady babasını kurtaramamış olduğu için duyduğu ızdırabı dindirmek, Herod da artık eline silah almayan eski arkadaşından daha hızlı olup olmadığını öğrenmek amacında.

"Hızlı Ve Ölü", Hathaway, Ford ve Hawks gibi eski büyük yönetmenlerin ve Eastwood'un, silahşörün içini doldurma çabalarına karşı bir komplo gibi. Batı bir masal diyarı, insanları da birer karikatür. Raimi'nin filmlerden gördüğü ve muhtemelen bir çocuk olarak kafasında idealize ettiği Vahşi Batı.

Günbatımına karşı sallanan asılmış insan vücudundan, yağmurun çamura buladığı küçük kasabaya; yeni gelenlerin boyunu hatasız olarak tahmin eden mezarcıya kadar herşey orada, westernin bütün cilası. Ve orada önemli olan da kişilerin cinsiyeti değil, silah çeken ellerinin hızı...

KUTLUKHAN KUTLU

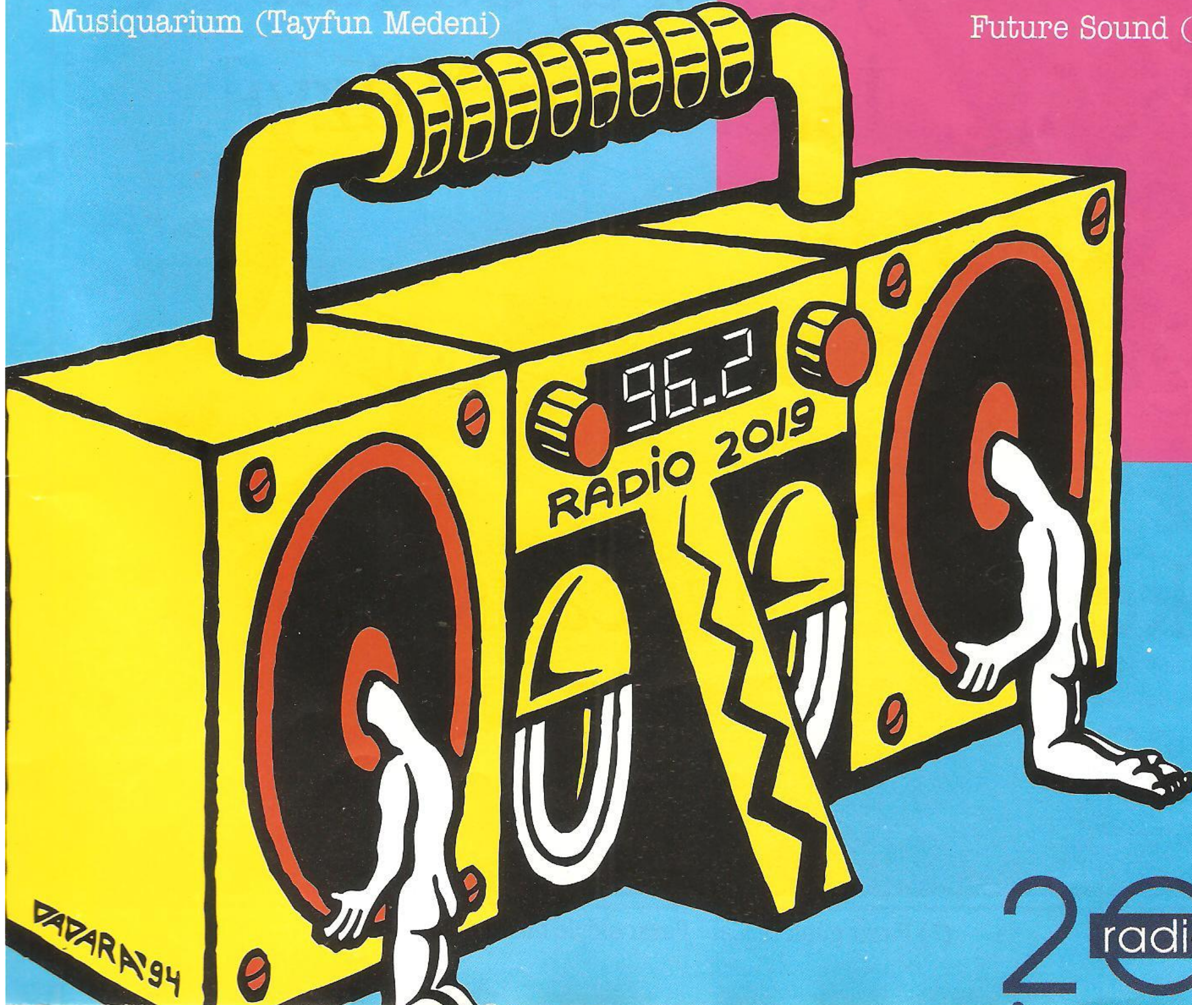
THE FUTURE IS NOW

Orange Juice (Tamay Birsel)
Positive (Cenk Erdem)
Music Box (Roxanne Yurchak)
Shopping Time (Suat Ateşdağlı)
Shebi Shock (Şebnem Dönmez)
Sed The Phantom Show (Sed)

Jazzmatazz (Zeki Özdoğan)
Night Flight (Naki Erenyol)
Jazzy Grovess (DJ. M.K)
On Air Play Chart (Roxanne Yurchok)
Fresh Tunes (DJ. Fresh B)
İşte Öyle Bir Şey (İ. Melih Arcan)

Hakan'la Pazarlık (Hakan Pişkin)
Sunday Light (Cenk Erdem)
Chance On Sunday (Cüneyt Kurt)
Musiquarium (Tayfun Medeni)

Cenk'in Rengi (Cenk Erdem)
Çarşambayı Sel Aldı (Hakan Pişkin)
Dance Department (DJ. Ufuk, DJ. Kürşat, Soley)
Future Sound (MC. Tangun)

2 radio 19

Tam beklediğiniz gibi.
Genç, kültürlü, farklı.
Bakış açısı geniş.
Görsel yapısı aydınlık,
batılı... İşte, Yeni Yüzyıl.
Sizin yeni
gazeteniz.
Her gün(*)
keyifle okuyacaksınız.

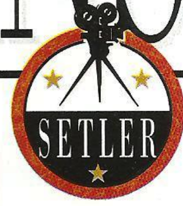

(*) Pazar günleri, Cafe Pazar ekiyle birlikte.

SAM SHEPARD

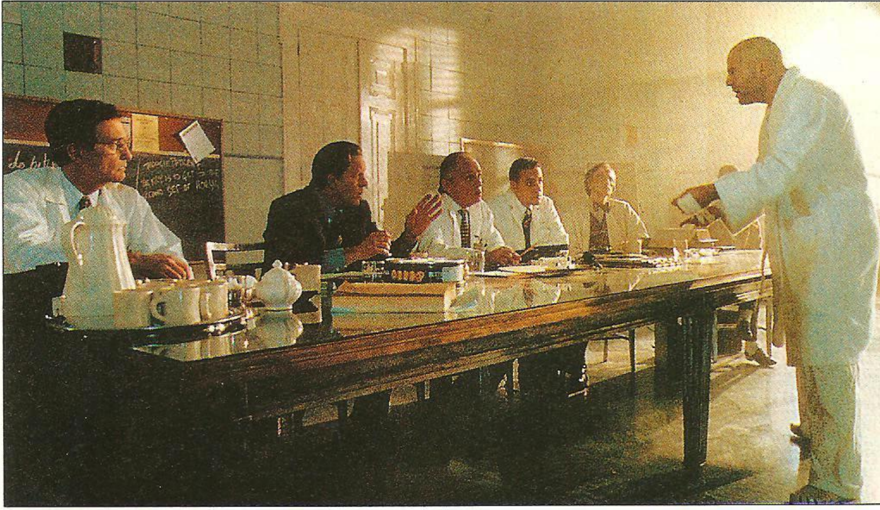
52 yaşındaki Sam Shepard, bazı eleştirmenlere göre, çağdaş tiyatronun en önemli oyun yazarlarından biri. Senaryo yazarı olarak da azımsanacak bir isim değil. Sadece üç ünlü yönetmenle yaptığı çalışmalar bile bunun açık bir ispatı: Antonioni ile "Zabriskie Point", Wenders ile "Paris - Texas" ve Altman ile "Fool for Love"... Shepard aynı zamanda bir aktör, hem de iyi bir aktör. Üstelik yakışıklı ve daha da önemlisi Hollywood primadonnalarının en çok tercih ettiği erkeklerden biri. Listeyi şöyle bir sıralarsak bize hak verebilirsiniz: Ellen Burstyn, Kim Basinger, Diane Keaton, Dolly Parton ve Jessica Lange... Asıl haberi ise sona sakladık, Shepard, Eylül ayında başrolünü Susan Sarandon ile paylaştığı "Safe Passage" ile sinemalarda.

ÖZEL SEANS

On İki Maymun

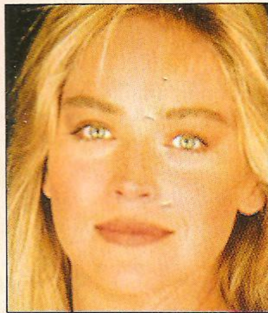
Terry Gilliam'ın "The Twelve Monkeys" adlı filminde Bruce Willis, mutasyona uğrayarak insanlara bulaşması ihtimali olan bir virüsü durdurmak amacıyla 1996 yılına geri gönderilen bir 21. yüzyıl mahkumunu canlandırıyor. 1962 yılında "La Jetee" adıyla çekilen ve senaryosu Janet ve David Webb'e ait film için yönetmen Gilliam, "Herhalde tesadüfen Hollywood dolaşım ağına takıldı" diyor, "çünkü bazı insanlar bu denli zekice senaryoları durdurabilmek için bazı insanlara avuç dolusu para ödüyorlar". Madeleine Stowe ve Brad Pitt'in de rol aldığı filmin çekimleri sırasında, Pitt'in oynadığı bir planı Gilliam yirmi kez tekrarlatmış. Gerilim son safhasına ulaşınca Gilliam, başka bir plana geçmeyi önermiş. Pitt ise, o gün fazla yorulduğunu söyleyerek çekim yapmayacağını söyleyince, setteki herkes tartışma beklentisiyle sus pus oluvermiş. Ama sonra Pitt ve Gilliam sette çalışanlara dönerek, bir ağızdan "Şaka yaptık" diye bağırmışlar.

★ Sharon Stone ve Travolta bir komedide

Televizyon dizileri arasında en iyi komedi dalında birçok kez ödül alan "Cheers" dizisinin yaratıcıları David Kirkpatrick ve Keith Samples'in sinema serüvenleri Sharon Stone ve John Travolta'nın oynadığı "The Lady Takes An Ace" ile sürüyor. "Pulp Fiction"la yıllardır kovaladığı şöhreti yakalayan John Travolta ve "Temel İçgüdü"den bu yana durup dinlenmeden film çeviren Sharon Stone'u ilk kez biraraya getiren proje bir komedi. Bir ayakkabı satıcısı, özgürlüğüne düşkün genç bir kadın, pilot sevgili ve kadının aksi babasının arasında geçen "The Lady Takes An Ace"ın senaryosu ise Emmy ödüllü Glen Charles ve Les Charles'a ait.

★ Before And After

Barbet Schroeder'in yönettiği "Before and After" iki ünlü oyuncuyu biraraya getiriyor; Meryl Streep ve Liam Neeson. Rosellen Brown'ın aynı adlı eserinden Ted Tally'nin senaryolaştırdığı film, duygusal bir dram. Meryl Streep, Clint Eastwood'la başrolleri paylaştığı "The Bridges of Madison County"den sonra, hemen bu yeni proje için çalışmalara başlamış. Filmde, Carolyn Reiser adında bir doktoru canlandıran Streep'in kocası rolünde ise Liam Neeson var. Dr. Carolyn Reiser, kan kaybından ölmek üzere olan bir genç kızı kurtarması için acil servise çağrılır. Aynı

Jim Carrey doğaya dönüyor

Jim Carrey, 1988 yapımı "Earth Girls Are Easy"de oynadığı zaman, henüz fazla tanınmıyordu, üstelik film de çok beğenilmemişti. Ama filmdeki "kırmızı uzaylı" karakterini yapımcılar unutmadılar ve "Ace Ventura: The Pet Dedective" ile küçük bir şans verdiler. Sonuç hiç kimsenin beklemediği kadar parlaktı. Şansını iyi kullanan Jim Carrey, "The Mask" ve "Dumb and Dumber" ile en çok kazandıran oyuncuların arasına girdi, hatta ödüller bile kazandı (MTV En iyi Komedi oyuncusu ve En İyi Öpüşen Çift ödülleri). Jim Carrey şimdilerde Hayvan dedektifi Ace Ventura olarak ikinci kez kameraların karşısında. "Ace Ventura: When Nature Calls"u yeni yetme yönetmenlerden Tom DeCerchio yönetiyor. Filmin kadın oyuncusu ise "Pret A Porter"da da rol alan model Georgianna Robertson.

gece, polis evlerine gelir ve oğulları Jacob'ın şüpheli olduğunu söyler. Jacob, kan kaybından ölmek üzere olan kızın erkek arkadaşıdır. Jacob ortadan kaybolmuştur ve Reiser ailesi artık sıradan yaşantılarından çok uzaktadır. Carolyn ve kocası Ben, oğulları Jacob'ı nasıl savunacaklarını ve onu suçlayan kasaba halkına karşı nasıl bir tavır alacaklarını düşünmektedir.

★ Yönetmen Mike Nichols'dan iki yeni proje

Jack Nicholson ve Michelle Pfeiffer'ı biraraya getirmek gibi bir lüksü "Kurt" filminde pek de iyi kullanamayan yapımcı-yönetmen Mike Nichols'un yeni projesi ünlü İrlandalı yazar Oscar Wilde üzerine. Filmin senaryosu İngiliz oyun yazarı David

Hare'e ait. Wilde rolünde ise Liam Neeson'u izleyeceğiz. Filmin adı şimdilik "Oscar Wilde". Yaklaşık 30 yıldır aktif yönetmenliğe devam eden Mike Nichols'un bir diğer projesi de senaryosunu Ted Tally'nin yazdığı "All the Pretty Horses". Bu ikinci projenin oyuncuları henüz belli değil.

BOX OFFICE

TÜRKİYE — Temmuz sonuna kadar

FİLM	SEYİRCİ	HAFTA
1- Nostradamus	100.997	9
2- Little Women	44.975	4
3- Rob Roy	36.344	7
4- Boys On The Side	34,552	5
5- I.Q	29.524	2
6- Drop Zone	22.670	4
7- Six Days Six Nights	9.595	3
8- Bad Company	9.016	3
9- Trial By Jury	5.764	1
10- Brainscan	5.204	1

AMERİKA — 15 Ağustos 1995'e kadar

FİLM	HASILAT	HAFTA
1- Apollo 13	147.2 milyon dolar	7
2- Waterworld	60.6 milyon dolar	3
3- Clueless	45.7 milyon dolar	4
4- The Net	31.7 milyon dolar	3
5- Something To Talk About	24.7 milyon dolar	2
6- Babe	20.7 milyon dolar	2
7- Virtuosity	16.4 milyon dolar	2
8- Dangerous Minds	14.9 milyon dolar	1
9- A Walk In The Clouds	9.5 milyon dolar	1
10- A Kid In King Arthur's ...	4.3 milyon dolar	1

İNGİLTERE — Temmuz sonuna kadar

FİLM	HASILAT	HAFTA
1- Muriel's Wedding	7.5 milyon pound	12
2- Batman Forever	4.7 milyon pound	3 Gün
3- Rob Roy	4 milyon pound	9
4- Bad Boys	3.9 milyon pound	5
5- Congo	2.5 milyon pound	3
6- First Night	2.1 milyon pound	2
7- Jack And Sarah	2.1 milyon pound	6
8- The Brady Bunch Movie	1.5 milyon pound	6
9- Tank Girl	0.4 milyon pound	4
10- Beyond Rangoon	0.2 milyon pound	3

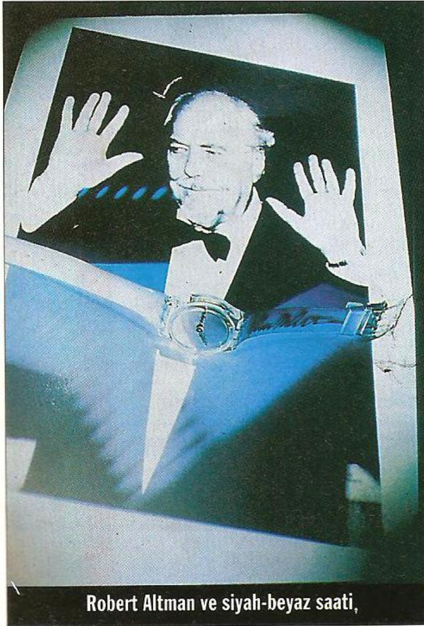
ÖZEL SEANS

Sinema bir kez daha "zamana" damgasını vurdu

Kollardaki sinema!

Her yıl özel bir koleksiyon çıkaran Swatch saatlerinin bu yılki koleksiyonu, Sinemanın 100. yılı. Üç büyük yönetmen Akiro Kurosawa, Robert Altman ve Pedro Almodovar'ın tasarladığı imzalı saatler sınırlı sayıda üretildi...

Robert Altman ve siyah-beyaz saati.

Özel belgeseller, filmler, seminerler, gösteriler, defileler, fotoğraf albümleri, kitaplar derken, sinemanın 100. yıl kutlamalarına Swatch saatleri de katıldı. Geleneksel olarak her yıl, sanatın çeşitli dallarından ünlü isimler tarafından hazırlanan özel Swatch koleksiyonunun bu yılki konusu sinema. "Time to Reflect" adını taşıyan koleksiyonda, tasarımları Akira Kurosawa, Pedro Almodovar ve Robert Altman tarafından gerçekleştirilen üç saat yer alıyor.

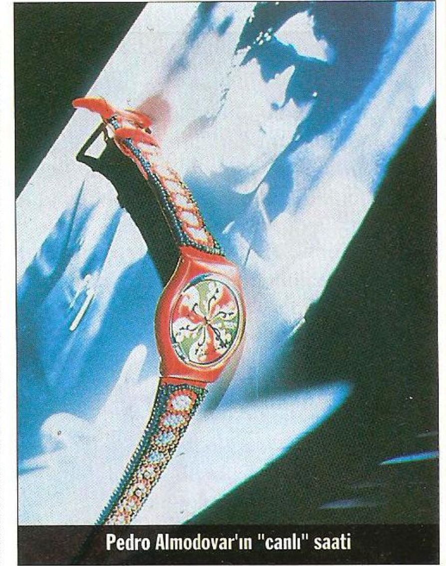
Swatch saatlerinin "Time to Reflect" koleksiyonunda yer alan üç modelin her birinden sadece 36.500 adet üretilmiş. Tek tek numaralanmış olan bu imzalı saatlerin 5.555 adediyse, özel film kutularında üçlü set olarak satışa sunuluyor.

AKIRA KUROSAWA

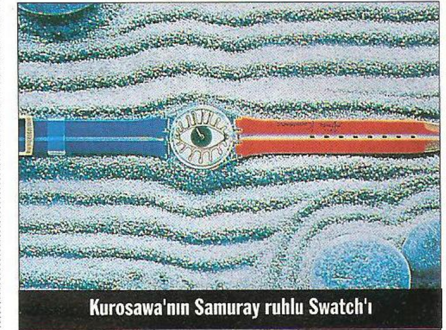
Kökenleri Samurai'lara uzanan soylu bir ailenin çocuğu olarak Tokyo'da dünyaya geldi. Akademik resim eğitimi de almış olan Kurosawa, gençlik yıllarında Japonların ulusal sporu kendo'da (kılıç dövüşü) ustalaştı. Daha sonra 1936'da, bir raslantı sonucu sinemaya geçti. Filmleri arasında en önemlileri olarak "Yedi Samurai", "Rashomon", "Kagemusha", "Dersu Uzala", "Ran", "Düşler" ve "Ağustosta Rapsodi" sayılabilir. Zaman zaman Steven Spielberg, Martin Scorsese ve Richard Gere gibi Amerikalı sinemacılarla da birlikte çalışmış olan Kurosawa, Swatch tasarımını gerçekleştirirken, "görselliğin merkezi" olarak göz unsurunu kullanmış.

ROBERT ALTMAN

Amerikalı yönetmen Robert Altman, 1925 yılında Kansas City'de doğdu. Bir cizvit okulunda dini eğitim aldıktan sonra Missouri Üniversitesi'nde mühendislik okudu. II. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birlikte, kısa öyküler ve radyo oyunları yazmaya başladı. "James Dean Story" adlı filmle Alfred Hitchcock'un dikkatini çekti ve "Alfred Hitchcock Presents" dizisinde kadrolu yönetmen olarak çalışma fırsatını buldu. İlk büyük başarısını, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye alan 1970 tarihli "M.A.S.H."le kazandı. Öteki önemli filmleri arasında "Nashville", "Görüntüler", "Üç Kadın", "Bir Düğün", "Temel Reis", "Mccabe ve Mrs. Miller", "Beşli", "The Long Goodbye", "Aşk Delisi", "Vincent ve Theo", "Oyuncu", "Short Cuts" ve "Hazır Giyim" sayılabilir. Altman, Swatch için gerçekleştirdiği tasarımını, sinemanın altın çağına bir saygı duruşu yapmak istercesine siyah ve beyaz renkler kullanarak gerçekleştirmiş.

Pedro Almodovar'ın "canlı" saati

Kurosawa'nın Samuray ruhlu Swatch'ı

PEDRO ALMODOVAR

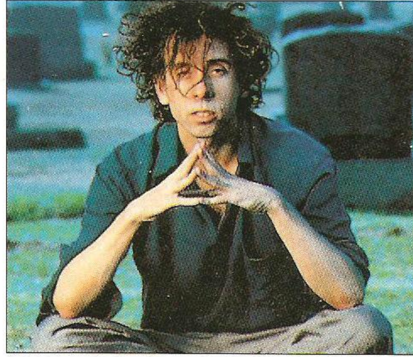
1950'lerde La mancha'da doğdu. Soğuk savaş dünyasının etkileri çocukken yaşadığı Cazalda de Calatrava köyüne ulaşmamıştı. Belki bu yüzden, dış dünyadan kopuk, hayalci bir çocuktu. Kendini Kral Arthur'un sarayında bir astronot gibi görüyordu. 17 yaşında Madrid'e gitti ve kısa süre sonra da sinemaya geçti. Almodovar'ın önemli filmleri arasında "Sinir Krizinin Eşiğindeki Kadınlar", "Bağla Beni", "Yüksek Topuklar" ve "Kika" sayılabilir. Almodovar, Swatch için gerçekleştirdiği canlı saatin tasarımında, Karaib Adaları'nın "pop-barok renklerinden, müziğinden ve konukseverliğinden" etkilenmiş. ■

Çikletten çıkan Marslılar

Her çocuğun tutkusudur, annesinden aldığı bir miktar parayla markete gitmek ve yetişkinlerce "abur cubur" olarak nitelendirilen, renkli, parlak kağıtlara sarılmış çikolata, şeker ve çikletlerden almak. Özellikle çiklet sektöründeki büyük rekabetle birlikte çiklet firmalarının paketlerin içine resimler, küçük ilginçlikler koymaya başlamasından sonra, çocukların merakı daha da arttı. Sporcu portreleri, yarış arabaları, karikatürler çocuklar için çikletleri birer koleksiyon nesnesi haline getirdi... Dünyanın her yerinde, çikletlerin içinden çıkan resimli kartlar biriktirildi, bu kartlarla oyun oynandı, değiş tokuş edildi... Bu kartlardan bazıları, yıllar içinde piyasadan yok oldular ve böylece gerçekten de bir koleksiyon değerleri oldu...

1962'de Topps Co firmasının çikletlerin içine "korkunç, kanlı, uzay canavarlarının vahşi maceraları" kartlarını koymasıyla çocuklar çılgına döndü. Buldukları tüm parayı "Mars Attacks" isimli bu korkunç kartlara yatıran çocuklar, kısa zamanda ailelerinin dikkatini çektiler. Çocuklara vahşet aşıladığı gerekçesiyle bol bol şikayet alan firma, sonunda "Mars Attacks" kartlarını çikletlerden çıkarmak zorunda kaldı.

O dönemde uzay canavarı kartlarının koleksiyonunu yapan çocuklardan biri de Batman'in, Beterböcek'in, Makaseller'in, Ed Wood'un yönetmeni Tim Burton'dı. Gerçekten de, bu fantastik yönetmene çok yakışıyor. Şimdi, Burton çocukken koleksiyonunu yaptığı "Mars Attacks" kartlarını sandıktan çıkardı ve bir filme dönüştürmeye karar verdi. Hazırladığı altı hikayeyle birlikte Warner Bros'un kapısını çalan Tim'in önerdiği teklif çok tutulmuş olmalı ki, film çalışmaları hızla başladı. Eğer herşey yolunda giderse film 1996 başında bitmiş olacak.

Tim Burton, 1996'da gösterime girmesi beklenen yeni filmi için, Amerika'da 1960'larda çikletlerin içinden çıkan uzay canavarlı "Mars Attacks" kartlarından yola çıktı. Film insanların ve evcil hayvanların vahşi uzaylılarla mücadelesi üzerine kurulu.

Zamanında, özellikle yetişkinler tarafından birçok eleştiriye maruz kalan kartlardan yola çıkılarak yapılacak film, şu anda da hiç tepki görmüyor değil. "Mars Attacks" kartlarının aldığı bu olumsuz tepkilere bir anlam veremeyen yardımcı tasarımcı Len Brown, asıl vahşetin "Mars Attacs"de değil çocukların oyun oynadıkları sokaklarda olduğunu söylüyor. Brown şöyle devam ediyor: "Şu ana kadar bana gelip de kartları sevmediğini, uzay canavarlarını gördükten sonra uyuyamadığını söyleyen bir çocuğa rastlamadım. Hepsi Mars Attacs'i çok sevdi, zaten onlardan gelen tepki de bunun çok açık bir göstergesi. Woody Gelman ve ben, uzun yıllardır bilim-kurgu filmleri izleriz, artık bizim de böyle bir film yapmamızın zamanının geldiğini düşünüyorduk. Tim Burton'ın bu parlak fikri çok ilgimizi çekti; daha önce denenmemiş bir öneriydi ve çok iyi olabilirdi. Tabii biz de böyle bir teklifi geri çeviremezdik, böylece film çalışmaları hızla başladı. Mars Attacs şimdiye kadar çıkmış tüm bilim-kurgu kahramanlarının, yani ölü kedibalıklarının, dev böceklerin, örümceklerin, kombine edilmiş hali."

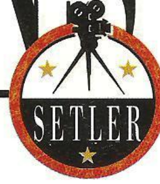
Brown'a göre Mars Attacs'i yasaklayanların göremediği çok önemli bir ayrıntı var: Kartlarda asıl göze çarpan 50'lerin korku filmlerine yönelik bir ironi. Yani Mars Attacs'te gizliden gizliye bir "kara mizah" işlenmiş.

Ed Wood'dan sonra şimdi de Mars Attacs'le yakın geçmişin fantazi dünyasında dolaşmaya karar veren Burton, "fantastik filmlerin unutulmaz yönetmeni" ünvanını iyice bir pekiştiriyor.

Bu sefer konu vahşi uzaylılarla dünyalılar ve onların masum evcil hayvanları arasındaki heyecanlı mücadele üzerine kurulu. "Mars Attacks", bir aksaklık olmazsa 1996'da gösterime girecek. Sabırsızlıkla bekleyen çok sayıda Tim Burton hayranı olduğundan eminiz... ■

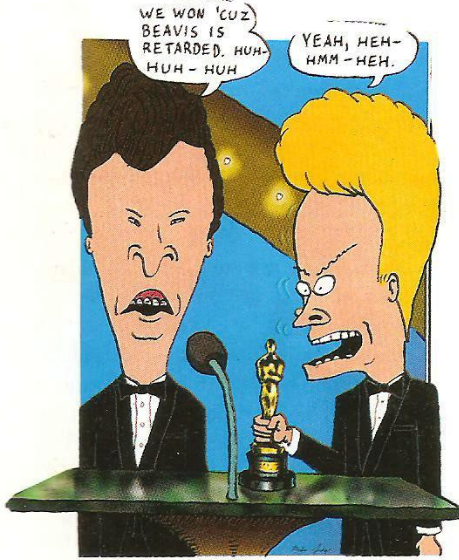
ÖZEL SEANS

Beavis ve Butt-head

Sinemaya da bulaştılar

Global köyün vicdan azapları, Amerikan toplumunun hicap duyduğu öz evlatları Beavis ve Butt-head'in sinemaya transferi kesinleşti. Amaç 1996 yazına filmi yetiştirmek.

1993 yılı yazında yılda bir ya da iki orta bütçeli film üretme niyetiyle kurulan MTV'nin sinema departmanının ilk projesi artık kesinleşti: "Beavis ve Butt-head". MTV, 1993 yılının Mart ayında yayınlamaya başladığı ve kısa sürede bir pop kültür vakası haline gelen çizgi dizisini sinema filmi haline getireceğini açıklayınca birçok büyük stüdyonun ağzının suyu akmış ama yarışı kazananWarner Bros'u da arkasına alan David Geffen olmuştu.

Asıl sorun ise bir Beavis and Butt-head filminin neye benzeyeceğiydi. Dizide Beavis ve Butt-head kenar mahallelerde dolaşıyor, televizyon seyrediyor ve fırsat buldukça hayvanlara işkence yapıyorlardı ama bütün bunlar seyircinin ilgisini 90 dakika boyunca ayakta tutmak için yeterli olmazdı. Daha ciddi ve sürükleyici bir mevzu gerekliydi. Dizinin yazarı Mike Judge'ın ilk önerisi, vücuduna girdiği herkesi birer Beavis ve Butt-head yapan bir virüsle ilgiliydi. Bu öneri yeterince ilgi çekici bulunmayınca Judge daha korkunç bir başka öneriyle geldi. İkili bir hamburgercide oturacak ve bir buçuk saat boyunca konuşacaklardı. Teklif süratle reddedilmeden önce Judge bunun bir şaka olduğunu itiraf etmek zorunda kaldı.

Bir başka karar daha verilmesi gerekiyordu. Film animasyon mu olacaktı, yoksa canlı oyuncular mı kullanılacaktı? Judge, "Çoğunluk filmin canlı olmasından yanaydı," diyor "sanırım yöneticilerin bir kısmı şovun aslının animasyon olduğunu unutmuşlardı." Geffen de canlı oyuncuları tercih ettiğini bildirmişti. Hatta oyuncu olarak David Spade ve Adam Sandler üzerinde duruyordu. Yine de sonuçta daha ucuz olduğu ve daha çabuk tutulacağı düşünülen animasyonda karar kılındı.

Eylül 1993'te Geffen, Warner ile dağıtım anlaşması imzaladı ama daha sonra Viacom ve Paramount arasındaki 8 milyar dolarlık anlaşma ortaya çıkınca Viacom'un başkanı Redstone filmin Paramount tarafından dağıtılacağını duyurdu. Projeyi bilen biri, "Bu milyarderler arası bir savaş gibiydi," diyor, "en can alıcı anda proje ile ilgili tüm haklar donduruluverdi."

Söylentiye göre, Redstone, Warner'ın yöneticileri Bob Daly ve Terry Semel ile görüşmüş ve projenin haklarını alacak şirketin belirlenmesi sorununu Beavis ile Butt-head'e bile makul gelmeyecek bir yöntemle, yazı tura atarak çözmeye çalışmış. (Warner, bu hikayeyi yalanlıyor. Viacom ise bu konuda yorum yapmaktan kaçınıyor.)

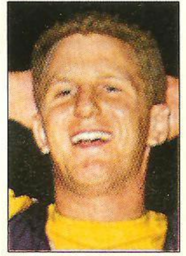
Her ne şekilde halledilmiş olursa olsun şu anda filmin dünya çapındaki dağıtım hakları Paramount'a ait ve şu sıra MTV ile Geffen Pictures filmin gösterime girişini 1996 yazına yetiştirme telaşı içindeler.

Sadece 5 milyon dolar bütçeli filmin kar edeceği kesin ama hasılat rekorları kırmasını beklemek hayal olur. Filmin yapımcılarından biri olan Geffen Pictures'tan Bonnie Lee, projeye inancını şu sözlerle açıklıyor: "Bu güne kadar böylesi bir mantık ve böyle aptallık görülmemiştir." ■

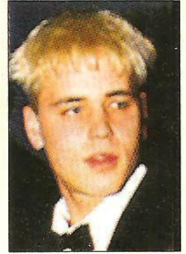
Etten kemikten bir çift Beavis ve Butt-head... Hayali bile zor ama şimdiden bazı adaylar ortaya çıktı.

Lyle Lovett ve Flea

Crispin Glover ve Michael Rapaport

Corey'ler

Sankt Petersburg Academic Mariinsky Theatre

Kirov Balesi

Kirov Balesi ilk kez İstanbul'da!

Esbank, 68. Kuruluş Yıldönümü kutlamaları çerçevesinde, dünyanın en büyük bale topluluklarından 253 yıllık Sankt Petersburg Academic Mariinsky Theatre Kirov Balesi'ni İstanbul'da ağırlıyor.

Kirov Balesi, Ankara Devlet Opera ve Balesi Orkestrası eşliğinde, tam ikiyüz yıldır dünya sahnelerinde sergilenen "Şımarık Kız" balesini, çağımızın ünlü koreograflarından Oleg Vinogradov'un özgün yorumuyla, orijinal dekor ve kostümleriyle sunuyor...

Tüm sanatseverleri 16 ve 17 Eylül'de Atatürk Kültür Merkezi'nde sergilenecek olan "Şımarık Kız" balesini izlemeye bekliyoruz.

Atatürk Kültür Merkezi
16/17 Eylül 1995
Saat: 20:00

Biletler Atatürk Kültür Merkezi ile Esbank Bakırköy, Etiler ve Suadiye şubelerinden 1 Eylül'den itibaren satın alınabilir.

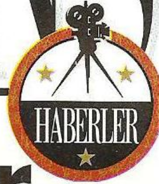
Esbank Express24, Gençkart, Esbank Visa ve Esbank Mastercard sahiplerine ve öğrencilere %25 indirim uygulanmaktadır.

ESBANK

"TEDBİRLİ VE KARARLI"

ÖZEL SEANS

Alternatif filmler

AKSANAT'TA BU AY

Casablanca

Yönetmen: M. Curtiz, Oyuncular: Humprey Bogart, Ingrid Bergman

Laser-disc'ten büyük ekranda İngilizce orijinal olarak gösterilecek olan "Casablanca", 1 saat 45 dakika sürüyor. 1943'ten bir başyapıt olan Casablanca, artık Kuzey Afrika'nın gizemli ve çekici kenti değil aşk, vatanseverlik, özveri ve büyük davalara karşı kişisel tutkuların yaşandığı bir meydana dönüşmüştü. Dünyanın dört bir yanından gelen ve artık hiçbiri hayatta olmayan oyunculardan oluşan kadro, "Casablanca"yı ölümsüz kılarken kendilerini de ölümsüz kılan oyun ve kişiliklerini, filmin dokusunun ayrılmaz bir parçası yapmışlardı. En İyi Yönetmen, En İyi Senaryo, En İyi Görüntü dallarında 3 Oscar kazanan film, sinema tutkunlarına...

6 Eylül Çarşamba, 12.30 ve 17.30

Wagner

Yönetmen: T. Palmer, Oyuncular: Richard Burton, Vanessa Redgrave

Video'dan büyük ekranda İngilizce orijinal olarak gösterilecek olan "Wagner", 4 saat 50 dakika sürüyor. Richard Burton göz kamaştırıcı bu filmde, bütün zamanların en ünlü bestecisi ve aynı zamanda iflah olmaz bir romantik olan Richard Wagner'ı başarıyla canlandırıyor. Liszt'in gayri meşru kızıyla skandal bir aşk yaşayan bestecinin, şakacı, filozof, dolandırıcı, şair ve aynı zamanda iyi bir hatip olma gibi şaşırtıcı birçok özelliğini bu filmde izleyebilirsiniz.

16 Eylül Cumartesi, 14.00

Lost Horizon

Yönetmen: Frank Capra, Oyuncular: R. Colman, J. Wyatt

Video'dan büyük ekranda İngilizce orijinal olarak gösterilecek. "Lost Horizon" 2 saat 15 dakika sürüyor. Zamanın durduğu Shangri-La'nın büyüleyici atmosferinde geçen ve Jane Wyatt ile Ronald Colman'ın başrollerini paylaştıkları bu ebedi başyapıt iki Oscar ödüllü. Sıradışı çalışmalarıyla ünlü Stephen Goossson'a sanat ve set yönetmenliği dallarında iki Oscar kazandıran filmin çekiminde hiçbir masraftan kaçınılmazken, mekanı seyirciye en iyi şekilde aktarabilmek için şimdiye kadar inşa edilmemiş büyüklükte bir set kurulmuş.

20 Eylül Çarşamba, 12.30 ve 17.30

Conquest

Yönetmen: C. Brown, Oyuncular: Greta Garbo, C. Boyer

Garbo'nun Polonya kontesi Marie Walewska ve Boyer'in Napoleon rollerini üstlendikleri bu film, videodan büyük ekranda ve İngilizce orijinal olarak gösterilecek. Etkileyici dekor ve kostümleriyle yeniden canlandırılan tarihi bütün ihtişamıyla gözler önüne seriyor "Conquest".

27 Eylül Çarşamba, 12.30 ve 17.30

REKLAM FİLMİNDE BİR REKOR

Türkiye'de şimdiye kadar yapılan en uzun reklam filmi, reklamlarda hiç alışık olmadığımız rekor bir süreyle, tam 2 dakika 32 saniye sürüyor. Bu uzun reklam filmi, fragmanları ve jeneriğiyle, bir sinema filmi havasına sokulmuş. Başrollerde, Metin Akpınar ve Berna Laçin...

Marmara Bira için çekilen ve "Taşkın ile Aşkın" uzun bir reklam dizisiyle sürecek. Her bölümde, Taşkın ile Aşkın'ın aşklarına, yaşadıkları ilginç olaylara tanık olacağız.

Dizinin ilk bölümünde yönetmen Çağatay Karaçizmeli, metin yazarı Bülent İlterberk, müzik direktörleri de Ömer Ahunbay ve Hakan Özer...

ORİJİNAL DISNEY ALBÜMLERİ

Yıllardır seyircileri büyüleyen Alaaddin, Pamuk Prenses, Pinokyo, Güzel ve Çirkin gibi Disney klasikleri, şimdi de müzikseverler için CD ve kaset olarak piyasada. Çok gelişmiş teknik olanaklarla kaydedilen albümler, Türkiye'de de Amerika ve Avrupa'daki örnekleriyle aynı kalitede satılacak. BMG'nin Türkiye'ye orijinallerini ithal edeceği koleksiyonda, Michael Bolton, Elton John, Bob Dylan, Bette Midler gibi sanatçıları dinleme olanağı bulacağız.

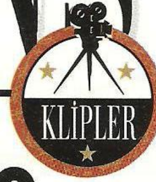
Sinemaseverlikleriyle müzikseverlikleri kesişenler için, son derece sevindirici bir haber herhalde...

Scotch'un gerçek tadı.

DÜNYADA 1 NUMARA, TÜRKİYE'DE 1 NUMARA

ÖZEL SEANS

Şaban'dan Jack'e...

Film karakterlerine verilen isimler tesadüfi ve keyfi değil. Yeşilçam ve Hollywood'daki isimler üstünde biraz eşelenir eşelenmez, karşımıza bazı alışkanlıklar çıkıverdi.

Bir film karakterine isim verme aşamasına geldiğinde senaryo yazarının aklından neler geçtiğini anlamak çok da zor değil aslında. Sinema tarihine, özellikle Yeşilçam'a şöyle bir baktığımızda isimlerin de bir sembol olarak değerlendirildiğini görmek mümkün. Sözgelimi Cüneyt Arkın filmlerindeki isimler. Arkın, eğer bir akıncıyı oynamıyorsa, isimleri yırtıcı kuşlar ansiklopedisinden ya da araba markalarından bulunuyor adeta: Şahin, Kartal, Doğan... Bazen de daha erkeksi daha sert çağrışımlar yapan isimler: Kemal, Cemil, Kılıç... Şüphesiz, "Cemil" adlı filminde gözüpek bir komiseri oynayan Arkın'ı Şaban olarak düşünmek mümkün değil.

Türk sinemasının maço erkeği Kadir İnanır'a yakıştırılan isimlerde ise daha çok bir Anadolu ve taşra etkisi gözlemlemek mümkün: Seyyit, Ahmet Kaptan, Tatar Ramazan gibi...

Tarık Akan'ın durumu ise biraz farklı. "Hababam Sınıfı" filmlerinde Damat Ferit'i oynayan Akan, başka filmlerinde de (Tatlı Dillim gibi) Ferit isminden kurtulamadı. 70'lerin kartpostal çocuğu Akan'a yakıştırılan diğer isimlerde ise kentli erkek imajını pekiştiren bir eğilim görmek mümkün. Akan'dan daha önceki bir dönemin kentli delikanlısı Ediz Hun için de aynı şeyi söylemek mümkün. Özellikle Murat isminin Hun'a çok yakıştığı varsayılırdı.

İbrahim Tatlıses'in İbrahim, Müjdat Gezen'in Bayram, Kemal Sunal'ın Şaban'ı ise daha farklı bir kategori sanki. Burada, karakterle oyuncu arasında daha açık bir örtüşme gözleniyor. Senaryolar ve karakterler farklı da olsa bu isimler bu oyunculara yapışmış adeta.

Bir başka kategori de lakaplar. Türk sinemasında da (Hollywood'da Indiana Jones örneğinde olduğu gibi) birçok lakaplı karakterin doğrudan filmin ismini belirlediği görülüyor. Bunun rekoru Türk sinemasında büyük olasılıkla ilk dönem filmleriyle Yılmaz Güney'de olsa gerek. Çünkü Yılmaz Güney sinema hayatı boyunca 12 tane lakaplı kahramanı oynamış ve filmlerinin ismi de oynadığı kahramanla aynı olmuş.

İsimler konusunda Hollywood'da da benzer eğilimler görmek mümkün. Örneğin öğretmen, hemşire gibi mesleklere uğraşan temiz kalpli kadınlara Mary ismi verilmesinin hiç şaşırtıcı olmaması gibi... Ya da kalabalık bir aile çevresinde geçen bir filmde en büyük kardeşe Tony - Paul, en küçük kardeşe de Michael - Tom denmesi... Soğukkanlı karakterlerde George, dedektif ve gazetecilerde David, çiftçiler ve fedakar babalarda Harry ismine sıkça rastlanması da şüphesiz bir tesadüf değil. Frank isimli karakterlerin, "Çıplak Silah" filmlerinin Frank Drebin'i gibi iyi giyimli, saf, şaşkın olmaları da öyle...

Aksiyon kahramanlarının isimlerinde genellikle John ve Jack'in tercih edilmesi de inkar edilemeyecek bir alışkanlık. Özellikle Jack'ler cesur, maceraperest, soğukkanlı, sert ve yakışıklı olurlar. Hollywood'un yarattığı en son Jack'lerden biri de "Speed"in Jack Stratter'i (Keanu Reeves).

Şüphesiz, özellikle Hollywood'da yukarda sözünü ettiğimiz eğilimlere taban tabana zıt yaklaşımlar bulmak da mümkün ama bu, şu gerçeği kolay kolay değiştiremiyor: Senaryo aşamasında iş bir karaktere isim takılmaya geldiğinde telefon rehberinde rastgele bir sayfa açıp isim seçilmesini kimse tercih etmiyor. Karakter, oyuncu ve seyirci beklentileri biraraya getirilip sembolik bir isim bulunması çok daha yaygın bir eğilim.

BURAK GÖRAL

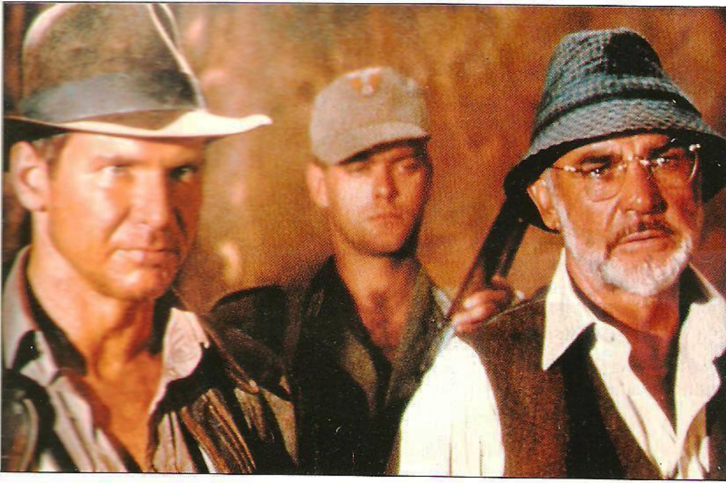
YEŞİLÇAM'DA LAKAPLI

Zehir Ali - Nazım İnan
Cımbız Ali - Öztürk Serengil
Erkek Ali - Eşref Kolçak
Civan Ali - Engin Çağlar
Koçum Ali - Tanju Korel
Kovboy Ali - Yılmaz Güney
Kadırgalı Ali - Serdar Gökhan
Galatalı Mustafa - Ayhan Işık
Galatalı Fatma - Fatma Girik
Tophaneli Murat - Kadir İnanır
Tophaneli Osman - İzzet Günay
Kasımpaşalı Recep - Yılmaz Güney
Adanalı Tayfur - Öztürk Serengil
Vatandaş Rıza - Cüneyt Arkın
Asfalt Rıza - İzzet Günay
Kasımpaşalı Emmanuel - Feri Cansel
Balatlı Arif - Yılmaz Güney
Trafik Belma - Gönül Yazar
Yolsuz Mehmet - Fikret Hakan
Şoför Nebahat - Sezer Sezin

Turist Ömer (Sadri Alışık), Cilalı İbo (Feridun Karakaya) ve Indiana Jones (Harrison Ford)... Hepsi de lakaplı seriyaller. Yılmaz Güney ise 12 filmle lakap rekortmeni.

KAHRAMANLAR

Şoför Ahmet - Eşref Kolçak
Bahriyeli Ahmet - Ayhan Işık
Piyade Osman - Yılmaz Güney
Donanma Kamil - Tanju Korel
Komando Behçet - Behçet Nacar
Torpido Yılmaz - Yılmaz Güney
Bomba Kemal - Yılmaz Güney
Yüzbaşı Kemal - Cüneyt Arkın
Avanta Kemal - Fikret Hakan
İngiliz Kemal - Kartal Tibet
Eşkiya Halil - Cüneyt Arkın
Deli Yusuf - Cüneyt Arkın
Deli Ferhat - Serdar Gökhan
Deli Murat - Kartal Tibet
Naylon Leyla - Neriman Köksal
Şıngırdak Melehat - Suzan Avcı
Zilli Nazife - Fatma Girik
Erkek Fatma - Fatma Girik
Pire Nuri - Yılmaz Güney
Hamsi Nuri - Öztürk Serengil
Tokmak Nuri - Sermet Serdengeçti
Horoz Nuri - Vahi Öz
Beleş Osman - Orhan Günşiray
Hızlı Osman - Ekrem Bora
Parçala Behçet - Behçet Nacar
Ustura Behçet - Behçet Nacar
Fırtına Behçet - Behçet Nacar
Sosyete Behçet - Behçet Nacar
Cilalı İbo - Feridun Karakaya
Yanık Ömer - Toygar Belevi
Turist Ömer - Sadri Alışık
Marmara Hasan - Yılmaz Güney
Hoş Memo - Yılmaz Köksal
Kuduz Recep - Yılmaz Güney
Bilardo Kazım - Taner Yiğit
Tatar Ramzan - Kadir İnanır

Not: Film isimleri Agah Özgüç'ün Türk Filmleri Sözlüğü'nden derlenmiştir.

HOLLYWOOD NOTLARI

SAFTER YILMAZ

Hollywoodgate ve Tek Başına Tango

Bir zamanlar kovboy filmlerinin çevrildiği 20th Century Fox stüdyosunun eski arazisi üzerinde kurulu Century City'deki lüks otelde, geçen ay şakağına bir kurşun sıkarak intihar eden David Begelman, sinema tarihine "Hollywoodgate" skandalının sorumlusu olarak geçti.

"Hollywoodgate" ne demeyin. 18 yıl önce sinema başkenti bu skandal ile sarsılmış ve ondan sonra da çok kişinin canı yanmıştı.

Oscar ödüllü yıldız Cliff Robertson 1977 ilkbaharında Beverly Hills polisine başvurarak, imzası taklit edilerek sahte çeklerle adına para çekildiğini ihbar etti. Polis soruşturmaya başlayınca da karşısına suçlu olarak Columbia stüdyosunun başkanı David Begelman çıktı.

Hollywood'da 1960'larda Paul Newman, Steve McQuenn, Barbra Streisand ve Liza Minelli gibi ünlü yıldızların menajerliğini yapan David Begelman, 1970'lerde Columbia stüdyosunun başında bulunuyordu...

"Close Encounters Of The Third Kind", "Shampoo" ve "Funny Lady" gibi filmlerin başarısından sonra herkes New Yorklu bir yahudi terzinin oğlu David Begelman'a harika bir filmci olarak bakıyordu.

Ancak o, kokain iptilasına para yetiştirmek için yanında çalışan film yıldızları adına çekler tanzim ediyor, sahte imzalar atıyor ve bu şekilde yıldızlar adına da stüdyodan para çekiyordu. 1977 ilkbaharına kadar onun bu yaptıklarına kimse ses çıkartmamıştı. Zira herkes Hollywood'da afaroz olmaktan işsiz kalmaktan korkuyordu. Ancak Cliff Robertson herşeyi göze alarak çalıştığı stüdyonun patronunu ihbar ederek yakalattı. Yüzbinlerce doları yanında çalışanların imzalarını taklit ederek stüdyodan çalan David Begelman'ı hemen Columbia başından attı. Bu arada 1.4 milyon dolarlık hisse hakkı da iptal edildi. Mahkeme ise suçunu kabul eden David Begelman'a sadece 5 bin dolarlık bir para cezası vererek, uyuşturucu tedavisi görmesini de istedi.

Hollywood'da herkes bir daha David Begelman'ın adını duyulmayacağını sanıyordu. Ancak 1979'da MGM onu stüdyosunun başına getirince çok kişi şaşırdı. Hırsızlığı tescil edilmiş David Begelman'ın 1970'lerde olduğu gibi bu defa da iflasın eşiğindeki MGM'i kurtarması ümit ediliyordu. Ancak iki yıl içinde işler hep ters gider ve çevrilen filmlerde masraflarını çıkaramayınca, MGM daha üç yıllık kontratı olmasına rağmen David Begelman'a kapıyı gösterdi.

1982'den bu yana kurduğu "Gladden Entertainment" adına "The Fabulous Baker Boys", "Weekend At Barnie's" ve "Mannequin" fibi filmler çeviren David Begelman'ın şirketi ancak geçen yıl iflas etti. Artık yolun sonuna geldiğini kabul eden David Begelman da 73 yaşında şakağına bir kurşun sıkarak sinema başkentine veda etti.

"Hollywoodgate"in en büyük kurbanı Cliff Robertson ise yıllardır boş dolaşıyor. Diğer stüdyoların başındaki David Begelman'ın eski meslektaşları ona iş vermiyorlar. 1956'da "Picnic" ile Hollywood'da ilk filmini çeviren, 1968'de "Charly" ile Oscar ödülü kazanan Cliff Robertson 70 yaşında bugün Hollywood'da cesur olmanın cezasını çekiyor.

"Tekbaşına Tango" 60 yılda 275 film çeviren 80'lik Anthony Quinn'in anılarını kapsayan kitabın adı. Tek başına tango yapılamayacağını herkes biliyor. Ancak bu sözler sinema dünyasının bir diğer ölmez ismi Orson Welles'e ait. Welles bir gün Quinn'e, "Sen Hollywood'da tek başına tango yapan bir adamsın. Kimseden korkmaz ve doğruyu söylersin. onun için senin ne söyleyeceğin bence önemli" demiş.

Meksikalı olduğu için Anthony Quinn'i aşağı gören ve hakkı olan rolleri vermeyen Hollywood stüdyoları 1960'larda Avrupa'da yaptığı Oscar'lık filmlerden sonra onu ancak kabul ettiler. Anthony Quinn anılarında Hollywood'daki ırk ayrımına da değinerek heba olan gençlik yıllarını da naklediyor.

Hayatınızın en önemli sayfasını kendinizden yana çevirin!

Sınıf birincisi!

Corolla 96

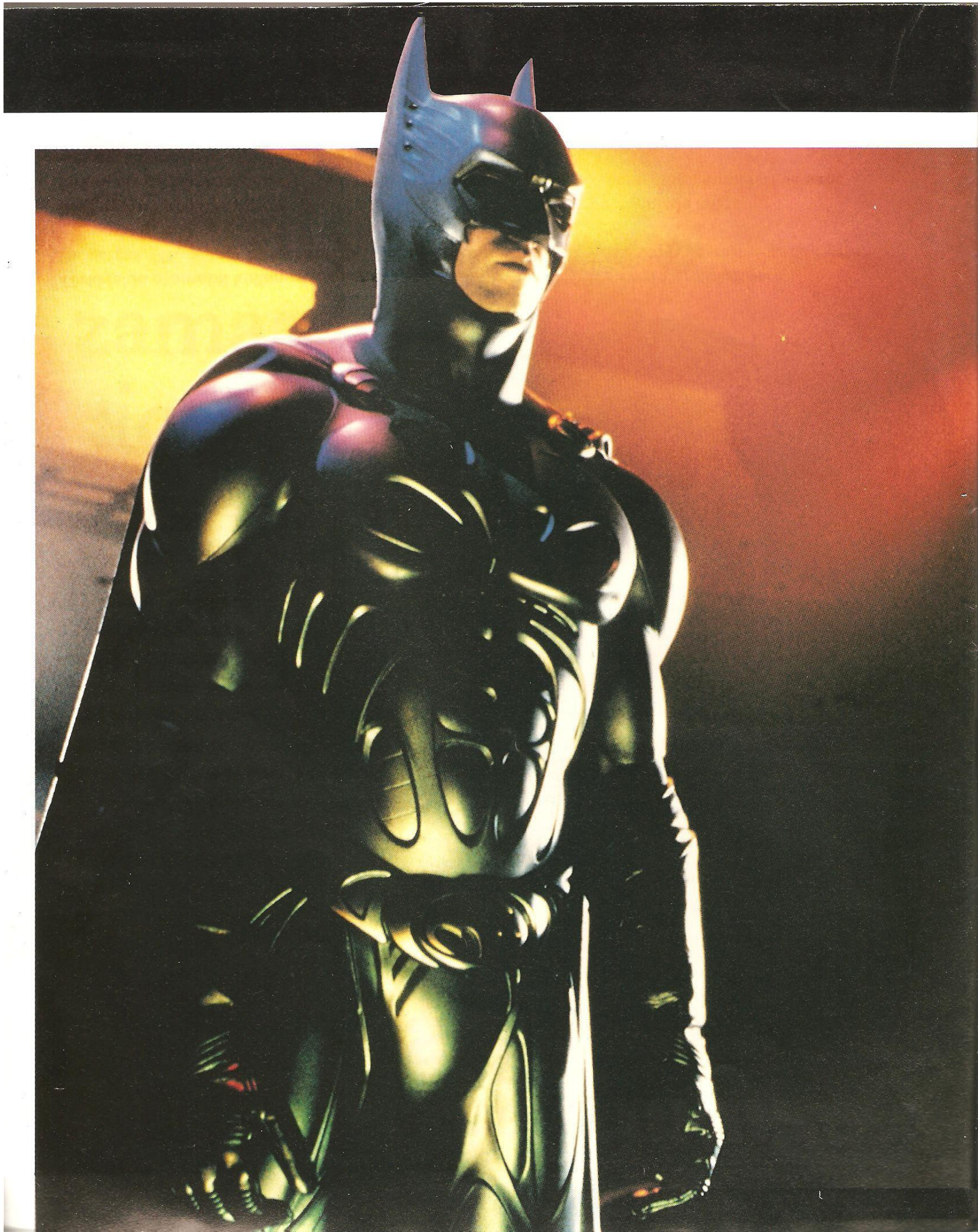
TOYOTA COROLLA

Türkiye'de otomobil kullanıcılarına yıllardır özlemini duydukları kaliteyi Corolla sundu! Bu gerçek, "Dünyanın Birinci Tercihi" Corolla'yı kendi sınıfında Türkiye'nin de birinci tercihi yaptı.

Bir Toyota Yetkili Satıcısı'na gelip Corolla'96'nın direksiyonuna geçtiğinizde kalitenin farkını siz de hissedeceksiniz. Corolla'96, konforu, performansı, dayanıklılığı, emniyeti ve satış sonrası hizmetleriyle sizin de hayatınızı değiştirecek!

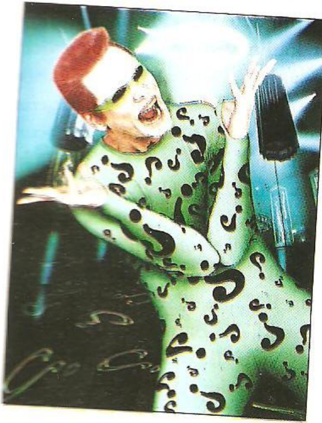

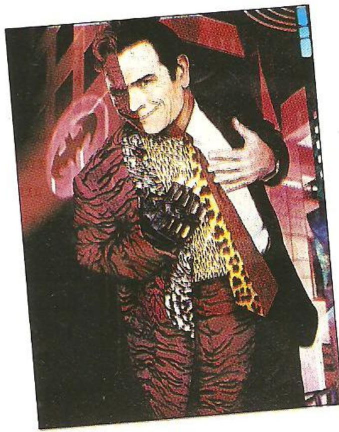
Kalite hayatınızı değiştirir!

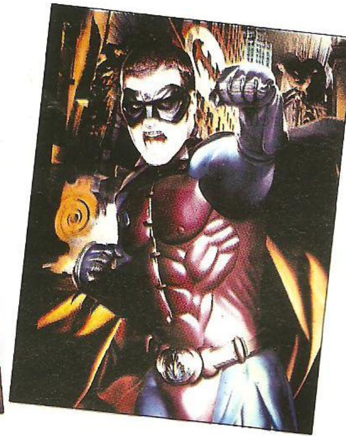

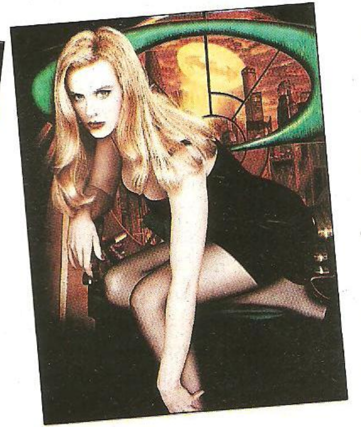
TEKNO PANAYIR

İşte son zamanların en hareketli, en pahalı, en fantastik eğlenceliği: "Batman Forever"... Batman dizisinin yeni filminde yönetmenle ve oyuncularla birlikte bütün kostümler değişti, efektlere ve setlere her zamankinden çok para harcandı. Bir saniye bile "boş yok" perdede. İki saat boyunca tilt oynamak gibi...

BATMAN FOREVER (Batman Daima)

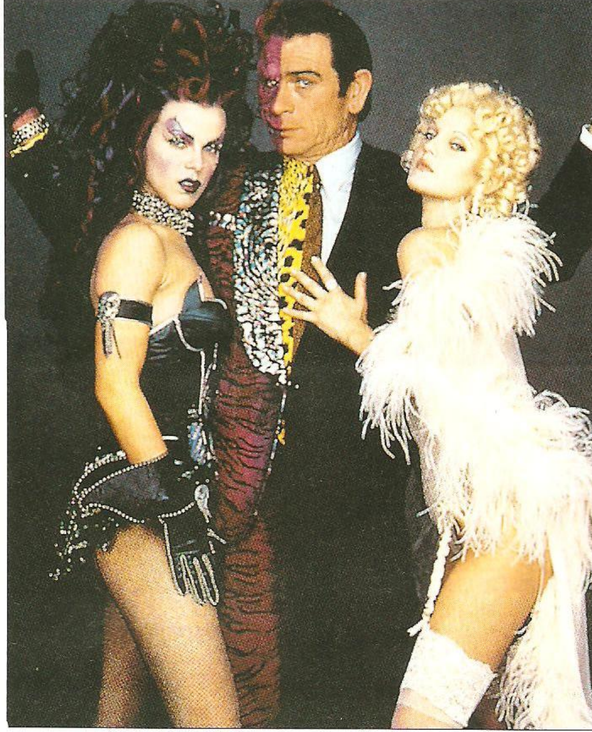
Warner Bros
YÖNETMEN: Joel Schumacher
OYUNCULAR: Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey, Nicole Kidman, Chris O'Donnell, Michael Gough, Pat Hingle
SENARYO: Lee Batchler / Janet Scott Batcher / Akiva Goldsman

GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Stephen Goldblatt
MÜZİK: Elliot Goldenthal, KURGU: Dennis Virkler
YAPIM TASARIMI: Barbara Link
ÖZEL EFEKT: Rick Baker, GÖRSEL EFEKT: John Dykstra
YAPIMCI: Tim Burton / Peter Macgregor-Scott

Hızlı kurgu, dijital sihir, mekanik attraksiyo

Baylar, bayanlar... Hollywood'un en büyük panayırına hoş geldiniz. Burada, başka yerlerde asla görmediğiniz kahramanlar, birbirinden şeytan kötü adamlar, milyonluk oyuncaklar göreceksiniz. İşte güzel kızlarımız, yürekleri hoplatacaklar. Dev bir panayır bu, trilyonluk bir tekno panayır... Biletlerinizi verin, içeri girin, çocuklarınıza ve aklınıza sahip çıkın, kaybolmasınlar!

Bazı adamların hayatı ne kadar zor, ne büyük işlerle uğraşıyorlar. Hayırsever milyarder Bruce Wayne gibi. Adını duymadınız mı? Clark Kent'i hatırlıyor musunuz peki? Hani aslında Superman olan, o sünepe gazeteci. İşte Bruce Wayne de, istediği zaman kapkara görkemli kıyafetlere bürünerek Batman olan adam.

Batman, çizgi roman olarak dünyaya geldiği 1930'lardan bu yana, bizim hayatımız boyunca uğraşsak bir tanesini çözemeyeceğimiz bin bir çeşit belayla uğraşıyor. Televizyon ve sinema uyarlamalarında, bu belalar çeşitlendikçe çeşitleniyor. Görsel efekt teknolojisi geliştikçe, yapımcıların bekledikleri kâr ve dolayısıyla gözden çıkardıkları para arttıkça, Batman de düşmanları da daha bir görkemli hale geliyorlar.

Batman bir resimli roman karakteri olarak 1930'larda doğduktan sonra, televizyon ve sinema uyarlamalarıyla da ilgi gördü. Ancak bir moda, bir çılgınlık, neredeyse bir "histeri" haline gelmesi, 1989 tarihli Tim Burton uyarlamasıyla gerçekleşti. Hani şu Michael Keaton'un Batman, Jack Nicholson'ın Joker olduğu, Kim Basinger'ın da Batman'in aşkını oynadığı film. Ardından 1992'de Tim Burton'ın ikinci Batman filmi "Batman Returns" gösterime girdi ve o da birincisine yakın ilgi gördü. Filmin birinciden daha kaliteli, daha derin, daha karanlık olduğunu söyleyenler de vardı. "Batman Returns"de, Danny DeVito'nun canlandırdığı Penguen Adam'dı Batman'in düşmanı. Bu ikinci filmde, Kim Basinger'ın yerinde Michelle Pfeiffer vardı ama, herhangi bir kadın olarak değil, dişilerin en keskin pençelisi, yani Kedi Kadın olarak. Ve Michelle Pfeiffer, birbirinden zor akrobatik sahnelerde bile dublör kullanmayarak, rolüne ustaca bir yorum getirerek, Kim Basinger'dan daha fazla göz dolduruyordu...

Batman ve seksi psikiyatrist kadının gizemli beraberlikleri, tam bir klinik vaka... İki kişilik aşk üçgeni!

Ve "dı nı nı nıım"... Şimdi de üçüncü Batman filmi, "Batman Forever" karşınızda. Daha önceki iki Batman'den daha pahalı, daha fazla görsel efektle dolu ve hemen hiçbir saniye geçmiyor ki, bir atraksiyon olmasın! Bir eleştirmeni şöyle söylüyor: "Eksik olan tek şey hikâye, ama o kadar çok hareket var ki, onun da yokluğunu fark etmiyorsunuz..."

NEDEN KARTAL DEĞİL DE YARASA?

Her ne kadar, eleştirmen Joel Siegel "eksik olan tek şey hikâye" de dese, filmin bir hikâyesi var tabii...

"Batman Forever"ı önceki "Batman"lerden ayıran, tabii ki değişen yönetmen ve değişen oyuncular dışında, Kara Şövalye'nin, yani Batman'in içine düştüğü derin kişilik karmaşası. Zaten ortada bölünmüş bir kişilik var. Batman'i Superman gibi şizoid bir vaka, daha tıbbi deyişle fantastik bir "çoğul kişilik bozukluğu" vakası olarak ele alabiliriz. Hani şu, halk arasında "iki ruhlu, üç ruhlu" gibi anılan vaziyet. Batman, hayırsever, iyi niyetli milyarder Bruce Wayne'in ikinci kişiliği. "Batman Forever"da bu kişilik karmaşası kahramanımızı derin bir bunalıma sürüklüyor. İki kişilikli olmaktan ziyade, ikinci kişiliğinin garabeti onu düşündürüyor. Neden "Kartaladam değil de Yarasaadam?", "Neden Kanarya değil?"... Yüzlerce teknisyenin inşa ettiği yepyeni fantastik manzaralar üzerinde uçarak içindeki yarasanın sırrını ararken, kahramanımıza bir psikiyatrist kadın yardımcı oluyor. Nicole Kidman'ın canlandırdığı güzel psikiyatrist, tahmin edeceğiniz gibi, Batman'in partnerine dönüşmekte gecikmiyor. Konuyu bir parça dağıtmak pahasına, şu psikiyatrist kadına bir göz atmamıza izin verin: Hollywood bu psikiyatrist -hasta ilişkisine pek meraklı. Bu ilişkinin erotik, gizemli, "tehlikeli" olanaklarını kullanmayı pek seviyorlar. "Temel İçgüdü"de, "Oyun Evi"nde, "Gecenin Rengi"nde olduğu gibi, şimdi de "Batman Forever"da...

Batman - yani diğer kişiliğiyle Bruce Wayne - ve güzel psikiyatrist arasındaki ilişki epey karışık: Bruce Wayne, diğer kişiliği Batman'den etkilenen psikiyatrist Chase Meridian'a tutulmuş durumda. İki kişilik bir aşk üçgeni!

Batman kendisini ararken, her zamanki gibi, düşmanları da onu arıyorlar. Çift Surat ve Bilmececi. İkisi birbirinden belalı iki cehennem soytarısı, cıva gibi akan, Demir gibi çarpan, buhar gibi uçan iki adam. Bir "kaza" sonucu "ekarte" olan, intikam ateşiyle dolu,

eski Bölge Dava Vekili, Çift Surat... Korkunç ve tehlikeli üçkâğıtçı, akılları ve ruhları kurcalama uzmanı, Bilmececi. Bu iki adam, birbirlerini sevdikleri için değil, Batman'den nefret ettikleri için, "Düşmanımın düşmanı benim dostumdur" ilkesiyle biraraya geliyorlar.

Çift Surat, ünlü İtalyan yazar Italo Calvino'nun "Atalarımız" üçlemesinin "İkiye Bölünen Vikont" hikâyesindeki ikiye bölünmüş Medardo Vikontu gibi, herşeyi iki yarıdan oluşur biçimde algılıyor. Bir yüzünde yaralı tarafının, diğer yüzünde normal tarafının yeraldığı bir gümüş parası var. Bu parayla yazı-tura atıyor ve ne olursa olsun son kararını "asla yanılmayan" bu yazı-tura atışı belirliyor. Ayrıca, iki sevgilisi var. Biri Şeker, tatlı ve iyi bir kız; diğeri Baharat, kötücül ve tehlikeli.

Bilmececi, hem gerçek adı Edward Nygma ("Enigma"ya gönderme yapan bir kelime oyunu) ile anacağımız "günlük" kişiliği, hem de Bilmececi kişiliğiyle oyunlar oynayan, içinden çıkılmaz durumlar yaratan bir tip.

Bu iki tipin biraraya gelmesi nasıl birşey? Bunu anlamak için, Bilmececi'yi oynayan Jim Carrey'in, Tommy Lee Jones'un canlandırdığı Çift Surat'la birlikte oynamak üzerine söylediklerine kulak vermek gerekiyor: "Gerçek bir 'kıç ağrısı' kısaca. Karmaşık, belalı bir kişilik. Bir vücutta birbiriyle toslaşan iki koçun birleşmesi gibi. Hareketli ve ilginç..."

Batman'in yardımcısı Robin'se, "Batman Forever"da, resimli romandakine ve televizyon dizisindekine göre, ciddileştirilmiş, dramatize edilmiş bir karakter. Ömrünü çingene sirkleriyle dolaşarak geçirmiş genç bir akrobat. Senarist Akiva Godsman, "Bugüne kadarki en gerçek, en nitelikli Robin" diyor. Robin'in gerçek adı Dick Grayson ve bir sirk gösterisi sırasında, tüm ailesi gangsterler tarafından öldürülmüş. Genç adamın trajedisi Batman - Bruce Wayne'i çok etkilemiş, onu yanına almaya karar vermiş...

Gördüğünüz gibi, filmde pek çok tip var. Ve sonuçta, pek çok oyuncu. Şimdi arkanıza yaslanıp rahatlayın, oyuncuları sayıyoruz, iyi oyuncular var, uzunca bir liste...

BATMAN VE AVANESİ

Bu kez, Batman rolünde Michael Ketaon değil Val Kilmer'ı izleyeceksiniz. Onu çılgın

Batman'in "hayat hikâyesi"

Adamımız, 1939 yılının Mayıs ayında, Amerika'nın kültleşen resimli romanları DC Comics (Detective Comics) serisinin 27. sayısında, Bob Kane'in geceleri ortaya çıkan kahramanı "The Bat-Man" olarak doğdu. Doğuşundan bugüne pek çok çizer, animatör, yazar, televizyoncular ve sinemacılar, farklı biçimlerde, kendi tarzlarını ekleyerek yorumladılar.

Bob Kane, Batman'i yaratırken, Leonardo da Vinci'nin planör taslağı "Ornithopter"dan, maskeli kahraman Zorro'nun sinemadaki ilk görünüşü olan sessiz film "The Mark of Zorro"dan ve Mary Roberts Rinehart'ın romanı "The Bat Whispers"dan esinlenmişti.

Batman, bugünkü tekinsiz, "derin", renkli karakterine, 1986'da Frank Miller'ın "Batman: The Dark Knight Returns" adlı dört bölümlük çizgi romanıyla kavuştu ve yeniden hayat buldu.

Batman'in bu gotik görüntüsü, Tim Burton'ın 1989 tarihli Warner Bros yapımı "Batman"ine ve 1992 tarihli "Batman Returns"üne temel oluşturdu ve Batman'in ünü geri dönülmez biçimde büyüdü, büyüdü...

Sinemada daha önce ilgi gören Batman uyarlamalarından biri de, Leslie H.Martinson'ın 1966 tarihli "Batman"iydi. Batman'i Adam West'in canlandırdığı filmde, diğer oyuncular Burt Ward, Lee Merriwether, Cesar Romero, Burgess Meredith ve Frank Gorshin'di. Bu filmde, iki Tim Burton filminde izlediğimiz üç karakterle birlikte, "Batman Forever"da izleyeceğimiz iki karakter de yeralıyorlardı, yani "beşi bir yerde"ydi: Kedi Kadın, Joker, Penguen Adam, Bilmececi ve Batman'in çömezi Robin... Bu Batman versiyonu, 12 Ocak 1966'da, ABC televizyonunda dizi olarak gösterilmeye başlandı. Türk televizyon kanallarında da izlediğimiz, şu hareketli, "absürd" dizi...

1966 tarihli uyarlamada, "absürd" Batman Adam West...

Batman'in Tim Burton filmlerinde görmediğimiz yardımcısı Robin, Detective Comics'in 38. sayısında, Nisan 1940'ta ortaya çıktı. Batman'in bir yardımcıya ihtiyacı olsun ya da olmasın, Robin işlere karışarak pek çok ilginçliğe ilham oldu ve Batman'e farklı bir ruh kazandırdı.

Çift Surat, 1942 yılında, Detective Comics'in 66. sayısında ortaya çıktı. 1954'e kadar faaliyet gösterdi ve ardından 1971'de geri dönmek üzere gözden kayboldu. İlginçtir ki, etkileyici, şaşırtıcı Çift Surat karakteri, Tommy Lee Jons'dan önce başka hiçbir oyuncu tarafından canlandırılmadı, daha önceki filmlerin hiçbirinde yoktu. (Ancak, Çift Surat'ın yaralanıp Çift Surat'a dönüşmeden önceki hali Harvey Dent, Tim Burton'ın "Batman"inde Billy Dee Williams tarafından canlandırıldı.)

Bilmececi diğerlerinden genç bir karakter. 1948 yılında, Detective Comics'in 140. sayısında doğdu. 1965'e kadar, pek dikkat çekmeyen bir karakter olarak şeytanlıklarını icra etmek durumunda kaldı. Ancak, 1966'da başlayan televizyon dizisiyle "Bilmeceler Prensi" olarak ünlü oldu.

90'ların Batman'i ya da bir formül: Çizgi roma

ZAZ komedisi "Top Secret", Rock'ın Rimbaud'su Jim Morrison'ı canlandırdığı "The Doors", Madmartigan adında bir serüvenci-savaşçıyı canlandırdığı fantastik "Willow" ve "Kill Me Again" gibi filmlerin başrollerinden hatırlayabilirsiniz.

"Batman Forever"da, yüzünün sol yarısı mor, elbiselerinin ve saçlarının sağ ve sol yarıları farklı renklerde, karakteri de "normal" ve "şeytan" olarak ikiye bölünmüş Çift Surat'ı Tommy Lee Jones canlandırıyor. Hollywood'un hem iyi hem de kötü karakterlerde kendine has bir karizma yakalayan, rollerine ağırlığını koymayı her zaman başaran oyuncularından Tommy Lee Jones'u, en son "Mavi Gök" filminde izlemiştik. İlk sinema deneyimi, "Aşk Hikayesi"nde canlandırdığı, Ryan O'Neal'ın oda arkadaşı rolüydü. Yönetmen Joel Schumacher, Tommy Lee Jones'la, keskin ve katı bir savcıyı canlandırdığı "The Client" (Müşteri) filminde birlikte çalışmıştı. Tommy Lee Jones'un diğer filmleri "The Fugitive" (Kaçak), "JFK" ve kötü adamı çok başarılı oynadığı "Under Siege" (Kuşatma Altında)...

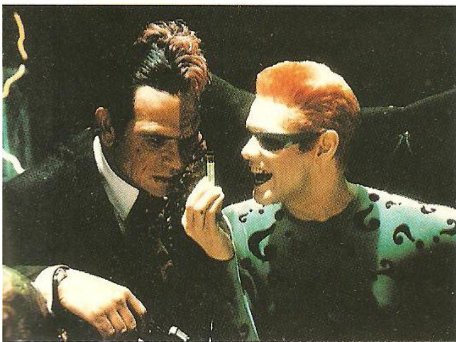
Batman'in ikinci düşmanı, "The Riddler" (Bilmececi). Kafa karıştırıcı, şeytanlık derecesinde "muzip" Bilmececi, Hollywood'un yeni komedi kralı Jim Carrey... Televizyon dizilerindeki başarılı performansıyla dikkat çeken Carrey'in ilk sinema filmi, bir vampir komedisi "Once Bitten"dı. Ünü, "In Living Colour" adlı haftalık televizyon komedisiyle yakaladı. Sinemadaki çıkışını, çok dikkat çektiği "Ace Ventura: Pet Detective"le yaptı. "The Mask"leyse, tam anlamıyla "patladı", Hollywood'un en pahalı erkek oyuncularından biri haline geldi... Ve ardından, malumunuz, "Dumb and Dumber"...

Batman'in aşkı, kişilik karmaşasını çözmesine yardım eden psikiyatrist kadın, Nicole Kidman... Avusturyalı oyuncunun Hollywood'daki ilk çalışması "Dead Calm"dı (Ölüm Sessizliği). Duygusal-gerilim "Malice"de Alec Baldwin'le, "Far and Away" ve "Days of Thunder"da eşi Tom Cruise'la, "Billy Bathgate"te Dustin Hoffman'la oynayan Kidman'ın "My Life" (Hayatım) adlı filmdeki rol arkadaşı, eski Batman Michael Keaton'dı...

Batman'in çizgi romanda ve televizyon dizisinde olan, ancak iki Tim Burton uyarlamasında yer verilmeyen yardımcısı Robin rolünde, genç kuşak starlardan, genç kızların sevgililerinden biri, 24 yaşındaki Chris O'Donnell var. Yönetmen Joel Schumacher, O'Donnell'ı "Men Don't Leave" filminde izlediğinden beri, onunla çalışmak istiyormuş. Genç oyuncuyu, ayrıca "Circle of Friends", "Fried Green Tomatoes" (Kızarmış Yeşil Domatesler), "School Ties", "Scent of a Woman" (Kadın Kokusu), "The Three Musketeers" (Üç Silahşörler) filmlerinde izledik. O'Donnell son olarak "The Blue Sky" (Mavi Gök) filminde, "Batman Forever"daki rol arkadaşlarından Tommy Lee Jones'la çalışmıştı...

Çift Surat'ın yanındaki tatlı kız Şeker'i, Drew Barrymore canlandırıyor. "E.T."nin küçük yıldızı, "Poison Ivy" (Zehirli Sarmaşık) ile sarışın afet olarak geri döndü. Bugün Hollywood'un aranan genç oyuncularından biri ve son aylarda ondan "Erkek Yok Problem Yok"taki rolü nedeniyle çok söz edildi.

Çift Surat'ın kötücül sevgilisi Baharat'sa, Debi Mazar. Genç oyuncuyu, daha önce "The Doors", "Little Man Tate" (Küçük Adam Tate), "Goodfellas" (Sıkı Dostlar), "Malcolm X" filmlerinde izledik...

Sizi bir yerden hatırlıyorum!

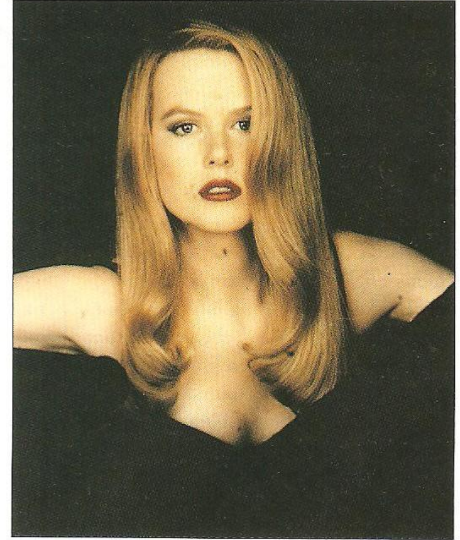
"Batman Forever" ekibinde o kadar çok ünlü isim var ki, Hollywood'da daha önce bir yerlerde karşılaşmamış olmaları beklenemezdi. Birçoğunun yolu, daha önce diğerleriyle kesişti...

- Yönetmen Joel Schumacher ve Çift Surat Tommy Lee Jones, daha önce "The Client" (Müşteri) filminde birlikte çalıştılar.
- Çift Surat Tommy Lee Jones ve Batman'in çömezi Chris O'Donnell, "Blue Sky" (Mavi Gök) filminde birlikte oynadılar.
- Batman Bruce Wayne'in uşağı ve dostu Alfred Pennyworth rolündeki Michael Gough ve Val Kilmer, daha önce "Top Secret" filminde birlikte oynadılar.
- Nicole Kidman, eski Batman Michael Keaton'la, "My Life" (Hayatım) adlı filmde başrolleri paylaştı.
- Çift Surat'ın yürekleri hoplatacak iki dilberinden Baharat'ı oynayan Debi Mazar, Val Kilmer'la birlikte "The Doors"da oynadı.
- Yapımcı Peter Macgregor Scott, Çift Surat Tommy Lee Jones'un oynadığı filmlerden hem "The Fugitive" (Kaçak), hem de "Under Siege"de (Kuşatma Altında) yapımcıydı.
- Gotham şehrinin tasarımını üstlenen Barbara Ling, Val Kilmer'la "The Doors"da, "Kızarmış Yeşil Domatesler"de Chris O'Donnell'la ve "Falling Down"da (Sonun Başlangıcı) Joel Schumacher'la buluştu.
- Tommy Lee Jones'un 1989'da oynadığı "The Dead Can't Lie" adlı filmin Avrupa sinemalarındaki adı "Gotham"dı, yani Batman'in şehri... (Argoda New York)

"Batman Forever"ın sırları...

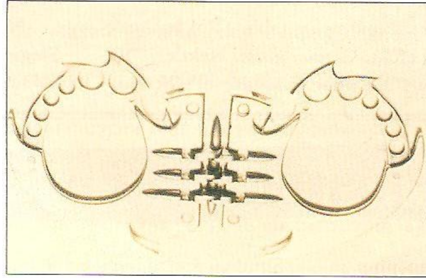

1 Batman ve yardımcısı Robin'in görkemli görünüşlerine rağmen, oyuncuların kaslı mı yoksa çelimsiz mi oldukları hiç fark etmiyordu... Yeni metalik ve kaslı kostümler, Val Kilmer ve Chris O'Donnel'ı gayet görkemli göstermeye yetiyordu. Sır mı? Kostümlerde bir "acil durum kapağı" vardı! Oyuncular, tuvalete gitmeleri gerektiğinde, kapağı kaldırıp altındaki fermuarı açabiliyorlardı...

2 Güzel Psikiyatrist Chase Meridian'ı canlandıran Nicole Kidman, kostüm hastasıydı. Filmde kullandığı bütün kostümleri almak istedi, çoğunu da aldı. Batman kostümüne bile göz dikmişti. "İçine giremem ama, birilerine giydirmek hoş olabilir, mesela kocama (Tom Cruise) giydirebilirim..."

3 Hırsızlık, bir filmin başarısının ilk işaretlerinden biridir! Yapımın hemen öncesinde, Warner Bros Stüdyoları'ndaki kilitli bir odadan, değerleri 4 bin doları geçen 81 taslak çalındı. Film çekilirken, birileri Bilmececinin iki şapkasıyla iki ceketini ve Tommy Lee Jones'un gardrobundan bir şapkayı çaldılar. Ayrıca, otobüs durakları için hazırlanan posterlerin ve set fotoğraflarının yüzde 20'den fazlası yürütüldü. En çok çalınan fotoğraflar, Jim Carrey'nin fotoğraflarıydı.

4 Jim Carrey, Bilmececi'nin Asası'nı istediği gibi havalı çevirebilmek için, çekimlerden aylar önce çalışmaya başladı. Carrey, filmde kullanılacak sekiz kiloluk asadan önce, daha hafif modellerle çalıştı.

5 Val Kilmer sette eğlence olsun diye sürerken çarpıp da kaportasını zedelemeden önce bile, yeni "Batmobile"in (Batman'in arabası) öylesine süslenmiş bir Cordoba olmadığı biliniyordu. 6.5 metre uzunluğundaki, 200 kilometrenin üstünde bir hızla manevra yapabilen Batmobile, aynı zamanda kuyruğundan ateşler de çıkarıyordu. Yine de, tasarımcılar bir ayrıntıyı atlamışlardı. Son anda, kaporta 8 santim yükseltildi. Batman kostümünün uzun kulakları unutulmuştu!

Gotham kenti: İçimizdeki kara zamanlar

Yönetmen Joel Schumacher ise, özellikle kült gençlik filmi "St. Elmo's Fire"la yükseldi. Son yıllarda "Dying Young" (Genç Ölmek), "Falling Down" (Sonun Başlangıcı) ve "The Client" (Müşteri) gibi gişe başarısı kazanan filmlere imza attı...

"Batman Forever"da, oyuncular ve yönetmen kadar mekânlara, efektlere, garip garip cihazlara ve dolayısıyla bunları yapan teknisyenlere de iş düşüyordu. En önemlisi, tabii ki Batman'in yaşadığı Gotham City'yi inşa etmekti. Öyleyse, şimdi de, Gotham'a hoşgeldiniz...

GOTHAM'I SEYREDİYORUM, GÖZLERİM FALTAŞI

Yapım tasarımcısı Barbara Ling ve yönetmen Joel Schumacher, Gotham'ın "Rus yapısalcılığından, Avrupa ve Amerika fütürizmine, modernizm ve post-modernizme kadar" pek çok etkiyi bünyesinde barındırmasını, geniş geniş çağrışımlar yaratmasını istemişler. Tim Burton'un uyarlamalarındaki Gotham'a hayran olsalar bile, yeni yeni fikirler kullanmak, yeni birşeyler yaratmak istiyorlarmış ve çok sayıda tasarımcı, illüstratör, model yapımcısı ve teknisyenden oluşan bir grupla, yaklaşık 60 set hazırlamışlar...

Tim Burton'ın filmlerinde, Gotham için yalnızca stüdyolar ve bilgisayarlar kullanılmıştı. Oysa Joel Schumacher, yapım tasarımcısı Barbara Ling, yapımcı Peter Macgregor-Scott, görüntü yönetmeni Stephen Goldblatt aleti edavatı toplayıp, kendilerini caddelere vurmuşlar.

Barbara Ling ve Stephen Goldblatt, Aşağı Manhattan'ın gökdelenlerle çevrili dar caddelerinin, Gotham için istedikleri kesintisiz görsel derinlik hissini vereceğini düşünmüşler. Aşağı Manhattan'da elde edilen görüntüler üzerinde bilgisayarla oynanarak, Gotham'ın karanlık, dar, ama sonsuz ve gökyüzüne doğru yükselen görkemli kuleler arasında sıkışan caddeleri elde edilmiş...

Yönetmen, oyuncular dekorlar, kostümler... Yeni Batman için her şey değiştirildi... Akan dolarlar hariç!

İş mekânla bitmiyor tabii... Bol bol makyaj, görsel efekt. Çarpıcı görsel efektler, "Yıldız Savaşları"nın unutulmaz görsel efektleriyle bu alanda en iyilerden biri olduğunu kanıtlayan John Dykstra ve onun efekt mimarları ordusuna ait...

Ayrıca, dijital efektler ve fiziksel olarak gerçekleştirilmiş özel efektler dışında, filmdeki "elle tutulur", özel olarak tasarlanmış "oyuncaklar" da çok dikkat çekici. Batman'in arabası "Batmobile", denizaltısı "Batsub" ya da "Bilmececi'nin Asası" gibi...

UZUN LAFIN KISASI...

Evet, uzun lafın kısası, burada hepsinden söz edemediğimiz sayısız atraksiyonla, Batman "tıka basa dolu" bir film. Acaip tipler, acaip görüntüler, acaip nesneler... Amerika'da, daha ilk üç günde 50 milyon doları geçen hasılat, bu ilginçliklerin hedefini bulduğunu gösteriyor. Hem çocuklar, hem de büyükler için, rengarenk bir masal. Herkes ne göreceğini merak ediyor...

Sonuç olarak, aslında "Batman III" gibi dursa da hemen hemen bütün ekip, Batman'in giysisi ve kişiliği, Batman'in araçlarının tasarımları, dekorlar, film müziklerinin üslubu, hikâye - hareket dengesi değiştiği için yeni ve öncekilerden bağımsız bir Batman filmi olarak düşünebilirsiniz "Batman Forever"ı...

Nasıl birşey peki? Sözü eleştirmen Joel Siegel'e bırakırsak: "Tilt makinesi başında iki saat geçirmek gibi..." ■

Eleştiriler... Eleştiriler... Eleştiriler...

"Batman Daima" mı? Yoo, öyle görünmüyor. Bunu unutun. İki dakika ve on dört saniye eğlenceli geçiyor. Ama iki yeni kötü adamla, önceki filmlerde olmayan Robin'le, Nicole Kidman ve yeni Batman Val Kilmer'la; ek olarak yeni "batcave", yeni "batboat", yeni "batsuit", yeni "batplane"... İçiniz dışınız yarasa olacak. Eklemeyi unuttukları birşey var: hikâye... Onun da yokluğunu fark etmeyeceksiniz... Batman "daima" olabilir ama, para er ya da geç biter. Özel efektlerin her dakikası bir milyon dolara maloldu. Tilt makinesi başında iki saat geçirmek gibi. Hep şov, hikâye yok... Danny Elfman'ın kasvetli müziğini ve Tim Burton'ın kasvetli Batman'ini çok aradım... Neyse, yine de film çok eğlenceli...

(Joel Siegel, ABC televizyonunun "Good Morning America" programında.)

Tümüyle dertlerden kaçış için, bütün ailenin birarada seyretmekten hoşlanacağı bir film arıyorsanız, işte "Batman Forever". Şimdiye kadar yapılan Batman filmlerinin en iyisi. Dördüncüyü iple çekiyorum...

(Jeff Craig, Sixty Second Preview)

Batman'i izlemek, mutluluk verici bir sığınakta iki saat geçirmek gibi. Filmin birbirinden ilginç, herbiri şizoid karakterlere sahip tiplerinin kafaları, parlak bilardo topları gibi birbirleriyle çarpışıp duruyorlar. Kahramanlar da kötü adamlar da, ruhlarının bütün renklerini göstermek için yarışan teşhirci tipler. Çok zevkli...

(Owen Gleiberman, New York Times)

Batman'in arabası öncekinden daha hızlı, kostümler Joker kostümünden çok daha göz doldurucu ve Jim Carrey var. "Batman Forever" ya mega-hit olacak ya da mega-hit olacak...

(Pat Collins, Channel Nine)

Herkes aynı kişinin peşinde. Akşam işinden çıkıp evine gittiği, hafta sonu evinden çıkmadığı ve şöyle koltuğuna kurulup televizyon seyrettiği sanılan kişiyi arıyor herkes. Televizyonlar bile.

Ancak, o kişi artık evde oturmuyor. Her akşam zapping makinesiyle kanal kanal dolaşmaktan, sıkıntı verici akşam gezintilerine çıkmaktan bıktı... O, uzunca bir süredir sinema seyircisi... Kendini sinema salonlarına atarak dünyayı keyifle izliyor. Bambaşka diye sunulan birbirinin aynı tekdüze programları, yeni diye gösterilen kim bilir kaç kez seyrettiği eski filmleri izlemiyor. Hatta kimilerinin bir günlük programını duyurmak için verdiği sayfalarca ilanlara aldırış bile etmiyor.

O ve onun gibi milyonlarca sinema seyircisi uluslararası festivallere, ödüllere aday süper prodüksiyonları ve yepyeni filmleri, aynı anda, Türkiye'nin dünya standartlarında tekniğe ve konfora sahip sinema salonlarında, zapping nedir bilmeden günü gününe izliyor. Sinemayı örnek almalı... 100 yıllık geçmişinden, birikimlerinden yararlanmalı. Günübirlik başarılarla, geçici kazançlarla kalıcı olunmadığını anlamalı. Demek ki insan psikolojisi, sosyoloji, yurttaşlık bilgisi ve hayat bilgisi de gerekli. Bir de sinema kültürü. Belki o zaman, merak edenler, yana yakıla aradıkları insanların neden evlerinde oturmadığını, niçin sinemaya geldiğini anlayabilir. Belki...

Cinema Advertising
Tel: 0 (212) 249 50 33
252 23 22-249 48 26
Faks: 0 (212) 245 37 30

HOLLYWOOD AFRİKA'DA

CONG

"CONGO", ESKİ TARZ "BALTA GİRMEMİŞ ORMAN" SERÜVENLERİYLE, BUGÜNÜN ÖZEL EFEKTLİ TEKNO-SERÜVEN TARZINI BİRARAYA GETİRİYOR...

Hollywood'un "darphane" yazarı Michael Crichton... "Yükselen Güneş", "Jurassic Park", "Taciz", birincisi kadar ses getirmesi beklenen "Jurassic Park 2" ve şimdi de "Congo"... Yazdığı her romanla Hollywood'da büyük ticari başarıyı garantileyen Michael Crichton, romanlarını adeta kâğıda değil de beyazperdeye yazıyor...

Crichton, "Congo"yu 15 yıl önce yazmıştı. "Hazreti Süleyman'ın Hazineleri" ve "Tarzan" gibi mitleri birleştirmiş, ortaya Afrika'nın karanlığında, yani "yeşil cennet" ve "yeşil cehennem"in birleştiği yerde geçen, gizemli, gerilimli bir serüven çıkmıştı. Bu serüven, sinemaya, Crichton'ın bütün filmleri gibi, setlerinden, makyajın, özel efektlerin hiç masraftan çekinilmeksizin hazırlandığı bir büyük prodüksiyon olarak aktarıldı...

Afrika'nın gizemli bir bölgesinde, insan hırslarının ve doğa kanunlarının çığrından çıktığı bir keşif yolculuğu, ölümcül bir mücadeleye dönüşür... Yönetmen Frank Marshall'ın filmle ilgili yorumu şöyle: "'Congo'yu koskoca bir manzaranın resmedildiği dev bir tual gibi görüyorum. Film, sanat, teknoloji ve ilkel serüvenin bir karışımı; teknoloji, doğaya karşı. Bol bol merak, hareket, heyecan ve çığlık..."

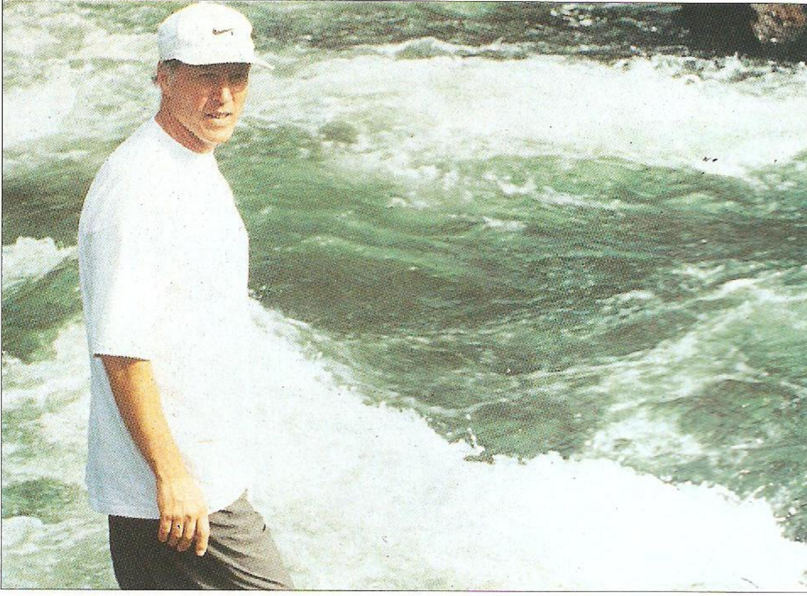
"Congo"daki kayıp şehir Zinj, gidilmesi çok tehlikeli bir yöre olan, Kamboçya'daki Angkor Wat'tan esinlenerek tasarlandı...

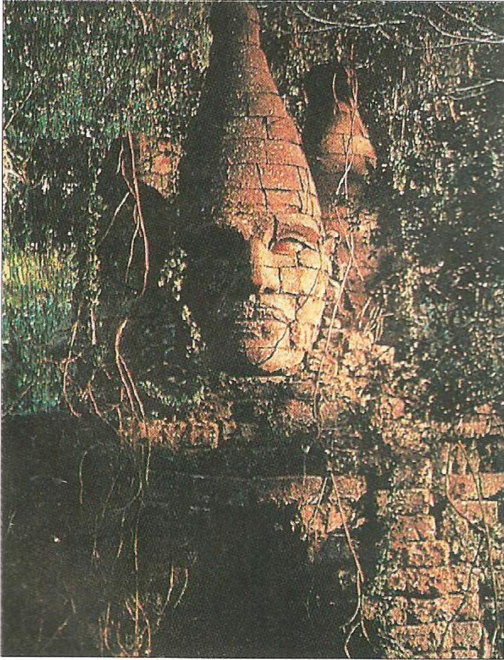
O

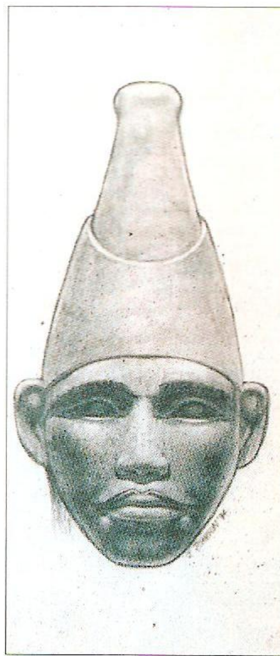

Profesör Peter Elliot'ın (Dylan Walsh) bu ölümcül yolculuğa katılma amacı, gorili Amy'yi yuvasına geri götürmek. "O bir gorile iletişim kurmayı öğreten bir profesör. Amy, üzerinde duyargalar olan bir eldiven giyiyor. Sırtındaki bilgisayar elinin hareketlerini kontrol ediyor ve sesle yönetiliyor. Filmin başında Amy'nin birkaç sorunu ortaya çıkıyor ve Peter onu yuvasına geri götürmeye karar veriyor" sözleriyle anlatıyor Dylan Walsh, canlandırdığı bilimadamını ve filmin en önemli "karakter"i olan dişi goril Amy'yi...

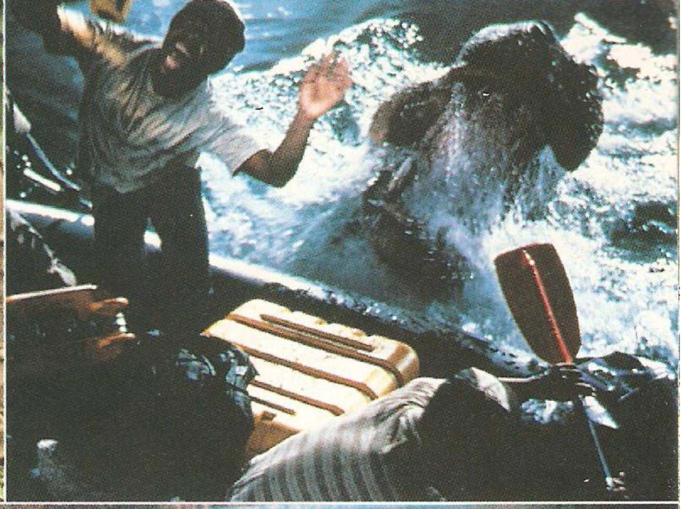

Yönetmen Frank Marshall, eski Mısır ve Afrika sanatından esinlenilerek yapılan setler konusunda çok mükemmeliyetçi davrandığı için, tasarım ekibi epey ter döktü...

Amerikan komünikasyon şirketi TraviCom, sekiz kişiyi bir keşif yolculuğu için Congo'ya gönderir. Uydu fotoğraflarına göre, bölgede, komünikasyon teknolojisinde kullanılan ve şirketin endüstriyi ele geçirmesini sağlayabilecek, kimyasal değişime uğramış elmaslar yüksek miktarda bulunmaktadır. Ekip, şirkete uydu aracılığıyla efsanevi kayıp şehir Zinj'i ve şehrin ünlü hazinesini buldukları haberini gönderir. Bir sonraki uydu mesajındaysa, ekip üyelerinin parçalanmış aletlerle birlikte dağılmış cesetlerinin korkunç görüntüleri vardır. Monitörlerin hoparlörlerinden korkunç bir kükreme duyulur, kameraya çok yakın geçen bir hayvan gri bir bulanıklık olarak görülür; hayvanın korkunç büyüklüğü, bir an için görülen dişlerinden anlaşılabilmektedir. Uydu bağlantısı kesilir... Projenin süpervizörü Karen Ross (Laura Linney) ve şirketin önde gelen yetkililerinden R.B.Travis (Joe Don Baker), bölgeye yeni bir keşif grubu gönderilmesinin zorunlu olduğunu anlamışlardır...

Aynı sırada, primatolojist Peter Elliot (Dylan Walsh) Virunga Volcanları'nın yeraldığı bölgeye bir yolculuk yapmayı planlamaktadır. Amacı, "olağanüstü" gorili Amy'yi karanlık ormandaki yuvasına geri götürmektir. Amy'nin en önemli özelliği 620 kelimelik bir kelime hazinesine sahip olmasıdır. Ayrıca,vücuduna yerleştirilen bir bilgisayar, onun çıkardığı sesleri anlaşılabilir sözcüklere dönüştürmektedir. Peter ve meslektaşı Richard (Grant Heslov), Avrupalı yardımsever Herkermer Homolka'nın (Tim Curry) desteğiyle planlarını gerçekleştirme olanağı bulmuşken, Karen onları kendi amacına hizmet etmek zorunda bırakır... Afrika'ya ulaşınca, rehberleri Monroe Kelly refakatinde uygarların ayak basmadığı ormanlarla çevrili bir bölgeye girerler... Keşif grubunun üyeleri kayıp şehir Zinj'in sırrını öğrenirler ve Congo'da kendilerinin "tehlikede bir tür" olduklarını anlarlar...

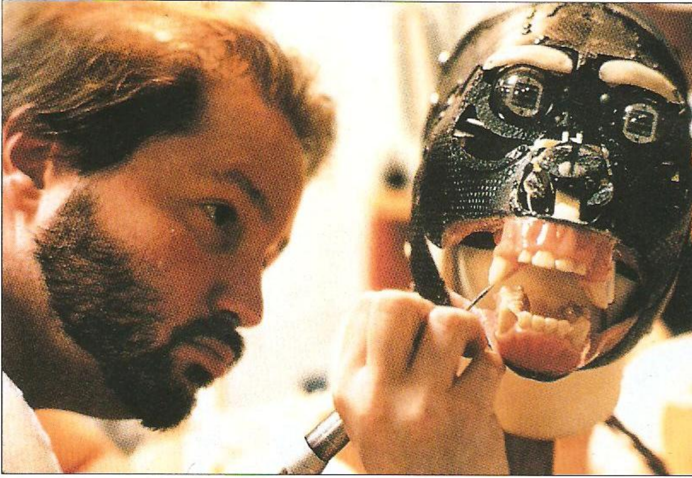

Herbiri diğerlerinden birşeyler saklayan, ama sonuçta hayatta kalmak için hepsi birbirine güvenmek zorunda olan insanlar... "Congo"da setler, özel efektler ve makyaj kadar karakterler de ustaca yaratıldı...

"Congo"nun 55 milyon dolarlık bütçesinin önemli bir bölümü görsel efektlere, makyaja ve egzotik, gizemli bir atmosfer yaratan görkemli setlere harcandı...

Yönetmen Frank Marshall, filmdeki tehlikeli yolculuğa çıkan insanlar için, "Hepsinin birbirlerinden saklayacak birşeyleri var, ama hayatta kalmak için birbirlerine güvenmek zorundalar ve bu yüzden birlik oluyorlar; ama hepsinin birbirinden şüphelendiğini hissediyorsunuz" diyor. Daha önce "Arachnophobia", "Alive" gibi filmlere imza atan Marshall, senaryo yazarı John Patrick Shanley'in, Crichton'ın romanındaki karakterleri çok iyi yorumladığını söylüyor: "Shanley, rollerin her biri için çok özel karakterler yarattı. Congo'yu izlediğiniz diğer hareketli serüven filmlerinden ayıranın da bu olduğunu düşünüyorum..."

Yönetmenin her fırsatta birlikte çalışmaktan hoşnut olduğunu belirttiği senarist Shanley, daha önce "Joe Yanardağa Karşı"yı yazdı ve yönetti. Senaryoları dışında, New York tiyatrolarında birçok oyunu sahnelendi. Shanley'in Crichton'ın romanından beyazperdeye ustaca aktardığı, geliştirdiği karakterler arasında en çok dikkat çekeni, tabii ki olağanüstü yetenekli goril Amy.

Bir bilgisayar aracılığıyla iletişim kurabilen, özel bir işaret diliyle konuşabilen Amy, tasarımcıları çok uğraştırmış. Yönetmen Marshall, "Filmin büyük bölümünün başarısı Amy'ye bağlı olduğu için, onu mükemmel biçimde yaratamasaydık, filmi yapamazdık" diyor. Amy'yi romandan ve senaryodan alıp perdede gördüğünüz canlı yaratığa dönüştürense, Oscar ödüllü yaratık tasarımcısı Stan Winston. Usta tasarımcı Winston'ın daha önceki çalışmaları arasında, Jurassic Park'ta kullanılan (ve bilgisayar ürünü olmayan) gerçek boyutlarında maket dinozorlardan bazıları ve "Aliens" filmindeki unutulmaz Kraliçe Yaratık var... Amy'nin görsel ve mekanik tasarımı kadar, nasıl canlandırıldığı da önemli tabii. Bunun için, Stan Winston, oyunculara bir gorili nasıl canlandırmaları gerektini öğreten oyunculuk eğitmenleriyle birlikte çalışmış. Maskenin, makyajın ve teknolojik desteğin ardında Amy'yi ve filmdeki diğer gorilleri oynayacak oyuncular, bir gorilin hareketlerini mümkün olduğu kadar gerçeğe yakın yapabilmek için, epey zorlu dersler almışlar.

Filmin 55 milyon dolarlık bütçesinin önemli bir bölümü, setlere harcanmış. Los Angeles, Costa Rica ve Uganda'da çekilen filmin setleri, gizemli, "tehlikede olma duygusu" yaşatacak, egzotik çağrışımlar yaratacak biçimde düzenlenmiş. Filmin önemli odaklarından biri olan kayıp şehir Zinj'in setleri yapılırkense, ayrıntılar eski Mısır ve Afrika sanatından esinlenilerek oluşturulmuş.

Yönetmen Frank Marshall, "Film, 'Kutsal Hazine Avcıları' ve 'Jurassic Park'ın karışımı gibi bir etki yaratıyor. Bu duyguyu veren öğeler kayıp şehir Zinj, Hazreti Süleyman'ın hazinelerinin kayıp elmasları, katil goriller ve Crichton'ın kitaplarına her zaman kattığı teknoloji... Filmi çekmek için işin yaratıcılık tarafı kadar teknolojik ve yapımcılık taraflarında da mücadele etmem gerekti. Romanın yazılmasından bu yana geçen 15 yıldır kimse bunları biraraya getirip 'Congo'yu çekememişti" diyor.

Filmde lazer ışınlarının ilginç uygulamalarına, bilgisayar harikalarına, komünikasyon teknolojisiyle ilgili spekülatif bilgilere bol bol rastlayacaksınız. Senarist Shanley, özellikle bilimsel unsurlar üzerinde dikkatli bir yorumlama çabasına girmiş: "Crichton'ın romanında birçok önemli unsur biraraya geliyordu. Senaryoda bunların hangilerine yer verebileceğimi, neler ekleyeceğimi iyi belirlemek zorundaydım. Kitap 1980'de yazılmıştı ve hem bilimsel hem de politik olaylar çok iyi anlaşılmalı, yorumlanmalıydı..."

Çarpıcı setler, teknolojik harikalar ve filmin yıldızı goril Amy dışında, filmde pek çok goril göreceksiniz. Film ekibi, düşünsel olarak gorillerle o kadar haşır neşir olmuşlar ki, bu hayvanlarla gerçekten ilgilenmeye başlamışlar. Yönetmen Frank Marshall gorillerle ilgili ne bulursa okumuş. Okudukları içinde onu en çok ilgilendiren şeyse, gorillerin hızla yok olmaya doğru gittikleri. Daha doğrusu, "yok olmak" değil de, insanlar tarafından bilinçsizce "yok edilmek"... Jared Diamonds'un 1992 Los Angeles Times Bilimsel Kitaplar Ödülü'nü kazanan "The Third Chimpanzee" adlı kitabından aktarıyor yönetmen: "Eğer bugünkü eğilim sürerse, dağ gorilleri ve belki diğer goriller de, bugün doğan bebeklerin liseye gittiği yıllarda, yalnızca hayvanat bahçelerinde yaşıyor olacaklar..."

CONGO

YÖNETMEN
Frank Marshall
OYUNCULAR
Dylan Walsh, Laura Linney
Ernie Hudson, Tim Curry
Grant Heslov, Joe Don Baker
Bruce Campbell
MICHAEL CRICHTON'ın romanından...
SENARYO
John Patrick Shanley
YAPIMCILAR
Kathleen Kennedy ve Sam Mercer
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ Allen Daviau
KURGU Anne V.Coates
MÜZİK Jery Goldsmith
YÖNETİCİ YAPIMCI Frank Yablan

VAL KILMER

TOMMY LEE JONES

JIM CARREY

BATMAN DAİMA

"BATMAN FOREVER"

NICOLE KIDMAN

CHRIS O'DONNELL

WARNER BROS. Sunar

Bir TIM BURTON Yapımı Bir JOEL SCHUMACHER Filmi VAL KILMER TOMMY LEE JONES JIM CARREY NICOLE KIDMAN CHRIS O'DONNELL "BATMAN FOREVER" MICHAEL GOUGH PAT HINGLE

Müzik ELLIOT GOLDENTHAL Editör DENNIS VIRKLER Yapım Tasarımı BARBARA LING Görüntü Yönetmeni STEPHEN GOLDBLATT, A.S.C.

Prodüktörler BENJAMIN MELNIKER ve MICHAEL E. USLAN DC COMICS'in Yayınladığı ve BOB KANE'in Yarattığı Batman Karakterlerinden Uyarlandı

Öykü LEE BATCHLER & JANET SCOTT BATCHLER Senarist LEE BATCHLER & JANET SCOTT BATCHLER ve AKIVA GOLDSMAN

Yapımcı TIM BURTON ve PETER MACGREGOR-SCOTT Yönetmen JOEL SCHUMACHER

WARNER BROS.

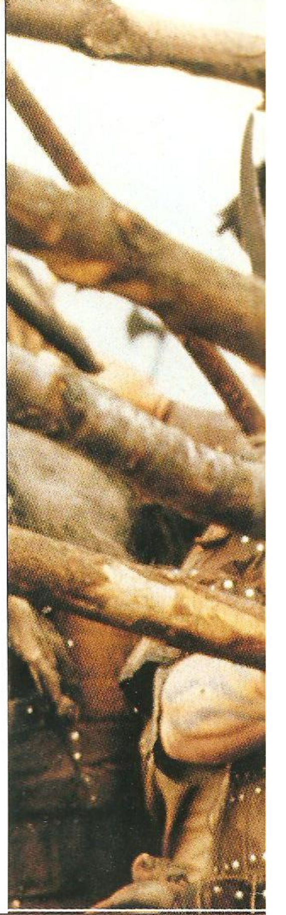
A TIME WARNER ENTERTAINMENT COMPANY

30 AĞUSTOS ÇARŞAMBA GÜNÜNDEN İTİBAREN

TÜRKİYE'DE EN SEÇKİN SİNEMALARDA

Cesur Yürek

Kazığa geçirilen bedenler, bir hamlede uçurulan kelleler ve İskoç eteği içindeki Mel Gibson... 13. yüzyıl İskoç halk kahramanı William Wallace'ın 70 milyon dolara mal olan kanlı öyküsü, "Cesur Yürek". Kılıçların kopardığı kafalar ve binlerce figüranın oynadığı kanlı savaş sahneleriyle, dehşet dolu bir tarihsel çizgi roman gibi...

İskoçya'nın sarp kayalıkları arasından, uçları sivriltilerek dev boyutta kazıklar haline getirilmiş kütüklerle çevrili bir İngiliz kalesi yükselir. Kayalıkların eteğindeki İskoç kasabasının isyankâr halkı içindir bu kazıklar. Başkaldıran İskoç halkın elebaşıysa, dededen kalma, muhteşem görünüşlü ama aslında son derece ilkel yöntemlerle yapılmış, çamur ve hayvan leşi karışımı bir harçtan inşa edilmiş evin sahibi William Wallace'dır.

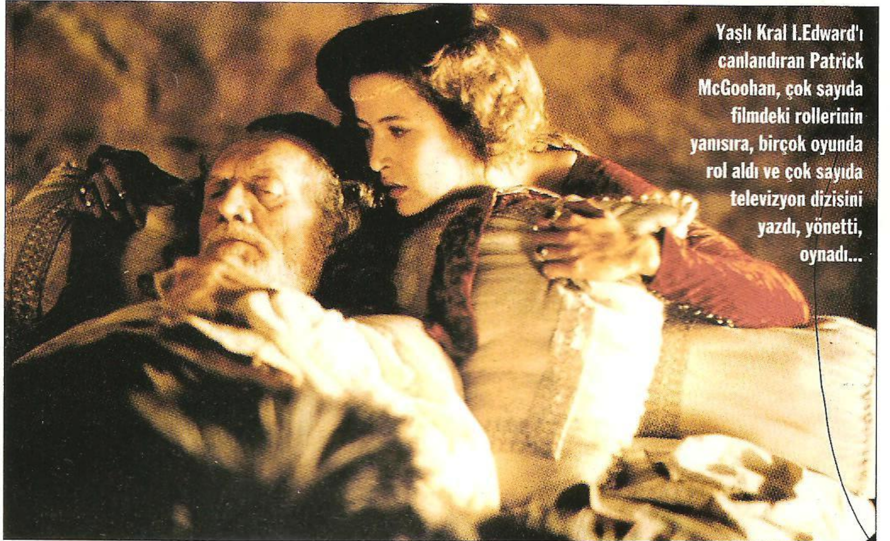
Ülkesinin insanlarını İngilizlere karşı örgütleyen ve Fransızca ile Latince karışımı bir dil konuşan bu halk kahramanını Mel Gibson canlandırıyor. Oyuncu aynı zamanda, çok az oyuncu kökenli yönetmenin ele almaya cesaret edebileceği, 70 milyon doların üzerinde bir bütçeye sahip bu geniş çaplı prodüksiyonun yönetmenliğini üstlenmiş.

Oldukça cüretkâr, yüksek dozda dehşet ve "savaş ruhu" içeren sahnelerde görüyoruz Mel Gibson'ı... Vahşi bir görüntü verilmiş kızıl saçları, pisliğe bulanmış suratı ve kararlı adımlarla tepeden aşağı inerken bacaklarına dolanan kahverengi İskoç eteğiyle, Gibson'ın görüntüsü tımarhaneden kaçmış bir akıl hastasından farksız. Bir kolunun altında kalenin İngiliz hakiminin boynunu sıkıştırıyor. Adamın boynunu bir kütüğe yaslıyor, sonra tek bir bıçak darbesiyle başını gövdesinden ayırıyor.

Gibson, filmin çekimi sırasında verilen bir molada kahraman hakkında şunları söylüyor: "İnsanlar Wallace'ın adını duyduklarında diz çöküp dua etmeye başlıyorlar. Bu adam onların gözünde ikinci kez gelen İsa adeta. Kendi sınıfından birine göre yaşadığı zamanın çok ilerisinde bir görüşe sahip. Makyavelist yöntemler kullanmıyor. İnsanlar ikna olana kadar beklemesini biliyor." Buna karşılık yönetmen, halk kahramanı Wallace'ın Stirling Köprüsü zaferinden sonra düşman generalinin derisini yüzüp kendisine bir kemer yapmasının pek o kadar hoş bulunmayacağını da itiraf ediyor.

Aslında Wallace karakteri yıllardır Gibson'ın aklındaymış. "İlk anda projeyi reddedişim fikri sevmediğimden değildi, ama senaryoyu oldukça basmakalıp bulmuştum" diyor. Yapımcı Alan Ladd Jr. MGM'den ayrılırken beraberinde iki proje götürmesine izin verilmiş. "Braveheart" (Cesur Yürek) bunlardan biri. Gibson, proje kendisine geldiğinde, filmi sahne sahne düşünmeye başlamış, gözüne uyku girmiyormuş. En sonunda filmi yönetmesine ve değiştirmesine izin verilmesini istemiş. Senaryo yazarı Randall Wallace'la birlikte işe koyuldukları noktadaysa filmi gerçekten sevmeye başladığını farketmiş.

Fransızlar'ın gözdesi Sophie Marceau, "Cesur Yürek"te Kral I.Edward'ın gelini Prenses Isabelle'i oynuyor... "Cesur Yürek", ilk kez İngilizce çekilen bir filmde başrol oynayan Marceau için, "Hollywood'a açılmak" sayılabilir...

Yaşlı Kral I.Edward'ı canlandıran Patrick McGoohan, çok sayıda filmdeki rollerinin yanısıra, birçok oyunda rol aldı ve çok sayıda televizyon dizisini yazdı, yönetti, oynadı...

Ladd, Paramount'un başkanı Sherry Lansing'e filmin 40 milyon dolardan fazlaya mal olmayacağına dair söz vermiş ama, rakamlar son halini aldığında filmin bütçesi Gibson'a ödenecek para hariç 60 milyon dolara ulaşmış. Aylar süren tartışmalar sırasında Gibson alacağı ücretten vazgeçmeyi bile önermiş. Sonunda, Paramount ABD dağıtım hakları için 17.5 milyon dolar vermeye razı olmuş. Twentieth Century Fox, denizaşırı haklar için 37.5 milyon dolar ve özel yatırımcılar da bütçeyi tamamlamak için gereken kısmı ödemişler. Bu arada, pazarlama ve dağıtım masrafları da dahil olmak üzere stüdyolar yatırdıkları parayı geri kazanmadan Gibson para almayacakmış. Yönetmenin film konusundaki kararlılığı daha stüdyolar bütçe üzerinde anlaşmaya varmadan projeye başlayıp 15 milyon dolarlık harcama yapmasından da anlaşılıyor.

Setteki öğlen yemeğinden sonra, temizlenmiş ama Wallace'ın efsanevi kılıcını elinden bırakmamış Gibson dolaşıyor ortalıkta. Kılıçla haşır neşir olmak için fazla zamanı olmamış, o nedenle öğleden sonrasını biraz pratik yapmaya ayırmış. Ara sıra kılıcını sallayıp "Uzak durun şu kahrolası monitörden!" diye bağırarak settekilerle şakalaşıyor.

Altı ay sonra, yani 39. doğumgününden iki gün sonra Gibson, Warner Bross stüdyolarının kurgu odasında asistanı Dean Lopata ve kurgucu Steve Rosenblum ile birlikte oturmakta. Kapının üzerinde bir yazı var: "SİGARASIZ 42. GÜN"... 25 yılın tiryakisi Mel Gibson, sigarayı bırakma kararı almış.

İklim değişikliklerine uyum sağlayabilmek için her canlı kendine özgü bir yol buldu.

Yaz mevsimi kızgın güneşi ve aşırı nemiyle; kış, soğuğu ve hava kirliliğiyle sadece sokakta değil, ev ve ofislerde de sağlığımızı tehdit ediyor, iş verimimizi düşürüyor.

İklimlendirme teknolojisinin öncüsü ve dünya markası FUJİTSU, sağlıklı bir yaşamın, verimli bir çalışmanın ön koşulunu RAKS güvencesiyle size sunuyor.

RAKS / Fujitsu bayileri, ihtiyaçlarınıza yanıt veren ürünü belirlemek ve en uygun taksit koşullarını uygulamak için sizi bekliyor.

Bir kuğu kadar zarif ve sessiz Fujitsu'yla, her mevsim serin, sağlıklı ve enerji dolu...

Serinliğin Kanatlarında

Fujitsu, 9 farklı tip ve güçte, hızlı soğutma/ısıtma fonksiyonlu, nemi yok eden, uzaktan kumandalı, estetik, çok sessiz, otomatik hava akış ayarlı, uyku zamanlama mekanizmalı.

FUJİTSU
SPLİT KLİMA

RAKS®

Türkiye Genel Distribütörü: RAKS Sanayi Ürünleri Dağıtım A.Ş.
Merkez: (212) 274 42 42 **Ege Bölge:** (232) 435 77 37 (4 hat)
Adana Bölge: (322) 453 57 10-457 66 48

RAKS / FUJİTSU BAYİLERİ: ADANA: Amas, (322) 457 75 85 • Artan, (322) 225 93 64 • **ANKARA:** Dinçel, (312) 435 86 44 • Egay, (312) 438 89 32 • **ANTALYA:** Adil Mühendislik, (242) 248 81 53 • Emirçam (242) 248 43 21 • Medicom Bilgisayar, (242) 242 38 11 • Özmaklar (242) 247 62 13 • Term-A Müh. Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti., (242) 321 16 30 • **AYDIN:** Ece, (266) 225 17 11 • **BURSA:** İndeteks, (224) 224 62 00 • **DENİZLİ:** Orel, (258) 265 03 61 • **GAZİANTEP:** Sanyo, (342) 230 43 51 • **İSKENDERUN:** Şahin, (326) 617 39 40 • **İSTANBUL:** Alfa (212) 220 70 80 • Başak, (212) 258 10 91 • Boğaziçi, (212) 250 30 60 Çağlayan Soğutma Ltd., (212) 237 07 05 • Doğuş Elektronik, (212) 520 66 80 • Detay Müh., (212) 280 12 37 • Elit, (216) 346 60 00 • Ezgi, (212) 266 04 37 • Gür Soğutma, (212) 565 55 54 • Havak, (212) 529 11 18 • İlke Mühendislik, (212) 245 13 89 • Kli-mak, (212) 254 61 76 • K.B.D., (216) 414 15 92 • MBA, (216) 363 47 65 • Melek, (212) 263 56 97 • Poyraz, (212) 224 58 25 • Serdar (212) 272 44 38 Şimşek Klima, (212) 259 09 22 • **İZMİR:** Artaş, (232) 412 25 47 Aydıner, (232) 421 70 70 • Ata, (232) 253 39 67 • Ekinoks, (232) 381 30 64 • Galeri Elektronik, (232) 323 01 43 • Yeni Arke, (232) 232 68 63 • **MARDİN:** Timurağaoğlu Taşımacılık, (482) 312 46 06 **MERSİN:** Güldem, (324) 238 34 77 • **ŞANLIURFA:** Sever, (414) 312 18 18

RAKS, Fujitsu'yu 1 yıl garanti, yurt çapında yaygın mühendislik, teknik servis ve parça desteğiyle sunuyor...

Mel Gibson, çekimleri yönetirken neredeyse filmde canlandırdığı savaşçı karakterden daha hareketli ve daha coşkuluydu... Kafası kesilen bir genç kızı canlandıran Catherina McCormack'a rolünü anlatırken, "can çekişen bir geyik" gibi oynamasını istiyordu ve önce kendisi canlandırıyordu...

En sancılı ilk birkaç gün kendini odasına kilitleyip sürekli elma yemiş.

Gibson kıpır kıpır bir adam. Bugünlerde en gözde oyuncağı, ara sıra kafasına ve dizlerine vurmakta kullandığı, bazen de sigara muamelesi yaptığı bir çubuk. Oyuncu aylardır burada. Sırf Stirling Köprüsü Savaşı sahnesinin -İskoçlar'la İngilizler arasındaki efsanevi çarpışma- çekimi 30 gün sürmüş ve on kamera, bir sürü film ve İrlanda ordusunun 3000 acemi askeri kullanılmış. (Braveheart'ın büyük bölümü, daha uygun mali olanaklar sunan İrlanda'da çekilmiş.)

Şu anda filmin süresi üç saat olmasına rağmen, Gibson hâlâ filmi kesen her makas darbesini kendi teninde hissediyor. Rosenblum, onu filmin 3 dakikalık bir bölümünü kesmeye ikna etmeye çalışıyor. Gibson ise oturduğu kanepeden inip ekrana yaklaşırken Wallace'ın çılgın biri olmaktan çıkıp Che Guevera'ya dönüşmesinden yakınıyor.

Kesilen üç dakikanın kahramanın filmdeki kilit dönüşümünü belirsizleştirmesinden korkuyor: Wallace'ın acıdan çıldırmış biri olmaktan çıkıp çılgın bir devrimciye dönüşmesi gerekiyor. Rosenblum, Gibson'ın itirazları üzerine oyuncunun vahşi bir kurt gibi kamp ateşine baktığı sahneyi ekliyor ama bu da Gibson'ı tatmin etmiyor, hatta oyuncu-yönetmen Wallace karakterinin gittikçe uysallaştığını düşünüyor. Mel Gibson başında hem oyuncu, hem de yönetmen olarak "dır dır" ettiği için, kurguyu yapan Rosenblum'un işi epey zor...

Mel Gibson, oldukça başarılı bir uluslararası ekiple çalışıyor. Görüntü yönetmeni John Toll, "İhtiras Rüzgârları"ndaki çalışmasıyla Oscar almıştı. Kostümlerin çok önemli olduğu filmin kostüm tasarımcısı Charles Knode, ünlü bilim-kurgu filmi "Blade Runner"la İngiliz Film ve Televizyon Sanatları Oscar'ını kazanmıştı. Filmin müziklerine imzasını atan James Horner, "Glory"le Grammy kazanmış ve Oscar'a aday gösterilmişti...

BRAVEHEART (CESUR YÜREK)

YÖNETMEN Mel Gibson
OYUNCULAR
Mel Gibson, Sophie Marceau
Patrick McGoohan, Catherine McCormack
SENARYO Randal Wallace
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ John Toll
KURGU Steven Rosenblum
MÜZİK James Horner
YAPIMCILAR Mel Gibson
Alan Ladd, Jr. - Bruce Davey
YÖNETİCİ YAPIMCI Stephen McEveety

Senaryo yazarı Randall Wallace'ın, filmde Gibson'ın canlandırdığı halk kahramanı William Wallace'la arasındaki isim benzerliği dikkat çekici. Bir gazetece Randall Wallace'a, İskoç halk kahramanı Wallace'la aynı aileden gelip gelmediğini sordu. Wallace "Aslında bilmiyorum, ama ruhen evet. Ve önemli olan da ruh" diye yanıtladı onu.

Senarist, eşiyle Edinburgh'da gezerken görmüş Wallace'ın heykelini. Daha sonra, onunla ilgili efsaneleri öğrenmiş ve bu milli kahramanla ilgili gerçeklerin efsaneler ardında kaybolduğunu, güvenilir bilgilerin pek fazla bulunmadığını görmüş. Wallace üzerine 1740 yılında İskoçça yazılmış destanın İngilizce çevirisini okuduktan sonra, senaryoyu yazmaya karar vermiş...

Filmde Mel Gibson'a eşlik eden Sophie Marceau, Kral I.Edward'ın gelini Prenses Isabelle'i canlandırıyor. Bu, Fransızlar'ın gözde oyuncusu Marceau'nun İngilizce çekilen bir filmdeki ilk başrolü. "La Boum" adlı unutulmaz gençlik filmiyle sinemaya giren ve henüz çok gençken çok iyi Fransız oyuncularla ve yönetmenlerle çalışan, ödüller kazanan Marceau için, bu film, bir anlamda "Hollywood'a açılmak" sayılabilir...

Filmde Kral I.Edward'ı canlandıran Patrick McGoohan, New York'ta doğdu, sonradan İngiltere'ye yerleşti ve pek çok filmde ve oyunda rol aldı. Rol aldığı ünlü filmler arasında, "Escape From Alcatraz", "Ice Station Zebra", "Jamaica Inn", "The Man in the Iron Mask" gibi yapımlar var. Televizyon dizilerinde de rol alan, ayrıca bazı dizilerin senaryolarını yazan ve yöneten McGoohan, "Columbo" dizisinin birçok bölümünü yazdı, yönetti ve oynadı...

Filmin ünlü ve usta oyuncularının yanısıra, küçük roller için de titizlikle, oldukça iyi performans gösteren oyuncular seçilmiş. Binlerce figüran da cabası... Savaş sahneleri her ne kadar "binlerce figüran"a dayansa da, iş onlarla bitmiyor tabii. Setler için çok emek harcanmış. Sözgelişi, kanlı savaş sahnelerinde, bir kerede 360 ok atabilen, özel yapım, basınçlı makineler kullanılmış; 10,000 tane kauçuk uçlu ok yapılmış. Filmin büyük bölümünün geçtiği köy yeni baştan inşa edilmiş. Evlerin duvarları o dönemde kullanılan sıvayla kaplanmış. Köyün pazar meydanı, çiğ et, ölü balıklar ve kemik yığınlarıyla yeniden yaratılmış...

Mel Gibson, kostümlerden ve setlerden çok memnun. Hatta, biraz fazla memnun galiba: "Setler o kadar gerçekçi oldu ki, çiğ etler, leşler, dumanlar arasında dolaşırken, gerçek Wallace gibi hissedip kılıcımı gerçekten de sallamaya başlayabilirdim. Hele ki sigarayı bırakmışken ve sinirliyken..." ■

MEL GIBSON SOPHIE MARCEAU

Tutkuları bir kadını fethetti.
Cesareti bir ülkeyi ateşledi.
Yüreğiyle bir krala başkaldırdı.

BRAVEHEART

CESUR YÜREK

TWENTIETH CENTURY FOX SUNAR BİR ICON PRODUCTIONS / LADD COMPANY YAPIMI BİR MEL GIBSON FİLMİ
MEL GIBSON "BRAVEHEART" SOPHIE MARCEAU PATRICK McGOOHAN CATHERINE McCORMACK
MÜZİK JAMES HORNER MONTAJ STEVEN ROSENBLUM YAPIM TASARIMI TOM SANDERS
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ JOHN TOLL, A.S.C. SET AMİRİ STEPHEN McEVEETY SENARYO RANDELL WALLACE
YAPIMCI MEL GIBSON VE ALAN LADD, JR.
VE BRUCE DAVEY YÖNETMEN MEL GIBSON

22 EYLÜL'de SİNEMALARDA

İSTANBUL: Site, Sinepop, Reks, İncirli, Şafak, Galeria Prestige / **ANKARA:** Batı, Derya / **İZMİR:** İzmir / **BURSA:** Burç / **ANTALYA:** Kent / **MERSİN:** Mersin / **İZMİT:** Star / **ESKİŞEHİR:** Kılıçoğlu

SOPHIE MARCEAU

Champs Elysees'de sabah; moda olmaya aday elbiselerin, sabah mahmurluklarının, sanat ruhunun ve planlanmamış şeylerin imparatorluğu, Paris. Eğer kafanız, birçok kişi gibi günışığı vuran caddelerin romantizmiyle dolu değilse, Fransızlar'ın gözdesi Sophie Marceau'yla felsefe, sanat ve envai çeşit renkli şey üzerine sohbet etmek için, McDonalds'ı seçersiniz. Ve bir de, ne yersiniz? Tabii ki "Royale With Cheese", peynirli kraliyet burgeri gibi birşey (lütfen, John Travolta ve Samuel L.Jackson'ın "Pulp Fiction"daki, Avrupalılar ve burgerler üzerine sohbetlerini hatırlayalım!)

Aslında berbat bir gün. Gökyüzünde, insanın içine kasvet veren yağmur bulutları toplanmış; Paris cadeleri, herşeyi görmek için aceleyle oradan oraya koşturan Japon turistlerle kaynıyor. Ama Sophie, hakkında dilden dile dolaşan efsaneleri doğrularcasına güzel. Hamileliğinin son aylarında olmasına rağmen... (Kendisiyle yapılan bu röportajdan birkaç ay sonra, geçtiğimiz hafta doğum yaptı).

Fransız sinemasının güzel prensesi Sophie Marceau, "Cesur Yürek"le Hollywood yıldızları arasına girdi. Konuşurken, Hollywood'un getireceği zenginlik ve gücün ona coşku verdiği her halinden belli...

Olağanüstü seksi göründüğü son filmi "D'Artagnan'ın Kızı" henüz gösterime girdi. "Bu filmde çalışmayı kabul etmemin tek sebebi, kadın oyuncuların bu tür roller üstlenme fırsatını pek ender bulabilmeleri" diyor, "Benim hoşuma gitti, çok eğlendim. Senaryoyu okuduğum zaman ilk dikkatimi çeken şey, canlandırdığım kahramanın yaşamak için dövüşmek zorunda olmasıydı. Öykünün geri kalanının fazla bir önemi de yoktu zaten." Marceau, bu rol için iki ay eskrim dersi almış, binicilik çalışmış. Dublör kullanmamak cesaretini göstermiş.

Eylül ayında gösterime girecek olan "Cesur Yürek"teyse...

"Cesur Yürek", ülkesinin önde gelen oyuncularından biri olmasına rağmen, Fransız sinemasını pek sevmeyen Marceau'nun Hollywood yapımı ilk filmi. Bazı konularda müthiş açıksözlü olan genç oyuncu, "Biz Fransızlar bu işten pek anlamıyoruz" diyor, "Boyuna konuşuyoruz, ama ortaya iç bayan şeyler çıkıyor. Fransız filmleri beni dehşetli sıkıyor. Aşırı derecede ağır tempolu ve göz yoracak kadar gösterişliler. İyi bir rol elde etseniz bile, ne yapıp edip bunu berbat hale getirmeyi başarıyorlar."

Marceau oyunculuğa, tamamen tesadüf eseri başlamış. 13'üne bastığı yaz tatilini değerlendirmek için iş arıyormuş, ancak yaşının küçüklüğü sebebiyle kimse ona iş vermemiş. O da birilerinden borç para bulup fotoğraflarını çektirmiş ve bunları bir casting ajansına göndermiş. Derken mucizevi birşey olmuş ve "La Boum" adlı filmde başrolü ona teklif etmişler. Marceau'yu beyazperdenin en sevilen oyuncularından biri haline getiren de bu film olmuş.

"La Boum"dan sonra bir dizi önemli yapımda rol almış. Bu filmler arasında en dikkati çekenler, yıllardır birlikte yaşadığı Polonyalı yönetmen Andrzej Zulawski'nin üç filmi: "Çılgın Aşk", "Gecelerim Gündüzlerinizden Daha Güzel" ve "Mavi Nota".

Fransızların sevgili "prensesi", "Bugün işler benim için daha kolay" diyor, "Seçimlerinizi siz yapıyorsunuz, ortaya çıkan sonuçları eleştirebiliyorsunuz, beğenmediğiniz şeylerden yakınabiliyorsunuz... İnsanlar önce buna sinirleniyorlar ama yapabilecekleri birşey yok. Geçip gidiyor. Oralardaki gibi değil."

Oralardaki, yani Hollywood'daki gibi. Ama gene de en güçlü rakiplerini, Delpy'yi, Binoche'u, Adjani'yi, Jacob'u geçip, Ortaçağ destanı "Cesur Yürek"te başrolü Mel Gibson'la oynamayı başardı. Filmde Prenses Isabelle'i canlandırıyor, Prenses Di'nin 13. yüzyılda yaşamış bir prototipini. Galler Prensi'yle zorla evlendiriliyor, sonra asi William Wallace'a aşık oluyor...

"Gerçekten yaşamış birini canlandırmak eşsiz bir deneyim" diyor mutlu bir ifadeyle. Aslına bakılırsa mutluluğu, coşkusu biraz da Hollywood denen para makinesinin verdiklerinden nasibini fazlasıyla alıyor olmasından kaynaklanıyor. "Cesur Yürek"in ABD promosyon turnesi için davet edildiğinde, film şirketi büyük bir otelin bütün bir katını kiralamış onun için. "Sistemin işleyişini görüyordum" diye anlatıyor, "Sistematik ve sıkıcıydı. Bu çarkın dönüşüne kendinizi kaptıracak olursanız, herşeyinizi kaybedersiniz, kendinizi, ailenizi, dostlarınızı, mantığınızı. Çünkü size bağlı olarak işlemeyen birşeye hizmet ediyor olursunuz."

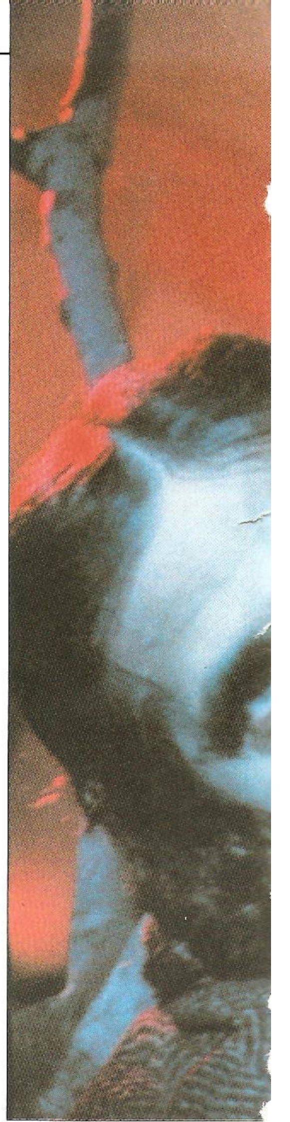
Yakında Sophie'nin gizemli, egzotik, büyüleyici yüzünü her yerde, ama her yerde göreceğiz. Çünkü artık bir Hollywood yıldızı olacak. Gene de açık sözlü, dürüst Sophie Marceau, Fransız ruhunu kendine en yakışan biçimde sürdürecek. Aksinin sağlıksız olacağını düşünüyor.

"Sanırım, oyuncu olmanın bir anlamı var" diyor, "Çok alçakgönüllü, aynı zamanda çok güzel birşey olabilir. Ama asıl önemli olan nokta şu: Oyunculuk, pokerde blöf yapmak gibi birşey. Yaptığınız şeyin sahici olmadığını biliyorsunuz. Şöyle de söylenebilir: Oyunculuk, harika bir terapi biçimi. Kendiniz için acı çekmek yerine, biri bunu sizin için yapıyor."

KARANLIK SULARDA

SENARYO, YAPIM VE YÖNETİM: Kutluğ Ataman
GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ: Chris Squires KURGU: Annabel Ware MÜZİK: Blake Leyh
YAPIM TASARIMI: John Di Minico SES TASARIMI: Andre Burke
MALİ YAPIMCI: Halil Ataman YAPIMCI: Ahmet Erülgen
OYUNCULAR: Gönen Bozbey, Metin Uygun, Daniel Chace, Semiha Berksoy, Eric Pio
Haluk Kurdoğlu, Numan Pakner, Cevat Kurtuluş, Beste Çınarcı, Tülin Oral.

Köklü asil bir ailenin son üyesi olan Lamia Köprülü, soyunu sürdürecek bir eş aramaktadır. Soyunun sürmesi için evlilik dışı bir çocuk doğurur. Ancak oğlu Haldun bir deniz kazasında ölür. Oğlunun ölümüyle tüm umutları yok olan, ayakta kalmakta güçlük çeken Lamia, sonradan görme zengin girişimci Haşmet ile ilişkiye girer. Haşmet'in kaba mizacı Lamia'ya uymamakta, ancak bu ilişki kadının geleceğini ekonomik açıdan garanti altına almaktadır. Uluslararası bir büyük şirkette gizli ilişkileri bulunan Amerikalı araştırmacı Richie Hunter, günün birinde Lamia'yı ziyaret ederek oğlunun ölmediğini haber verir. Richie'nin gelişi, Lamia'nın düşlerini yeniden canlandırır, oğlunu bulmak ve yitirdiği özgüvenini yeniden kazanmak için mücadeleye girmesini sağlar...

KUTLUĞ ATAMAN

İlk filmiyle Türk sinemasına Hollywood'un teknik altyapısını getiren, Amerikan tarzı korku-gerilim türüyle eski usül Boğaz melodramını birleştiren genç yönetmenle Karanlık Sular ve günümüz sineması üzerine...

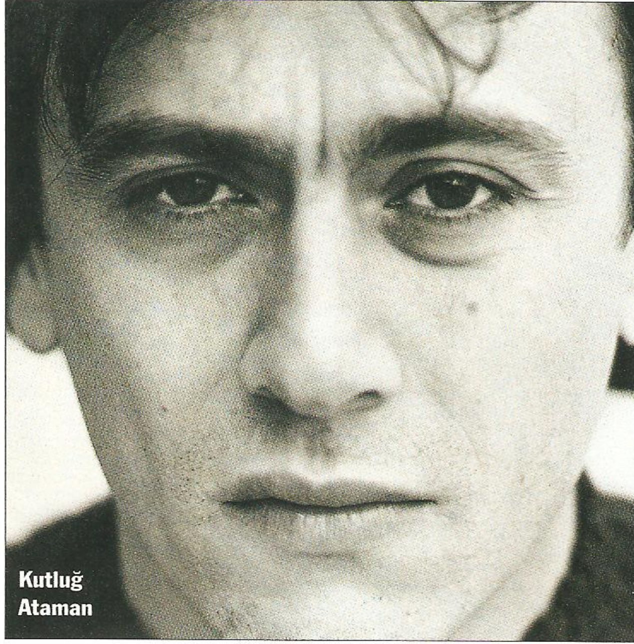
MEHMET AÇAR

★ **Film sanırım 2. 5 yılda bitti. Niye bu kadar zaman aldı?**

ATAMAN: İlk düşündüğüm 16 mm siyah beyaz bir film çekmekti. Fakat sonra yurtdışından çok hoş insanlar getirebileceğimi düşündüm ve bunları kandırıp getirdim. Türk sinemasının en büyük sorunu gerçek bir prodüktörün olmaması. Ya kısa yoldan para yapmaya çalışan, filmle hiç ilgilenmeyen bir prodüktör oluyor ya da hiç olmuyor. O nedenle yönetmenler kendi prodüktörlüklerini yapmak zorunda kalıyor. Bense gerçek anlamda bir prodüktör değilim. Hiçbir zaman böyle bir iddiam olmadı, zaten olmak da istemiyorum ama bu filmde, prodüktör şapkası da giymiş bir yönetmendim ve karşımda Batman'in kameramanlığını yapmış bir görüntü yönetmeni ve bu tür büyük filmlerde çalışmış bir prodüksiyon tasarımcısı vardı. Üçümüz bir araya gelince ne oldu? Film 16 mm'den 35 mm'ye çıktı. Sanat departmanının harcamaları arttı. Kamera keza. Başımızda gerçek bir prodüktör yok. Ben bir ikilem içindeyim. Hem prodüktör hem yönetmenim. Tabii ki yönetmenliğin ağırlığı daha fazla. Öyle olunca biz bu filmi çekelim, kutuya koyalım, devamını para buldukça bir şekilde çekeriz demek durumunda kaldık ve ben o şekilde filmi çekip bitirdim. Bütçeyi çok aşmıştık. Film yarısındayken bütçenin iki katına falan çıktık.

★ **1990 yılında çekimler sürerken basının sana çok ilgi gösterdiğini hatırlıyorum. O sıralarda seninle yapılan söyleşilerin çoğunu okudum. Filmini anlatma konusunda sende bir sıkıntı gözlemliyordum. Herkes söyleşiden seçtiği bir cümleyi alıp başlık yapıyor ve mesela ilk Türk korku filmi falan diyordu. Sense bir başka söyleşide ısrarla o başlıkların tam doğruyu yansıtmadığını söylüyordun.**

ATAMAN: Korku filmi derken kafamda iki şey vardı. Birincisi gazetelere Türkiye'nin ilk korku filmini çeken yönetmen olarak geçmek istemiyordum. Çünkü tarihe bakarsan bu doğru değil. Türkiye'de birçok korku filmi denemesi, hatta vampir filmi bile yapılmış. Mesela bir tanesi Turgut Demirağ'ın "Drakula İstanbul'da"sı... Fakat basın bir yerinden bir haber çıkarmak istiyordu. Özellikle popüler basın "ilk korku filmi", "vampirler aramızda" gibi başlıklar attı. Halbuki öyle değildi. İkincisi, beş yıl önce filmi yaparken türlerle oynamak gibi bir düşünce vardı. Çünkü her türün kendine ait bir iç makinesi var. Bunları araştırıyordum ve bunlara çok dalmıştım. Fakat bunu hiçbir şekilde anlatamıyordum. Bugün de pek anlatamıyorum aslında çünkü genel olarak basında -sinema basınından bahsetmiyorum- bunları nasıl anlatabilirsin?

Kutluğ Ataman

★ **Her ne kadar bu tabiri sevmesem de, "Karanlık Sular" Amerikalıların deyişiyle bir "art house" filmi, yani sanat filmi. Doğal olarak da ticari şansı az, fakat farklı bir art house filmi. Başlangıçta, hepimiz senin ticari bir film yapmanı bekliyorduk ama sonuçta ortaya gayet kişisel bir film çıktı. Bundan sonra yapacağın sinema hakkında ne düşünüyorsun? "Karanlık Sular"daki bu tarzı devam ettirecek misin?**

ATAMAN: İstersen yine yönetmen olarak cevap vereyim. O zaman o ikilemi yaşıyordum. Bir prodüktör olarak düşündüğüm zaman yönetmen tarafım işin içine girip ağır basıyordu ve bunun ticari bir film olabileceğini sanıyordum. En azından filmin seyredilebileceğini düşünüyorsun eninde sonunda. Aslında o da pek yanlış olmadı. Tabi bu da yanıltıcı çünkü bugüne kadar Türkiye'de hep festivallerde gösterildi ve kapalı gişe oynadı. Dışarıdaki festivallerde de başarılı oldu. Brezilya'da bir gösterimi vardı, iki tane artı gösteri koydular. MTV'de filan epey sözü edildi. Hindistan'da da öyle. İtalya'da benim hiç beklemediğim bir eleştiri aldı. Hoş bir eleştiriydi, psikoanalitik gözle bakmışlar. Şimdi burada Ağustos ya da Eylül'ün başında gösterime girecek. Pek o kadar bilmiyorum ne olacağını. Aslında artık o kadar da önemli değil. Çünkü beş yıl sonra filmde bir sürü hatalar buluyorum. Artık filmi savunmak biraz zor geliyor. Kendi hayatı var filmin. Yaptıktan sonra artık sen onu öyle yapmak istememiştim, siz yanlış anlamışsınız diyemiyorsunuz. Bütün sanat eserleri için bu böyle ve bizlerden de daha uzun yaşayan bir şey. Onun için bizden sonra gelecek insanların buna ne şekilde bakacaklarını, ne diyeceklerini hiçbir şekilde bilemiyoruz ama bence artık film vizyona girsin ve Karanlık Sular olayı kapansın çünkü ben de çok sıkıldım. Filmin promosyonu, festivaller derken iki yıldır bir tek senaryo yazabildim.

ÖDÜLLER

● **13. İstanbul Film Festivali 1994** Türkiye Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) Özel Ödülü ● **7. Ankara Uluslararası Film Festivali 1995** Seçiciler Kurulu Özel Ödülü ● **7. İzmir Uluslararası Film Festivali** 1995 Artemis Ödülü ● Amerikan Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi Arşivi'ne (Oscar Akademisi) sonsuza kadar saklanmak üzere alınan tek Türk filmi.

★ **Sen dahil 60 doğumlu yönetmenlerde gözlemlediğim bir şey var. Türleri çok seviyorlar. Sinemanın keyfinden vazgeçmiyorlar. Bu, başta Tarantino olmak üzere Amerika'lı "indie" yönetmenlerin hepsinde var. Sende de bunu görüyorum. Sinemayı çok seviyorlar ama hikayeleri yeni değil. Böyle bir kuşak var ama aslında kuşak da denemez buna. Daha çok bir yönetmen tavrı. Ne diyorsun bu konuda?**

ATAMAN: Bunun bir tek açıklaması olamaz bence. Birincisi postmodern periyoddan geçtik, halen de içindeyiz aslında. 90'larda dikkat edersen 90'ların stili diye bir şey yok. 80'lerde, 70'lerde, 60'larda vardı ama 90'larda "everything goes". Bu türler, şimdiye kadar bir sınırlama getiriyordu insanlara. Halbuki 60 kuşağı yönetmenleri çıkıp bu türlerle oynamaya başladıklarında, aslında sadece oynamıyorlardı, bu türlerin sınırlarını koruyorlardı. Her birinin ayrı işleyen makinelerinin aletleri ile oynuyorlardı. Direksiyonunu egsozuna takarak, kapısını bacasına takarak vs. vs. Tür dediğin zaman eskiden o türün empoze ettiği bir dünya görüşü var. 90'larda artık ideoloji ortadan kalktı. Aslında 60'lı kuşakta ortaya çıkan insanlar biraz Afrika'daki yerliler gibi. Geriye dönüş geride kendini bulma gibi. Mesela uçak Afrika'nın çok ıssız bir yerinde düşüyor, orada yerlilerin eline geçiyor ve uçak olarak artık işlevini yitirmiş artık. Onu gökten gelen tanrı gibi görüyorlar veya Orta Anadolu'ya düşüyor da, birtakım parçalarını su deposu olarak kullanıyorlar. Yani mitolojik bir boyutu da olabilir ya da çok fonksiyonel bir boyutu da olabilir. 90'lar da böyle bir parçalanmaya girdi. Geçmişteki kültürü bir daha revize edip, bütün formları ideolojileri kırıp dökmeye başladı ve bunlardan bir şeyler ortaya çıkarmaya başladı.

★ **Amerikan sinemasını seviyor musun?**

ATAMAN: Valla bizim Türk sinemacıları, yönetmenleri sinemamızın yok olmasının nedeni Amerikan sinemasıdır, işte yüzümüzü kaybediyoruz, sesimizi kaybediyoruz, hamburger kültürü vs diye ortaya çıkıp konuşuyorlar. Türk sinemasının yokolmasının bütün nedeni sanki buymuş gibi. Sen hamburgeri eleştiriyorsun, burada lahmacun bile yapamıyorsun. Ayşe Şasa'nın bunlara çok güzel bir cevabı vardır. Ayşa Şasa'ya müslü-

man diye biraz önyargıyla bakılır. Oysa ondan hiç beklenmeyen bir cevabı vardır bu yakınmalara "Siz öcü kaka, gavur icadı diye Amerikan sinemasına bu kadar tutucu bir şekilde hücum edeceğinize, gidin bu filmleri görün ve sinema nasıl yapıyor öğrenin" der. Ben bu açıdan Amerikan sinemasının Türkiye'deki varlığını bir avantaj olarak görüyorum.

★ Tekrar Karanlık Sulara dönelim.

ATAMAN: Beş yıl önceki ben. Bu arada birşey söyleyeyim. Karanlık Sular'ı Hong Kong televizyonuna sattım. Çince dublajlı oynayacak.

★ "Karanlık Sular"ı aradan beş yıl geçtikten sonra nasıl tarif edersin?

ATAMAN: Valla, çok zor bir film. Yani ben çok düz bir Hollywood filmi yapsam bile tarif edemem, bir yönetmen olarak, çok zor. En kolay tarifi, tarif edilemeyen bir film olması. Aslında şöyle de tarif edebilirim: Sinema sanatı 101, hani okullarda okutulur ya ilk ders, onun kitabını okumuş olanlar bunda şu yanlış var, bu yanlış var, diyebilir. Ama o değil yani, ben bütün o dersleri aldım. Daha önce yaptığım kısa filmler ortada. Yani ben hikaye anlatmasını biliyorum ve bunu gösterdim. Burada dekonstrüktif bir yaklaşım var herşeyden önce. Yani bir türün işleyen makinalarının, çıkartıp sağına soluna takılması, mesela aynanın direksiyona takılması gibi şeyler var. Araba gibi görünen bir makina... Şimdi sinemada böyle birşey gördüğünde Türkiye'de şaşırdı insanlar. Fakat ortadaki olayı tam olarak anlayan aslında çok az insan var. Ama var, özellikle gençler.

★ Film anneyle çocuk arasındaki ilişkiden, yani psikolojik bir unsurdan da yola çıkıyordu.

ATAMAN: Filmin hoşluğu da biraz orada. Çok şeyden yola çıkıp, onun hikayesini ya da teorisini bulabiliyorsun. Her referans mutlaka her teoriyi desteklemiyor. Bu benim için, biraz sefam olsun cinsinden bir film oldu. Tamamıyla sinema sevgisi, biraz hani uzun metrajlı filmi keşfetmiş ve bununla oynamak isteyen birisinin hafifliği de vardı filmde. Yoksa bugün bir İstanbul Boğazı melodramı yaparken, kesinlikle Yedikule sahnelerini, sarnıç sahnelerini kullanmam filmde. Ya da bir vampir öğesini çok daha değişik kullanırım, öyle bir yapıda. Şimdi biraz daha toplu olur yaptığım işler. Fakat ilk film olduğu için herşeyi kullanayım derdi vardı biraz.

★ Reklam filmleri de çekiyorsun.

ATAMAN: Türkiye'ye döndüm ve İFR (İstisnai Filmler ve Reklamlar) ile uzun metrajlı film projeleri üzerine çalışmaya başladık. Onlar bu tür filmlere sıcak bakan insanlardı. Sonra orada reklam çekmeye de başladım. Reklam filmi çekmeyi o kadar seveceğimi düşünmemiştim. Eskiden, bu bir mal satmak diye bakıyordum ve dikkat etmiyordum. Şimdi en basit reklamda bile, bir modernist diskurun olması gerektiğini düşünüyorum. Biçim olarak beni çok çekiyor. Bir de pratik olarak, bir yönetmen olarak, doğru dürüst bir uzun metrajlı filmin ortaya çıkması iki yılı buluyor. Bu iki yıl süresince yönetmenlik yapmıyorsun aslında. Reklamda on gün içinde iş bitiyor, sonucunu görüyorsun. Paslanmıyorsun. Bu çok önemli. İki yıllık bekleme süresindeki paslanma ortadan kalkıyor. Öğrenilmesi gereken bir disiplin. Bunun benim için yararlı olacağına inanıyorum, kesinlikle devam etmeyi düşünüyorum. İşin başındayım henüz.

★ Peki son olarak Karanlık Sular için ne demek istersin?

ATAMAN: Kişisel bir film eninde sonunda. Ben her filmin bir ruhu olduğuna inanıyorum. nasıl ki bir insanın ruhu var. Hikaye gördüğüm anda onun mitolojisini de görüyorum. Karanlık Sular'da bu mitoloji değişik katmanlar halinde var. Benim yapacağım bütün filmlerin bu türden bir ruhu olacak. Bunlar ya Yunan mitolojisine bağlı olabilir ya da çok uçuk kendine has olabilir. Hamburger diye hücum ettiğin Amerikan filmlerine bakarsan, hepsinde bilinçli veya bilinçsiz bir mitoloji, bir ruh bulabilirsin. Evrenseli yakalamak diyoruz ya, insanlarda olan ortak şey mitoloji. Türk sinemasının en büyük sorunu bu. Ruhsuz filmler yapıyorlar. ■

"KARANLIK SULAR" ÜZERİNE

● "Beylik deyişiyle, yeni bir yönetmeni haberleyen, parıltılı anlatımına ve İstanbul'u çok iyi değerlendirip kullanan mekan duygusuna, görüntü çalışmasına, müziğine şapka çıkardığım "Karanlık Sular"ı seyretmek de bize Montreal'de kısmet oldu. Mistik ve fantastik sulara yelken açan bu ilk yönetmenlik denemesinden sonra, yeni çekeceği filmleri merakla bekletecek bir taze yetenek hiç kuşkusuz Kutluğ Ataman..."

Cumhuriyet (Eylül 16, 1994) Sungu Çapan

● "Kutluğ Ataman'ın "Karanlık Sular"ı, anlatım dilinde Batı'dan gelen kalıpları reddederek, sinemada bir Türk dili arayışı içine giriyor. Öyle ki, bazı eleştirmenler bu filmi, Türkiye'de yeni bir sinemanın doğuşuna işaret gösteriyorlar...

"The European (İngiltere)

● "Ve tabii Kutluğ Ataman'ın 'Karanlık Sular'ı gibi filmler de var ki, psikoanalitik bir seans gibi kat kat açılır, bilinçaltınızı yaşam, ölüm, seks gibi ögelerle yüklü bir fırtınaya sürükler... Bir Doğulu olan Ataman, Batı'ya ait bu ögelerle konuşuyor ama Doğu'nun dairesel dil yapısı ve estetiği ile... Gösteri sonrası salonda olmalıydınız; İtalyan seyirci görülür bir şekilde etkilenmiş ve sarsılmıştı... Karanlık Sular Mystfest'in en şık sürpriziydi...

Il Manifesto (İtalya)

● "Kutluğ Ataman'ın 'Karanlık Sular'ı modern Türkiye'nin ruhunu yakalayan korkunç bir politik alegori, mutlaka görün."

San Fransisco Weekly (ABD)

● "Muhteşem Türk ve Osmanlı kültürünün her değerin ayağa düştüğü modern dünyada varolma sorunsalı ancak böyle haşmetli ve büyüleyici güzellikte bir filmle anlatılabilirdi."

Folha De S. Paulo (Brezilya)

● "Karanlık Sular, Ortadoğu medeniyetlerine has, batıda olduğu gibi 'kendi içine dönük'ten ziyade 'kendi içine doğru sürekli dönen' ve gene batıda olduğu gibi aksiyonu eksen almak yerine düşünceyi eksen alan, son derece güzel ve büyülü bir film."

Bombay Times (Hindistan)

● "Filmi görmek için ilk ve en bariz neden, olağanüstü ritmi. 'Karanlık Sular' bir Türk tarafından çekilmiş olup da 'akan, akan, akan' ender filmlerden biri." *Cumhuriyet, Fatih Özgüven*

HAPPY END

Christina Ricci

Manhattan West Village'daki stüdyolardan birinde kalabalık bir grup toplanmış. Burası bembeyaz, boş bir oda... Duvarlarda, Hudson nehrine bakan büyük pencereler var sadece. Ne var ki içerdekiler, nehrin bu olağanüstü görünümünü farketmiyorlar bile. Hepsinin gözü, Christina Ricci'de.

Ricci'nin üzerinde daracık beyaz bir elbise ve siyah deriden bir pardesü var. Ufacık ayaklarına göre epeyce büyük, sivri topuklu pabuçlar giymiş. Annesine özenen bir kız çocuğunu andırıyor bu haliyle. Az sonra büyüklerin yanına gidip ne kadar güzel olduğunu gösterecek sanki.

Aslına bakılırsa, annesi bir zamanların ünlü fotomodellerinden olan Christina Ricci'nin kısacık hayatının bir özeti de sayılabilir bu. Büyüklere güzel görünmek... "Bu meslekte, aynalar olmadan yapamazsınız. Daima görünüşüme dikkat etmek zorunda olmaktan nefret ediyorum." Bıkkın bir ifadeyle içini çekiyor: "Bana yük gibi geliyor."

Zaman zaman boyundan büyük laflar etmesinin sebebi belli: Oyunculuğa dokuz yaşında başlamış. İlk filmi, "Denizkızları", rol arkadaşlarıysa Cher, Bob Hoskins ve Winona Ryder'dı. Macaulay Culkin gibi sözleşme üzerine sözleşme imzalamadı Ricci; bunun yerine sayıca fazla olmayan ama oldukça ilginç filmlerde rol almayı tercih etti. "Addams Ailesi" ve devam filminde Raul Julia, Angelica Houston ve Christopher Lloyd gibi usta oyunculardan "rol çalmayı" bile başardı. Son iki filmiyse, yapımcılığını Demi Moore'un üstlendiği "Gaslight Addition" ve bizde bu ay vizyona girecek olan "Sevimli Hayalet Casper".

Ne kadar güzel bir kız değil mi? Yoksa "ne kadar güzel bir çocuk" mu? "Casper"ın yıldızı Christina Ricci, bugüne kadar hep ilginç filmlerde fantastik, "karanlık" roller aldı. Gözleri, bembeyaz teni... Karlar ve değerli taşlar arasından, bir masaldan gelmiş gibi...

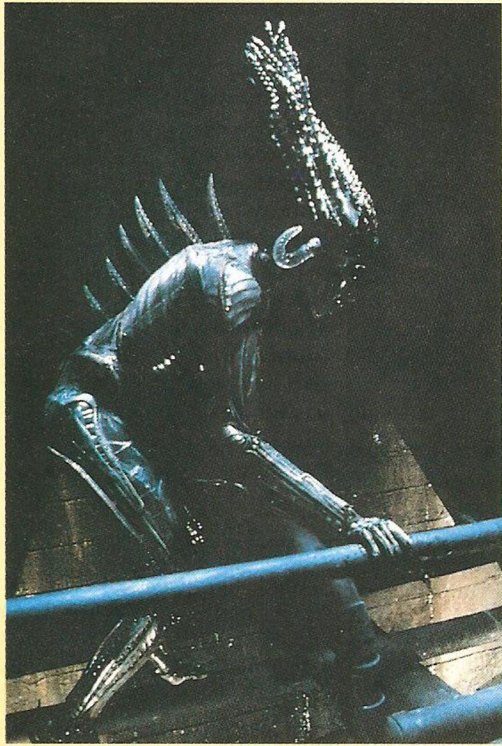
Bu sonuncusu epeyce karışık bir film. Bir perili evle bazısı sevimli, bazısı da dehşetengiz bir dolu hayalet var. İyi insanlar, kötü insanlar... Gözkamaştıran özel efektler... Ricci filmde, "dünyanın en ünlü - ve tek - hayalet psikiyatristi"nin kızını oynuyor. "Sıradan bir kız işte" diyor canlandırdığı karakter hakkında, "Biraz huysuz sadece. Babasının mesleği yüzünden okuldaki öteki çocuklar ona kaçık gözüyle bakıyorlar. Hem gene babasının mesleği yüzünden, iki ayda bir başka bir şehre taşınmak zorundalar. Bu durumda arkadaş edinmesine imkan yok. Sonra Casper'la tanışıyor. O da çok yalnız. Böylece arkadaş oluyorlar."

Hayali bir karakter karşısında rol yapmak oldukça zor. Ricci bu işin üstesinden büyük başarıyla gelmiş. "Bu, hayalgücümü serbestçe kullanmamı sağladı" diyor, "Karşınızda gerçek bir oyuncu olduğunda, rolünüzü ondan aldığınız tepkilere göre sürdürmek zorunda kalıyorsunuz. Oysa Casper'lı sahnelerde, herşey benim kontrolüm altındaydı. Çünkü tek başıma oynadım, Casper'ın görüntüleri sonradan eklendi..."

Oyunculuk eğitimi almamış olan Ricci yeteneklerine güveniyor: "'Denizkızları'nı çekerken herşey çok kolay görünüyordu gözüme. Role hazırlık anlamında yaptığım tek şey, repliklerimi ezberlemekti. Artık bu konuda daha bilinçliyim. Yalnız, iyi oyunculuk hocalarının hiçbiri çocuklarla çalışmayı kabul etmiyor. Çocuk oyunculara karşı önyargılı olanlarsa beni müthiş kızdırıyor."

Oyunculuğu seviyor. Bu konuda onu rahatsız eden tek şey, hep güzel ve bakımlı görünme zorunluluğu. "Etrafımda beni giydiren, makyajımı yapan ve çekime hazırlayanlar varken anlıyorum 'güzel' olduğumu. Böyle zamanlarda Louvre'un bahçesinde bir heykelmişim gibi geliyor bana. İlgi gösterilmesini seviyorum. Buna alışmamaya ve doğal hakkım saymamaya özen gösteriyorum. Otellerde kaldığım zamanlar, tatildeymişim ya da bana güzel bir hediye verilmiş hissine kapılıyorum. Aslında bizim gibilerin meslek hayatları çok uzun sürmeyebiliyor, önemli olan bu süre boyunca elinizden gelenin en iyisini yapmak. Şunu da itiraf etmeliyim: Bana kalırsa bende 'ilgi odağı olmak isteyen küçük çocuk' sendromu var. İlgi görmeye bayılıyorum."

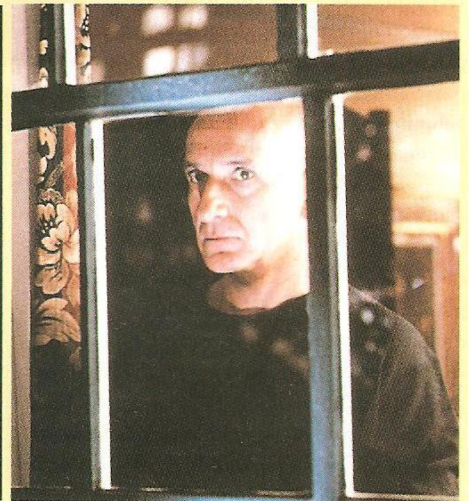
Oyunculuktan laf açılınca, Tek istediğinin kendine özgü bir üslup geliştirmek olduğunu söylüyor. Geri kalan hiçbir şeyin önemi yok ona göre. "Üslup, kim olduğunuzu ve neye benzediğinizi bilmektir" diyor. Sözlerini, "Oyunculuk konusunda ciddiyim" diye bitiriyor, "Peynir ekmek gibi tüketilen ve sonra unutulan filmlerde rol almak istemiyorum. Derinliği olan işler yapacağım. Ve birkaç film yapmış bir çocuk yıldız olarak kalmayacağım."

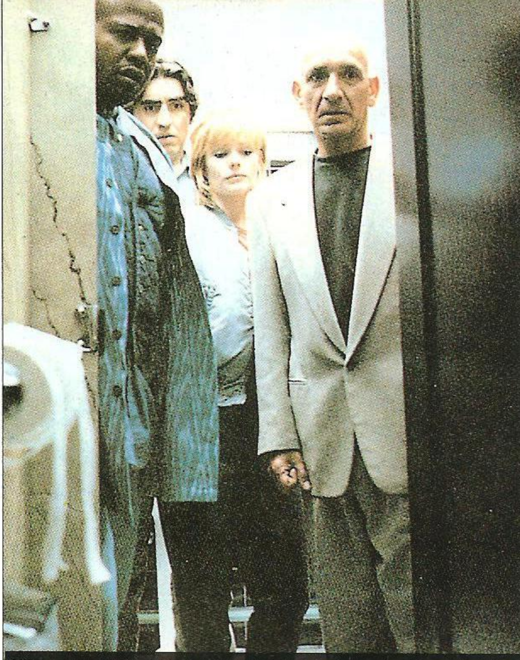

Yönetmen, büyük bir uyum içinde çalışan oyuncuları Ben Kingsley, Michael Madsen ve Forest Whitaker'dan çok memnun...

ler yapmasına rağmen ondan asla nefret etmiyorsunuz. Basitçe, kendisi için iyi olan neyse onu yapıyor."

Sil'in tek amacı karnındaki yumurtayı dölleyecek bir baba bulmak ama, dünyalı erkeklerin çoğu en arzulu oldukları anda salgıladıkları maddelerdeki gizli genetik arızalar nedeniyle istenen nitelikte olmuyor. O zaman Sil, vahşi özüne dönüşüyor ve etraf kan gölüne dönüyor.

Donaldson, bu tarz filmlerin nadiren böyle vahşi bir cinsellik içerdiğini söylüyor: "Bilim-kurgu ve seks genellikle yan yana kullanılmaz. Fakat burada seks öyküyü sürükleyen bir unsur. Bütün film yaratığın çiftleşme ve doğurma ihtiyacı ve arzusu üzerine kurulu."

Richard Edlund, bu fikrin Sil'i canlandıran genç oyuncu Natasha Henstridge'i büyülediğini söylüyor: "Natasha bu işte yeni sayılır. Masumiyeti filme bambaşka bir boyut kazandırıyor: Bu korkunç yaratıkla bu yumuşak, güzel kadın arasındaki inanılmaz kontrast..."

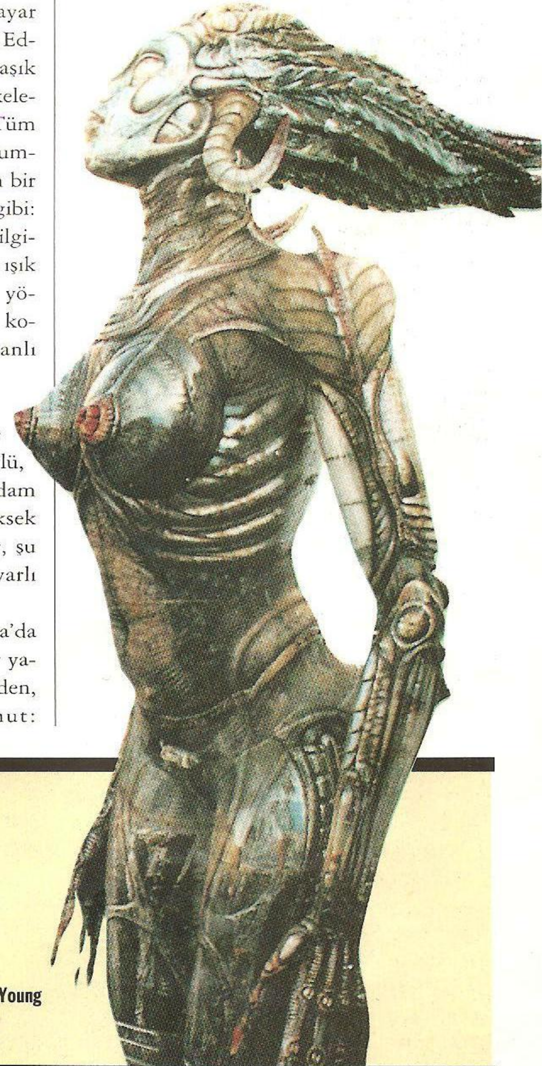
Dişi canavar Sil'in çok etkileyici bir görüntü oluşturduğunu, bunun sebebinin de, Giger'in tasarımı dışında teknik yenilikler olduğunu söylüyor Edlund: "Canavarlar, genellikle, maske takıp uygun köstümlerin içine giren insanlar tarafından canlandırılır; çünkü hareket etmeleri ve 'doğal' bir biçimde dolaşmaları gerekir. Ama 1995'in sinema seyircileri için, bu hiç de inandırıcı bir görüntü değil. Görsel açıdan son derece sofistike sonuçların yakalanabildiği bir aşamadayız ve bu yüzden bilgisayarlı grafik teknikleri uyguladık..."

Bu uygulama, "motion capture" denilen, elektrikli bir kuklanın da kullanıldığı yeni bir bilgisayar animasyon tekniğini gerektirdi. Edlund anlatıyor: "Kabaca, yaklaşık 75 santimetre boyunda, bir iskeletin bütün unsurlarını içeren bir kukla. Tüm eklemler, kuklanın tüm organlarının konumlarını hassas bir biçimde bilgisayara ileten bir arabirime bağlı. Matematiksel bir kâbus gibi: Bu konumlarla ilgili hesapların yapılıp bilgisayarda görüntülerin oluşturulması için ışık hızıyla sınırlıyız! Ama neyse ki, bu hız, yönetmenin kuklayı yöneten dört operatöre komutlar verip sonuçları ekranda eşzamanlı olarak görmesine yetiyor..."

Edlund, Sil'in insan olmayan halini (erkekleri cezbetmek yerine öldürmeye karar verdiği zaman dönüştüğü şey), güçlü, zıplayabilen, koşabilen, saldırabilen saydam bir yaratık olarak tanımlıyor. "Çok yüksek yoğunluklu bilgisayar verileri kullanıyor, şu ana kadar yapılan en karmaşık bilgisayarlı grafik yaratığı..."

70 günlük çekimler boyunca, Amerika'da birbirlerinden çok uzak yerlerde çekimler yapılmış. Yönetmen Donaldson, çekimlerden, özellikle de oyunculardan çok hoşnut: "Oyuncular gerçekten de bir ekip ruhuyla çalışıyorlar. Her gün, hiç ama hiç aksatmadan hepsi tam saatinde sete geldiler ve hepsinin filmden hoşlandığı anlaşılıyordu ki, bu pek sık olan birşey değildir... Ben Kingsley'e ve Michael Madsen'a yakaladıkları ve çevrelerine yansıttıkları uyum için teşekkür ediyorum; çekimler sırasında, Gandhi'nin bir Rezervuar Köpeği olarak kişileştirilmesinden bir Rezervuar Köpeği'nin Gandhi olarak kişiselleştirilmesine kadar herşey vardı..."

"Evet, bu filmde dehşet var" diyor Donaldson, "Ancak tepeden tırnağa dehşet değil. Bilim-kurgu'nun, daha korkunç, sınırda bir türü... Filmin gücü, içindeki hiçbir şeyin durgun olmamasında. Seyrederken sıkılmayacaksınız. Sürükleyici, seksi ve korkunç olmasını istiyordum. Amerika'yı yeniden keşfetmedim..." ■

SPECIES

YÖNETMEN: Roger Donaldson

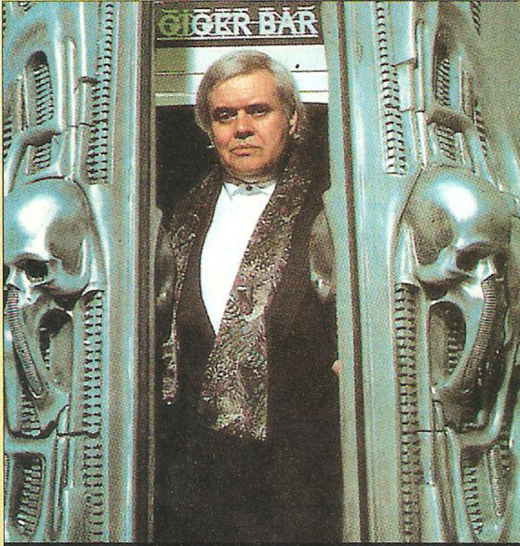
OYUNCULAR: Ben Kingsley, Michael Madsen, Alfred Molina, Forest Whitaker, Marg Helgenberger, Natasha Henstridge, Michelle Williams

SENARYO: Dennis Feldman **GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:** Andrzej Bartkowiak

YAPIM TASARIMCISI: John Muto **KURGU:** Conrad Buff **GÖRSEL EFEKT:** Richard Edlund **MÜZİK:** Christopher Young

YAPIMCILAR: Frank Mancuso, Jr. - Dennis Feldman **YÖNETİCİ YAPIMCI:** David Streit

H.R.Giger

H.R.Giger, kendi tasarladığı kapıların arasında...

Giger'ın ürkütücü tarzının tipik örneklerinden biri...

"Species"in korkunç ama yine de çekici yaratığını tasarlayan "fantastik" sanatçı Giger: "Güzelliği korumak için hep savaşmak zorunda kaldım. Çünkü insanlar, bir canavarı çirkin yapmazsanız korkunç da olmayacağını düşünüyorlar..."

H.R.Giger ya da grafik sanatları dünyasının bir "erken efsane"si. Tasarımları sizde "Bu tür şeyler her yerde var" gibi bir izlenim yaratıyorsa, bunun sebebi Giger'dan etkilenenlerin çokluğu. Albüm kapaklarında, korku filmlerinde, fantastik aksesuarlarda Giger'dan çok şey var. Çalışmalarına dünyanın her yerinde, mesela İstanbul'da Kemancı'nın duvarlarında rastlayabilirsiniz...

Bugün "fantastik" olanın görüntüsüne ilişkin bilincimizi ve bilinçaltımızı belirlemiş olduğunu söyleyebileceğimiz kadar etkili bir sanatçı olan Giger, 1940'ta İsviçre'de doğdu, "Zurich School of Arts and Crafts"i bitirdi. 19 yaşında mimari ve endüstri tasarımları yapmaya başladı. Birkaç yıl sonra, kendi üslübu doğdu; "Gigeresque" diye adlandırılabilecek ilk çalışmalarını 1963'te, yani 23 yaşındayken yaptı.

Bundan sonra Giger'ın gerçeküstü desenleri, bazı yeraltı gazetelerde yayınlanmaya başladı ve tuhaf üslubu kısa sürede müthiş ün kazandı. İlk sergisinin ardından, 1967'de endüstri tasarımcılığını bir yana bırakıp, tamamen desen çizmeye başladı.

1971'de "A Rh+" adlı ilk albümüyle uluslararası ün kazandı. İki yıl sonra progressive rock grubu "Emerson, Lake and Palmer" için bir albüm kapağı yapan Giger'ın Amerikalı hayranları giderek artmaya başlamıştı. Salvador Dali'nin önerisi üzerine, Frank Herbert'ın epik bilim-kurgu romanı "Dune"u sinemaya uyarlamaya karar veren yönetmen Alejandro Jodorowski'yle çalışmaya başladı. Bu büyük proje için para bulmaları mümkün olmadı ama, Giger birçok tasarım hazırlamıştı. Bu tasarımlar o zamanlar reklam filmleri yöneten İngiliz Ridley Scott'ın dikkatini çekti. Scott, "They Bite!" adını koymayı planladığı bir bilim-kurgu projesi üzerinde çalışıyordu (Proje, bilim-kurgu sinemasının zirvelerinden biri, yani "Alien" olarak tamamlandı). 1980'de Alien'daki çalışmaları Giger'a bir Oscar kazandırdı. Bu ödülün İsviçre'deki saygınlığını zedelediğini söylüyor. Müzeler resimlerini almamaya ve sergilere davet etmemeye başlamışlar. "Kendimi Hollywood'a sattığımı düşünüyorlardı" diyor. Ama aslında, birkaç ucuz bütçeli filmin canavarlarını yaratmak ya da video kaset kapaklarını çizmek dışında, Giger'ın Alien'dan sonra tam altı yıl boyunca Hollywood'la bir ilişkisi olmadı.

1985'te, MGM Steven Spielberg ile Tobe Hooper'ın "Poltergeist"ının devamının çekilmesine karar verdi. Ancak sorun, Giger'ın çizdiği desenlerin o dönemin FX teknisyenlerinin yapabileceklerinin ve filmin bütçesinin -çok üstünde şeyler olmasıydı. Sonuçta ortaya Brian Gibson'ın yönettiği "Poltergeist II: The Other Side" çıktı ancak sonuç hem seyircileri, hem de bizzat Giger'ı hayalkırıklığına uğrattı.

Ridley Scott'ın "The Tourist"i, William Malone'un "The Mirror"ı gibi bir yığın "doğmamış" filmde çalıştıktan sonra, David Fincher'ın "Alien 3"ünde çalışmayı kabul etti. Çılgınca bir çalışma temposuna giren Giger, yapımcıların onun çizimlerini kullanmaktan vazgeçtiklerini öğrendi. Böylece haftalarca süren yoğun bir çalışma temposu sonunda ortaya çıkan çizimler boşa gitti ve filmin jeneriğinde Giger'dan sadece "Orijinal Yaratık'ın tasarımcısı" diye sözedildi. Bunun üzerine Giger, bir daha hiçbir filmde çalışmama kararı aldı..

H.R. Giger, bu kararını bozmasını sağlayacak tek şeyin Ridley Scott, Clive Barker, David Lynch ya da David Cronenberg gibi yönetmenlerin teklifleri olduğunu söylüyordu... Ancak, "Species"in yapımcısı Frank Mancuso ve yönetmen Roger Donaldson, Giger'ın fikrini değiştirip aklını çelmeyi başardılar. "Species"in korkunç ama seksi dişi yaratığı Sil, yönetmen Donaldson'ın İsviçre'ye uçup 55 yaşındaki sanatçıyı ikna etmek için gösterdiği çabaların ürünü...

İdeallerinin peşinde koşan bir adamın öyküsü

İstanbul Kanatlarımın Altında

Bugünlerde Türk sineması denince, en çok konuşulan şey "İstanbul Kanatlarımın Altında". Film "medyatik" oyuncularıyla, sinemamız için yüksek bütçesiyle ve uluslararası pazarlara açılmasıyla şimdiden bir "olay" haline geldi. Çekimleri bu ay bitmesi beklenen filmin Çubuklu'daki setindeydik...

SENEM ERDİNE

Boğaz sularının hemen kenarından yükselen yeşil bir tepenin yamacında 17. yüzyıl İstanbul'una ait cumbalı altı ev görülüyor. Evlerin önünde tahta sandalyeleri, sedirleri ve sinileriyle küçük bir kır kahvesi. Tezgahların üzerinde üzümler incirler, ev ekmekleri, simitler. Kıyıda dizili rengârenk kayıklar. Güneş biraz alçalmış, hafif rüzgârla çırpınan denizinkinden başka ses yok ortalıkta. Bir an 1995 yılı İstanbul'unda olduğumuzu unutuyoruz. İstanbul'un isi, betonu, gürültüsü yok burada. 17. yüzyıl'da geçen bir öyküyü anlatmak için daha uygun bir mekân bulunamazdı diye düşünüyorum.

Burası "İstanbul Kanatlarımın Altında" filminin bazı sahnelerini çekmek üzere Çubuklu'da kurulan film seti. Az ilerideki maket evlerden birinin önünde koşuşturan set çalışanlarını ve yönetmeni görüyoruz. Yönetmen Mustafa Altıoklar çok meşgul görünüyor. Çalışmayı bölmemek için yönetmenle görüşmeyi sonraya bırakıp, Evliya Çelebi'ne göre dünyanın ilk kıtalar arası uçan adamı olan Hezarfen Ahmet Çelebi'yi canlandıran Ege Aydan'la görüşmek için setin arkasına geçiyoruz. 18 yıllık devlet sanatçısı bize, son günlerde çok konuşulan bu filmde rol alışının öyküsünü anlatıyor: "2.5 yıl boyunca Mustafa Altıoklar ile beraber senaryo üzerinde çalıştık. Aslında ben storyboard'u çizecektim ve bu yaz da dinlenecektim ama Mustafa o kadar güzel bir senaryo yazdı ve bana da o kadar güzel bir rol teklif etti ki reddetmek büyük şımarıklık olacaktı."

BİR ANARŞİST DEĞİL

Hezarfen Ahmet Çelebi karakteri söz konusu olunca heyecanlanıyor. Söylemek istediği çok şey var. Öncelikle onun bir anarşist olduğunu düşünmediğini belirtiyor, "Senaryonun başarısı mı Türkiye Cumhuriyeti'nin başarısızılığı mı bilinmez ama, senaryo geçmişle günümüz arasında sıkı bir bağ kuruyor. Sıkıntlar hep aynı ama Hezarfen'in düzeni altüst etmek, yerine kendi düzenini getirmek gibi bir niyeti yok. Sadece bunca baskılı, yasaklarla do-

lu bir dönemde kendi hayalinin peşinden gidecek heyecana ve cesarete sahip. Dolayısıyla Hezarfen'e sosyolojik açıdan bakarsak anarşist olduğunu söyleyemeyiz."

Yönetmenle genellikle uyum içinde çalıştıkları anlaşılıyor. Ege Aydan, Hezarfen'i yorumlayışları konusunda da kesinlikle aynı fikirde olduklarını söylüyor ama "Kelimeler çok önemli. Bazen aynı cümle farklı biçimlerde yorumlanabiliyor. Mustafa bir keresinde Hezarfen için 'zincire vurulmuş Prometeus' demişti," diyor. "Prometeus'un ateşi Tanrılardan çalıp halka getirmesini anarşistlik olarak yorumlayabilirsin de yorumlamayabilirsin de. Hem Prometeus hem de Hezarfen için bence önemli olan kendi idealleri doğrultusunda gitmeleridir."

Filmin baş karakteri Hezarfen, IV. Murat'ın tahtta olduğu 17. yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'nda, merkezi otoritenin gücünü geri kazanmak için büyük bir kıyım başlattığı yıllarda, Galata Kulesi'nden havalanıp Topkapı Sarayı'nın avlusuna inmek istemiş. Lakin uçuşun ortasında lodosun azizliğine uğrayıp Topkapı Sarayı yerine Üsküdar'a inmiş ve böylelikle kıtalar arası uçmayı başaran ilk insan olmuş. Evliya Çelebi'ne göre Hezarfen Ahmet Çelebi uçuşunu takiben Cezayir'e sürülmüş. Yazılı olmayan bazı kaynaklar ise Hezarfen'in öldürüldüğünü iddia ediyormuş. Senaryoya malzeme olan bu öykü Evliya Çelebi'nin "Büyük Seyahatname"sinin 2. cildinin sonundaki bir paragraftan alınmış.

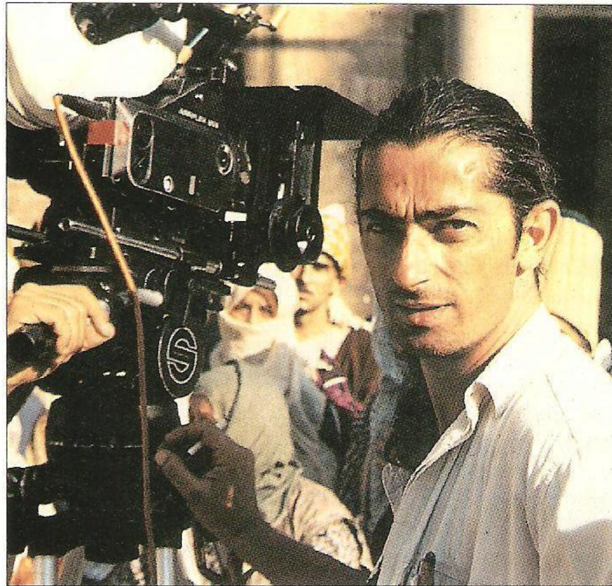
MEDYATİK KARAKTERLER

Ege Aydan, ne kadar iyi bir film çekilirse çekilsin, bu uçuş sahnesi gerektiği gibi çekilemezse her şeyin berbat olacağı inancında.

Bu arada "İstanbul Kanatlarımın Altında" filmi sözkonusu olduğunda medyatik karakterlerin filmde kullanılmasını onaylıyor, çünkü Türkiye'de bir filmin para yapması için bunun gerekli olduğuna inanıyor. Savaş Ay ve Okan Bayülgen gibi oyuncuların rollere çok oturduğunu, başarılı olduklarını söylüyor.

IV.Murat rolündeki Burak Sergen ise Ege Aydan'ın önerisiyle değerlendirilmiş ve bu yetenekli oyuncunun doğuştan padişah olduğu görülmüş.

Aydan, filmin her kesimden insana hitap edeceğini düşünüyor: "Sinema sanatıyla ilgilenmeyenlerin ilgisi medyatik karak-

Yönetmen Mustafa Altıoklar ve Hezarfen'i canlandıran Ege Aydan, uçma sahneleri inandırıcı olmazsa geri kalan herşeyin önemini yitireceğinde hemfikirdiler. Uçma sahnelerinin gerçekçi görünmesi için, oyuncuyu neredeyse gerçekten uçuracak kanatlar yapıldı.

Filmde, Ege Aydan, Haluk Bilginer ve Zuhal Olcay gibi deneyimli oyuncuların yanısıra, Savaş Ay ve Okan Bayülgen gibi "medyatik" oyuncular da var. Ege Aydan, onların hem filmin gişe başarısına katkıda bulunacaklarını, hem de rollerine oturduklarını söylüyor.

terlerle çekilecek, sinemayı seven biri iyi bir film seyretmek için gelecek, bir tiyatrocu biraz da bizi görmek için gelecek, bir ünevirsite öğrencisi merak edecek, ne çekilmiş bakalım diye gelecek ve inanıyorum ki gelen herkes de bir şeyler görecek bu filmde."

Oyuncu, çekimin başlamasina beş on dakika kala son hazırlıklarını tamamlamak üzere yanımızdan ayrılıyor. Biz yeniden sete dönüyoruz. Çalışmalar hızlanmış sette bir telaş. Bir hasta taşıma sahnesi çekilecek. Bu sahnede kullanılan hasta taşıma tezkeresinin (sedye) tasarımında gravürlerden yararlanıldığını öğreniyoruz. İlk uzun metrajlı filmi "Denize Hançer Düştü"den sonra ikinci filmini çekmekte olan yönetmen Mustafa Altıoklar çekimler arasındaki molalarda ve bazı çekim provalarında yanımıza gelip bizimle konuşuyor. Ülkemizde çekilen Türk filmlerinin ticari başarısı ortadayken nasıl böyle büyük bütçeli bir filme giriştiğini, bu filmden ne oranda bir ticari başarı beklediğini soruyoruz Altıoklar'a. Öncelikle büyük bütçeli bir filme girişme fikrinin kendisine ait olmadığını söylüyor. Yani özellikle büyük bütçeli bir film senaryosu yazayım diye ortaya çıkmamış. Zaten kendini senaryo yazarı ya da yazar olarak da görmüyor ve söz buraya gelmişken Türk sinemasının tıkandığı iki önemli noktadan bahsetmeden de edemiyor. Bunlardan biri senaryo diğeri de finans problemleri: "Yönetmenlerimizin dünyadaki diğer yönetmenlerden daha az yaratıcı olduklarını düşünmüyorum. Oyuncularımızın başarıları aynı şekilde tartışılmaz.Teknik malzemeler açısından da pek farkımız olduğunu sanmıyorum. Special efektlerimiz yok tabii, labaratuvarlarımız biraz daha kısıtlı ama bu yine işin finans kısmıyla ilgili. Geriye kalan insan malzemesi ve ben insan malzemesi olarak, yönetmeninden oyuncusuna çok önemli eksiklerimiz olduğuna inanmıyorum."

FİNANS PROBLEMİ

Altıoklar Türk sinemasındaki finans probleminin uluslarası marketing sistemine entegre çalışılarak aşılabileceğini düşünüyor. "Bu başarılırsa yüksek bütçeli filminizin geriye dönüşünü garanti altına almış olursunuz. Bizdeki sinemanın büyük eksikliklerinden biri de bu. Aslında sinemaya çok para yatırırsanız çok para kazanırsınız," diyor ve bizim aracılığımızla yatırımcılara şu mesajı iletmek istiyor: "Repoya para yatırmak yerine sinemaya para yatırabilir ve çok daha fazla para kazanabilirsiniz çünkü dünyada ciddi bir sinema pazarı var. Yeter ki filmlerimizi o pazara sokmayı becerebilelim" diyor.

İşte yönetmenin bu filmle ilgili şansı bu noktada başlıyor. Yaklaşık yirmi yıldan beri yurtdışından film ithal eden Umut Sanat Ürünleri "İstanbul Kanatlarımın Altında" filminin yapım ortaklarından. Yıllardır bu işin içinde olan yapımcı şirket filmin yurdışına satışını gerçekleştirecek. Hatta film şimdiden bazı ülkelere satılmış bile. Yönetmen, Türkiye'de sinema yapmak isteyenlerin şimdiye kadar hep devletten destek beklediklerini ya da özel televizyonlara satarak üç kuruşa film çekmeye çalıştıklarını ve sonucun hepimizin de gördüğü gibi pek iç açıcı olmadığını söylüyor. Bu arada iyi filmin mutlaka yüksek bütçeli olması gerektiğini de düşünmüyor. "Son yıllarda minör sinema diye bir kavram ortaya atıldı. Düşük bütçeli çok güzel filmler de çekilebiliyor: Güzel örnekleri de var."

Hayalgücünün bilgiden ve gerçeklikten daha önemli olduğuna inanan ve öylküsünü de bu bakışla oluşturan yönetmen Mustafa Altıoklar 20.yüzyıl'ın is, duman ve beton dolu İstanbul şehrinde 17.yüzyıl'da geçen bir İstanbul masalı anlatmaya çalışıyor...

Hem de sinema tekniği açısından epey uzmanlık gerektiren bir masal. Hatta filmin adını da "Bir İstanbul Masalı" koymak niyetindeymiş ama eski siyah-beyaz Türk filmlerini çağrıştıran bir isim olmasını istemediğinden vazgeçmiş.

ONLAR DA BİRER HEZARFEN

Yönetmen, 20. yüzyıl Türkiye'sinde yaşamış Deniz Gezmiş, Nazım Hikmet, Aziz Nesin ya da İsmet Özel'in de birer Hezarfen olduklarını söylüyor ve "Çünkü bunların hepsi tıpkı Prometeus gibi Tanrıların ateşini çalıp dağıtmaya kalktıkları için ciğerleri parçalanarak ölmeye mahkum edilmiş insanlar. Hezarfen de onlardan biri ve belki de uçmaya ve özgürlüğe olan tutkumdan dolayı içlerinde en sevdiklerimden biri" diyerek neden özellikle Hezarfen'in hikayesini anlatmayı tercih ettiğini açıklıyor. Altıoklar'ın düşüncesinde başkaldırının önemli bir yeri var. Başkaldıranlardan söz ederken heyecanlanıyor: "İktidarın felsefesi gereği, iktidarlar elinden çok şey gelen insanları çevresinde tutmak istemez. Bugüne kadar istemedi, istemeyecek de. İstemediği sürece de ben ve benim gibi düşünenler bu insanların hikayelerini anlatmaya devam edecek. Ben, iktidarın sistemine, kurallarına, gücüne başkaldıranları seviyorum."

Yönetmenin temel olarak söylemek istediği o günden bugüne demokratikleşme anlamında değişen pek bir şey olmadığı. "Bu memleketi askerler mi yönetecek validem, yoksa ben mi?" Altıoklar, bu sorunun bugün de "Bu memleketi askerler mi yönetecek siviller mi?" şeklinde sorulabileceğini ve cevabının da hâlâ "Askerler yönetecek" şeklinde olduğunu söylüyor.

İstanbul'un birçok semtinde yapılan çekimlerde 2000 kadar figüran ve 800 kostüm kullanılmış. Kostümler ve dekorlar Osmanlı tarihiyle ilgili yazılı ve görsel dökümanlardan yararlanılarak yaratılmış. Görsel dökümanlar gravürlerden ve minyatürlerden oluşuyor. Kostümlerin bir bölümü diktirilmiş, bir bölümü Ankara Devlet Tiyatrosu depolarından, İstanbul Operası'ndan, bir bölümü de sinema sektörüne kostüm veren meşhur Niyazi Er'den alınmış.

Son olarak herkesin en çok ilgilendiği uçuş sahnesinin nasıl gerçekleşeceğini soruyoruz yönetmene. Bunun üzerine Altıoklar Kağan Can Bircan'ın yaptığı kanat tasarımının gerek malzeme gerekse teknik açıdan Hezarfen rolündeki Ege Aydan'ı gerçekten uçuracak nitelikte olduğunu, elektronik sistemle iplerin görüntüden silinmesini sağlayacaklarını söylüyor. Bunun testi İspanya'da yapılmış ve başarılı olmuş. Sonra bir anda uçuş sahnesinin teknik ayrıntılarını anlatmaktan vazgeçiyor yönetmen. İşin büyüsünün kaçmasından korkuyor. Biz de kararı ona bırakıp, fazla ısrar etmiyoruz. ■

Türkiye, İspanya ve Hollanda ortak yapımı olan filmde, bir de İspanyol oyuncu var. Beatriz Rico, İspanya'dan getirilen köle Francesca'yı oynuyor.

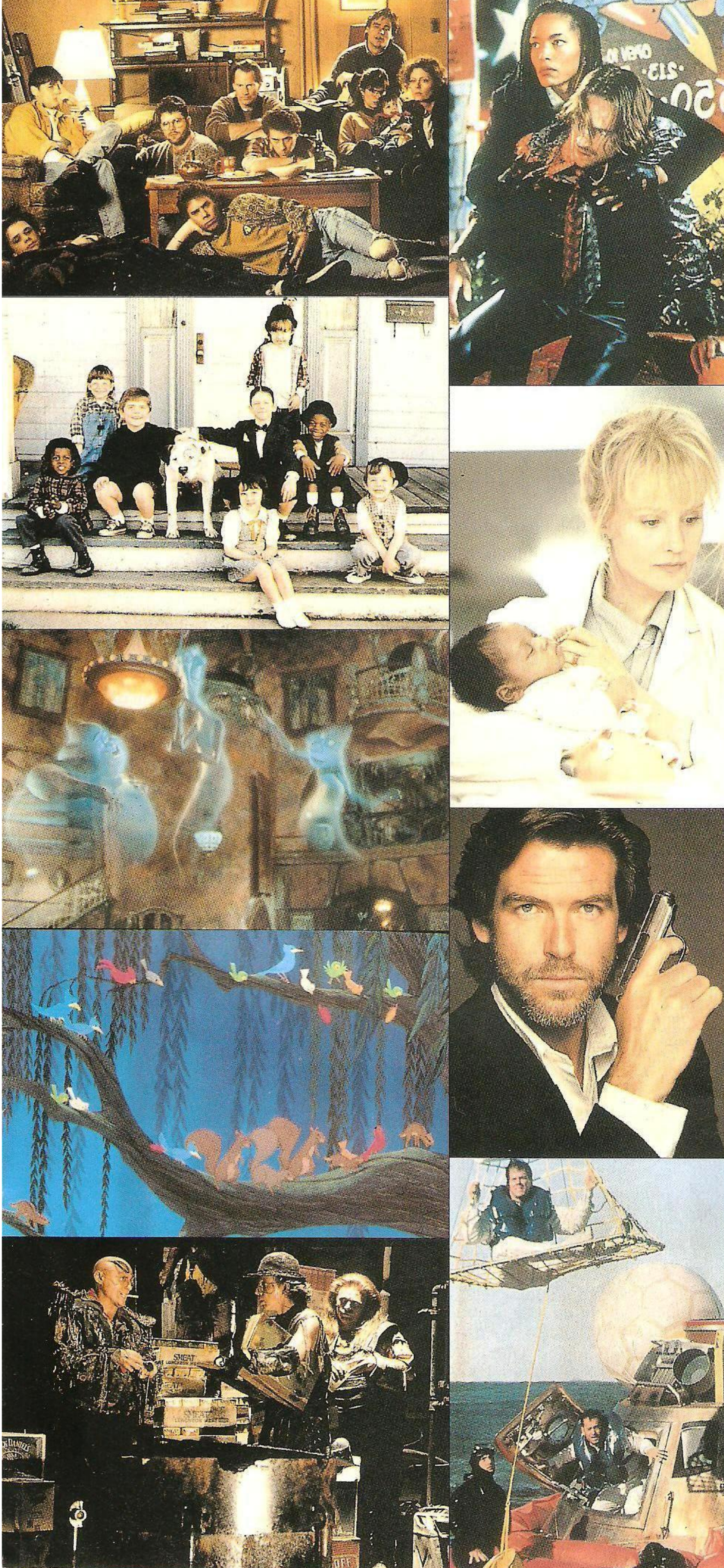
BİRÇOK AVRUPA ÜLKESİNE SATILDI

1 milyon doları geçen bütçenin yarısını karşılayan Umut Sanat Ürünleri, özellikle uluslararası pazarlardan kâr etmeyi bekliyor. Türkiye, İspanya, Hollanda ortak yapımı olan film, şimdiden birçok ülkeye satıldı...

Görüntü yönetmenliğini Uğur İçpak'ın, sanat yönetmenliğini Yaşar Kartoğlu'nun üstlendiği filmin yapımcılığı Umut Sanat Ürünleri Tic. Ltd. Şirketi tarafından üstlenildi. İspanya ve Hollanda ortaklığıyla gerçekleştirilmekte olan filmin yapım sorumlusuysa Kartal Tibet. 20 yılı aşkın bir zamandır yurtdışından film ithal eden Umut Sanat Ürünleri bu kez bütçesi bir milyon dolara ulaşan "İstanbul Kanatlarımın Altında" filminin yapımcılığını üstleniyor. Yapımcı şirketten Üstün Karabol ile görüştük ve böyle büyük bütçeli bir filmin yapımcılığını üstlenen şirketin filmin ticari başarısından yana beklentilerini sorduk.

Üstün Karabol, Türk sinemasını içinde bulunduğu zor durumdan kurtarmak üzere böyle bir işe giriştiklerini, filmin yurtdışına satışını gerçekleştirebilirlerse harcanan parayı çıkartabileceklerini, halihazırda filmin birçok Avrupa ülkesine satıldığını, ayrıca Güney Amerika ve Kanada ile de anlaşmalar yapıldığını söyledi. Filmin bütçesinin yarısından fazlası Umut Sanat Ürünleri tarafından karşılanmış. Kültür Bakanlığı'nın, 1993 yılında senaryosunu en iyi senaryo ödülüne layık gördüğü filme karşılıksız katkısı 500 milyon TL. Daha sonra geriye ödenmek üzere de 3.7 milyar katkıda bulunmuş bakanlık. Üstün Karabol, artık iyi işler yapmak için devletten yardım bekleneceğine uluslararası film piyasasına girmek gerektiğini söylüyor.

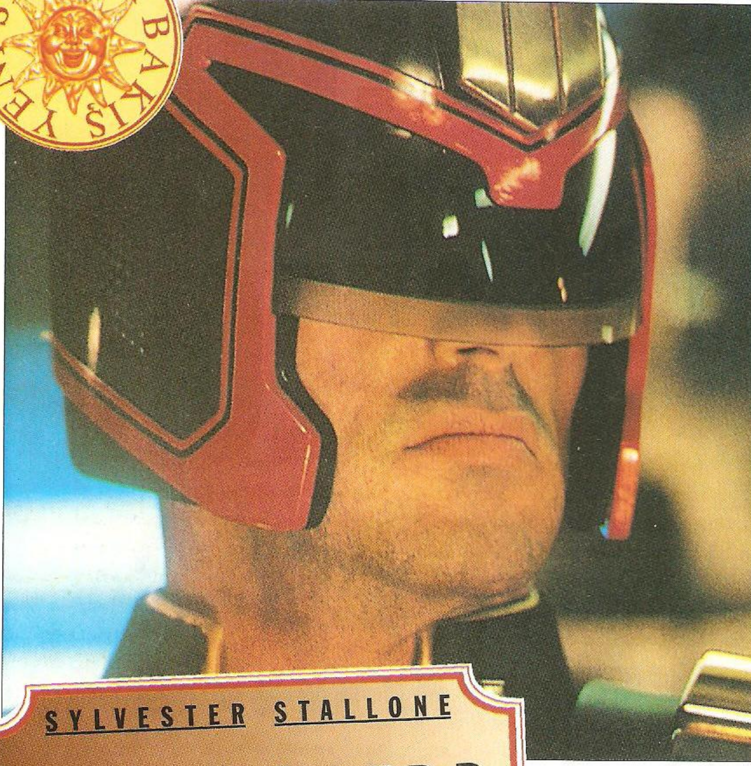
Topkapı Sarayı, Eyüpsultan, Gülhane Meydanı, Rumeli Feneri, Tophane Meydanı, Haliç ve Çırağan Sarayı Hotel Kempinski gibi tarihi mekânlarda, bir yandan da özel olarak yaptırılan eski İstanbul evleri, kameriye ve çeşme maketlerinin kurulduğu özel alanlarda gerçekleştirilen çekimlerin Eylül ayı sonlarında bitmesi bekleniyor. Uçuş sahnelerinin özel efektleri dünyanın en büyük stüdyolarından biri olan Amerika'daki Spielberg stüdyolarında gerçekleştirilecek ve film İngilizce dublajlı versiyonu ile tüm Avrupa ve Güney Amerika'da gösterime girecek.

YENİ SEZONA BAKIŞ

Söylemeye gerek yok, Hollywood bütün cephelerde yeni sezona hakim. Fantazi, kurgu-bilim, aksiyon, komedi, serüven, gerilim, sağlam dramlar ve elbette "hissi filmler"... Geçtiğimiz iki yıla göre yeni bir eğilim fark edilmiyor. Ama kılıç şakırtıları ve kostümlü filmler giderek artıyor... Dijital ütopyalar, son gaz devam ediyor, hareketli komediler de öyle... Korku filmleri ise iyice gözden düştü. İşin aslı, film türleri artık saflığını yitirdi, şimdi bütün türler iç içe. Starlar mı? Onlar sinema endüstrisinin tahtında oturmaya devam ediyorlar.

OYUNCULAR: Sylvester Stallone, Diane Lane.

KONU: 22. yüzyılda Mega City I'de oturanlar, kontrol edilemez bir topluluk haline gelirler. Burada yalnızca Dredd adlı bir adam hem polis, hem yargıç, hem de cellat olarak adalet dağıtmaktadır. Emrinde sofistike silahlardan oluşan bir bilgisayar teçhizatı vardır, karşısındaysa onu yoketmeye and içmiş bir düşman.

KAZANAN - KAYBEDEN: "Tank Girl", beyazperdede çizgi roman uyarlamalarının başarı garantisi konusunda ciddi şüpheler yarattı. Dolayısıyla Judge Dredd, ekibinin sağlamlığıyla iş yapacak (ya da batacak). İngiliz sinemasının Hollywood'a son transferlerinden genç yönetmen Danny Cannon, "The Young Americans" ile ilk bakışta etkileyici ama aslında son derece kof bir çalışma gerçekleştirmişti. Bu filmle ne yapacağı bu yüzden bir hayli merak konusu. Cannon, "Bu türden bir filme, kişisel bir yorum katmak son derece zordu" diyor, "hele benim gibi genç bir yönetmen için". Henüz 13 yaşındayken Time dergisine kapak olan Diane Lane de en az Cannon kadar heyecanlı. Epeydir sesi soluğu çıkmayan genç oyuncu, aradığı büyük çıkışı bu kez gerçekleştireceğine inanıyor. Sylvester Stallone'ye gelince... Şu sıralar aşk ilişkilerinden başka birşeyi pek gözü görmüyor. Anlayacağınız, filmin akibeti bir tek onun umurunda değil. Neyse ki ABD'nin dışında hala Schwarzenegger ile aynı kulvarda yarışabiliyor.

ÖZEL NOT: Judge Dredd ekibi, çekimler sırasında magazin basınını uzun süre meşgul eden iki büyük aşkın doğuşuna tanıklık etti. Bunlardan birincisi Sylvester Stallone ve Angie Everheart arasındaydı. İkincisiyse, Fransız eşi Christophe Lambert'den boşandıktan sonra epey bir süre kimseyle birlikte olmayan Diane Lane ile yönetmen Danny Cannon'un büyük ihtimalle evliliğe gidecek olan ilişkisi.

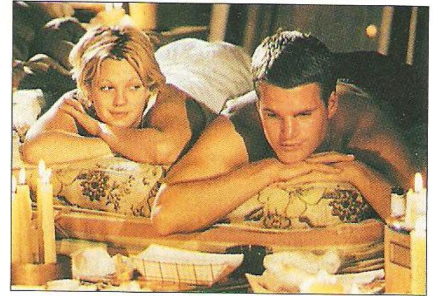

CASINO

OYUNCULAR: Robert De Niro, Sharon Stone, Joe Pesci, James Woods.

KONU: "Masumiyet Çağı" aracılığıyla Merchant-Ivory'nin özel alanına girmeye kalkan Martin Scorsese, bu çalışmasıyla pek az kişiyi memnun edebilmişti. Şimdi en iyi bildiği alana dönüyor ve "Sıkı Dostlar"ın senaristi Nicholas Pileggi'nin bir romanından uyarladığı yeni filminde, mafyanın 1970 yılında Vegas'a taşınmasını ve "As" lakaplı bir kumarbazın Ginger adlı bir fahişeyle ilişkisini anlatıyor.

DEDİKODULAR: İlk kez bu kadar usta bir ekiple çalışma imkanı bulan Sharon Stone'un performansının Scorsese'yi pek memnun etmediği ve bu yüzden çekimlerin hır-gür içinde geçtiği söylentilerinin yayılması, görünüşe göre filmin gişe başarısını pek etkilemeyecek. Bize kalırsa, bu filmin jeneriğinde adı geçen herkes kazanacak.
Martin Scorsese, neredeyse değişmez başrol oyuncusu Robert De Niro ve sevimli "sert" adam Joe Pesci...

MAD LOVE

OYUNCULAR: Drew Barrymore, Chris O'Donnell

KONU: Yarı yol filmi, yarı psikolojik drama, epeyce aşk hikayesi... Birbirlerine deliler gibi aşık olan genç bir çift, kızın annesiyle babasından kaçmak için Meksika'ya doğru yola çıkarlar.

BEKLENTİLER: "Priest" adlı yapımla büyük tartışmalara sebep olan Antonia Bird'ün Hollywood'da çektiği ilk film. Ancak bu kez aynı başarıyı tekrarlayamamış, deniyor.

KEVIN COSTNER

WATERWORLD

DENNIS HOPPER

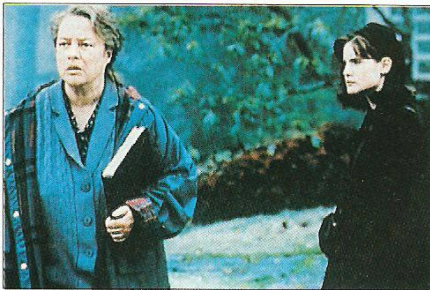
OYUNCULAR: Kevin Costner, Jeanne Tripplehorn, Tina Majorino, Dennis Hopper.

KONU: Kıyamet sonrasını konu alan "serin" bir öykü. Bundan tam beşyüz yıl sonraki bir zamanda, küresel ısı artışı sonucunda iklimin değişmesi ve yeryüzünün sularla kaplanması anlatılıyor. İnsanların çoğunun yok olduğu bu dünyada üç kişi, bir denizci, bir kadın ve bir çocuk amansız bir hayatta kalma savaşı vermektedir. Kurtulmaları için tek koşul, suların erişemediği bir kara parçası bulabilmeleridir.

KAZANAN KAYBEDEN: Sinema tarihinin en pahalı filmi (bütçesi, tamı tamına 185 milyon dolar) olarak nitelenen "Waterworld"ün, aynı zamanda sinema tarihinin en görkemli iflası olacağı yolundaki söylentileri artık duymayan kalmadı. Kaybeden konusunda yorum yapmak için henüz erken sayılabilir ama "Waterworld" en azından iki kişi tarafından, bir arkadaşlığın sonu olarak hatırlanacak. Kevin Costner ile yönetmen Kevin Reynolds (Robin Hood: Hırsızlar Prensi), çekimlerden sonra kanlı bıçaklı iki düşman oluverdiler.

ÖZEL NOT: Amerikan aksiyon filmlerinin vazgeçilmez unsurları olan ve çoğunlukla İngiliz oyuncular tarafından canlandırılan "soğukkanlı kötü adam" portresini bu kez bir Amerikalı, Dennis Hopper çiziyor. Hopper'a bakılırsa, çok para harcandığı konusundaki spekülasyonların hiçbirine kulak asmamak gerek: "Harcanan her kuruş, perdede göreceklerimiz içindi. Seyredince siz de anlayacaksınız".

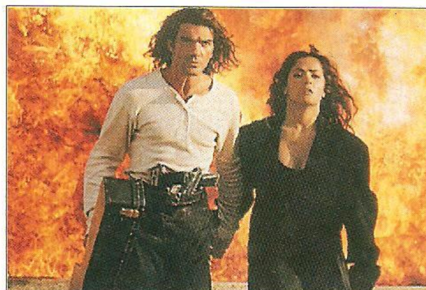

DOLORES CLAIBORNE

OYUNCULAR: Jennifer Jason Leigh, Kathy Bates, Christopher Plummer.

KONU: Ortalıkta daima rengi ve markası değişmeyen giysilerle (siyah ve Ralph Lauren) boy gösteren New Yorklu gazeteci, annesinin yıllardır köle gibi yanında çalıştığı zengin kadını öldürmekle suçlanarak tutuklanması üzerine, doğduğu kasabaya döner.

TAHMİN: Taylor Hackford'ın Stephen King'den uyarladığı film, başrol oyuncularının olağanüstü performansları sayesinde şüphesiz, belli bir ilgiyi hakediyor.

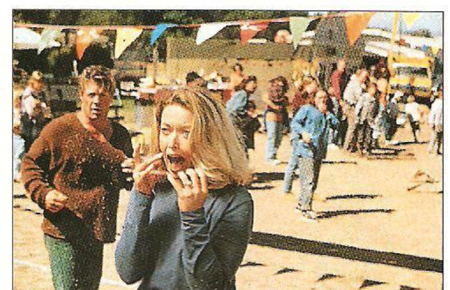

DESPERADO

OYUNCULAR: Antonio Banderas, Joachim De Almeida, Steve Buscemi.

KONU: Roberto Rodriguez'in ilk filmi "El Mariachi"nin devamı... Bir gezgin şarkıcıyla amansız bir uyuşturucu çetesi arasındaki kedi-fare oyunu anlatılıyor.

BEKLENTİLER: Rodriguez, Sergio Leone ekolünü devam ettirme misyonunu tek başına üstlenmeye kararlı görünüyor. Bu ikinci filmin, daha göz dolduran bir bütçesi (ve Quentin Tarantino gibi şaşırtıcı oyuncuları) var.

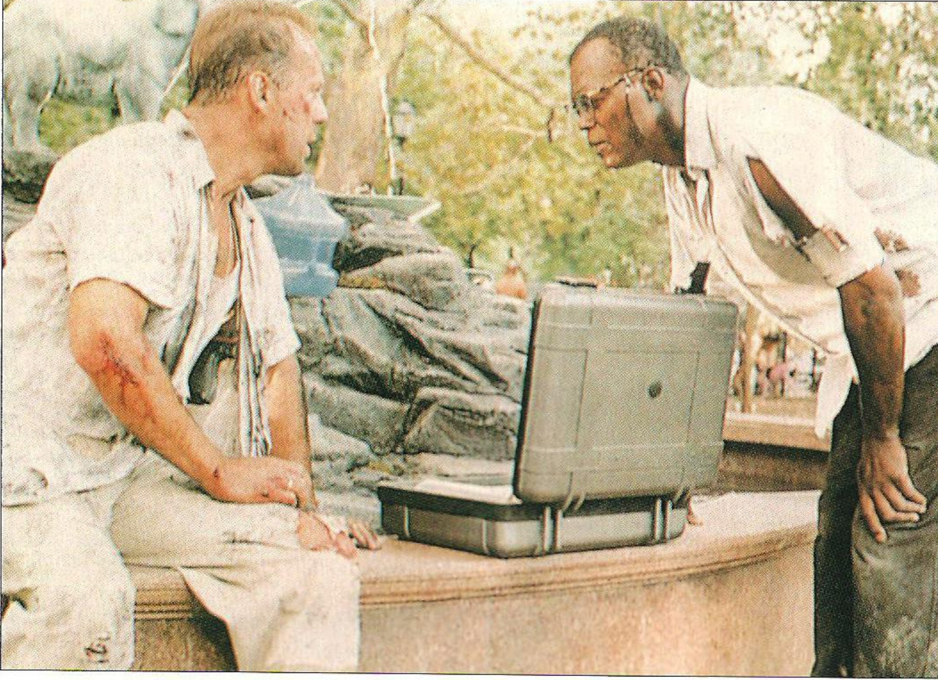

VILLAGE OF THE DAMNED

OYUNCULAR: Christopher Reeve, Kirstie Alley, Linda Koslowski, Mark Hamill.

KONU: Carpenter'ın hemen bütün filmlerinde olduğu gibi yeryüzüne dışarıdan gelen bir tehdit ele alınıyor. Görünmeyen bir güç küçük bir kasabanın halkını, birkaç saatliğine etkisi altına alır ve çocuk doğurabilecek yaştaki tüm kadınlar hamile kalırlar.

BEKLENTİLER: 60'ların aynı adlı ünlü klasiğinin ikinci uyarlaması. Village of the Damned'ın bir diğer önemli yanı da, Christopher Reeve filmografisinin son filmi olması...

BRUCE WILLIS

DIE HARD WITH A VENGEANCE

SAMUEL L. JACKSON

OYUNCULAR: Bruce Willis, Samuel L. Jackson, Jeremy Irons.

KONU: Bu yeni "soluk kesici" macerasında, John MacClane karısından boşandıktan sonra, çılgın bir bombacıyı etkisiz hale getirmek için New York'a gidiyor... Çılgın bombacının, MacClane'in daha önce Los Angeles'ta öldürdüğü bir teröristin abisi olduğu ortaya çıkınca durum iyice beterleşiyor. Bu arada, MacClane'e, bu ölümcül savaşında Harlemli elektronik dahisi Samuel L. Jackson yardım edecek.

KAZANAN KAYBEDEN: Ucuz Roman'daki başarısından sonra yapımcılara istediği astronomik ücreti (15 milyon dolar) kolayca kabul ettiren Bruce Willis, kazananlar listesinin şüphesiz başında yer alıyor. Filmin en şaşırtıcı oyuncusuysa, çılgın bombacı rolündeki Jeremy Irons. Aslına bakılırsa Amerikan aksiyon filmlerinin kötü adamlarının İngiliz kökenli olmasını, vazgeçilmez bir kural haline getiren filmlerin başında "Die Hard" geliyor (İlk filmlerin Alan Rickman'ını hatırlayın".

ÖZEL NOT: Samuel L. Jackson'ın rolünün, başlangıçta bir kadın oyuncuya verilmesi planlanmıştı. Ama Jackson'ın geçtiğimiz yıl birdenbire büyük bir başarının sahibi olması durumu değiştirdi ve "Die Hard With A Vengeance"ın kadınsız bir filmi olmasına karar verildi. Sonuç, herkesi memnun etti. Jackson çekimlerin müthiş eğlenceli geçtiğini anlatıyor: "Patlayan bombalar ve araba takipleri arasında iki satır sohbet etmeye bile vakit bulabiliyorduk."

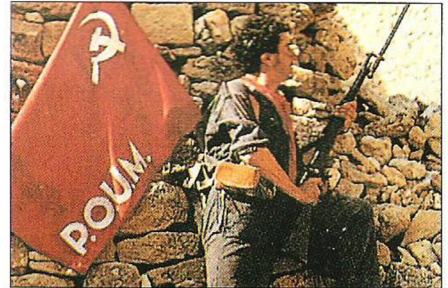

TO WONG FOO

OYUNCULAR: Patrick Swayze, Wesley Snipes, John Leguizamo, Stockard Channing, Blythe Danner, Melinda Dillon, Arliss Howard.

KONU: New York'ta gerçekleştirilen travestiler arası güzellik yarışmasının üç yıldızı, Noxeema, Vida ve Chi Chi, başarılarını bu kez Hollywood'da yinelemek için yola düşerler. Ne var ki arabaları Nebraska'da yani travestilere hiç mi hiç alışık olmayan bir yerde bozulur.

BEKLENTİLER: Film, Steven Spielberg'in şirketi Amblin Productions yapımı. Bazı bakımlardan birkaç ay önce izlediğimiz Avustralya yapımı "Priscilla: The Queen of the Deserts"ı hatırlatıyor. En şaşırtıcı yanı da başrol oyuncuları. Beyazperdenin en sert iki erkeği Wesley Snipes, Patrick Swayze ve yenilerden John Leguizamo. Yönetmense, bizde daha önce hiçbir filmi gösterime girmeyen Beeban Kidron.

LAND AND FREEDOM

OYUNCULAR: Ian Hart, Rosana Pastor, Frederic Pierrot.

KONU: 1936 yılında İspanya İç Savaşı'na katılan bir İngiliz'in tanıklığı. Liverpool kökenli Ian Hart, solcuların faşistlerle savaşmaktansa birbirleriyle didişmeyi yeğlediklerini farkeder...

KAZANAN KAYBEDEN: "Gizli Ajanda" ve "Yağan Taşlar"ın yönetmeni Ken Loach'un kalabalık bir kadroyla çektiği ilk büyük bütçeli yapım. Cannes Film Festivali'nde Uluslararası Eleştirmenler Ödülü kazandı.

OYUNCULAR: Bu filmin oyuncuları yok. Bütün karakterler, çizgilerle yaratılmış. ne var ki John Smith'i ve şarkılarını seslendiren ismi unutmamak gerek: yakında Braveheart'da izleyeceğimiz Mel Gibson.

KONU: Disney'in son harikası. Öykü, 17. yüzyıl Amerika'sında bir kızılderili kızla genç İngiliz göçmen John Smith arasındaki ilişki üzerine kurulu.

TAHMİN: "Güzel ve Çirkin", "Küçük Denizkızı", "Alaaddin", "Aslan Kral"... Disney filmlerinin şimdiye kadar kazandığı başarılar malum. Ne var ki bu kez farklı bir durum sözkonusu: Jeffrey Katzenberg, Disney İmparatorluğu'ndaki işinden çıkarılınca Steven Spielberg'in "Rüya Takımı"na katılmıştı. Dolayısıyla "Pocahontas", Disney'in Katzenberg'siz animasyon filmler konusunda rüştünü ispat etme çabası olarak değerlendirilebilir. Başarıp başaramadıklarını, filmi seyredince göreceğiz. Ancak söylenenlere bakılırsa, filmin ne müzikleri "Aslan Kral" kadar muhteşem, ne de espriler "Alaaddin"deki kadar parlak... Eh, gene de fazla söze gerek yok, bir Disney yapımı bir Disney yapımıdır.

ÖZEL NOT: Powhatan kızılderilileri ile Avrupa'dan gelen göçmenler arasındaki ilişkileri anlatan bu filmde adeta yok yok. Amerikan tarihine ilişkin bilgiler, çevreci öğütler, aksiyon ve macera, aşk, mizah, herşey... Pocahontas'ın esas meselesi şu: "Birbirimizle ve doğayla uyum içinde yaşamayı öğrenemezsek, sonumuz ne olacak?" Pocahontas, barışa giden yolu, aşkın göstereceğini savunuyor.

WALT DISNEY

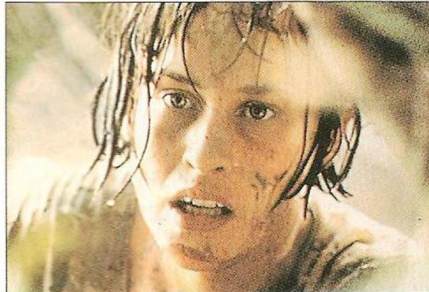
POCAHONTAS

WALT DISNEY

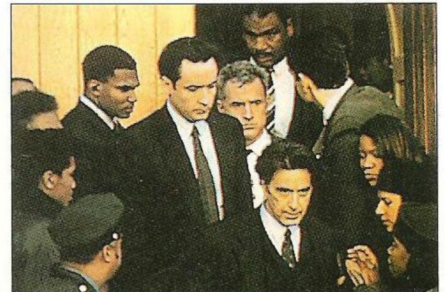
NINE MONTHS

OYUNCULAR: Hugh Grant, Julianne Moore, Robin Williams, Joan Cusack, Tom Arnold, Jeff Goldblum.
KONU: Sevgilisi Julianne Moore'un hamile olduğunu söylemesiyle, babalığa hazırlık denen kargaşanın orta yerine apansız düşüveren Hugh Grant, bu sürecin hem harika, hem de içler acısı bir deneyim olduğunu öğrenir.
KAZANAN - KAYBEDEN: Filmin ağır topu elbette Hugh Grant. Ama şu dillere destan seks skandalının ardından, Grant'in kazanmasının hiçbir garantisi kalmadı.

BEYOND RANGOON

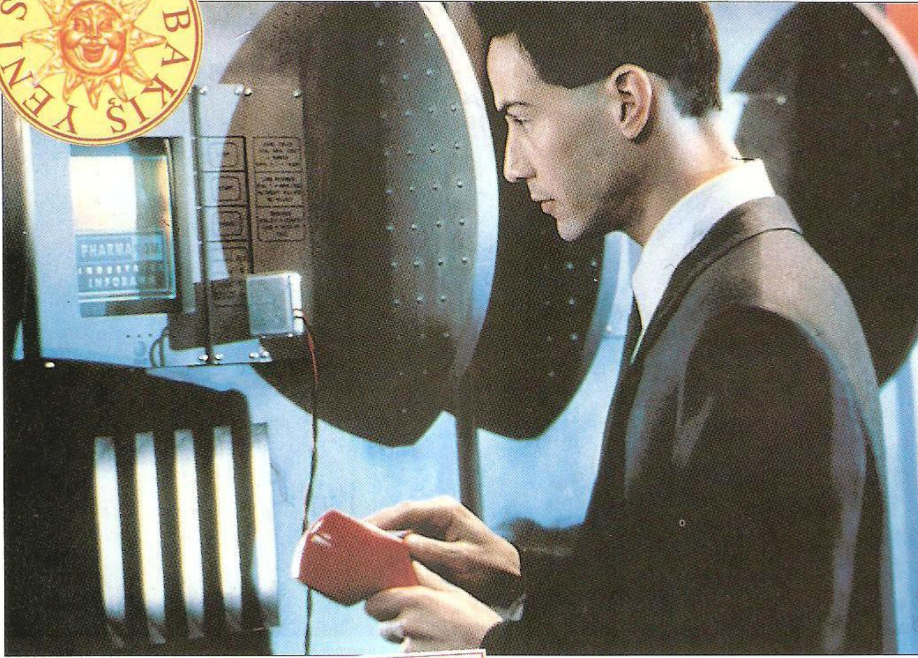
OYUNCULAR: Patricia Arquette, Frances MacDormand.
KONU: Kocası ve oğlunun bir cinayete kurban gitmelerinin ardından olayların üzüntüsünü üzerinden atmak için Burma'ya giden bir kadın doktorun belgeleri çalınır. Daha sonra çeşitli olaylar doktorun, politik seçimler yapmaya ve ülkenin Nobel ödüllü insan hakları savunucusu bayan Aung San Sun Kyi'nin yanına iter.
BEKLENTİLER: John Boorman'ın yönettiği film, politik sinemanın taze bir örneği.

CITY HALL

OYUNCULAR: Al Pacino, John Cusack, Martin Landau, Brigitte Fonda.
KONU: New York'ta bir dizi garip cinayet işlenmektedir. Araştırmalar sırasında, cinayetlerin sıradan bir katilin işi olmadığı ortaya çıkar. Sözkonusu olan bir politik skandaldır.
KAZANAN KAYBEDEN: "Aşk Denizi" ve "Malice" filmlerinin yönetmeni Harold Becker, Al Pacino ile ikinci kez birarada. New York Belediye Başkanı'nı canlandıran Pacino'ya Martin Landau ve genç kuşağın en yetenekli oyuncularından John Cusack eşlik ediyor.

DOLPH LUNDGREN

JOHNNY MNEMONIC

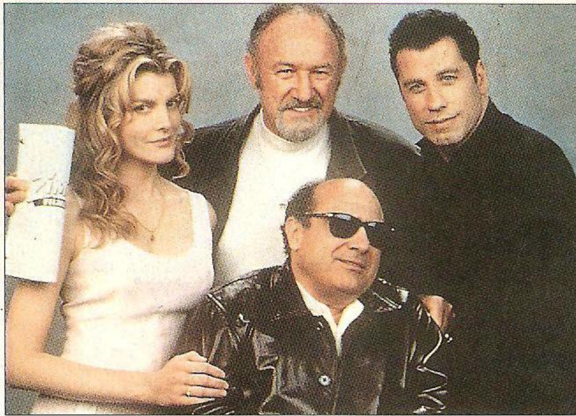
KEANU REEVES

OYUNCULAR: Keanu Reeves, Dolph Lundgren.

KONU: William Gibson'ın yazdığı kısa öyküden uyarlanan film, 21 yüzyılda geçiyor. Bir data kuryesi, beynine yerleştirilmiş bilgisayar chip'inin hayatını tehlikeye soktuğunu, adeta beyninde bir bombayla dolaştığını fark ediyor. Bir yandan bu chip'ten kurtulmaya çalışırken, bir yandan da peşindeki cryogenic (cyborg gibi, makine-insan karışımı gelişmiş robotik yaratık) paralı askerle savaşması gerekiyor...

KAZANAN - KAYBEDEN: Filmin başarısının en sağlam garantisi hiç şüphesiz "My Own Private Idaho", "Küçük Buddha" gibi filmlerle tanınan ama yıldızlık mertebesine son yılların en başarılı aksiyon filmlerinin başında gelen "Speed"le ulaşan Keanu Reeves'in varlığı. Reeves, A sınıfı oyuncular arasına "Speed"den sonra katılmıştı. Benzer bir başarıyı Johnny Mnemonic'le de elde edeceği düşünülen genç oyuncu, "Point Break"te de adı Johnny olan bir aksiyon filmi kahramanını canlandırmış ve yapımcılara tam 100 milyon dolar kazandırmıştı.

ÖZEL NOT: İlk filmini çeken genç yönetmen Robert Longo, heyecan içinde: "Bu film için bana ödenen paralar, çekimler ve sonrasında harcadığım zaman, stres yüzünden aldığım kilolar ve aileme çektirdiklerim... Film kötüyse, hepsi boşa gitmiş demektir." Filmin iyi olup olmadığı konusunda birşey söylemek için erken, ama başarılı olacağı kesin.

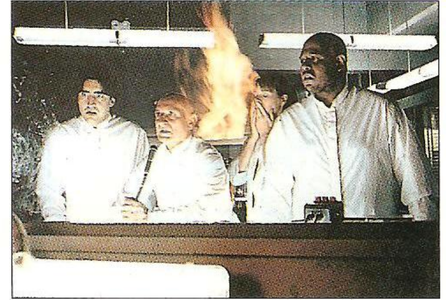

GET SHORTY

OYUNCULAR: John Travolta, Gene Hackman, Danny De Vito, Rene Russo.

KONU: Miami'li tefeci Chili Palmer, bir kumar borcunu almak için Hollywood'a gider ve birdenbire kendini film işinde buluverir. Çok geçmeden Hollywood'daki insanlarla uğraşmanın, tefecilikten çok daha zor bir iş olduğunu öğrenecektir.

BEKLENTİLER: Sezonun iddialı yapımlarından biri. Önceleri Coen Kardeşlerin kameramanı olarak tanınan, daha sonra "Addams Ailesi"yle genç yönetmenler safına katılan Barry Sonnenfeld'in üçüncü filminde başrolleri "Ucuz Roman"daki başarısından sonra ikinci yükselişini yaşayan John Travolta ile iki Oscar ödüllü Gene Hackman paylaşıyorlar. Filmin senaryosu "Küçük Adam" ve "Yeniden Ölmek" gibi çalışmalarıyla tanıdığımız Scott Frank'e ait.

SPECIES

OYUNCULAR: Ben Kingsley, Michael Madsen, Alfred Molina, Forest Whitaker.

KONU: 1974 yılında Puerto Rico'da yer alan dünyanın en büyük radyo teleskobu, tüm galaksiye bir mesaj gönderir. Mesaj yeryüzü ve insan ırkıyla ilgilidir. 20 yıl sonra olmaz sanılan şey gerçekleşir. Yani mesaja bir cevap gelir.

BEKLENTİLER: "Çıkış Yok"tan tanıdığımız Roger Donaldson'ın yönettiği "Species"in, önümüzdeki sezonun en ilginç yapımlarından biri olacağı kesin görünüyor.

GARY SINISE

APOLLO 13

TOM HANKS

OYUNCULAR: Tom Hanks, Gary Sinise, Ed Harris, Kevin Bacon, Bill Paxton, Kathleen Quinlan.

KONU: 1970 yılında, Apollo 13 adlı uzay kapsülü ay seyahatini gerçekleştirirken, araçta meydana gelen bir patlama motor gücünün düşmesine ve dünyaya dönene kadar ekip için gerekli olan oksijenin azalmasına neden olur. Bu durumda üç astronot, üç gün boyunca son derece sıkıntılı anlar geçirir.

KAZANAN-KAYBEDEN: Görkemli bir kadro... Tom Hanks ve Gary Sinise, "Forrest Gump"ın ardından gene bir aradalar. Filmi, "Cocoon", "Uzak Ufuklar", "Çılgın Aile" ve başrolü gene Tom Hanks'in oynadığı "Denizkızı" gibi filmlerden tanıdığımız Ron Howard yönetmiş.

ÖZEL NOT: Kalabalık bir grubun oluşturduğu senaryo yazarları arasında, yazar-yönetmen John Sayles de var. Amerika'da yaşayan etnik grupları konu alan romanlarıyla da tanınan Sayles'in en önemli filmleri, "Sekiz Adam Dışarı" ve "İhtiras Balığı". Başrol oyuncusu Tom Hanks'in "Philadelphia" ve "Forrest Gump"ın ardından üçüncü Oscar'ını alması ihtimalinden sözedilen "Apollo 13", birçoklarınca bugüne kadar yapılan en gerçekçi uzay filmi olarak gösteriliyor. Eleştirmenlere göre, filmin en ilginç yanı, bir yandan astronotları beyazperdeye bir belgesel gibi yansıtırken, bir yandan da kapkaranlık boşlukta yitip giden insanın ürpertisini seyirciye yaşatması...

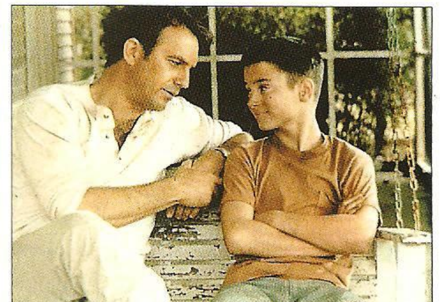
DANGEROUS MINDS

OYUNCULAR: Michele Pfeiffer.
KONU: Öğretmenlik yapmak için deniz piyadesi olarak on yıl görev yaptığı ordudan ayrılan eski deniz piyadesi Louanne Johnson'ın hayatı.
TAHMİN: Senaryosunu Ron Bass ve Elaine May'in yazdığı filmde, düşünmeyi yasaklayan Amerikan eğitim sisteminin aksaklıkları sergileniyor. Bizdeki eğitim sisteminin aksaklıklarıyla karşılaştırıldığında, filmde anlatılanlar muhtemelen hafif kalacak.

JEFFERSON IN PARIS

OYUNCULAR: Nick Nolte, Greta Scacchi, Keith Carradine, Gwyneth Paltrow, James Earl Jones, Cicely Tyson ve Thandie Newton.
KONU: Genç Thomas Jefferson'ın 18. yüzyılın sonlarına doğru yaptığı beş yıllık Paris seyahati ve bu seyahatin Amerikan tarihine etkileri.
TAHMİN: Ismail Merchant, James Ivory ve Ruth Prawer Jhabwala üçlüsünün yarattığı Jefferson in Paris, yılın en ilgi gören yapımlarından biri olmaya şimdiden aday.

THE WAR

OYUNCULAR: Kevin Costner, Mare Winningham, Elijah Wood, Lexi Randall.
KONU: Babaları Vietnam'a giden iki küçük kardeşin, savaşa uzaktan, Amerika'dan tanık oluşları...
BEKLENTİLER: John Avnet, ilk filmi "Kızarmış Yeşil Domatesler" gibi sıcak bir yapım çıkarmış ortaya. Bu alabildiğine duygusal filmin ünlü oyunculardan oluşan, kalabalık bir kadrosu var. Üstelik Costner herşeye rağmen hala sevilen bir oyuncu.

OYUNCULAR: Clint Eastwood, Meryl Streep.

KONU: Iowa'daki köprüler hakkında bir yazı hazırlayan National Geographic muhabiri (Clint Eastwood), bir çiftçinin Francesca adındaki İtalyan asıllı yalnız ve mutsuz karısına (Meryl Streep) aşık olur. Topu topu dört gün sürecek olan ilişki, hayatlarını bütünüyle değiştirecektir.

KAZANAN KAYBEDEN: Filmin etkisi, öncelikle iki başrol oyuncusu arasındaki kimyaya dayanıyor. Clint Eastwood'un maçoluktan sıyrılışını izlemek en azından enteresan bir deneyim olacak (Meryl Streep'se zaten hüzünlü kadın karakterleri canlandırmadaki başarısıyla meşhur). Ne var ki filmin en övgüye değer ögesi, orta yaştaki iki oyuncuyu, güzel ve taptaze birer genç gibi göstermeyi başaran emektar görüntü yönetmeni Jack N. Green'in olağanüstü çalışması.

ÖZEL NOT: Aşk, ayrılık, gözyaşı... Birçoklarınca "90'lı yılların Love Story'si" diye nitelenen film, kahramanlarının 40'ını aşmış kişiler olduğu düşünülürse, "Love Story"den çok İngiliz yönetmen David Lean'in ikisi de evli olan bir çiftin birkaç gün süren beraberliğini anlattığı unutulmaz filmi "Brief Encounter"ı hatırlatıyor. Dış basında çıkan yazılara göre, seyirciler arasındaki en katı kalpli erkekler bile filmi izlerken gözyaşlarını tutamıyorlarmış. Tahminimizce Bridges of Madison County'ye bir paket kağıt mendille gitmekte fayda var.

CLINT EASTWOOD

THE BRIDGES OF MADISON COUNTY

MERLY STREEP

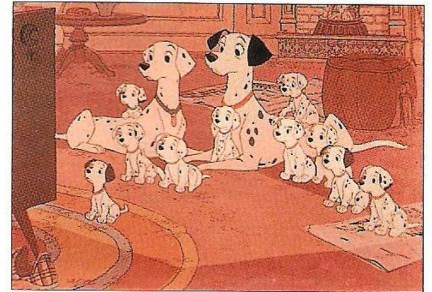

SHOWGIRLS

OYUNCULAR: Elizabeth Berkeley, Kyle MacLachlan.

KONU: Cinselliklerini alabildiğine cüretkârca kullanarak yükselmeye çalışan ve bu uğurda herşeyi göze alan iki "show girl"ün hayatlarından bir kesit.

KAZANAN - KAYBEDEN: "RoboCop", "Total Recall" ve "Temel İçgüdü" gibi filmlerin Hollandalı yönetmeni Paul Verhoeven, bu kez Las Vegas'ın ışıltılı gece hayatını anlatıyor. Başrollerini henüz 18 yaşındaki Sharon Stone adayı Elizabeth Berkeley ile "İkiz Tepeler"in Ajan Cooper'ı Kyle MacLachlan'ın paylaştığı filmin senaryosu, Joe Eszterhas'a ait. Böylece, "Temel İçgüdü"nün yaratıcıları Verhoeven ile Eszterhas, cinsel konuların gene son derece provokatif bir üslupla ele alındığı yeni bir filme daha imza atmış oldular.

101 DALMATIANS

KONU: Dalmaçya cinsi bir çift köpeğin, azılı hayvan düşmanı (sinema tarihinin en kötü kadınlarından biri) Cruela de Ville'in kaçırdığı yavrularını kurtarmak için verdikleri mücadele...

KAZANAN - KAYBEDEN: Disney şirketinin, sadece Kuzey Amerika ülkelerinde 144 milyon dolarlık bir hasılat yapan ünlü klasiğinin (Bizde kitap olarak da yayınlanmıştı) hem küçükler, hem de büyükler tarafından ilgiyle izlenecek.

KAZANAN - KAYBEDEN: Yapımcılar, efsanevi ikili Jerry Bruckheimer ve Don Simpson. Oyuncu kadrosunda tek bir kadının bile bulunmadığı filmin yönetmeni en son "Çılgın Romantik"iyle izlediğimiz Tony Scott. Filmin başarısı şimdiden kesin gibi görünüyor. Don Simpson, başrol oyuncuları Denzel Washington ile Gene Hackman için "Brando'nun farklı kuşaklardan iki temsilcisi. Onlarla çalıştığınızda olağanüstü sonuçlar elde ediyorsunuz" diyor.

ÖZEL NOT: Crimson Tide'ın senaryosunda "Rezervuar Köpekleri" ve "Ucuz roman" filmlerinin ünlü yönetmeni, "pop kültür ikonu" Quentin Tarantino'nun da katkıları var. Özel notumuz, Tarantino'nun Tony Scott tarafından yönetilen ilk senaryosu "Çılgın Romantik"i izleyenler için... Crimson Tide'daki denizaltının adı Alabama, yani "Çılgın Romantik"in Patricia Arquette'in canlandırdığı kadın kahramanının adı. Bir diğer not da çizgi roman tutkunları için... Filmde ünlü çizgi roman kahramanı Silver Surfer'a ilişkin diyaloglar da yer alıyor.

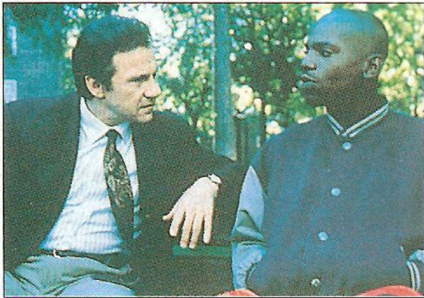
DENZEL WASHINTON

CRIMSON TIDE

GENE HACKMAN

OYUNCULAR: Denzel Washington, Gene Hackman.

KONU: Bir denizaltının mürettebatına nükleer silahları ateşleme emri verilir. Emir yerine getirilirse, III. Dünya Savaşı başlayacaktır. Denizaltında ciddi fikir ayrılıkları başgösterir.

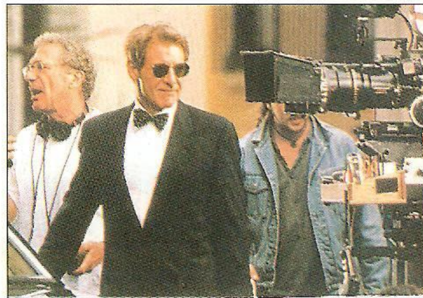

CLOCKERS

OYUNCULAR: John Turturro, Harvey Keitel, Keith David, Delroy Lindo.

KONU: Amerikan şehir hayatının karanlıkta kalan yönleri ve uyuşturucu ticareti yapan çeteler arasındaki savaş.

BEKLENTİLER: Clockers,"Doğruyu Seç", "Orman Ateşi", "Mo' Better Blues" ve "Malcolm X" filmlerinin yönetmeni Spike Lee'nin, Amerikalı zencilerin sorunlarına oldukça agresif bir tavırla yaklaştığı yapımlardan biri. İlgi göreceği kesin.

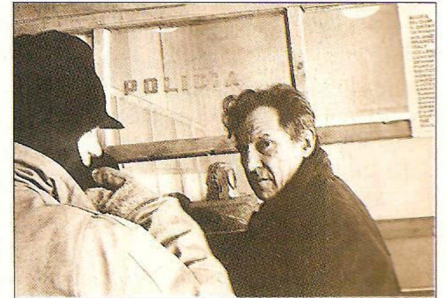

SABRINA

OYUNCULAR: Julia Ormond, Harrison Ford, Lauren Holly, Angie Dickinson, Richard Crenna, Nancy Marchand, Greg Kinnear.

KONU: Büyük bir malikanenin şoförünün güzel kızı, malikane sahibinin iki oğlu arasında kalır.

BEKLENTİLER: Billy Wilder'ın Audrey Hepburn'lü komedilerinin belki de en ünlüsü. Bu kez yönetmen, Sidney Pollack. Filmde William Holden'ın rolünü Harrison Ford oynuyor.

ULYSSES GAZE

OYUNCULAR: Harvey Keitel, Erland Josephson.

KONU: Yıllar sonra ülkesine dönen bir kahraman. Ve bu dönüşün, Homeros'un ünlü kahramanı Odysseus'un ülkesi Ithaka'ya geri dönüşüne paralelliği

KAZANAN - KAYBEDEN: Günümüzün en büyük sinemacılarından biri olan Yunanlı Theo Angelopoulos'un Cannes'da büyük ödül kazanan filmi, sanırız sezonun en büyük armağanı olacak.

CHRISTINA RICCI

CASPER

BILL PULLMAN

OYUNCULAR: Christina Ricci, Cathy Moriarty, Bill Pullman

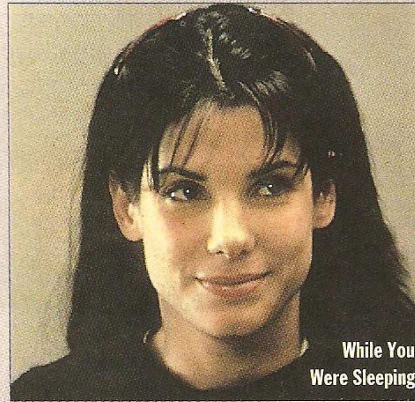
KONU: Milyarder bir kadın ("Azgın Boğa"da Robert De Niro'nun karısını oynayan Moriarty), hayaletlerin cirit attığı evini oturulabilir hale getirmesi için Bill Pullman'ı tutar. Ne var ki adamın küçük kızı ("Addams Ailesi"nin müthiş oyuncusu Christina Ricci) hayaletlerin en şekeriyle arkadaş olur, yani "Sevimli Hayalet" Casper'la.

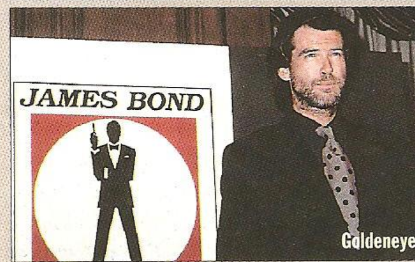
TAHMİN: Bu animasyon-live action karışımı filmin, bilgisayar yapımı Casper'dan sonraki yıldızı, bu tarz rollerin değişmez yüzü haline gelen Christina Ricci. George Lucas'ın şirketi Industrial Light and Magic tarafından hazırlanan ve filmin toplam 40 dakikalık süresini kapsayan özel efektlere de diyecek yok. Tek sorun, Casper'ın sadece çocuklara hitap etmesi muhtemel bir espri anlayışıyla gerçekleştirilmiş olması. Yani filmin yetişkinler için fazla basit ve yüzeysel kalması sakıncası var.

ÖZEL NOT: Perili evler üzerine daha önce de sayısız film çekildi. İşte ilk akla gelen birkaç örnek: Hayalet ve Bayan Muir (Yeni bir eve taşınan genç ve güzel bir kadın, evin hayaleti Rex Harrison'a aşık olur); Canterville'lerin Hayaleti (Amerikalı yeni zengin bir aile, İskoçya'da hayaletli bir şato satın alır. Ne var ki aile halkının görgüsüzlüğü yüzünden sonunda hayalet şatoyu terkeder) ve tabii ki Tim Burton'ın yönettiği Beterböcek

VE DİĞERLERİ...

Johnny Depp, kendini karanlık işlerin ortasında bulan sıradan bir adamı canlandırdığı ilk aksiyon filmi **NICK OF TIME**'ın yönetmeni John Badham. Depp'in bu sezon izleyeceğimiz ikinci filmi **DON JUAN DE MARCO.** Öteki oyuncular, Marlon Brando ve Faye Dunaway. Jean-Claude Van Damme, Peter Hyams'ın yönettiği **SUDDEN DEATH**'de bir grup teröriste karşı savaşıyor. Bu kez hayatları tehlikede olanlar, bir stadyumu tıklım tıklım doldurmuş olan ve aralarında Amerikan Başkan Yardımcısı'nın da bulunduğu 17.000 kişi. İngiliz yönetmen Peter Greenaway'in bir geyşanın güncesinden uyarladığı son filmi **PILLOW BOOK,** Bertrand Tavernier'nin Sophie Marceau'lu filmi **DARTAGNAN'S DAUGHTER** ve Stanley Kubrick'in **FULL METAL JACKET**'ı da bu sezon gösterime girecek filmler arasında... George Miller'ın yönettiği ve başrollerini Keith Carradine ile Tina Majorino'nun paylaştığı **ANDRE**'de, küçük bir kızla bir fok balığının dostluğu anlatılıyor... Billy Crystal ile Debra Winger, **FORGET PARIS**'te biraraya geliyorlar. Evliliğin, balayından sonrasının konu edildiği filmin yönetmeni Billy Crystal... İngiliz oyun yazarı Christopher Hampton, **CARRINGTON**'la ilk yönetmenliğini gerçekleştiriyor. Filmin başrollerinde Emma Thompson ve bu rolüyle Cannes Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü alan Jonathan Pryce var... Keanu Reeves, "Acı Çikolata"nın yönetmeni Alfonso Arau'nun **A WALK IN THE CLOUDS** adlı filminde, ilk kez bir romantik kahramanı canlandırıyor... John Woo'nun yönettiği **BROKEN ARROW**'un başrollerini John Travolta ile Christian Slater paylaşıyorlar. Uçakları ıssız bir bölgede parçalanan iki pilotun, hem hayatta kalma, hem de kaybolan bir nükleer parçayı bulma çabalarını anlatıyor film... Forrest Whitaker da ilk yönetmenlik denemesini gerçekleştiren oyuncular arasında artık. Whitaker'ın, dört genç kadının dostluğunu anlattığı **WAITING TO EXHALLE**'de başrolleri Whitney Houston, Angela Bassett ve Wesley Snipes paylaşıyorlar... Whitney Houston'ı, başrolü Denzel Washington'la paylaştığı **THE BISHOP'S WIFE**'da da izleyeceğiz. Yönetmen, Penny Marshall... Washington'ın sezon içindeki bir diğer filmiyse **VIRTUOSITY...** Başrolü Uma Thurman'ın oynadığı **THE TRUTH ABOUT CATS AND DOGS,** çapraşık bir aşk üçgenini anlatıyor. Jennifer Beals, bir kez daha görkemli bir dans filmiyle beyazperdede. Campbell Scott'ın da rol aldığı

While You Were Sleeping

Goldeneye

EMIR KUSTURICA

UNDERGROUND

ALTIN PALMİYE

OYUNCULAR: Lazar Ristovski, Mirjana Jokovic, Miki Manojlovic, Slavko Stimac.

KONU: II. Dünya Savaşı'nda Belgrad'ın bombalanmasından başlayarak 1990'lara varan bir süreci kapsayan film Dusan Kovacevic'in "Bir Zamanlar Bir Ülke Vardı" adlı öyküsünden sinemaya uyarlandı.

KAZANAN - KAYBEDEN: Kazanan-kaybeden: "Dolly Bell'i Hatırlıyor musun?", "Babam İş Gezisinde" (Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanmıştı) ve "Çingeneler Zamanı" gibi filmleriyle kazandığı olağanüstü başarının ardından Amerika'ye yerleşen Emir Kusturica, orada "Arizona Rüyası" adlı bir film çekmişti. Bu film, Johnny Depp, Jerry Lewis, Faye Dunaway gibi çok ünlü oyuncularına karşın seyirciden hemen hiç ilgi görmemişti. Kusturica, başarısız Amerika çıkarmasının ardından son filmi Underground'ı gene kendi ülkesinde çekti ve karşılığında geçtiğimiz Cannes Film Festivali'nde ikinci Altın Palmiye'sini kazandı. Fellini etkileri içeren görüntüleri ve değişmez bestecisi Goran Bregoviç'in müziği, filmin bizde de ilgi göreceğinin garantisi.

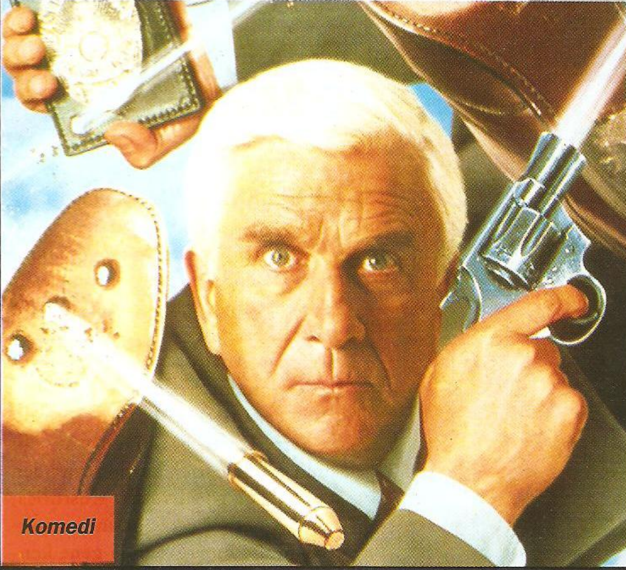
ÖZEL NOT: Fransız filozof Alan Finkelkraut filme ilişkin şu saptamada bulunuyor: "Şeytan bile Bosna'ya böylesine zalimce bir saldırıyı, hem de Batı'nın uçarılığını ve beceriksizliğini bu ölçüde soytarıcasına bir sonsöze bağlamayı düşünemezdi." Jüri mi haklı, filozof mu? Filmi izleyince karar verin.

LET IT BE ME'nin yönetmeni Eleanor Bergstein... Martha Coolidge'in yönettiği **THREE WISHES**'de, aralarına bir süre için esrarengiz bir gezginin katılmasıyla hayatları tamamen değişen bir aile anlatılıyor. Filmin başrollerinde Patrick Swayze ile Mary Elizabeth Mastrantonio'yu izleyeceğiz... Geena Davis, kocası Renny Harlin'in yönettiği **CUTTHROAT ISLAND**'da 17. yüzyılda yaşamış bir kadın korsanı canlandıracak. Davis'in rol arkadaşları Mathew Modine ve Frank Langella... "Şarküteri"yle uluslararası bir başarının sahibi olan Marc Caro-Jean Pierre Jeunet ikilisi bu kez **CITY OF LOST CHILDREN**'la geliyorlar. Filmin başrollerini Amerikalı Ron Perlman ile "Şarküteri"nin başrol oyuncusu Dominique Pinon paylaşıyorlar... Steven Soderberg'in **THE UNDERNEATH**'i de bu sezonun merakla beklenen filmleri arasında... Mike Nichols'ın yönettiği **OSCAR WILDE**'da İrlandalı ünlü şair, oyun yazarı ve nüktedanı, Liam Neeson canlandırıyor... Brian Gilbert'ın yönettiği **TOM AND VIV**'deyse, İngiliz Şair T.S. Elliot ile karısı Vivian arasındaki yıkıcı ilişki ele alınıyor. Başrollerde Willem Dafoe ile Miranda Richardson var... Willem Dafoe, ünlü senarist Mark Peploe'nun yönettiği **VICTORY**'de de rol alıyor. Filmin öteki oyuncuları Sam Neill ve Irene

Twelve Monkeys

Losing Isaiah

Jacob... Miranda Richardson'ın sezon içinde gösterime girecek olan iki filminden birincisi olan **SWANN**'daki rol arkadaşıysa kanadalı yönetmen David Cronenberg. Richarson'ın öteki filmi, başrolü Bruno Ganz'la paylaştığı **SAINT-EX**... Clive Barker'ın yönettiği **LORD OF ILLUSIONS** bu sezonun merakla beklenen filmlerinden biri. Fütüristik gerilim **TWELVE MONKEYS**'in yönetmeni Terry Gilliam; başrollerde Brad Pitt, Bruce Willis, Madeleine Stowe ve Christopher Plummer var... Son yılların en gözde genç oyuncusu Brad Pitt'i, nişanlısı Gwyneth Paltrow'la başrolü paylaştığı **SEVEN**'da da izleyeceğiz... Eddie Murphy'yse, Wes Craven'ın yönettiği **VAMPIRES IN BROOKLYN**'de çıkacak karşımıza... Martin Campbell'ın yönettiği son James Bond macerası **GOLDENEYE**'da Bond'u Pierce Brosnan canlandırıyor. Kadroda Sean Bean, Robbie Coltrane, Tcheky Karyo, Isabella Scorupco ve Famke Janssen var... Bir zamanların ünlü televizyon dizisi **MISSION: IMPOSSIBLE**'ın yönetmeni Brian De Palma; başrollerde Tom Cruise, Emmanuel Beart, Jon Voight ve Emilio Estevez oynuyor... **AMERICAN PRESIDENT** ise, Michael Douglas, Anette Benning, Michael J. Fox ve Martin Sheen'i biraraya getiriyor. Ralph Fiennes'ın oynadığı **STRANGE DAYS**, Hugh Grant'in oynadığı **ENGLISHMAN**, Leonardo DiCaprio'nun oynadığı **BASKETBALL DIARIES**, Cindy Crawford'ın oynadığı **FAIR GAME**, Jessica Lange'li **LOSING ISAIAH** ve Sandra Bullock'un oynadığı **WHILE YOU WERE SLEEPING** sezonun öteki ilginç filmleri arasında.

Çıplak Silah 33 1/3: Son Hakaret
(Naked Gun 33 1/3: The Final Insult)

Yönetmen: Peter Segal
Oyuncular: Leslie Nielsen, Priscilla Presley, George Kennedy
Heyecanlı canlı çılgın bir komedi.

Angie

Yönetmen: Martha Coolidge
Oyuncular: Geena Davis, Stephen Rea, James Gandolfini
Kararlı bir genç kadının ayakları üzerinde durma çabasını ve karşılaştığı kültürlü adamla aralarındaki bocalamayı izleyeceksiniz.

Tepenin Kralı (King Of The Hill)

Yönetmen: Steven Soderbergh
Oyuncular: Jesse Bradford, Jeroen Krabbe, Lisa Eichhorn
Amerika'nın büyük ekonomik kriz yıllarında, bir çocuğun gözünden dünyaya bakış açısı anlatılıyor.

Futbol

En büyüklerin en heyecanlı karşılaşmaları ve kupa mücadeleleri.

Eylül'de yıldız

Hemen Arayın, Abone Olun...

Ahlâksız Teklif **(Indecent Proposal)**
Yönetmen: *Adrian Lyne*
Oyuncular: *Robert Redford, Demi Moore, Woody Harrelson*
Çağdaş kadın-erkek ilişkilerini ve ahlâksal bazı kararların kaçınılmaz sonuçlarını izleyeceğiniz muhteşem film. İnanılmaz dakikalar yaşayacaksınız. Sakın kaçırmayın.

Sliver
Yönetmen: *Phillip Noyce*
Oyuncular: *Sharon Stone, William Baldwin, Tom Berenger*
Hemen herkesin özendiği fakat asla itiraf edemediği bir fantezi olan röntgenciliği konu alan gerilimli anlar yaşayacağınız çok heyecanlı bir film...

yağmurları geliyor!

(0212) 225 55 55 AEG Satıcılarında...

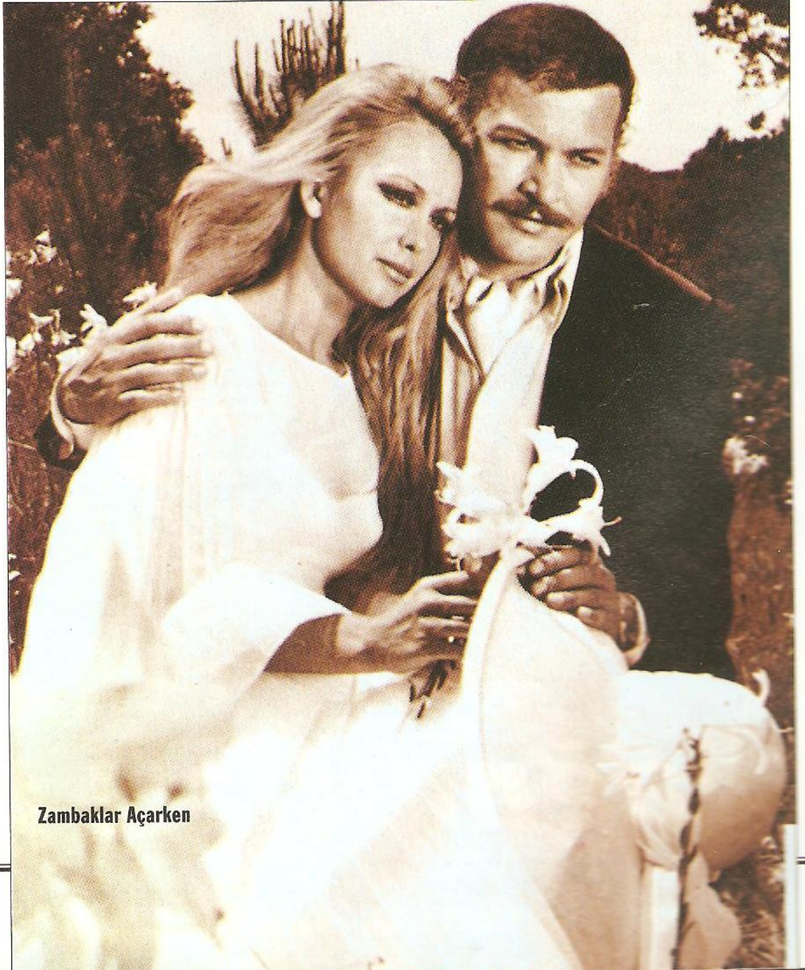
Filiz Akın

Geçmiş zaman çiçeği

BURAK GÖRAL

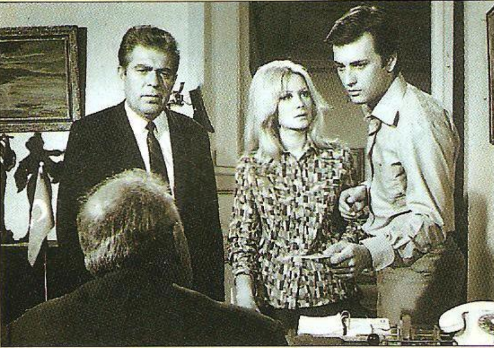
Yeşilçam'ın kolejli kızıydı o... Daha ilk filmlerinden itibaren seyirciler, kentin yetiştirebileceği en temiz kalpli kız olarak sevip benimsediler onu. Asıl imajını, iyi eğitim görmüş şımarık zengin kızı olarak yapmıştı. Ama Yeşilçam yapımcıları, onu kenar mahallelere, hatta bir ara köye bile tayin ettiler. Sarı saçları nedeniyle Alman casusu olmayı da ihmal etmedi. Ama ne oynarsa oynasın hep aynı özellikleri taşıdı: Hafifmeşrep olmayı asla beceremeyen, gözyaşları akmaya her daim hazır, yufka yürekli ve çocuksu bir kız... Bu özellikleri nedeniyle hem ağdalı kent melodramlarının hem de bahçıvanlı, ahçılı salon komedilerinin değişmez yıldızıydı.

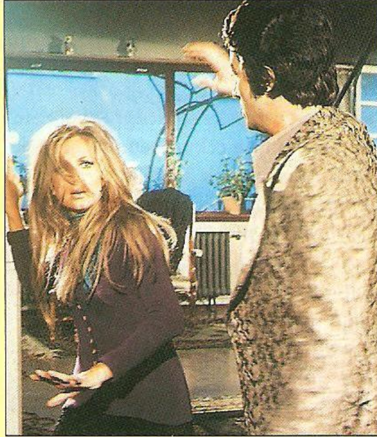

Zambaklar Açarken

AKASYALARDAN MİMOZALARA ... 27 YILDA DEVR - İ ALEM

DRAMLARDAKI FILIZ AKIN:

1962 Akasyalar Açarken (Memduh Ün)
Sahte Nikah (Metin Erksan)
Aşk Merdiveni (Ülkü Erakalın)
1963 Bana Annemi Anlat (Osman F. Seden)
Ölüme Çeyrek Var (Yücel Hekimoğlu)
Ölüm Bizi Ayıramaz (Nişan Hançer)
1964 İstanbul Sokaklarında (Kemal Kan)
Korkunç Şüphe (Ertem Göreç)
Gurbet Kuşları (Halit Refiğ)
1965 Fakir Gencin Romanı (Nuri Ergün)
Ölüme Kadar (Ülkü Erakalın)
Sevinç Gözyaşları (Zafer Davutoğlu)
1966 Bar Kızı (Türker İnanoğlu)
Acı Tesadüf (Türker İnanoğlu)
Affet Sevgilim (Nuri Ergün)
1967 Sefiller (Zafer Davutoğlu)
Sözde Kızlar (Nejat Saydam)
1968 Arkadaşımın Aşkısın (Türker İnanoğlu)
Benim De Kalbim Var (Türker İnanoğlu)
Yuvana Dön Baba (Aram Gülyüz)
1969 Karlı Dağdaki Ateş (Safa Önal)
Son Mektup (Türker İnanoğlu)
1970 Ankara Ekspresi (Muzaffer Aslan)
Yarım Kalan Saadet (Türker İnanoğlu)
1971 Ömrümce Unutamadım (Süreyya Duru)
Seni Sevmek Kaderim (Orhan Aksoy)
Umutsuzlar (Yılmaz Güney)
1972 Ayrılık (Türker İnanoğlu)
Utanç (Atıf Yılmaz)
1973 Zambaklar Açarken (Nejat Saydam)
Ağlıyorum (Muzaffer Aslan)
1974 Almanyalı Yarim (Orhan Aksoy)
Veda (Orhan Aksoy)
1976 Babaların Babası (Natuk Baytan)
1989 Geçmiş Bahar Mimozaları (Okan Uysaler)

19 yaşında bir film yıldızı... O artık genç kızların rüyasını temsilen, hayal aleminde bir kül kedisi.

Bu kez Ankara'da çalışan bir Alman casusu. Elbette bir Türk'e aşık. Altın Portakal ile ilk ve son buluşması.

Belki de en iyi filmlerinden biri. Güney'in bu stilize kara film denemesinde hayli inandırıcı ve etkileyici bir kompozisyon sunuyor.

KOMEDİLERDEKI FILIZ AKIN:

1962 Battı Balık (Atıf Yılmaz)
1963 Bekarlık Sultanlıktır (Türker İnanoğlu)
İki Gemi Yanyana (Atıf Yılmaz)
Zoraki Milyoner (Orhan Aksoy)
Genç Kızların Sevgilisi (Aram Gülyüz)
1964 Asfalt Rıza (Ümit Utku)
Cüppeli Gelin (Sırrı Gültekin)
Kadın Berberi (Türker İnanoğlu)
1965 Kolejli Kız (Türker İnanoğlu)
Babasına Bak Oğlunu Al (Türker İnanoğlu)
1967 Cici Gelin (Nuri Ergün)
Hindistan Cevizi (Osman F. Seden)
Bekar Odası (Türker İnanoğlu)
1968 Efkarlı Sosyetede (Türker İnanoğlu)
Gül ve Şeker (Osman F. Seden)
Hırsız Kız (Türker İnanoğlu)
1969 Cilveli Kız (Türker İnanoğlu)
Yumurcak (Türker İnanoğlu)
1970 Yumurcak Köprüaltı Çocuğu (Türker İnanoğlu)
İşportacı Kız (Türker İnanoğlu)
1971 Yumurcağın Tatlı Rüyaları (Türker İnanoğlu)
Cambazhane Gülü (Türker İnanoğlu)
1972 Tatlı Dillim (Ertem Eğilmez)
1973 Karateci Kız (Orhan Aksoy

Böylesine cıvıl cıvıl neşeli bir kızı ağır melodramlarda harcamak yazık. İşte ilk komedisi.

Kenar mahalle kızı. İnandıcı değil ama eğlenceli... Zaten özellikle çocuklar ona bayılıyor. O çocukların da starı...

Onu nasıl bir köylü kızı haline getirebiliriz fantazisi. Zorlama bir deney. Yine de Akın'ın pastoral güzelliği seyre değer.

Bir zamanlar Türk sinemasında sarışın kadınların imajı hep aynı noktaya işaret ederdi: Kötülük. Sarışın aktrislere genellikle bar ve pavyonlarda rastlanırdı. Senaryo yazarları onları, hafif meşrep, abartılı gülüşlü, entrikacı ve tuzakçı bir zihniyete sahip kadınlar olarak çizerlerdi. Ellerinden içki kadehleri de eksik olmazdı (Neriman Köksal, Suzan Avcı, Ajda Pekkan vs.). Oysa 1962 yılında, henüz daha 19 yaşında, değişik bir yüz ifadesine sahip gencecik ve sarışın bir kız geldi Yeşilçam'a ve bu temel klişeyi alt üst etti.

"Artist" dergisinin açtığı yarışmayla başlamıştı Filiz Akın'ın Yeşilçam macerası. Bu yarışmada birinci seçilince hem Göksel Arsoy'un yeni rol arkadaşı olarak lanse edilmiş, hem de bu dergide "Filiz'in Köşesi" adıyla yazarlık yapmaya başlamıştı.

İlk filmi "altın çocuk" Göksel Arsoy'la başrolünü paylaştığı "Akasyalar Açarken"di. O yıllarda moda olan ve mendilsiz seyredilemeyen dram filmlerinden biriydi "Akasyalar Açarken". Filiz Akın, bir süre daha bu tür sulugözlü melodramlarda oynamaya devam etti. Ama yapımcılar Filiz Akın'ın komediye olan yatkınlığını da keşfetmekte gecikmedi.

Türk sineması için değişik bir yüz olması ve 19 yaşının verdiği heyecanın da katkısıyla Filiz Akın, sinema hayatının ilk 5 yılında 51 tane film çevirdi. Partnerleri ise genellikle Göksel Arsoy, Orhan Günşıray, Yılmaz Duru, Sadri Alışık, Cüneyt Arkın ve Ayhan Işık gibi dönemin en ünlü jönleriydi.

Çoğu melodram ile komedi arasında gidip gelen bu filmlerinde Filiz Akın, hareketli, cıvıl cıvıl, cimcime ve sempatik kolejli kız rollerindeydi. Genellikle şehir kökenli ve sevdiği erkeği çeşitli testlere maruz bırakacak kadar da cüretkardı.

Bu yıllarda çevirdiği filmler arasında, Halit Refiğ'in Türk sinemasının klasikleri arasında sayılan "Gurbet Kuşları"nın (1964) şüphesiz ayrı bir yeri vardır. Türkiye'deki iç göç olayının ilk kez ana konu olarak işlendiği bu filmde Filiz Akın ikinci derecede bir rolle çıkar karşımıza. Anadolu'dan İstanbul'a göç etmiş kalabalık bir ailenin İstanbul'daki ahlaki çöküşünün anlatıldığı filmde Filiz Akın, ailenin doğru yolu bulmuş en küçük ferdinin, yani üniversiteye giden küçük kardeşin kız arkadaşıdır.

Filmlerin renklenmesiyle birlikte Filiz Akın'ın altın sarısı saçları da çiçek açar. Hala melodramların gözde oyuncusudur. Jönler değişmekte, karşısına Zeki Müren, Kartal Tibet, Kadir İnanır ve Ediz Hun gibi yeni isimler çıkmaktadır.

1970 yılında Altın Portakal'a da uzanır. Festivalin en iyi filmi seçilen "Ankara Ekspresi" adlı asık suratlı melodramda Filiz Akın en iyi kadın oyuncu ödülünü kazanmıştır. II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de geçen bir casusluk hikayesini anlatan bu filmde Akın, bir Türk casusuna gönül vermiş temiz kalpli bir Alman ajanı rolündedir. (O yıllarda sinemaya yeni başlayan gencecik bir Kadir İnanır'ın aynı filmde Türk düşmanı bir Alman askerini oynadığını da hatırlatalım)

70'lerin başında Filiz Akın filmografisinin bir başka önemli filmi gelir: Yılmaz Güney'in "Umutsuzlar" adıyla çektiği bir gangster melodramıdır bu. Güney'in Filiz Akın'ı uzun süren çabalardan sonra oynamaya ikna edebildiği "Umutsuzlar" iki ayrı dünyadan gelen iki insanın ümitsiz aşkı üzerine kurulu duygusal bir kara film denemesidir. Adana Film Festivali'nde en iyi üçüncü film seçilen "Umutsuzlar"da Güney, yeraltı dünyasından gelen bir gangsteri, Filiz Akın ise bir balerini oynar.

1972 yılında, Atıf Yılmaz'ın yönettiği ağdalı melodram "Utanç"ta Kadir İnanır ile seyircilerin hemen benimsediği bir ikili oluşturunca yapımcılar iki yıl sonra çifti "Almanyalı Yarim"de yeniden biraraya getirirler. Bu filmin bir yerinde "Sevginin dini, dili yoktur. Tanrı sevenleri korur" diyen Filiz Akın, bir Türk'e gönül veren bir Alman kızı rolündedir.

1972 yapımı "Tatlı Dillim" ise Akın filmografisinin en nadide parçalarından biridir. Sinema hayatı boyunca köylü kızı rolünü hiç oynamayan aktrist senaryodaki bazı mantık zorlamalarıyla bir köylü kızı haline getirilir. Kentte okumuş ama köy hayatını tercih etmiş kimsesiz bir ilkokul öğretmenidir. Sarı saçları, diz altında çiçekli elbiseleriyle köyde dolaşan bir kentlidir ama senaryo gereği yöreye kamp yapmaya gelmiş basketbolcu Tarık Akan'ın karşısında köy kültürünü temsil etmek zorunda kalır.

70'lerin ortalarına doğru, Türk sinemasının sorunlarının giderek arttığı bir dönemde Filiz Akın'ın film çekme temposu önceleri giderek yavaşlayacak ve 1976 yılında tümüyle duracaktı. Yıllar sonra bir röportajında da söyleyeceği gibi "sinemadan soğumuştur" artık. Sonraki birkaç yılda hayranları onu sadece gazino sahnelerinde görmeye başladılar. Ama bu da çok uzun sürmedi ve kendi isteğiyle gözlerden ve gönüllerden uzaklaştı. Kendisi dahil hiç kimse onun bir daha setlere döneceğine ihtimal vermiyordu, ta ki televizyon dizisi "Geçmiş Bahar Mimozaları"nda karşımıza çıkana kadar. Onat Kutlar'ın özel ricasıyla senaryoyu inceleyen Akın, kendisi için düşünülen rolü çok beğenince film setlerine son bir kez daha dönmeyi kabul etti. Henüz özel televizyonların yayına geçmediği dönemde TRT'de gösterilen "Geçmiş Zaman Mimozaları" Filiz Akın için de görkemli bir veda filmi oldu.

Sinemayı oyunculuğunun en verimli çağında, güzelliğinin en güzel demlerinde bırakan Filiz Akın'ı şimdilerde özel televizyonların peşpeşe gösterdiği eski Türk filmlerinde seyretmekten başka şansımız yok. ■

FİLM İSİMLERİYLE FİLİZ AKIN

Yankesici Kız (1964)
Kolejli Kız (1965)
Hırsız Kız (1968)
Cilveli Kız (1968)
İşportacı Kız (1970)
Karateci Kız (1973)
Bar Kızı (1966)
Paşa Kızı (1967)
Dağlar Kızı Reyhan (1969)
Emine (1971)
Fadime (1970)
Güzel Şoför (1970)
Cambazhane Gülü (1971)
Paylaşılamayan Sevgili (1964)
Cüppeli Gelin (1964)
Cici Gelin (1967)
Uçurumdaki Kadın (1964)
Günahkar Kadın (1966)
Tatlı Dillim (1972)

Sebamed, sağlık ve güzelliğinizin güvencesidir.

Medikokozmetik
Kozmetik ürünler içinde tedaviye yardımcı etkisi kanıtlanmış ilk ve tek temizlik ve bakım ürünüdür.

Hipoallerjenik
Hassas ciltte bile en az yan etkisi olan üründür.

Biyolojik
Vücutta ve doğada hiçbir artık bırakmadan %100 çözünür.

pH 5.5
Cildin doğal asit örtüsünü korur.

Makyaj temizliğinde:
Derinlemesine temizlik

Yüz ve vücut temizliğinde:
Nemlendirici etki

Genital organ temizliğinde:
Hijyenik etki

ÇEVREYE TAMAMEN ZARARSIZDIR.
OECD testlerine göre biyolojik olarak tamamen çözünür.

sebamed®

CİLDE DOST, ÇEVREYE DOST!

UÇKAN MEDİKAL
Tel: 0212-261 00 91 - 261 00 44

BÜYÜK SIÇRAMA: "Üç Silahşörler"in 1948 tarihli uyarlamasında, müzikallerin unutulmaz oyuncusu Gene Kelly D'Artagnan rolündeydi... Türün gerektirdiği kıvraklığı usta bir dansçıyla yakalamak iyi fikirdi...

Kılıçlar hâlâ şakırdıyor

Hollywood "swashbuckler" denilen kılıç şakırtılı filmleri yeniden keşfetti. Sinema salonlarını dolduran "Braveheart", "First Knight", "Rob Roy" gibi büyük prodüksiyonlara, önümüzdeki sezon yenileri eklenecek... "Zorro"yu, "Üç Silahşörler"i, "Monte Kristo Kontu"nu seviyor muydunuz? İşte, meraklısına, kılıç şakırtılı filmlerin tarihi...

Guinness Hollywood Ansiklopedisi, "swashbuckler" denilen film türünü şöyle tanımlıyor: "Genellikle egzotik mekanlarda geçen, gösterişli kılıç karşılaşmaları ve akrobatik hareketler içeren, kahramanlık değerleri üzerine kurulu serüven filmi"... Ansiklopedide, bu tanımın hemen ardından ilginç bir yorum da var: "Türün başarısı sınırlıdır, çünkü ancak birkaç aktör bu filmlerin nispeten hakkını verecek güçtedir. 'Swashbuckler' oyunculuğu gerçek bir cazibe, seksapel, atletik yetenek ister; bu filmlerin başarısı bunlara dayalıdır, iyi bir senaryoya ya da yüksek bir bütçeye değil..."

Bizim "kılıç şakırtılı filmler" dediğimiz 'swashbuckler'lar, bugünlerde ikinci baharlarını yaşıyorlar. Bir yandan biz "Rob Roy", "First Knight", "Braveheart" gibi filmleri izlerken, bir yandan da her biri birer büyük prodüksiyon olan yeni kılıç şakırtılı filmler hazırlıyor Hollywood... Bu tür filmler hep tarihi olayları, ünlü tarihi kişilikleri konu alıyor. Tabii bir de, bu filmlerin kendi tarihleri var...

Önceleri, 1940 ve 50'li yıllarda halkın muazzam bir çoşkuyla ilgi gösterdiği tarihsel destanlar, kılıç şakırtılı filmler ve gemici masalları vardı. Bunlar, stüdyolar için kolay para anlamına geliyordu. Reklama bile gerek yoktu, çünkü sinema salonlarını dolduran seyirci kitlesi sinemadan çok kitapla haşır neşir olmuş bir nesildi. En azından ilk gençliklerini "Monte Cristo Kontu", "The Scarlet Pimpernal" ya da "Üç Silahşörler" gibi kitapların arasında geçirdiklerine şüphe yoktu.

Kılıç şakırtılı filmlerin en ünlü oyuncusu, Errol Flynn'di.

Ayrıca, savaş yıllarının hemen ardından gelen hayalcilik eğilimi stüdyoların işine gelmişti. Kılıç şakırtılı filmler, cesaret, onur ve görev aşkı ile dolu bir çağa ışık tutuyordu. Bu da henüz kazanılmış bir dünya savaşı ertesinde insanların kahramanlara ve onların "kötü" karşısında kazandıkları zafere duydukları hayranlıkla örtüşüyordu. Kuşkusuz buna benzer duygular tarih boyunca var olmuştu ama Amerikan ve İngiliz seyircisinin zafer sonrası hissettiklerine özellikle uygun düşüyordu. Kahramanlar herkes tarafından seviliyordu ama beyazperdedeki kahramanlık gösterisi, askerden dönen koca, amca ya da ağabeyle özdeşleştirildiğinde kahramana duyulan sevgi bir kat daha artıyordu. Powell ve Pressburger'ın "A Matter Of Life and Death" adlı filmleri, yalnızca ölen askerlerin gittiği bir cenneti konu alıyordu ve savaşta sevdiklerini kaybedenlerin acılarını hafifletmek düşüncesiyle çekilmişti.

Kılıç şakırtılı filmlerinse ölümle hiç arası yoktu, çünkü bu filmlerdeki kahramanların

ölmesi söz konusu olamazdı.

1920 yılında çekilen, başrolünü Douglas Fairbanks Senior'ın üstlendiği "The Mark of Zorro" filmi bu tarzı yaratan ve tanımlayan film olmuştu. Bu filmde maskeli bir savaşçıyı canlandıran Fairbanks, hoş bir sinema karakteri olmadan önce tiyatro oyuncusuydu. 1919 yılında, "United Artists"in kurulmasına katkıda bulunmuştu ve Tony Thomas'ın

"The Mark of Zorro" (1940), Alexander Dumas klasiği "The Man in the Iron Mask" (Demir Maskeli Adam - 1939) ve "Yuvarlak Masa Şövalyeleri" (1953)... İlerleyen yıllarda, her üç filmin de farklı uyarlama ve "yorum"larını izledik...

"The Great Adventures" adlı kitabında söylediğine göre, Birinci Dünya Savaşı sonrası halkın beğenisindeki değişikliğin farkedilmesi üzerine "Zorro"yu çekmeye karar vermişti.

Thomas, Fairbanks için "Yeni bir imaja ihtiyacı olduğunu anlamıştı ve bu yeni imaj, önceki komik çocuksu imajından daha ciddi olmalıydı. Romantik ve gerçekdışı bir hayalciliğin seyircinin ilgisini çekeceğini düşündü" diyor

Fairbanks'ın ticari zekasına diyecek yoktu ama sezgilerinin pek güçlü olduğu söylenemezdi. Karakter, 1820'li yılların California'sında geçen "The Curse of Capistrone" adlı bir diziden çıkmıştı. Fairbanks, Zorro'nun tutulacağından pek emin değildi. Öyle ki ticari bir kayba meydan vermemek için "Zor-

ro"nun hemen ardından bir komedi filmi çekti. Nitekim, o dönemde "Zorro", 1940'ta yeniden filme alındığı zamanki kadar büyük bir ticari başarı elde edememişti ama zamanla hasılat rekorları kırmaya başladı ve Fairbanks'ın kılıç şakırtılı filmlere duyduğu ilginin sebebi oldu.

"Zorro"nun ardından on yıl boyunca, "Üç Silahşörler" (1921), "Robin Hood" (1922) ve "Zorro'nun Oğlu, Don Q" (1925) dahil olmak üzere her yıl bir tane kılıç şakırtılı film yaptı. Fairbanks, öyküyü ekran için yeniden yazarken Elton Thomas adını kullandı ve Zorro karakterini yeniden yaratırken Süpermen gibi daha doğaüstü kahramanların prototipini de yaratmış oldu. Filmin seyirci için en ilgi çekici olan yanı hareketli dövüş sahneleriydi. Başrolünü Tyrone Power'ın üstlendiği ikinci versiyon, tarzın tipik bir örneği olmakla beraber, Power ve Basil Rathbone arasındaki heyecanlı dövüş sahnesi dışında Fairbanks'ın kılıç şakırtılı filmlerindeki amansız fiziksel enerjiden yoksundu.

Sessiz filmler döneminde ustaca kılıç kullanan kahramanlara duyulan açlık en iyi karşılığını, John Barrymore'lu Don Juan'da (1926) buluyordu. Daha sonraysa, iki isim, bu tarzın en önemli esin kaynakları olacaktı: Alexandre Dumas ve Robert Louise Stevenson... Stevenson'ın "Hazine Adası" adlı eseri ilk kez 1934 yılında filme alındı. Aslında yazarın bu tarz filmlere asıl katkısı "War of the Roses" adlı hikayesinden 1948 yılında uyarlanan "The Black Arrow" ve 1953 tarihli "The Master of Ballantrae" adlı filmlerle olmuştu. Bu arada "Hazine Adası", 1950 yılında yeniden çekilmişti.

Dumas ise "Hazine Adası" ile beraber gösterime giren bir başka maceranın yaratıcısıydı. "Monte Cristo Kontu", ünlü İngiliz oyuncu Robert Donat'ın, "Captain Blood" filmiyle ilgili teklifi geri çevirmeden önce Hollywood'da yaptığı tek ve son filmdi. Tahmin ettiğiniz gibi Robert Donat bir silahşörü canlandırmaya pek uygun değildi ve "Captain Blood" filminin başrolü teklif edildiğinde astımı yüzünden rolü reddetmek zo-

EN... EN... EN... EN...

EN ÜNLÜ KILIÇ

Türün ilk ve en ünlü yıldızı Douglas Fairbanks... 1920'lerde "swashbuckler" türünün başlangıcı sayılan "The Mark of Zorro"yla başlayıp, "Robin Hood", "Üç Silahşörler", "Bağdat Hırsızı", "Demir Maske", "Kara Korsan" filmleriyle, oynamadık klasik kılıç şakırtılı film bırakmamış oldu...

EN APTAL KILIÇ

Mel Brooks'un "Robin Hood" uyarlamasındaki Cary Elwes... Türün klişeleriyle dalga geçen filmde, Cary Elwes yapmadık sarsaklık bırakmıyordu. Özellikle sopalı döğüş sahnelerinde seyirci kahkahadan kırılıyordu.

EN HAFİF KILIÇ

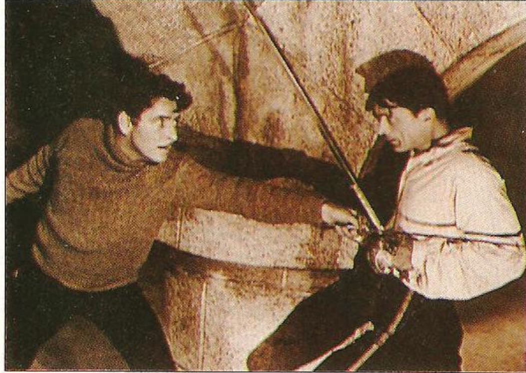
Bu rekor bize ait... Kartal Tibet'in "Tarkan" filmlerinden birinde, Tarkan Bizanslılar'dan kaçarken bataklığa düşüyor ve yavaş yavaş batıyordu. Bu sahnenin ilginç yanı, Tarkan batarken, kılıcının kınıyla birlikte bataklık suyunun üstünde yüzüyor olmasıydı...

EN "DİŞİ" KILIÇ

Tabii ki "Red Sonja"nın kılıcı... Vahşi afet Brigitte Nielsen'in canlandırdığı Red Sonja, amansız kılıcıyla bütün rakiplerini dize getiriyordu. Kendisiyle birlikte olmak isteyen erkekler içinse tek bir şartı vardı, "Ancak dövüşte beni yenen erkek vuslata erebilir"... Bunu yapabilen de, tabii ki Conan'dı (Arnold Schwarzenegger).

runda kalmıştı ama "Monte Cristo Kontu"nda canlandırdığı kurnaz ve dalavereci Edmond Dantes karakterine uygun bir yapısı vardı.

Dumas'nın diğer eserleri de bu tür macera filmlerine esin kaynağı olmaya devam etti. 40'lı ve 50'li yıllar boyunca bir sürü "Monte Cristo Kontu" çeşitlemesi çekildi. Birçok versiyonuyla, "Üç Silahşörler" de en az "Monte Kristo Kontu" kadar başarılı oldu. 1948 yılında Gene Kelly ile çekildi; 1974 yılında Richard Lester ile çekilen versiyonun devamı, 1975 yılında "Dört Silahşörler" olarak çekildi. Son olarak 1993'te de, Charlie Sheen ve Kiefer Sutherland'lı "Üç Silahşörler"i sundu Hollywood...

Başrolünü Robert Taylor'ın oynadığı 1952 tarihli "Ivanhoe" (solda) ve başrolünü Ronald Colman'ın oynadığı 1937 tarihli "Zenda Mahkumu" (üstte), "kılıçlı" filmlerin en ünlülerindendir.

Kılıç şakırtılı film üretiminin gittikçe hız kazanmakta olduğu sırada, Robert Donat'nın astımı nedeniyle rolü reddetmesi sayesinde "Errol Flynn adında bir Tasmanyalı" 1935 yılında "Captain Blood"ın başrolünü alıverdi. Fairbanks gibi Flynn'in adı da bu tarzla birlikte anılır olacaktı. Bunun sorumlusu da birkaç küçük rolden sonra kılıç şakırtılı bir filmde ona başrol veren Warner Bros.'tu.

Errol Flynn'in canlandırdığı rollere derinlik kazandırdığını iddia edemeyiz ama onda bambaşka bir şey vardı: egzotik bir güzellik, keskin bir konuşma biçimi ve "The Prisoner Of Zenda"daki Ronald Colman'ı gölgede bırakan dümdüz bir bıyık. 1942 yılında 18 yaşında iki kıza tecavüz etmekten yargılanmasına rağmen zedelenmeyen bir üne sahip olmuştu. Artık o insanların gözünde kusursuz bir kahramandı ve son filmi "The Adventures of Robin Hood"da diğer bütün Hood'ların sorgulanmasını gerektirecek kadar iyi bir oyun sergilemişti (inanın Kevin Costner'ın canlandırdığı Hood, Flynn'inkinin yanında biraz zavallı kalıyor.) Flynn, "Captain Blood"da oynadığı başrolün hemen arkasından, Warner'ın uzun süredir başrol için düşündüğü James Cagney'i eleyip Robin Hood rolünü aldığında yaşı 28'di. Flynn'in canlandırdığı ince ve kıvrak Hood'un, sette Basil Rathbone ve Claude Rains'le nasıl dövüştüğünü görünce bu rolün Cagney tarafından canlandırılmış olabileceğini hayal etmek bile zor oluyor. Richard Lester'ın "Robin and Marian"ı (1976) ve 80'li yılların ortalarında çekilen "Robin of Sherwood" adlı TV dizileri Robin Hood efsanesi üzerine kurulmuş, albenisi olan çalışmalardı ama, 1991 yılında çekilen "Robin Hood: Prince of Thieves" filmindeki Alan Rickman, Flynn'in karşısında yer alabilecek kadar iyiydi.

Sonraki 15 yıl boyunca düzenli aralıklarla kılıç şakırtılı filmlerin üretimine devam edildi: Warner'ın bütçeyi 1.700.000 dolara çıkardığı 1940 tarihli "The Sea Hawk"; Ortaçağ İtalya'sında geçen, Burt Lancester'ın rol aldığı "The Flame and the Arrow"; Errol Flynn ve Gregory Peck'in başrollerini paylaştıkları 1951 tarihli "Captain Horatio Hornblower" ve Stewart Granger'ın rol aldığı bir Fransız Devrimi macerası olan "Scaramouche"(1952)...

Bu arada yeni bir tür ortaya çıkmaktaydı. "Ivanhoe" (1952), "El Cid" (1961) ve 1967 tarihli müzikal "Camelot" gibi herşeyiyle Ortaçağ'a ait tarihsel destanlar 60'lı yılların sonunda kılıç şakırtılı filmlerin yerini almaya başladı. Bundan sonra yapılan bütün filmlerde ironi vardı. 70'li yıllarda Richard Lester'ın "Üç Silahşörler"ini izleyebilirdiniz ama, Lester'ın filmi Michael Curtiz ya da Raoul Walsh kadar ciddiye aldığını söylemek imkansızdı.

Belki de bu, yeni ve daha başarısız bir savaşın eşiğinde, kahramanların insanları hayalkırıklığına uğratmasından kaynaklanıyordu ya da kısaca kılıç şakırtılı filmler devrini doldurmuştu. Sebebi her ne olursa olsun bundan sonra bu tarza dönüş niteliğindeki her çalışma birer parodi olacaktı. 1974 tarihli film "Monty Python And The Holy Grail"de

EN... EN... EN... EN...

EN TEKNO KILIÇ

Tabii ki, "Yıldız Savaşları"ndaki lazer kılıçlar... Sonuçta sinemacılar da seyirciler de kahramanlık mitlerinden vazgeçemedikleri için, lazer kılıcı diye birşey icad edildi. Kimse "Adamlar lazerle savaşıyor ama, niye hâlâ kılıç biçiminden vazgeçemiyorlar?" demedi, çünkü herkes bu kılıçları pek sevmişti...

EN YAŞLI KILIÇ

Sean Connery... 1976'da çekilen "Robin and Marian"da, Sean Connery, Robin Hood'un yaşlılığını oynuyordu. Connery'nin Robin Hood'un 20 yıl sonraki dönüşünü oynadığı filmin kadın oyuncusu Audrey Hepburn'dü...

EN ŞAİRANE KILIÇ

Gerard Depardieu... Edmond Rostand'ın uzun burunlu, yürekli, zeki ve şair ruhlu kahramanı Cyrano De Bergerac'ı beyazperdede göz alıcı bir performansla canlandıran Depardieu'nün, zekice şiirler okuyan dili hem de rakibini pes ettiren kılıcı aynı anda, aynı kıvraklıkla işliyordu.

EN KASLI KILIÇ

Beyazperdedeki kılıç savaşçılarının en kaslısı, en irisi Arnold Schwarzenegger'di kuşkusuz. Hollywood'un eski kılıç ustaları ince, zarif, daha ziyade birer "salon adamı"nı hatırlatan oyuncularken, Schwarzenegger, "İlkel çağların yenilmez savaşçısı Barbar Conan"la, gücü ve "hacmi" öne çıkardı...

Mel Gibson'ın hem yönettiği hem oynadığı "Braveheart" (Cesur Yürek), kılıç şakırtılı filmlerin yeni baharını yaratan büyük prodüksiyonlardan biri...

Kral Arthur efsanesi paramparça olmuştu. Bu filmin yaratıcılarından biri olan Terry Gilliam, 1977 tarihli "Jabberwocky"de Karanlık Çağ'la dalga geçiyordu. George Hamilton ise "The Gay Blade"'de (1981) "Zorro"daki Fairbanks'ı alaya alıyordu.

1970 sonrasında bu tarzda çekilen yalnızca iki "otantik" film vardı ve bunlardan birini, daha önce bu türde hep sevimli ya da komik uyarlamalar yapan Disney'in çekmesi şaşırtıcıydı: "Dragonslayer" (1981), yönetmen Matthew Robbings'in Flynn'in gözüpekliğini bir kat daha arttırdığı acımasız bir fanteziydi... 80'li yılların başlarında, "Hawk The Slayer" (1981) ve "Krull" (1983) gibi başka çalışmalar da olmuştu ama, geleneği aynen sürdürmektense bu geleneğe katkıda bulunan tek film, bir zamanların renkli, gösterişli ve süslü Kral Arthur efsanelerini andıran John Boorman'ın "Excalibur"u (1981) olmuştu. Daha sonra "Conan The Barbarian" (1982) ve "Red Sonja" (1984) gibi her türlü kültürde çöküşü temsil edecek nitelikte olan filmler yapıldı.

Peki, bugünlerdeki macera filmleri furyasının bu tarza ne gibi bir katkısı olabilir acaba? "First Knight" adlı filmin Kral Arthur hikayesine değişik bir bakış olduğu söylenebilir: Film, Kral Arthur'un (Sean Connery) değil, Lancelot'un (Richard Gere) bakış açısından anlatılıyor. Kılıç şakırtılı filmler ve ortaçağ destanlarıyla büyümüş seyirciyi ilgilendirense filmin fazlasıyla aşkla dolu olmasıdı. Buna karşılık "Rob Roy", "First Knight"tan bekleyeceğimizden çok daha keskin. Ayrıca Jessica Lange, kötü kalpli aristokrat (Tim Roth) tarafından tecavüze uğradığında bile kurban değil de kahraman konumunda kalan kadın karakterle, bu türe bir canlılık getirmiş oldu. Başrolünü ve yönetmenliğini Mel Gibson'ın üstlendiği "Braveheart" ise, yönetmenin filmin süresini ayarlayamadığı yolundaki spekülasyonlara rağmen, merakla beklendi ve hayal kırıklığına uğratmadı.

Ufukta, Ortaçağ temalı ve kılıç şakırtılı başka filmler de var. Başrollerini Malcolm McDowell'ın üstlendiği, çocuklar için çekilen serüven filmleri "Kids Of The Round Table" ve "A Kid In King Arthur's Court"; Dennis Quaid'in sürüklediği "Dragonheart"; Geena Davis'in kabadayı bir kadın korsanı canlandırdığı "Cutthroat Island"... Fakat "Rob Roy" dışında bu filmlerin hiçbiri bu tarza sadakatten öteye gidemiyor. Başlangıçta "First Knight" umut verici görünüyordu. Hareketli ve mümkün olduğu kadar kusursuz savaş sahneleri çekebilmek için beş kamera ve bir Steadicam kullanılmıştı. Ayrıca Gere, "Errol Flynn kadar eskileri bile göz önünde bulundurduğum halde şimdiye kadar gördüklerimin en iyisi olduğunu söyleyebilirim" diyen kılıç öğretmeni Bob Anderson'ın övgü dolu sözleriyle ödüllendirilmişti. Filmde kullanılan silahların yapımıysa "Excalibur" ve "The Charge of the Light Brigade" adlı filmlere de katkıda bulunan Terry English'e aitti. Yine de sanki o eski ruh yakalanamıyordu...

Bu biraz da zamanla ilgili. Bugün, bu filmlerdeki klişelere gülüyoruz. Otantik kılıç şakırtılı filmlerdeyse, erkekler erkekti, kadınlar kadın. Ve her zaman kahramanımızın elinde kılıcıyla yaylanıp atlayacağı bir trabzan bulunuyordu... ■

EN... EN... EN... EN...

EN "BEYHUDE" KILIÇ

Indiana Jones filmlerinin birincisi "Raiders of The Lost Ark"ın (Kutsal Hazine Avcıları) o unutulmaz sahnesindeki kılıç... Usta bir kılıççı Indiana Jones'a kılıç çekiyor, havalı hareketlerle kılıçını adeta dans ettiriyor, ama Indiana Jones suratında bıkkın bir ifadeyle tabancasını çekip onu vuruyordu: Delikli demir icat olmuş ve mertlik bozulmuştu...

EN FALLIK KILIÇ

Bu rekor da bize ait galiba... Başta Tarkan olmak üzere, bizim kılıçlı kahramanlarımız Tarkan, Kara Murat ve Kara Oğlan, saraylısından köylüsüne bütün Bizanslı kızlarıyla yatıp mest etmeyi kendilerine borç biliyorlardı...

GÖRKEMLİ KILIÇ

1981 tarihli "Excalibur"da, Kral Arthur'un olağanüstü güçlerle yüklü kılıcı... Kılıç bir kayaya saplanıyor ve savaşçılar onu bulup sahip olmak için kutsal ve zorlu bir yolculuğa çıkıyorlardı.

EN "GAY" KILIÇ

Tabii ki George Hamilton... 1981 tarihli "Gay Blade"de, Zorro'nun eşcinsel bir versiyonunu canlandırıyordu. Don Diego Vega (Superman'in ikinci kişiliği Clark Kent gibi, Zorro'nun ikinci kişiliği) hastalanınca, Zorro olarak yerine eşcinsel kardeşi geçiyordu...

STANLEY KUBRICK'DEN

FULL METAL JACKET

TÜM DÜNYADAKİ ELEŞTİRMENLERİN KABUL ETTİĞİ, BUGÜNE KADAR YAPILAN EN İYİ SAVAŞ FİLMİ

ŞİMDİ SİNEMALARDA

FROM WARNER BROS A TIME WARNER ENTERTAINMENT COMPANY

HOLLYWOOD'DA AŞK BAMMMBAŞKADIR!

GÜLENAY BÖREKÇİ

Herşey gibi, aşklar da "büyük prodüksiyon" Hollywood'da. Seks, entrikalar, sırlar, ihanetler, kavgalar hatta cinayet. Hepsi burada... Üstelik, herşey sanıldığı gibi "göz önünde" değil. Bazıları ancak yıllar sonra, sahipleri ölünce yayınlanan günlüklerle, kasalarda bulunan gizli mektuplarla ya da intikam almak isteyen sevgililerin "müthiş açıklamalar"ıyla ortaya çıkıyor. Bazı aşk fırtınaları yalnızca yaşandığıyla kalmıyor, şarkılara ya da filmlere konu oluyor... İşte, meraklısına hepsi birarada: Yıldız, yönetmen, yapımcı, karısı ve aşığı!

★ ÇÖZÜLMEMİŞ BİR CİNAYET VAKASI

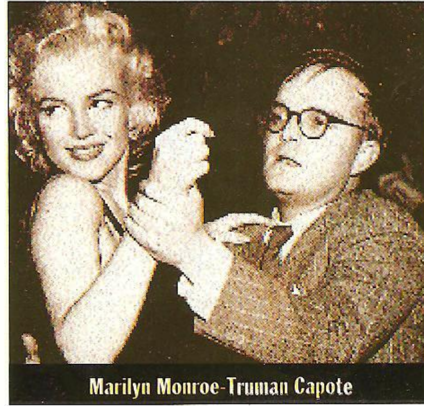
1920'lerde Hollywood'un en sevilen komedyenlerinden biri olan **Roscoe "Fatty" Arbuckle**, vahşice bir cinayetin de sorumlusu olarak anılıyor. Olay İşçi Bayramı için verilmiş bir partide gerçekleşmiş. Partiye o dönemdeki sevgilisi **Virginia Rappe**'yle birlikte giden Arbuckle, içkiyi fazla kaçırmış ve iyice sarhoş olmuş. Ardından genç kadına önce şişeyle tecavüz etmiş, ardından öldüresiye dövmüş. Ağır yaralanan Rappe kurtarılamamış. Olay karışık aslında. Çünkü elde yeterli kanıt yokmuş. Arbuckle da suçu reddetmiş. Sonuçta serbest kalmış, ancak bir daha asla film çekememiş. Solcu görüşleriyle tanınan ve aykırı konuşmalarıyla dikkat çeken ünlü komedyenin, Paramount stüdyolarının başkanı Adolph Zukor ile megaloman sansürcü Will Hays'in düzenledikleri bir komployа kurban gittiğini iddia edenler de var.

★ ÇALINMIŞ GÜNLÜKLER

Sessiz sinema döneminin ünlü yıldızı Mary Astor, 1930'ların başlarında kocasından boşanmaya kalkıştığında, bedelini ağır ödedi. Sorun, çocuklarının hangisinde kalacağıydı. Öfkeli koca, Astor'ın çocuğun bakımını üstlenemeyecek kadar sefih bir kadın olduğunu kanıtlamak için, günlüklerini gizlice ele geçirip basına gönderdi. Günlüklerde ünlü yıldızın aşırı hareketli cinsel hayatının ayrıntılı bir dökümü yer alıyordu. Astor'ın sayısız ilişkisinden en çok konuşulanıysa, oyun yazarı **George S. Kauffman**'la olandı. Günlüklerin Kauffman'lı bölümleri bir porno hikayeden farksızdı. Bu skandalın ardından, Astor'ın "Dodsworth" filmi için yapmış olduğu sözleşme iptal edildi ve uzun süre hiçbir yapımcı ona rol vermek istemedi. Neyse ki Astor yetenekli bir oyuncuydu ve bu yüzden birkaç yıl içinde yeniden setlere dönmesi mümkün olabildi (filmlerinin en ünlüsü, "Malta Şahini").

★ BİR GECEDE OLDU!

"Tiffany'de Kahvaltı", "Çimen Türküsü" gibi yapıtlarıyla hatırlayacağınız ünlü Amerikalı yazar **Truman Capote**, yazdıkları kadar da Hollywood yıldızlarıyla yakın ilişkileriyle ünlüydü. Hollywood ve yüksek sosyete partilerinin vazgeçilmez siması Capote'nin listesinde, kadınlar kadar erkekler de vardı. "Bukalemunlar İçin Müzik" adlı kitabının **Marilyn Monroe**'ya ayırdığı

Marilyn Monroe-Truman Capote

"Güzel Bir çocuk" adlı bölümünde, Capote, başka birçok Hollywood yıldızıyla olduğu gibi, **Errol Flynn**'la da kısa, hem de pek kısa süren bir ilişki yaşadığından söz ediyor: "Savaş sırasındaydı. 1943 kışı. Carol Saroyan'ın (yazar William Saroyan'ın karısı) yakın arkadaşı Gloria Vanderbilt onuruna verdiği büyük bir partideydik. Geceyarısına doğru, Errol Flynn, yanında alter-egosu Freddie McEvoy adındaki kabadayı bir playboyla çıkageldi. İkisi de kafayı iyice bulmuştu. Benimle gevezelik etmeye başladı, zekiydi, birbirimizi güldürüyorduk." Sonra, o sıralar Tyrone Power'la bir ilişkisi olduğu rivayet edilen Flynn, Capote'yi El Morrocco adlı gece kulübüne davet etmiş. Çıkıp bir taksi çevirmişler ama El Morrocco'ya gitmemişler; Capote'nin Gramercy Park'taki tek odalı, küçük evinin yolunu tutmutşlar. Flynn'e on üzerinden kaç vereceği sorulduğunda Capote'nin fazla düşünmesi gerekmemiş: "Söz konusu kişi Errol Flynn olmasaydı, hatırlamazdım bile."

★ KAFESTE İKİ KAPLAN

Elizabeth Taylor ile **Richard Burton**, sinema tarihinin en büyük başarısızlığı addedilen "Kleopatra"nın çekimlerinde tanıştılar. İkisi de başkalarıyla evliydiler. Göz göze geldikleri ilk anda, aralarındaki şiddetli çekim öylesine aşikardı ki, sette tuhaf bir gerilim yaşanmaya başladı. Yönetmen Joseph Mankiewicz onlardan, "İki vahşi kaplanla birlikte bir kafese kapatıldığınızda, ne denli dehşete kapıldığınızı anlamalarına izin vermemelisiniz" diye söz ediyordu.

Menekşe gözlü Liz ile "baba" diye çağırdığı Dick'in (Richard Burton) fırtınalı ilişkileri küçük çaplı bir skandal olarak adlandırıldı. Evlendiler. Birlikte sayısız film çevirdiler. Boşandılar. Sonra tekrar evlendiler. Sürekli kavga gürültüyle geçen bir cehennem hayatı yaşıyorlardı. "Elizabeth, benim sonsuza dek sürecek tek gecelik ilişkim, herkesten gizlediğim metresim" diyor Burton, günlüklerinde. Onu herkesten, 60 yaşındaki eşcinsel sekreterinden, hatta evde besledikleri minik kedi yavrusundan bile deliler gibi kıskandığını anlatıyor: "Her seferinde, 'Bu kadar yeter', diyorum, 'Artık bitti'. Sonra sabahları uyanıp ona bakıyorum ve herşey değişiveriyor. Uyurken dünyanın en güzel çocuğu haline geliyor. Gün içinde gene onu deliler gibi kıskanmaya ve aşağılamaya başlıyorum..."

Mary Astor, "Malta Şahini"nde...

★ GILDA'YLA YATIP, RITA'YLA UYANMAK...

Asıl adı Margarita Carmen Cansino olan, Ginger Rogers'ın birinci dereceden kuzeni **Rita Hayworth**, beş kez evlendi. İkinci kocası Amerikan sinemasının dahi çocuğu **Orson Welles**'ti. Welles, tutkuyla aşık olduğu güzel karısı için bir senaryo yazmaya başladı: "Shangai'lı Kadın".

Ne var ki "Erkekler Gilda'yla yatağa girerler, benimle uyanırlar" diyen Hayworth, çok kırılgan, birlikte yaşanması çok zor bir kadındı. Çabucak seviniyor, çabucak kedere boğuluyordu. Zamanla Welles, onun geçmişteki trajedisini öğrendi. Küçücük bir çocukken kendisine tecavüz eden babasıyla yıllarca birlikte yaşamak zorunda kalmış, tecavüzler hiç bitmemişti. Welles bir süre sonra kendisini Hayworth'ın terapisti gibi hissetmeye başladı. İyice sıkılmıştı. Başka kadınlarla birlikte olmaya başladı. Her gece sabaha karşı eve dönüyor ve karısının kendisini beklediğini görüyordu. "Bu kadar zalim olduğum için kendimden nefret ediyordum" demişti, "Ona sarılıp uyutuyor, bir daha onu asla üzmeyeceğime dair kendi kendime söz veriyordum." Gene

HOLLYWOOD'DA AŞK BAMMMBAŞKADIR!

de değişen birşey olmamış. Welles'in aldatmaları, Rita'nın beklemeleri devam etmiş. Welles, "Shangai'lı Kadın" senaryosunu filme çekmeye karar verdiğinde, durumun değişeceğini sanıyormuş. Ne yazık ki evlilikleri filmden önce bitti.

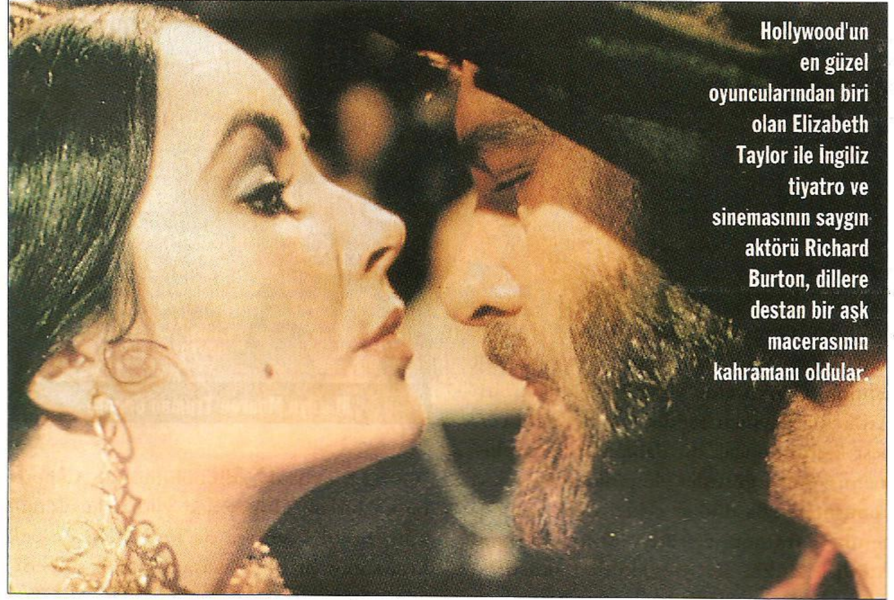
★ MEKTUPLA BAŞLAYAN AŞK

Hatırlayacaksınız, Daniel Day Lewis ile Isabelle Adjani'nin aşkı bir faks mesajıyla bitmişti. Bir de mektupla başlayan aşk var. İsveçli **Ingrid Bergman**, masum yüzü ve alçakgönüllü tavırları yüzünden Hollywood'un en sevilen oyuncularından biriydi. Dr. Peter Lindstorm'la sakin ve huzurlu görünen bir evliliği vardı. Derken sadece Hollywood filmleriyle yetinmemeye ve bir Avrupa çıkarması yapmaya karar verdi. Hayranlık beslediği İtalyan yönetmen **Roberto Rossellini**'ye bir mektup yazdı ve kendisiyle çalışmak istediğini anlattı. Rossellini'den gelen cevap olumluydu. Kısa süre sonra bir randevu ayarlandı. Bu randevu sinema tarihinin en büyük aşklarından birinin başlangıcını belirleyecekti. Ingrid, hamile kalınca kocasını ve küçük kızını terkedip, sevgilisi Rosselini ile yaşamaya başladı. Artık gözden düşmüştü. ABD senatosunda bu durum üzerine bir tartışma bile çıktı; tartışmada ondan "Hollywood'un ahlaki çöküşünün havarisi" diye sözedildi. Artık kimse rol vermiyordu. Kocasından boşanıp Rossellini'yle evlenmesi de işe yaramadı. Jean Renoir gibi birkaç Avrupalı yönetmen ona rol verdiler. Ancak Bergman'ın Hollywood tarafından affedilmesi için Rossellini'den boşanması gerekti.

★ DÜNYANIN EN İYİ AŞIĞI

Rodolfo Alfonzo Raffaele Pierre Philibert Guglielmi di Valentino d'Antonguolla'nun, yani **Rudolph Valentino**'nun asıl mesleği bahçıvanlıktı. Oldukça kirli bir geçmişi vardı. Soygunculuktan birkaç kez tutuklanmıştı. Ne kadar iyi bir dansçı olduğunu keşfettiğindeyse Hollywood'un yolunu tuttu. Erkekler hayranlık duyuyor, kadınlarsa kendilerinden geçiyordu onu izlerken. Yazık ki "dünyanın en iyi aşığı", "dünyanın en kötü kocası" oldu. Dönemin en güzel oyuncularından **Jean Acker**'la evliliği topu topu bir gece sürdü. Ertesi gün Acker, esrarengiz bir şekilde bu evliliği sürdüremeyeceğini açıkladı. Valentino'nun çalıştığı stüdyo, olayı örtbas etmeyi başardı. Zaten bu evlilik kadın hayranlarını çok üzmüştü.

Valentino ikinci kez evlenmeye karar verdi. **Natasha Rambova**, onun kariyerini mahvedecek olan belanın ta kendisiydi. Kocasını müthiş kıskanıyor, bütün filmlerinde baş kadın oyuncu kendisi olsun istiyordu. Derken işi iyice azıttı ve yönetmenliği de kendisi üstlenmeye karar verdi. "What Price Beauty" sinema tarihinin en büyük başarısızlıklarından biri oldu. Kadınlar, Valentino'yu terk etmişti. Bunun üzerine o da hayatındaki tek kadını, yani Rambova'yı terketti. Ancak bir oyuncu olarak toparlanması mümkün olmadı. İçki ve sefahat alemleriyle geçen birkaç yılın ardından öldüğünde, unutulmadığı anlaşıldı. Sokaklarda olaylar çıktı, pek çok kadın intihar etti, polis ülkenin her yerinde ciddi güvenlik önlemleri almak zorunda kaldı.

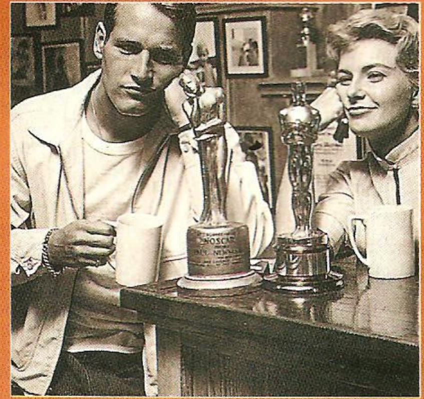

Hollywood'un en güzel oyuncularından biri olan Elizabeth Taylor ile İngiliz tiyatro ve sinemasının saygın aktörü Richard Burton, dillere destan bir aşk macerasının kahramanı oldular.

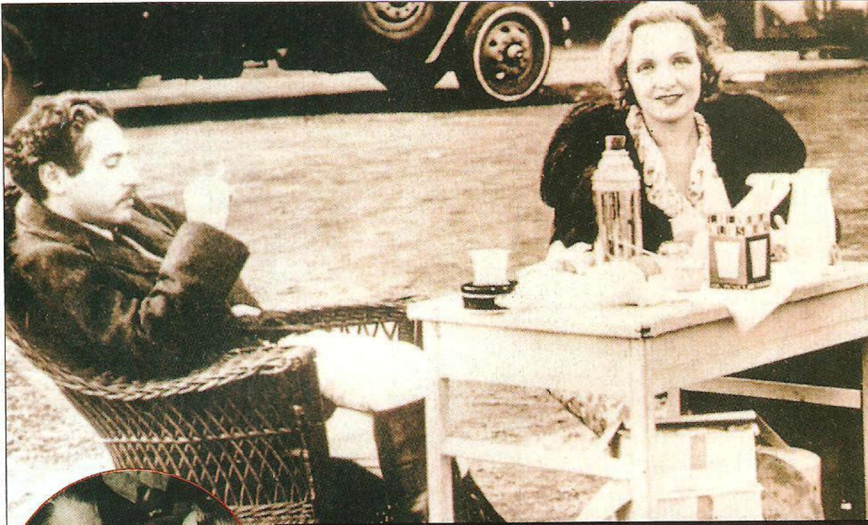
★ İLK YEMEK

Maria Magdalena von Losch, ya da bilinen adıyla **Marlene Dietrich**, büyük aşkıyla deniz aşırı bir yolculukta tanışmış. Batıl inançları varmış, bu yüzden akşam yemeği için davet edildiği masaya yaklaşmış "Özür dilerim, ama oturamam, 13 kişi olacağız" demiş. Bir sessizlik... Kimse kıpırdamamış. Dönüp gitmek üzereyken, iri yarı biri kolunu tutmuş: "Hanımefendi,

YILLARDIR BOZULMAYAN İLİŞKİLER

Paul Newman - Joan Woodward
Jessica Lange - Sam Shepherd
Tom Cruise - Nicole Kidman
Candice Bergen - Louise Malle
Anne Bancroft - Mel Brooks
Walter Mathau - Carol Saroyan
Anette Benning - Warren Beatty
Kim Basinger - Alec Baldwin
Theresa Russel - Nicholas Roeg
Goldie Hawn - Kurt Russel
Madeleine Stowe - Brian Benben
Charlotte Rampling - Jean Michel Jarre

MarleneDietrich'in, yaratıcısı ve ilk aşkı yönetmen Josef von Sternberg (üstte), en büyük aşkıysa, Ernest Hemingway'di (solda).

14. ben olacağım." Dietrich'in ilk önce tanımadığı bu iri yarı adam, Amerikalı romancı **Ernest Hemingway**'den başkası değilmiş. Bu, birlikte yedikleri ilk yemek olmuş. Hemingway'i ilk görüşte sevmiş Dietrich. "Neredeyse platonik bir aşktı, saf ve kusursuz" diyor, "İkimiz de birbirimize bağlanma sözü vermedik. Buna gerek yoktu. Ölümden sonra bile devam edeceğini biliyorduk." Hemingway evliydi, bu yüzden ilişkileri hep gizli saklı devam etti.

★ GANGSTERİN SEVGİLİSİ

Lana Turner, dördüncü kocasından boşandıktan sonra bir dönemin ünlü gangsteri **Johnny Stompanato**'yla birlikte yaşamaya başladı. Stompanato, çok kıskanç bir adamdı. Olur olmaz bahanelerle Turner'a saldırıyor, dövüyordu. İkisinin de fazla miktarda alkol aldıkları bir gece, işler iyice çığrından çıktı. Sabahleyin can acısıyla gözlerini açan Turner, Stompanato'nun bıçakla delik deşik edilmiş vücudunu buldu yanında. Cinayeti, Turner'ın daha fazla acı çekmesine dayanamayan kızı işlemişti.

★ ENTELEKTÜEL AŞK

"Komşunun kızını seyretmek istiyorsanız, komşunun evine gidin" demişti bir keresinde **Joan Crawford**. Kimseye benzemeyen güzelliğiyle gurur duyan Crawford'ın tek hırsı, aynı zamanda zeki ve bilgili bir kadın olarak da beğenilmekti. 19 yaşında, kendisinden epeyce küçük ilk kocası **Douglas Fairbanks Jr.**'dan da, entelektüel çevrelerin gözbebeği **Franchot Tone**'la evlenmek için ayrıldı.

Herkesi güldüren evliliği şöyle anlatıyor bazı tanıklar: Joan kocasının dizinin dibine otururmuş, elinde de her zaman bir çift örgü şişi ve bir yumak olurmuş. Franchot'dan, Shakespeare, Ibsen ve Shaw'un oyunlarını okumasını istermiş. Kendisi de bir yandan örgü örer bir yandan onu dinlermiş. "Doug beni bu yazarlarla tanıştırdı, Fran'se anlamamı sağladı" demişti bir keresinde. Bir başka seferse, "Eğretileme, gönderme gibi sözcükleri ilk kez ondan duydum" demişti gizlemeye gerek duymadığı bir gururla. Anlatıldığına göre Jean Harlow, alaycı bir tavırla gülmüş bunun üzerine: "Karşılığında, Fran de, Joan'dan becerilme ve aldatılma sözcüklerinin anlamını öğrendi." Bette Davis içini çekmiş: "Ah, Joan'ın entelektüel faaliyetleri hepimizi tarifsiz heyecana boğuyor."

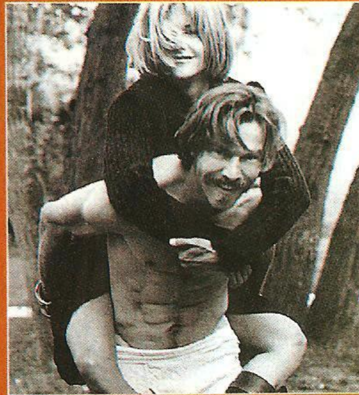
Aşkları arasında Kirk Douglas, Clark Gable, Yul Brynner, Spencer Tracy, Tyrone Power, Johnny Weismüller ve Cary Grant'in adları geçen Crawford, aşırı şehvetli bir kadın olarak bilinir. Birlikte çalıştığı tüm erkekleri (hatta kadınları) baştan çıkarmaya çalıştığı söylenir. Bir gün onun giyinme odasını kullanma gafletinde bulunan **Marilyn Monroe**, kendini dışarı dar atmış. Crawford, eşcinsel **Rock Hudson**'ı da baştan çıkarmayı denemiş. Evine davet ettiği bir gece şöyle söylediği rivayet edilir: "Gözlerini kapat ve benim Clark Gable olduğumu hayal et, bebek."

★ ŞAMPANYA BANYOSU

Yakın arkadaşı **James Dean**'i anlatan kitabında **Dennis Hopper**'ın yazdıklarına bakılırsa "Asi Gençlik" filminin çekimleri sırasında James Dean, **Natalie Wood**'a aşık olmuş. Ancak yönetmen **Nicholas Ray** de Natalie'den hoşlanıyormuş. Sette sıkı bir rekabet yaşanmaya başlamış. Ray ile Dean, mutsuz aşık tavırlarıyla ortalıkta dolanıp duruyorlarmış. Derken Natalie ile James birlikte olmaya başlamışlar. Hopper, bir gece üçünün adamakıllı sarhoş olduklarını ve şampanya banyosu yapmaya karar verdiklerini söylüyor. Erkekler akıllıca davranıp, son anda bu işten vazgeçmişler, ama Wood, küveti şampanyayla doldurup içine girmiş. Sonuç: Alkol, son derece duyarlı cinsel organlara zarar vermiş. Çığlık çığlığa hastaneye kaldırılış ve uzunca bir yanık tedavisi. Ancak asıl tantana, Dean, Nicholas

GÜNÜMÜZÜN MUTLU ÇİFTLERİ

- Meg Ryan - Dennis Quaid
- Lorraine Brocco - Harvey Keitel
- Frances MacDormand - Joel Coen
- Julia Roberts - Lyle Lovett
- Al Pacino - Lyndall Hobbs
- Phoebe Cates - Kevin Kline
- John Travolta - Kelly Preston
- Johnny Depp - Kate Moss
- Geena Davis - Renny Harlin
- Laura Dern - Jeff Goldblum
- Brad Pitt - Gwyneth Paltrow

HOLLYWOOD'DA AŞK BAMMMBAŞKADIR!

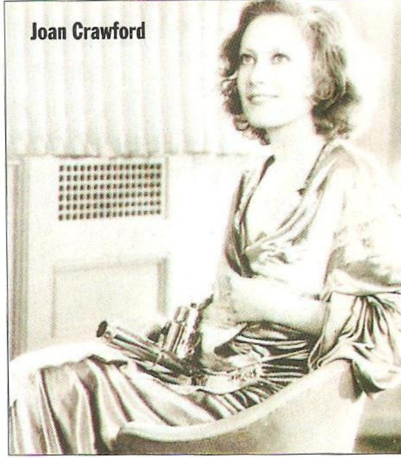
Ray'in de Natalie'yle birlikte olduğunu öğrendiği zaman kopmuş. Sette kıran kırana birbirlerine girmişler. Yaralar, bereler, günlerce yüz yüze bakmamalar... Filmin, tüm bu "aksiliklere" rağmen tamamlanabilmiş olması doğrusu şaşılacak şey.

★ ROSEBUD

Birçoklarınca sinema tarihinin en iyi filmi diye nitelenen "Yurttaş Kane", basın kralı **William Randolph Hearst**'ü anlatıyordu. Hearst'ün filmi izleyince hiddetten çılgına dönmesinin asıl sebebiyse, filmde geçen "Rosebud" sözcüğüydü. Beyazperdenin "gül goncası" anlamına gelen bu belki de en ünlü sözcüğü, varlığını Amerikan sinemasının başına buyruk oyuncusu **Louise Brooks**'a borçlu. Pabst, Orson Welles ve Hemingway gibi sayısız erkeğin aklını başından alan Louise Brooks, bir aralar Peppi Lederer'la lezbiyen bir ilişkiye girmişti. Lederer'sa Hearst'ün sevgilisi **Marion Davies**'in kuzeniydi. İşte Brooks, o günlerde kulağına çalınan bir küçük sırrı anlatınca Welles, filmin farklı bölümleri arasında bağlantıyı sağlayacak hayati ayrıntıyı da bulmuş oldu. Sırrın ne olduğuna gelince... Meğer "Rosebud", Hearst'ün sevgilisi Marion'ın klitorisine taktığı admış.

★ İHTİYAR DELİKANLI

Günde 60 sigara, 50 fincan koyu kahve... Egzersiz yok. Yaşı 70'in üstünde ve hala "Casanova'dan beri gelmiş geçmiş en çapkın erkek" diye anılıyor, **Marcello Mastroianni**. Neredeyse 50 yıldır evli. Karısı Flora'ya toz kondurmuyor. Ama her gördüğü güzel kadına kur yapmayı da ihmal etmiyor. Catherine Denueve, Ursula Andress, Anita Ekberg, Monica Vitti, Romy Schneider ve Nastasja Kinski'yle uzun süreli ilişkileri olmuş. "Karımsız olmaz, ama her zaman bir metresim de vardır" diyor eski röportajlarından birinde, "Karımdan sevgi, anlayış ve duyarlılık alırım; metresindense aşk, tutku ve şehvet." En büyük aşkı, **Faye Dunaway**.

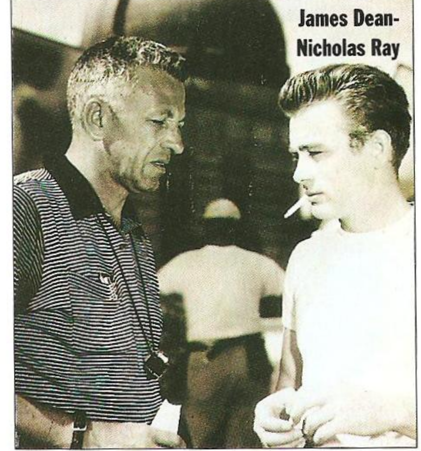
Joan Crawford

"Sıkıldığım için kur yaptım. Ciddi birşey değildi. Ancak öylesine tutkuluydu ki, kısa sürede ben de kaptırdım kendimi. Kolay vazgeçilecek kadınlardan değildi" diye anlatıyor. Bu ilişki karısından uzun süre ayrı kalmasına yol açmış. Dunaway ile Mastroianni, Hyde Park'ta küçük bir çatı katında iki yıl birlikte yaşamışlar. Sonra gene Flora... "Faye'in en güzel yeri gülüşüdür" diyor hızlı çapkın, "çünkü pek ender görürsünüz."

★ ŞARKILARA KONU OLAN AŞK

Adı sürekli Samantha Eggar, Jackie Bisset, Candice Bergen gibi ünlülerle anılan **Terence Stamp**, 60'lı yılların en yakışıklı erkeği sayılırdı. Hocası ve en yakın arkadaşı Michael Caine'le bir ev tutmuştu. Kızlar, disco'larda sabahlamalar, twist, fantezileri üzerine birlikte kaleme aldıkları bir senaryo...

Sonra Stamp, rüyalarının kadınına rastlamış. Dönemin ünlü fotomodeli **Jean Shrimpton**'la geçen günlerinin, hayatının en güzel dönemi olduğunu söylüyor bugün. Artık geceleri dışarı çıkmak istemediğini, yatakta kahvaltı edişlerini hatırlıyor. Her cumartesi şehre inip, başrollerini Marlon Brando ile David Niven'ın oynadığı "Bedtime Story"nin gösterildiği bir sinema salonu aradıklarını anlatıyor. Filmi bıkmadan defalarca seyretmişler. Aşkları şarkılara konu olmuş (Kinks'in "Waterloo Station"ı).

James Dean-Nicholas Ray

Sonra küçük kavgalar büyümüş, ciddi sorunlar haline gelmiş. Shrimpton, Stamp'in narsizmine, aynada hayran gözlerle kendisini saatlerce seyretmesine dayanamıyormuş. Ayrılmışlar...

★ BİR "FIRST LADY" ADAYI

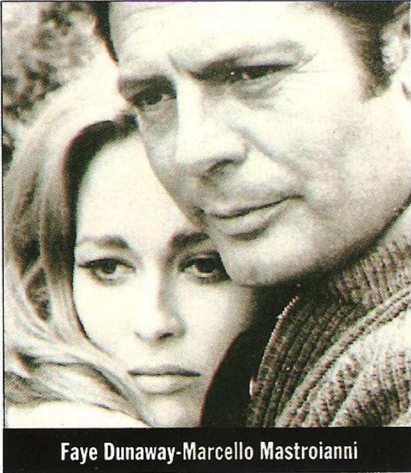
Richard Gere, Bob Fosse ve Costa-Gavras'la fırtınalı ilişkiler yaşayan, "seks, uyuşturucu ve rock 'n' roll" tutkunu **Debra Winger**, günün birinde 47 yaşındaki senatör **Bob Kerrey**'le tanıştı. Anında birbirlerine aşık oldular. İlişkileri, basın haber ala-

UNUTULMAZ AŞKLAR

Vivian Leigh - Lawrence Olivier
Katherine Hepburn - Spencer Tracey
Carole Lombard - Glark Gable
Lauren Bacall - Humphrey Bogart
Ali MacGraw - Steve McQueen
Gary Cooper - Clara Bow
Isabella Rossellini - Martin Scorsese
Mickey Rourke - Carre Otis
Winona Ryder - Johnny Depp
Al Pacino - Diane Keaton
Jessica Lange - Michail Barishnikov

Melanie Griffith - Don Johnson
Mia Farrow - Woody Allen
Diane Keaton - Woody Allen
Jack Nicholson - Angelica Houston
Roman Polanski - Sharon Tate
Mia Farrow - Frank Sinatra
Juliet Binoche - Leos Carax
Barbra Streisand - Eliot Gould
Isabelle Adjani - Daniel Day Lewis
Britt Ekland - Peter Sellers
Meryl Streep - John Cazale

Faye Dunaway-Marcello Mastroianni

Louise Brooks

na dek sorunsuz devam etti. Sonrası bir tür hapis hayatıydı. Winger'ın yaptıkları bir "müstakbel first lady adayı"na yakıştırılmıyor, basın sürekli saldırgan yorumlarda bulunuyordu. Buna karşılık, politik konulardaki cesur sözleriyle kamuoyunun ilgi odağı olan, tek bacağını Vietnam'da kaybetmiş savaş kahramanı senatör Kerrey, danışmanlarının uyarılarına aldırış etmiyor ve "Aşık olduğum kadınla birlikte olmak için bu ülkeden izin almaya niyetim yok" diyordu. Bu böyle birkaç yıl sürdü. Derken Winger, **Timothy Hutton**'la sürpriz bir evlilik yaparak Kerrey'yi terketti. Ancak bu evlilikte de bir tuhaflık var gibiydi. Sözgelişi Kerrey, düğünün baş konuğuydu. "Debra adına çok mutluyum. Kocası iyi bir adam. Umarım evlilikleri yürür" diyordu. Fakat dileği gerçekleşmedi. Kısa bir süre sonra Winger ile Hutton boşandılar. Kerrey, yeniden devreye girdi. Şöyle diyordu: "'Bu ilişkinin bir geleceği olabilir mi?' diye soruyorsunuz. Evet, var. Ne tür bir gelecek? O kadarını bilmiyorum." Ancak Winger başkalarıyla birlikte olmayı da ihmal etmiyordu. Bir ara İtalyan yönetmen Bernardo Bertolucci'yle birlikte olan ünlü oyuncunun en şaşırtıcı aşk macerası, "Çölde Çay" filminin çekimleri sırasında tanıştığı beat kuşağı yazarlarından, artık iyiden iyiye yaşlanmış Paul Bowles'la yaşadığıydı.

★ STAR 80

Eleştirmenlikten yönetmenliğe geçen ilk Amerikalı yönetmen **Peter Bogdanovich**, "The Last Picture Show'un çekimlerinde tanıştığı **Cybill Shepherd**'la uzun süre birlikte yaşamıştı. İlişkileri eleştirmenler tarafından daha ticari gösterime çıkmadan idamına karar verilen "Daisy Miller"la son buldu. Bogdanovich bir süre film çekmedi; eleştirmenliğe dönmeye karar vermişti. Ancak yakın arkadaşı Hugh Heffner'ın verdiği bir partide Playboy kızlarının en gözdelerinden biri olan **Dorothy Stratton**'la tanışınca kararını değiştirdi. Kasaba güzeli Dorothy kendine bir Pygmalion bulmuştu. Oyunculuk ve diksiyon dersleri almaya başladı. Çok hırslıydı. Bogdanovich'in "They All Laughed" adlı filmindeki performansıyla herkesi şaşırttı. İşler, filmin adını çağrıştırırcasına yolunda gidiyordu. Derken Stratton hayatını tamamen değiştirecek bir büyük hamle daha yapmaya karar verdi. Kocasından boşanacaktı. Ancak işin bu kısmı o kadar da kolay değildi. Dorothy'yi çocuk sayılacak yaşta keşfetmiş, fotoğraflarını çekip Playboy'a göndermiş olan Pete Stratton, kendisini haksızlığa uğradığını düşünecek ve önemsiz bir ayrıntıymış gibi kenara itilmeyi kabul etmeyecekti. Bir gece Dorothy'nin evine gitti, onu yeniden birlikte olmaya razı etmeye çalıştı. Israrları, vaatleri, tehditleri işe yaramayınca da Dorothy'yi öldürdü. Peter Bogdanovich, alkol ve uyuşturucuyla geçen uzun bir inziva hayatı yaşadı. Bu arada Stratton'la yaşadıkları, Bob Fosse tarafından "Star 80" adıyla filme çekildi. Sonra günün birinde Dorothy'sinin ailesini arayıp buldu ve onun olay sırasında on yaşında olan küçük kız kardeşiyle evlendi.

★ YILLAR SONRA...

Polonyalı **Roman Polanski**, karısı **Sharon Tate**'in Charles Manson ve müridleri tarafından vahşice öldürülmesinden sonra geçen karanlık dönemde 14 yaşında küçük bir kızla tanıştı. Fotomodel olarak parlak bir gelecek vaadeden **Nastasja Kinski**, Rus asıllı ünlü oyuncu Klaus Kinski'nin gayrımeşru kızıydı. Yaşıtları okula gidip, bebekleriyle oynarken, Nasti, alkol ve uyuşturucu kullanıyor, cinsellik konusunda bilinecek herşeyi biliyordu. Birlikte yaşamaya başladılar. Polanski, Sharon'ın en sevdiği roman olan "Tess of the D'Urbenvilles"i sinemaya uyarlamayı düşünüyordu. Başrol oyuncusu da belli olmuştu elbette. Ne var ki öncelikle Nasti'nin büyümesini beklemek gerekiyordu. Zamanı gelince yapımcılarla proje üzerine görüşmeler başladı. Bunlardan biri **İbrahim Musa**'ydı. Mısırlı yapımcı Nastasja'ya ilk görüşte aşık olmuştu. Polanski, "Arasıra yemeğe çıkıyorduk.

Nasti'ye baktığı zaman İbrahim'in gözlerinde beliren ifade insanın içini burkuyordu. Gene de duyduğu sevgiyi belli edecek hiçbir şey yapmadı. Sadece küçük bir kızmışçasına üstüne titriyordu." İbrahim Musa ile Nastasja Kinski yıllar sonra yeniden karşılaştılar. Ve kısa süre sonra da evlendiler.

ŞARKILARA KONU OLAN AŞKLAR

Jean Shrimpton - Terence Stamp
(Waterloo Station)
Christy Turlington - Bono Vox
(Christy)
Rosanna Arquette - Toto
(Rosanna)
Patty D'Arbenville - Cat Stevens
(Lady D'Arbanville)
Carrie Fisher - Paul Simon
(Hearts and Bones)
Rebecca De Mornay - Leonard Cohen
(I'm Your Man)

HOLLYWOOD'DA AŞK BAMMMBAŞKADIR!

Birkaç çocukları oldu. Şimdi? Nastasja birkaç yıldır Quincy Jones'la evli. Polanski'ye gelince... Anjelica Houston'la Jack Nicholson'ın evlerinde 13 yaşında küçük bir kıza tecavüz ettiği iddia edilince çıkan skandalın ardından Amerika'dan kaçan ünlü yönetmen, şimdi Fransa'da yaşıyor. "Frantic" ve "Acı Ay" filmlerinin başrol oyuncusu Emmanuel Seigner'la evli.

★ PERDEDE BİR MELEK İMGESİ

"Flashdance"i yıllar önce seyredip, **Jennifer Beals**'a aşık olduğunu anlatıyor bir röportajında Amerikan sinemasının genç kuşak yönetmenlerinden **Alexander Rockwell**. Bu aşkını ilk senaryosu "In the Soup"ta anlattı. Tek fark, aşık olunduğundan habersiz Beals'ın, filmde aşık olunduğundan habersiz komşu kızı haline dönüşmüş olmasıydı. Filmi çekecek parayı onca zorluktan sonra, nihayet bulduğunda (Bu da ayrı bir hikaye, ama bunu filmi seyredenler bilecektir), Rockwell'in en büyük sorunu, bir meleği andıran kadın kahramanı kimin oynayacağına bir türlü karar verememesiydi.

Sonunda cesaretini topladı ve senaryoyu, kahramanın esin kaynağına götürdü. Beals, senaryoyu çok çok beğendi ve başrolü oynamayı kabul etti. Bir süre sonra da evlendiler. Rockwell'in gerçekleşmeyecek sandığı iki düşü birden gerçekleşmişti.

★ BİR MUCİZE

"Company of the Wolves", "Ağlatan Oyun", "Vampirle Görüşme" gibi filmlerin İrlandalı yönetmeni **Neil Jordan**'la Amerikalı oyuncu **Beverly D'Angelo**'nun uzun sürmüş bir beraberlikleri olmuştu. İlişkiyi bitiren D'Angelo'ydu; bu ilişkinin filmini çekecek olansa Jordan. Böylece ortaya "Mucize" adlı küçük bütçeli, duygusal yapım çıktı. Yıllar önce ayrılmış iki sevgilinin, küçük bir taşra kasabasında tekrar karşılaşmalarının öyküsü anlatılıyordu filmde. Adam iyiden iyiye yaşlanmış, çoluk çocuk sahibi olmuş; kadınsa hâlâ genç, hâlâ güzel... Jordan, senaryoyu hâlâ aşık olduğu

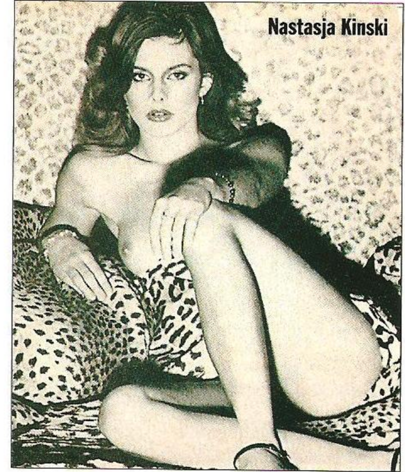

Jennifer Beals

D'Angelo için yazmıştı; o oynamazsa filmi çekmeyecekti. Mucize gerçekleşmedi. D'Angelo Jordan'a dönmedi, ama daha da iyisini yaptı ve filmin başrolünü oynamayı kabul etti.

★ İÇ SIKICI CAZİBE

Bu da bir "Fatal Attraction" öyküsü. Birkaç yıl önce "The Boost" adlı filmin başrollerini oynayan **James Woods** ile **Sean Young**'ın kısa süren bir beraberlikleri oldu. Çekimler bittiğinde Woods, o zamanki kız arkadaşı Sarah Owen'a döndü. Ne var ki Young, terk edilmeyi kolay kolay hazmedemedi. Çiftin evine imzasız mektuplar gönderiyor, sessiz telefonlar açıyordu. Ardından imalı hediyeler, solmuş çiçekler gelmeye başladı.

Bir süre sonra sessiz telefonlar, tehdit telefonlarına dönüştü. Bunun üzerine Woods ve Owen, mağdur durumda kaldıklarını söyleyerek dava açtılar. Sonra araya Young'ın menajeri girdi, allem edildi kallem edildi ve çift açtıkları davadan vazgeçti. Bir süre sonra da evlendiler. Ancak bu evlilik birkaç aydan fazla sürmedi.

Nastasja Kinski

★ KIRIK BİR AŞK ÖYKÜSÜ

"Köpeklerin Günü" ve "Baba" filmlerinin "çirkin" oyuncusu John Cazale ile "umut vaadeden" güzel yıldız Meryl Streep, "Avcı" filminin setinde tanışıp, birbirlerine aşık oldular. Yazık ki mutlulukları çok kısa sürdü. John Cazale'ın kanser olduğu çıktı ortaya. Artık sürekli bakım altında yaşaması gerekiyordu. Meryl'se sinema kariyerinde hızla yükseliyordu. En İyi Yardımcı Kadın Oscar'ının ardından teklif üstüne teklif aldığı halde bu tekliflerin hepsini düşünmeden reddetti ve kendini sevgilisinin bakımına adadı. Cazale öldüğünde Meryl aylarca kendine gelemedi. ■

HOLLYWOOD AŞKLARINDAN DOĞAN FİLMLER

Anne Parrillaud - Luc Besson
(Nikita)
Jessica Lange - Bob Fosse
(All That Jazz)
Diane Keaton - Woody Allen
(Annie Hall - Sturdust Memories)
Susan Sarandon - Louise Malle
(Atlantic City)
Isabella Rossellini - David Lynch
(Blue Velvet)
Marilyn Monroe - Arthur Miller
(Misfits)
Rita Hayworth - Orson Welles
(The Lady From Shanghai)

KKTC'de SİNEMA YAŞIYOR!
70 Kişilik Cep Sineması Açılıyor.

Lefkoşe, 1 Ağustos (T.A.K.):-Uzun yıllardan sonra Kıbrıs Türkü'nün yeniden tanıdığı sinema, "çok gitmez kapanır". "Bu ülkede sinema yaşamaz, iflas eder" söylemlerine rağmen yaşıyor "Mısırlızade sineması" gibi daha çağdaş uygulamalarla gündemdeki yerini koruyan sinema, özellikle büyük ekrandan ve toplu olarak film seyretmeyi yeni öğrenen gençler tarafından yaşatılıyor.

Meral Birinci Vakfı'nın yıllardan beri atıl kalan Mısırlızade Sineması'nı kiralayıp tadil etmesiyle 12 Ocak 1995'te KKTC'de yeniden başlayan sinema kültürü, diğer bölgelerdeki atıl sinemaların da devreye girmesiyle Lefkoşa dışına da taşındı.

Türkiye ile aynı dönemde vizyona giren iddialı ve kaliteli filmlerle ayakta duran Mısırlızade Sineması'nın özellikle ilk 3 ayda haftada 7 bin izleyici ile rekor kırdığını belirten Vakıf Başkanı Ertan Birinci, sinemanın gelişmesinden son derece memnun ve yeni girişimler peşinde.

750 kişilik Mısırlızade Sineması'nın bekleme salonunu ortadan bölerek 70 kişilik bir 'cep sineması' için çalışmalarını sürdüren Vakıf Başkanı Birinci. TAK muhabirine yaptığı açıklamada. cep sinemasının merkezi ısıtma-soğutma sistemi ve rahat koltuklarıyla 'lüks' bir sinema olarak 10 gün içerisinde hizmete gireceğini söyledi.

Sinemanın izleyicilerinin başta üniversite olmak üzere çoğunlukla öğrencilerden oluştuğunu belirten Birinci, 40 derece sıcaklara rağmen yaz aylarında haftalık ortalama seyircinin 800-1000 arasında değiştiğini belirterek, "Bu sıcakta soğutma sistemi olmayan bir senamaya izleyici gelmesi büyük başarıdır" dedi.

Sinemanın açıldığı günlerdeki yoğunluğu merağa bağlayan Birinci, "3 ay ful çalıştık. Çünkü sinemayı tanımayan insanlar sinemanın ne olduğunu görmeye geldi. Çoğunluk sinemayı çocuğuna tanıtmak için geldi ve tanıttı. Zaman içerisinde de sinema seyircisi yavaş yavaş oturdu ve sinemayı seven bir kesim kazandık" diye konuştu.

Sinemanın başarısını ise toplumda sinemaya olan ihtiyaç ve potansiyel ile kaliteli filmlerin vizyona girmesine bağlayan Birinci, şöyle dedi:

"Vakıf olarak bu işe kar amacıyla değil bir hizmet vermek amacıyla girdik ama kar bile ettik. Ve bu karla sinema olayını geliştirmeye ve cep sineması kurmaya giriştik. Çünkü ülkede sinemaya, kültür olaylarına açlık var. Başlangıçta bile bile bu işin yaşamayacağı, boşuna yatırım yaptığımız konusunda telkinlerde bulunuldu. Ama 6 ayda bu işin yaşadığını ve yaşayacağını gördük."

Amerika, İngiltere ve Türkiye'de merkezleri bulunan Warner Bros ve U.I.P. isimli Amerikan firmalarının Kuzey Kıbrıs temsilciliğini alarak dünya ve Türkiye ile birlikte yeni filmleri vizyona koyan Mısırlızade sineması, Cep Sineması'nın da açılmasıyla haftada 2 filmi gösterime koyacak. (GÜR/CAN)

Mısırlızade Sineması - Lefkoşa

FİLMOGRAFİ

OYUNCULAR... YÖNETMENLER...

VAL KILMER

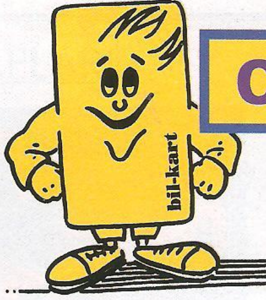
Val Kilmer, 31 Aralık 1959'da California'da doğdu. Çocukluk ve gençlik yıllarında okullarda drama programlarına katıldı ve ilk sahne deneyimini küçük yaşlarda kazandı. Sean Penn'le birlikte bir Off-Broadway yapımı olan "Slab Boys"da yer aldı ve 1988 yılında Colorado Shakespeare Festivali'nde Hamlet'i oynadı. İlk filmi 1984 yılında oynadığı "Top Secret"di. Bir Zucker-Abrahams-Zucker yapımı olan bu komedide Kilmer; Nick Rivers adında bir rock şarkıcısını canlandırıyordu. Bu film daha sonra çekilecek olan birçok komedi filmine neredeyse ilham kaynağı olurken, Kilmer sesinin güzelliğiyle dikkatleri üzerine çekti. Tony Scott'un 1986 yılında çektiği ve seyirciden büyük ilgi gören "Top Gun"da ise bir pilottu. 1988 yılında "Willow"da "esas oğlan" rolünü oynadıktan sonra, İngiliz aktrist Joanne Whalley ile evlendi. 1989'da küçük bütçeli "Kill Me Again" ve ardından da kendisini uluslararası bir şöhret yapan "The Doors" geldi. 60'ların ikonu Jim Morrison'u canlandırdığı "The Doors" filmi, yedi yıllık sinema deneyiminin itici gücü oldu. 1991 yılında çekilen ve Oliver Stone'un yönettiği "The Doors"da Kilmer, başrolü Morrison'un karısını canlandıran Meg Ryan ile paylaşmıştı. 1993 yapımı "True Romance"de ise küçücük ama hayli önemli bir Elvis kompozisyonuyla göründü. Stüdyo ile Michael Keaton arasındaki bir anlaşmazlığın kendisine "Batman" yolunu açmasından sonra, Val Kilmer meslek hayatında yeni bir döneme girdi.

1984 TOP SECRET
1985 REAL GENIUS
1986 TOP GUN
1988 WILLOW
1989 KILL ME AGAIN
1991 THE DOORS
1992 THUNDERHEART
1993 THE REAL MCCOY
1993 TRUE ROMANCE
1995 BATMAN FOREVER

DEBRA WINGER

Debra Winger, 17 Mayıs 1955'de Ohio'da doğdu. 1980'lerin başında Hollywood'un en önemli kadın yıldızlarından biriydi. Ama Winger, kariyerini tehlikeye atma pahasına az sayıda ve genellikle küçük bütçeli ama nitelikli filmlerde oynamayı tercih etti. Muhafazakar bir Yahudi ailesinin kızı olduğu için on beş yaşındayken, İsrail'e gitti. İsrail'de orduya hizmet eden bir kibbutzda çalıştı. Birkaç yıl burada kaldıktan sonra ABD'ye geri dönerek ufak tefek işlerde çalışmaya başladı. Bir lunaparkta çalışırken düşerek kısa süreli bir felç geçirdi. Hastalığı sırasında oyuncu olmaya karar verdi. Birkaç televizyon reklamından sonra aldığı bir teklif üzerine, "Wonder Woman" adlı televizyon dizisinde Lynda Carter'ın kardeşini oynamaya başladı. Ne var ki, iki bölüm sonra kontratını iptal ettirdi ve işi bıraktı. Çünkü artık hem yirmi yaşını geçiyordu hem de rolü fazla sevmemişti... "Şehir Kovboyu"na (Urban Cowboy) kadar oynadığı dört filmde genellikle seksi genç kız rollerindeydi. Başrolünü John Travolta ile paylaştığı ve James Bridges'in yönettiği "Şehir Kovboyu" ise kariyerinde bir dönüm noktası oldu. Bir anda Hollywood'un ümit vaat eden yıldızlarından biri haline gelmişti.
1982 yılında ise Richard Gere ile "An Officer And A Gentleman" adlı filmde rol aldı. Artık Hollywood'un gözde kadın oyuncularından biriydi. Farklı fiziği ve kendine has performansıyla aranan bir isim olup çıkmıştı. Bir yıl sonra Shirley MacLaine'e En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ı ve kendisine ise adaylık getiren "Sevgi Sözcükleri"ni (Terms Of Endearment) çevirdi. Bu filmde MacLaine'in kansere yakalanıp ölen kızını canlandırıyordu. "Terms Of Endearment"de Winger ve MacLaine, birbirini çok seven ama durmadan kavga edip tartışan bir anne-kızı oynamışlar ve filmi izleyenlere bol gözyaşı döktürmüşlerdi. 1984 yılında "Urban Cowboy"un yönetmeni Bridges ile bir çalışma daha yaptı; "Mike's Murder". Ertesi yıl Robert Redford ile "Legal Eagles"ı çevirdi ancak film, finansal kayba uğradı. 1987'de "Kara Dul" (Black Widow), 1988'de "Betrayed" ile ismini unutturmamayı becerdi. 1987 yılında oynadığı "Made In Heaven"da başrolü paylaştığı Timothy Hutton ile evlendi ve Noah adında bir oğlu oldu. Hamile olduğu için de "Broadcast News"da kendisine önerilen rolü Holly Hunter'a kaptırdı. Düşmeye başlayan temposunu 1993 yılında Anthony Hopkins'le oynadığı "Shadowlands"'le yeniden yakaladı. Son filmi "Forget Paris"te bu kez bir komediyi deneyen Winger, başrolü Billy Crystal ile paylaşıyor.

1977 SLUMBER PARTY '57
1978 THANK GOD IT'S FRIDAY
1979 FRENCH POSTCARDS
1980 URBAN COWBOY
1982 AN OFFICER AND A GENTLEMAN
1982 CANNERY ROW
1983 TERMS OF ENDEARMENT
1984 MIKES MURDER
1986 LEGAL EAGLES
1987 BLACK WIDOW
1987 MADE IN HEAVEN
1988 BETRAYED
1990 EVERYBODY WINS
1990 THE SHELTERING SKY
1992 LEAP OF FAITH
1993 SHADOWLANDS
1995 FORGET PARIS

Cebinizdeki Ayrıcalık!

bil-kart

bil-kart ile yurtdışına adım adım:

Lise ve Orta Okul döneminde İngilizce'mi geliştirmek için yurtiçi ve yurtdışı kurslara veya kamplara katılmak istersem **Bil-kart** sayesinde bu kurslar hakkında bir çok bilgi edinir ve fiyatlarda da Bil-kart sayesinde indirim alabilirim.

Lise son sınıf'a geldiğimde artık sıra, ülke ve üniversite seçimine gelmiştir. Sorun yok, çünkü **Bil-kart** sayesinde ister kendi evimdeki bilgisayardan ister bilmerk'de bil-kart için ayrılmış bilgisayarlardan yine bil-merk'in ana bilgisayarı sayesinde Internet'e bağlanıp dünya çapında bir çok üniversiteye ulaşabilirim.

Internet ile Uçak şirketlerine bağlanıp, uçak tarifelerini alabilir veya kendime Internet kullanan bir arkadaş bulabilirim.

Bunlar da karar vermeme yetmedi dersem, **Bil-kart** kullanıcısı olduğum için Bilmerk'de bizim için ayrılmış olan yurtdışı eğitim kütüphanesinden yararlanabilirim.

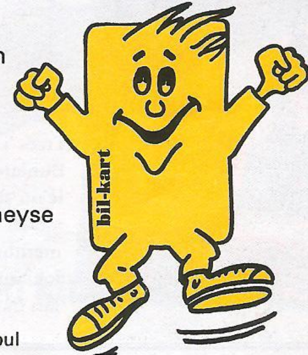
Artık okulum ve okuyacağım yer belli olmuştur. Kendime en uygun okulu buldum. Artık tek gereken bir uçak bileti. Hiç problem değil, **Bil-kart** sayesinde uçak biletleri de çok ucuz.

Diyelim ki Amerika'ya Frankfurt aktarmalı gidiyorum ve Frankfurt'dan eve telefon açmak istedim. Git paranı mark'a çevir, kendine bir telefon kartı bul ve telefen aç. Şaka mı yapıyorsun? Benim **Bil-kart**'ım var. **Bil-kart**'ı telefon kartı olarak da dünyanın her yerinde kullanabiliyorum. Doğrudan **Bil-kart**'ın özel ve bedava olan 800'lü telefonunu kullanarak istediğim yeri çok ucuza ararım.

Sonunda okuluma vardım. **Bil-kart** sayesinde ne kadar iyi bir üniversiteye ne kadar kolay girdim ben bile hayret ediyorum. Ama ilk tatilimizde ne kadar yorulduğumun farkına vardım. Çok kısa bir tatil olduğu için evime geri dönmedim. **Bil-kart** sayesinde Amerika'nın güneyinde çok ucuz fiyatlarla lüx bir otelde kaldım. Ne yazık ki **Bil-kart** taksitlerde indirim sağlamıyor. (Gelecekte bu da olursa hiç şaşmam.) Her ne ise, ben gidip çok ucuza son model bir üstü açık Mustang kiraladım. Nasıl mı? Tabii ki **Bil-kart** sayesinde.

Yaz tatilinde kendimi Antalya'ya attım. Bu sefer parayı peder bey veriyordu. Bir baktım fiyatlar çok yüksek. Hemen olaya el attım ve "Babacım bir dakika lütfen"dedim ve **Bil-kart**'ımı gösterdim... Ne mi oldu? Tabi ki indirim aldık. Babamın ağzı kulaklarındaydı. Babam anneme dönüp "Bu çocuk okurken böyle olursa, iş hayatında bundan korkulur" dedi.

Bazen kabuslar görüyorum. Yurtdışı'na gitmek üzereyim ve **Bil-kart**'ımı bulamıyorum. Düşünsenize kaybedeceğim paraları, zamanı ve emeği. Her neyse boşverin, bunu düşünmek bile beni yeterince korkutuyor.

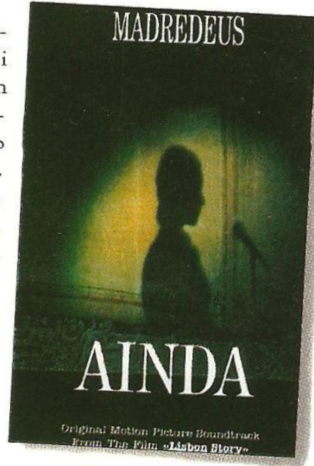
bil-merk

Rumeli Cad., Villa Han 4 - 6, A Blok Kat 2, 80220 Nişantaşı, İstanbul
Tel: (0212) 230 48 49 - 230 66 00 Faks: (0212) 248 59 02

BİR ŞEHRİN UNUTULMUŞ ESİNTİLERİ

Cennet var!

Wim Wenders, herhalde son filmi "Lisbon Story"nin müzikleri için, Madredeus'dan daha uygun bir grup ya da müzisyen bulamazdı... Geçen yıl "O espirito de paz" albümlerini dinlediğimiz ve dinledikçe kapıldığımız Portekizli beşli, uluslararası müzik piyasalarından günden güne saygın bir yer ediniyor. Başlarda tek tek birbirleriyle karşılaşan, beraber çalmaktan hoşlanan, git gide bütünleşerek epey kendilerine has bir ruh yakalayan beş müzisyen, artık her yerde "bir sonraki" çalışmalarını sıcak bir ilgiyle bekleyen sadık dinleyicilere sahip.

Grubun Wim Wenders'in filmi için yaptığı müziklerin biraraya geldiği albümün adı, "Ainda"... Lisbon üzerine, ya da Lisbon'u boşverin bir şehir üzerine şarkılar. Deniliyor ki: "Şehrin unutulmuş, modern yaşamın hızlanışı yanında hor görülen geleneklerinden esintileri geri getiriyor. Güneş, neşe, günlük küçük mucizeler gibi..."

Madredeus'un müziği, ilk başta bildik Akdeniz tınıları, bildik Latin tınılarıyla hemen bir aşinalık havası yaratıyor ve hemen ardından vurgularla bu havayı kişiselleştirip derinleştirmekte gecikmiyor: Sesler yakıcılaşıyor. Arkada bir mırıltı olan kadın sesi çığlığa dönüşüyor ya da muğlak karışımın içindeki bir enstrüman öne fırlayıp raydan çıkmaya (dolayısıyla diğer vagonları da raydan çıkarmaya) hazır bir lokomotife dönüşüyor.

Ya da grubu tanıtan bir yazıda denildiği gibi: "İnsanlara Cennet'in olduğunu hatırlatmak üzere canlanan ölülerin niteliğine sahip..."

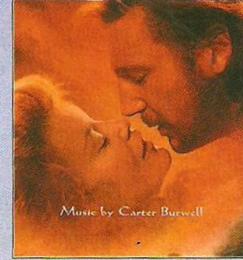
"CLUELESS"IN ALBÜMÜNDE KIZLAR AĞIRLIKLI

Filmdeki kızlar kadar güzel

Sezonun eğlenceli gençlik filmi "Clueless", en çok da Aerosmith vido kliplerinin genç vampı Alicia Silverstone hayranları tarafından sabırsızlıkla bekleniyor. "Bir New York'lunun Beverly Hills teen-ager yaşamına sinik bakışı" olarak da tanımlanan filmin şarkıları, doğal olarak epey "genç" ve hareketli şarkılar.

"Tanrıça gibi güzel kadınlar"ın grubu Luscious Jackson'ın "Here" adlı parçası, albümün her yerde çalınan, en ünlü hiti. Bir başka hit, hayranlarının sayısı ülkemizde de günden güne artan uçuk grup Radioheads'in "Fake Plastic Trees"i. Bazı parçalarıysa ilk kez bu albümde duyacaksınız. Bunlardan biri, albümün favori parçalarından, Jil Sobule'un süpermodeller dünyasına bir yolculuk yaptığı "Supermodel". Beastie Boys hayranları, "Mullet Head"le epey bir memnun olacaklar herhalde. Filmdeki kızlar kadar güzel kızların ağırlıklı olduğu bir albüm. Şarkıları saydık, grupları da, fazla söze gerek yok; hayranları kaçırmasınlar...

Rob Roy / Carter Burwell

UZUNCA BİR MARŞ

Liam Neeson'la Jessica Lange'in başrollerini paylaştıkları Rob Roy, Hollywood'un yeniden dirilen "tarihi kahramanlık" büyük prodüksiyonlarından biriydi.
Carter Burwell'in müzikleri, "görkemli", "vurucu" bir orkestrasyonla filmin "kahramanlık ve aşk coşkuları" havasını odanıza getirecek. Kayıtları Londra ve Dublin'de gerçekleştirilen albüm, yer yer otantik tatlar, yer yer Hollywood'un bildik "görkemli film müziği" kalıpları, sık sık da "kulakları klasik müzikle" dolu müzikseverlere seslenen sekanslar içeriyor.
Uzunca, sık sık dinlemek isteyeceğiniz bir marş gibi. CD olarak edinmeye değer...

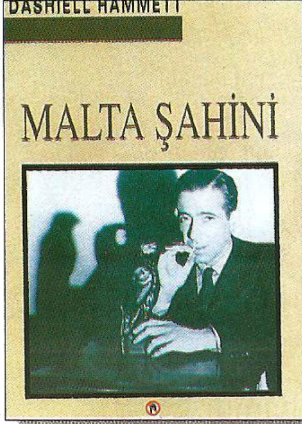
Dumb and Dumber

FİLMDEN AŞAĞI KALMIYOR

"Dumb and Dumber" yani "Salak ve Avanak", sezonun "çığrından çıkmış" komedisi.
Uzun uzun anlatmayacağız. Filmin şarkılarını biraraya getiren albümün, hiç de filmden aşağı kalır yanı yok. Şarkıların isimlerine bir göz atmak yeter, epey de artar. Albümün açılış parçası, "Crash Test Dummies"in "The Ballad of Peter Pumpkinhead", aynı zamanda favorilerden. Echobelly'nin "Insomniac"ını dinlemeyen bir pişman, dinleyen bin pişman, sinir bozucu bir şarkı. Gigolo Aunts'un "Where I Find My Heaven"ını, The Proclaimers'ın "Get Ready"sini özellikle öneriyoruz...
Çok neşeli bir albüm, kesinlikle keyfinizi yerine getirecek...

MİLYONLARCA KEZ KOPYA EDİLEN REPLİK

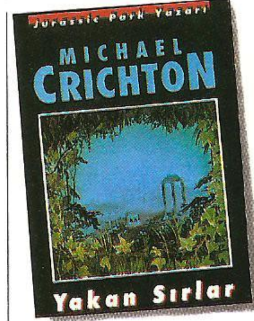
Malta Şahini

Polisiye edebiyatına kendine has bir soluk kazandıran Amerikalı romancı Dashiell Hammett'ın "Malta Şahini", polisiye edebiyatındaki yerinden çok, bir Hollywood klasiği olarak anılıyor. Romandan sinemaya geçip, oradan da zihinlerimize yerleşen bir tek görüntü bile yeter: Giyinişi, konuşması, yürümesi, bakması ve her çeşit jestiyle Sam Spade. Sam Spade'i oynayan Humphrey Bogart. Stil'in gerçekten stil, dillerden düşmeyen "cool"un gerçekten "cool" olduğu bir dünya. Tüm zamanlar için bir erkek karizması önerisi, bir arketip. Doğuşundan bugüne dünyanın her yerinde, bırakın filmleri bir yana, günlükyaşamda bile milyonlarca kez kopya edilen bir "replik"...

Dashiell Hammett'in kasvetli, entelektüel ve eylem adamını bıkkın bir hayat adamının çatısı altında birleştiren Sam Spade'i "siyah bir kuş"un peşine düşüyor. Her zamanki gibi ücret kararlaştırılıyor, masraflar müşteriye ait. Sonrası Spade'in bıkkın bakışlarla karşı koyduğu ama üstesinden geldiği entrikalar. Aranan Malta Şahini nerede? Yoksa "Jon and Vangelis"in bu filmden yola çıkarak yaptıkları "The Friends Of Mr. Cairo" şarkısında söyledikleri gibi, "İstanbul the talking town"da mı?..

(Dashiell Hammett, Türkçesi: Selim Yıldırım, Parantez Yayınları, 175 sayfa, 150.000 TL.)

YAKAN SIRLAR - KONGO

Michael Crichton ne yazarsa yazsın, hedefini vuruyor, hem kitabının satışından hem de film haklarından milyonlarca dolar kazanıyor. "Jurassic Park", "The Rising Sun", "Disclosure" şimdi de "Congo"... Aynı zamanda bir sinemacı Crichton. Yazıp yönettiği filmlerden biri, Sean Connery'yle Donald Sutherland'ı biraraya getiren, unutulmaz soygun komedisi "The First Great Train Robbery"...

"Congo" sinemalarda, romanı "Yakan Sırlar - Kongo" da kitapçı vitrinlerinde. Farklı amaçlar peşinde bir grup araştırmacının karşısına çıkan ölümcül sır, bol bol gerilim ve bol bol teknoloji.

(Michael Crichton, Türkçesi: Gönül Suveren, Altın Kitaplar, 286 sayfa, 250.000 TL.)

Dünyadan kitaplar

MARILYN'IN ADRESLERİ

Henüz Türkiye'ye gelmedi, çok çok faydalı bir sinema kitabı gibi de görünmüyor, ama kesinlikle çok ilginç ve meraklısına hoş duygular yaşatacak bir sinema kitabı. Michelle Finn, Smith Gryphon'ın hazırladıkları "Marilyn's Adress", Marilyn Monroe hayranları için, tüm "gerçek" adresleri içeriyor. Marilyn hangi okullara gitti ve yolunuz oralara düşerse bu okulları nasıl bulursunuz? Saçlarını tam olarak hangi adreste yaptırıyordu ve şimdi orada ne var?

Kitapta, adreslerden yola çıkarak, bu adreslerle ilgili ilginç olaylar anlatılmış ve ilginç tanıklıklara da yer verilmiş. Marilyn Monroe hayranları için çok çekici, değil mi? Hele ki yolunuzun oralara düşeceğini düşünüyorsanız...

(Michelle Finn, Smith Gryphon... İngiltere, 10 sterlin)

HER EVE LAZIM!

"100 years of the movies" altbaşlığıyla sunulan "The Cronichle of the Cinema", sinemanın 100 yılına ilişkin kronolojik bir rehber. Kitapta her on yıl için ayrı bir bölüm var ve aranan bilgilere ulaşılabilmesi için çok iyi bir dizin sistemi de oluşturulmuş. Kitabın en önemli yanı da zaten, bu sistemin okuyucunun yolunu her zaman bulmasını sağlaması. Oscar'ların tarihi; isimler, yerler ve biyografik bilgiler; her yıl için önemli doğumlar ve ölümler; arada önemli görüşler, eleştiriler, denemeler... Büyük boy, ciltli, 900 sayfadan fazla sayfa sayısıyla çıkan kitap için, Empire dergisi şu yorumu yaptı: "O kadar ağır ki, zihninize olduğu kadar vücudunuza da egzersiz yaptıracak..."

(Robin Karney, Dorling Kindersley... İngiltere, 30 sterlin)

TV- Rehber

King of the Hill

TEPENİN KRALI

Çok değil, bundan altı yıl önce "Seks Yalanları"yla (Sex, Lies and Videotape, 1989) tanıyıp alkışladığımız, bir süre sonra da şaşırtıcı filmi "Kafka" (1991) ile hayli cesur bir biçim denemesine soyunan Steven Soderbergh'in şimdilik bize ulaşan üçüncü ve son filmi "Tepenin Kralı" (1993). Soderbergh, yapımcı, yönetmen, senarist ve kurgucu olarak imzasını attığı ve eleştirmenleri 'kafaladığı' bu naif filminde bunalımlı 1930'ların acı gerçekleri üzerine bir öykü anlatıyor. Ailesi yoksulluk içinde kıvranan 12 yaşındaki Aaron'un, kaldıkları derme çatma otelde insanlarla kurduğu ilişkileri ve hayalinde yarattığı dünyada yaşadıklarını anlatan film, aynı zamanda yönetmenin de çocukluğundan izler taşıyor. Başta küçük yıldız Jesse Bradford olmak üzere, Jeroen Krabbe, Karen Allen gibi oyuncuların da zihinlerde yer edindiği "Tepenin Kralı", Eylül'de TV'de Sinema'nın göz bebeği...

2 Eylül Cumartesi CINE5 21.00

(The Cowboy Way)

ZAMANE KOVBOYLARI

Sinemalarımıza sadece afişi gelen Greg Champion'un filmi, ilk kez seyirci önüne çıkıyor. Son model arabaların, günlük koşuşturmacanın ve gökdelenlerin tam ortasında, atlarıyla ve şapkalarıyla dolaşan iki kafadarın maceralarını anlatan "Zamane Kovboyları"nda (1994) Woody Harrelson ile Kiefer Sutherland'i izleyeceğiz...

22 Eylül Cuma CINE5 21.00

TV REHBER

The Inner Circle

Projeksiyoncu

★ SSCB'yi terkettikten sonra ABD'ye yerleşen ve "Maria'nın Aşıkları", "Kaçış Treni", "Tango ve Cash" ve "Homer ve Eddie" türünden popüler filmlere imzasını atan Andrei Konchalovsky'nin en başarılı yapıtlarından biri "Projeksiyoncu" (1991)... Sistemin çökmesi üzerine yıllar sonra anavatanına dönerek, filmini Kremlin'de gerçekleştiren Konchalovsky, Stalin'in özel projeksiyonculuğunu yapan Ivan Sanshin'in hayatını 1935'ten alarak, Stalin'in ölüm tarihi olan 1953'e dek önemli detaylarıyla anlatıyor. "Amadeus" olarak tanıdığımız Tom Hulce, Lolita Davidovich ve Bob Hoskins'in oyunları da anılmaya değer... **Kanal D**

The Robe

★ Sinema tarihinin ilk sinemaskop filmi olma özelliğini taşıyan Henry Koster imzalı "The Robe" (1953), Richard Burton, Jean Simmons ve Victor Mature gibi bir dönemin gözde oyuncularını biraraya getiriyor. Sanat Yönetimi ve Kostüm Dizaynı dalında o yıl Oscar alan film, öyküsünü dinsel temalar üzerine kurmuş. Roma Devri üzerine görebileceğiniz en görkemli yapıtlardan biri olduğunu da ekleyelim. **HBB**

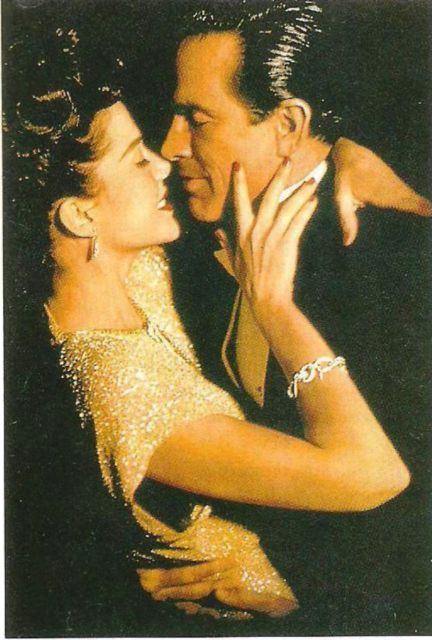
Gun Fury

★ HBB bu ay, sinema tarihinde ilklere damgasını vurmuş filmlerle dolu. 7. sanatın ustalarından Raoul Walsh'un 1953 tarihli "Gun Fury"si de, beyazperdenin ilk 'üç boyutlu filmi' olma özelliğini taşıyor. (Biz elbette ki bu ayrıntıyı ekranda göremeyeceğiz) Rock Hudson filmde, evlenmek üzere olduğu sevgilisi haydutlarca kaçırılan bir iç savaş askerini canlandırıyor. **HBB**

Flatliners

Çizgi Ötesi

★ Joel Schumacher'in , Ses Efektleri Kurgusu dalında Oscar'a aday olmuş, çarpıcı fantastik filmi "Çizgi Ötesi" (1990), bir grup tıp öğrencisinin ürkütücü deneyini konu alıyor. Kiefer Sutherland, Julia Roberts, Kevin Bacon, William Baldwin, Oliver Platt ve Kimberly Scott'dan oluşan öğrenciler, kalbin ve beynin fonksiyonlarını durdurup bir süre sonra yeniden hayata döndürme üzerine bir proje geliştirirler. **Kanal D**

BUGSY

"Günaydın Vietnam", "Yağmur Adam" gibi geniş kitlelere ulaşan filmlerin usta yönetmeni Barry Levinson imzalı Bugsy (1991), Las Vegas'ın kurucusu ünlü gangster Bugsy'nin ilginç yaşamını anlatıyor. Warren Beatty, Annette Bening, Harvey Keitel ve Ben Kingsley gibi ünlülerden oluşan dev oyuncu kadrosuyla, çevrildiği yıl adından uzun uzun söz ettiren "Bugsy", En İyi Sanat Yönetimi ve Kostüm dallarında Oscar almıştı. Kadınlara düşkün ve dengesiz bir kişiliğe sahip olan Bugsy lakaplı Benjamin Siegel'ı canlandıran Beatty, onun ruhundaki romantikliği de perdeye ustalıkla yansıtmayı başarıyor. **Kanal D**

LILI

Müzikleriyle Oscar kazanmış, Charles Walters'ın unutulmaz müzikali, bu kez HBB'de. Leslie Caron'u dünya çapında üne kavuşturan "Lili" (1953), gezgin bir karnavalla birlikte oradan oraya dolaşan, bu arada bir kuklacıya aşık olan 16 yaşındaki genç kızın öyküsünü anlatıyor. Bu şeker gibi romantik müzikali "Hi-Lili, Hi-Lo" adlı parçasıyla da anımsayabilirsiniz. **HBB**

(Night And The City)

GECE VE ŞEHİR

Yönetmen Irwin Winkler'ın, Jules Dassin'in aynı adlı yapıtından sinemaya uyarladığı "Gece ve Şehir" (1992), Robert de Niro ile Jessica Lange'in alıp götürdükleri, seyre değer bir yapıt. Bireyin 'kaybetmesi' ve kaybettikleri karşısında kayıtsız kalışı üzerine etkileyici bir çalışma olan "Gece ve Şehir"de, New York'ta yaşayan ahmak avukat Harry Fabian'ın öyküsünü çoğu zaman kendimizden bir şeyler bularak izleyeceğiz.

Show TV

SLIVER

Filmin prodüktörü Robert Evans'ın deyişiyle, hemen herkesin yaptığı ya da özendiği fakat asla itiraf edemediği bir fantezi olan röntgenciliği konu alarak, seyirciyi şok eden "Sliver" (1993); "Tehlikeli Oyunlar" ya da "Ölüm Sessizliği" gibi gerilim dozu yüksek filmlerin yönetmeni Phillip Noyce'un imzasını taşıyor. "Rosemary'nin Bebeği", "Kasabanın Kadınları", "Brezilyalı Çocuklar" gibi romanları başarıyla sinemaya uyarlanan Ira Levin'in kitabından sinemalaştırılan film, kocasından ayrıldıktan sonra tuhaf olayların döndüğü bir apartmana taşınan genç ve güzel bir kadının başından geçenleri anlatıyor. Güzel kadın da, tahmin edeceğiniz gibi Sharon Stone... Fiyaskoyla sonuçlanan "Sliver"ı bir kez daha değerlendirebilirsiniz...

23 Eylül Cumartesi CINE5 21.00

TV REHBER

İki Film Birden

İlk haftanın filmleri "Kıyametin Mimarisi" (Architecteur of Deux) ile, 1965'te En İyi yabancı Film Oscar'ını alan, Jan Kadar ile Elmar Klos'un birlikte yönettikleri ünlü Çekoslovakya filmi "Ana Caddedeki Dükkan" (Obch Od Na Korze/The Shop on Main Street)... Daha sonraki haftalarda sırasıyla "Acı Nazizmin Mirası" (Sorrow Nazi Legacy) ile "Örümcek Ağı" (Spider Web); "Faşist Sinema-Mussolini" ile "Lenny Reitenstahl'ın Harika Korkunç Yaşamı"; "David" ile "Gudrun" ve son hafta "Libera Sevgilim" ile "İki Kadın" (Two Women) gösterilecek. **Her Cumartesi TRT 2 22.50**

Sinema ve Edebiyat

Rekin Teksoy'un "Sinema ve Edebiyat"ında ise 3 Eylül'de David Lean'in "Büyük Umutlar" (Great Expectations, 1946); 10 Eylül'de daha önce gösterilen unutulmaz David Lean yapıtı "Kısa Tesadüfler"in (Brief Encounter) bir başka versiyonu; 17 Eylül'de "Üç Kuruşluk Opera" (Beggar's Opera); 24 Eylül'de Masterpiece Tiyatrosu adına sahnelenen, Joan Plowright'ın başrolde olduğu "And a Nightingale Sang" ve 30 Eylül'de, ünlü Çek romancı Bohumil Hrabal'dan Jiri Menzel'in uyarladığı "Closely Watched Trains" (1966) yer alıyor. **Her Pazar TRT 2**

Sinema 100 Yaşında

Sinemaya hakkını veren TRT 2'de Atilla Dorsay'ın programı da birbirinden cazip filmlerle dolu. İlk iki pazar, iki bölüm halinde tüm zamanların en iyi filmlerinden biri ekrana gelecek; Marcel Carne'nin "Cennetin Çocukları" (Les Enfants du Paradise, 1944) adlı ölümsüz yapıtı. Üçüncü haftanın filmi, Frank Capra imzalı, yine bir klasik; "Şahane Hayat" (It's a Wonderful Life, 1946)... Son hafta ise, Laurence Olivier'ninki sandığımız bir "Hamlet" uyarlaması izleyeceğiz... **Her Pazar TRT 2 22.50**

Beau Brummel

1924 tarihli sessiz filmin renkli ve daha başarılı versiyonunu, Curtis Bernhardt 1954'te imzalamış. 15. yüzyılda Kral IV. George döneminde geçen filmde Stewart Granger ile Elizabeth Taylor oynuyor. **HBB**

TV REHBER

The China Syndrome

Dünyanın Kaderi

Erkek Oyuncu (Jack Lemmon), Kadın Oyuncu (Jane Fonda), Özgün Senaryo ve Sanat Yönetimi dallarında Oscar'a aday olan "Dünyanın Kaderi"nde (1979) bu iki ünlü oyuncu dışında Michael Douglas da rol alıyor. Bir nükleer santraldeki sızıntıyı fark eden TV muhabirlerinin, patronlar tarafından gerçekleri yansıtmamaları konusunda baskı altına alınmalarını anlatan film, yıllar sonra yine zevkle izlenir. Kanal D

Paris, Texas

Paris - Teksas

'80'lerin en çok ses getiren filmlerinden olan "Paris - Teksas" (1983), Harry Dean Stanton ve Nastassja Kinski'nin adeta döktürdükleri bir Wim Wenders klasiği... Dört yıl aradan sonra oğlunu bulmak üzere ayrıldığı yere gelen bir adamın ve farklı yönlere savrulmuş karısının hikâyesini anlatan film, has sinemaseverlere... Show TV

Untamed Heart

Vahşi Yürek

Sinemada yeni olmasına karşın "Kuzenim Vinny"yle Yardımcı Kadın Oyuncu Oscar'ını alan Marisa Tomei ile en son sinemalarda "Çılgın Romantik" (True Romance, 1994) adlı filmini izlediğimiz Christian Slater'ı buluşturan, hüzünlü ve etkileyici bir aşk masalı. Sinemalara gelmeyen ve ülkemizde bilinmeyen Tony Bill imzalı "Vahşi Yürek" (1993), eminiz hem melodram hem de sinemaseverler için hoş bir keşif olacak. 5 Eylül Salı CINE5 21.00

Jesus Of Montreal

Montreallı İsa

Kanadalı yönetmen Denys Arcand'ın uluslararası başarılarından olan "Montreallı İsa" (1989), bir tiyatro topluluğunun İncil'den yola çıkarak bir oyun sergileme çabalarını ve provalar sırasında yaşadıkları sıkıntıyı konu alan film, varoluşçu mesajlar vermekten ve Tanrı kavramını sorgulamaktan da kendisini alamıyor. Tartışmasız kaliteli ve klasik tabirle kaçırılmaması şart olan bir film. En İyi Yabancı Film Oscar'ına da aday olmuştu... Show TV

Indecent Proposal

AHLÂKSIZ TEKLİF

"9 1/2 Hafta", "Öldüren Cazibe", "Dehşetin Nefesi" gibi çarpıcı filmlerin olay yönetmeni Adrian Lyne'ın, yine gösterime girdiğinde sansasyonlar yaratmış bir başka çalışması; "Ahlâksız Teklif" (1993) küçük ekranda... Filmde ana tema, evliliğin kutsallığı, 'ihanetin bedeli' ve kıskançlık... Olan bitense, ekonomik kriz nedeniyle paralarını kaybeden ve borca giren evli bir çiftin Las Vegas'a para kazanmaya gittiğinde başına gelenler... Burada son paralarını kumara yatırmayı plânlayan karı-koca, çok zengin bir iş adamından reddedilemeyecek bir teklif alırlar. Genç ve güzel kadın, bir geceliğine onunla birlikte olacak, karşılığında 1 milyon dolar kazanacaklardır. Kabul ederler, teklif gerçeğe dönüşür ama ah o kıskançlık... Gösterime girdiği yıl tüm seyircilerin kendi kendilerini, aynı şeyi yapıp yapamayacakları konusunda sorgulamalarına yol açan filmden çok zorlarsanız belki, 'maddiyatın her şey olmadığı' mesajını da alabilirsiniz... Yine de yarattığı tantana, başrollerdeki Robert Redford, Demi Moore, Woody Harrelson gibi ünlüler ve bir Adrian Lyne filmi oluşuyla, ilgiyi hak ediyor... **30 Eylül Cumartesi CINE5**

Mortal Thoughts

ÖLÜMCÜL DÜŞÜNCELER

Son yıllarda yıldızları iyiden iyiye parlayan Demi Moore ve Bruce Willis'i bir araya getiren "Ölümcül Düşünceler" (1991), Alan Rudolph'un ilginç bir gerilim denemesi. Kocalarının baskısı altında bunalan iki kadının, kocalardan birinin öldürülmesi üzerine yaşadıkları kâbusu anlatan film, önemsenmeden, rahatlıkla seyredilir... **Kanal D**

Seize The Day

GÜNÜ YAKALAMAK

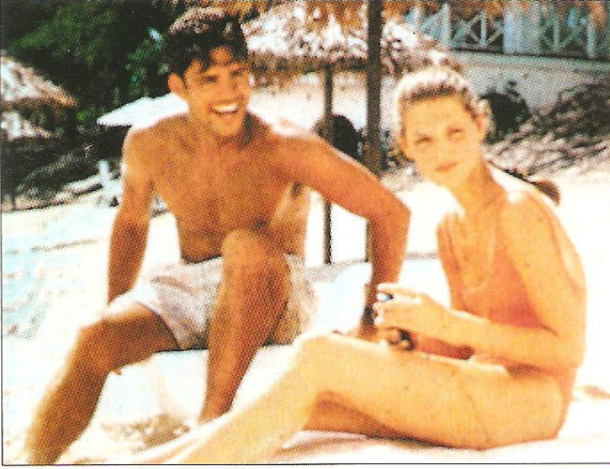
"Günü Yakalamak" (1986), Saul Bellow'un kısa romanından sinemaya yapılmış harikulade bir uyarlama. Yönetmen Fielder Cook, orta yaşı geçmiş bir adamın günlük yaşamından kesitler sunarken, hayatın anlamsızlığı üzerine de lâflar ediyor. Tabiî başroldeki Robin Williams da cabası... **Show TV**

'60'LI YILLAR

Blake Edwards'ın, Truman Capote'dan uyarladığı "Çılgınlar Kraliçesi"nde (Breakfast at Tiffany's , 1961), Audrey Hepburn ve George Peppard rol alıyorlar. İkinci sırada, Amerikan Sineması'nın gerçek ustaları arasında başı çeken John Frankenheimer imzalı bir gerilim kurdelası var; "Casuslara Karşı" (The Manchurian Candidate, 1962)... '60'lı yıllarda, sinemada kendine ilginç bir yer edinen ABD-SSCB arasındaki soğuk savaşın beyazperdedeki en ilginç yansımalarından biri... Başrolleriyse, gencecik halleriyle Frank Sinatra, Laurence Harvey, Angela Lansbury ve Janet Leigh paylaşıyorlar... Üçüncü film, bir Friedrich Dürrenmatt uyarlaması; "Ziyaret" (The Visit, 1964). Bernhard Wicki'nin filmi, yıllar önce kendisini terk eden sevgilisini (Anthony Quinn) öldürmek üzere, çok zengin olarak doğup büyüdüğü yere gelen bir kadının (Ingrid Bergman) yol açtığı olayları anlatıyor. Toplu gösterinin son filmi olan "Anka Kuşu" (The Flight of the Phoenix, 1965) ise Robert Aldrich'in yönettiği, keyifli bir macera.

Her Pazartesi CINE5 21.00

My Father The Hero

KISKANÇ BABAM

Başrolünü yine Gérard Depardieu'nün üstlendiği Fransız yapımı "Kahraman Babam" (Mon Pere, ce Héros, 1991) filminin Amerikan versiyonu olan "Kıskanç Babam", birbirlerinden ayrı yaşayan bir baba-kızın ilişkisi üzerine kurulu... Önemsenmeden ama keyifle izlenebilecek bir Steve Miner filmi.

29 Eylül Cuma CINE5 21.00

CINEMA ITALIANO

Bir sinema okulu olan İtalyan Sineması'dan dört unutulmaz örnek Ağustos'ta CINE5'te ekrana geliyor. Bunlardan ilki, 1962 yapımı üç episodlu (aslında dört episodludur ancak Amerikan dağıtım şirketi filmi uzun bulduğundan Mario Monichelli'nin yönettiği "Renzo ve Luciana" adlı son öyküyü kimselere sormadan atıvermiş!) "Boccaccio '70". Federico Fellini'nin "Dr Antonio'nun Günahı", Luchino Visconti'nin "İş" ve Vittorio de Sica'nın "Piyango" başlıklarını taşıyan kısa filmleri, keyifli dakikalar yaşatacak.

Gösterinin ikinci filmi, Vittorio de Sica'nın unutulmaz komedisi "Dün, Bugün, Yarın" (Ieri, Oggi e Domani, 1963). En İyi Yabancı Film Oscar'ını alan episodlu filmde, bir dönemin en popüler çiftlerinden Sophia Loren ile Marcello Mastroianni başrolleri paylaşıyorlar.

Bir diğer episodlu film de, yine Vittorio de Sica imzalı "Yedi Kadın, Yedi Zaman" (Sette Volte Donna / Woman Times Seven, 1967). Shirley MacLaine, Peter Sellers, Rossano Brazzi, Vittorio Gassman, Lex Barker, Elsa Martinelli, Michael Caine, Anita Ekberg ve Philippe Noiret gibi devlerin rol aldığı film, yedi ayrı kadının değişik zaman ve mekânlarda yaşadıklarını anlatıyor.

Gösterinin son filmi, Bernardo Bertolucci'nin olay filmi "Ay" (La Luna, 1979). Bir anneyle oğul arasındaki iletişim kurma çabasını anlatan ve kısacık bir sahne yüzünden 'ensest ilişki'yi gösteriyor gerekçesiyle ülkemizde ancak 10 yıl sonra gösterime girebilen "Ay"da, Jill Clayburgh ve Matthew Barry başrollerde... **Her Pazar, CINE5**

The Thing Called Love

AŞK DENEN ŞEY

Peter Bogdanovich'in bize ulaşmayan son filmi. Bir süre önce uyuşturucudan ölen River Phoenix ile, "Hız Tuzağı"yla yüzünü tanıtan Sandra Bullock'un rol aldıkları "Aşk Denen Şey" (1993), bir grup country müzik aşığı gencin, müzisyen olma yolunda aşkı tanımalarını anlatıyor. Her halükarda izlenir...

26 Eylül Salı CINE5 21.00

TV REHBER

The Long Gray Line

Sinemayı sinema yapan ustalardan John Ford'un 1955 tarihli bu önemli filmi, güç sahibi Marty'nin yol açtığı olayları anlatıyor. Sırf, en güzel dönemlerinde Tyrone Power ve Maureen O'Hara'yı izlemek için bile ekran başına geçilir sanırız...

HBB

Yılmaz Güney'in "Yol" Ve "Duvar"ı Ekimde CINE5'te...

Türk Sineması'nın ustalarından olan, '60'lı yıllarda girdiği sinemada tutarlı çizgisiyle, özellikle son dönemlerinde önemli yapıtlar ortaya koyan, yönetmen/oyuncu/yazar ve fikir adamı Yılmaz Güney'in, ülkemizde bir-iki özel gösterim hariç sinemalarda gösterilmeyen "Yol" ve "Duvar" adlı son iki çalışması ilk kez CINE5'te seyirci önüne çıkıyor.

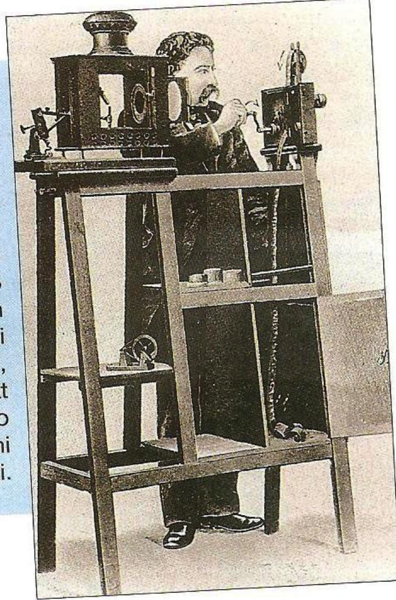
Güney'in senaryosunu hapishanede yazdığı, başta Erden Kıral'ın yönetmeye başladığı ancak Güney'le aralarında çıkan anlaşmazlık sonucu Şerif Gören'in yönetmenliğini üstlendiği, Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanan "Yol", bugün yalnızca Güney'in değil, dünya sinemasının da iyi filmlerinden biri kabul ediliyor.

Güney'in yıllar önce kaleme aldığı "Soba, Pencere Camı ve İki Ekmek İstiyoruz" adlı eserinden yola çıkarak Fransa'da çektiği "Duvar" ise, bir Türk hapishanesinde, bir grup çocuk mahkûmun yaşadıklarını ve firar çabalarını sert ve çarpıcı bir dille perdeye taşıyor.

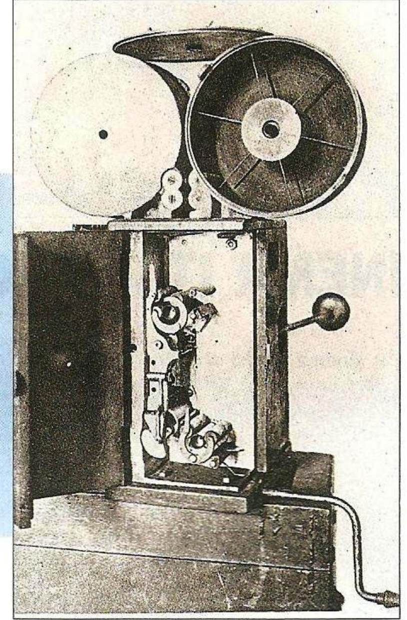
CINE5'in sinemaseverlere bir başka sürprizi de, "Duvar" filminin çekimleri sırasında hazırlanan "Duvarın Etrafında" ve bu büyük sanatçının yaşamını konu alan bir belgesel.

Sanatçının dünya televizyonlarında, sinemateklerinde yıllardır beğeniyle izlenen bu filmleriyle geciken randevuda, sinema sanatının görkemi eşliğinde farklı bir keşif gezisine hazır olun!

HARİKULADE ESKİ... HARİKULADE ACAİP...

Sinemanın öncüsü Fransız Louis Lumiere ve sinematografı. Resimde gördüğünüz bu makineyle Lumiere kardeşler 1895 yılında Paris'te ilk film gösterimini gerçekleştirmişler, "Trenin Ciotat Garı'na Girişi" adlı o meşhur kısa filmi göstermişlerdi.

Louis ve August Lumiere, Paris'te ilgi çeken film gösterilerine devam etmişler ve sinematografın ikinci bir modelini geliştirmişlerdi.

İlk sesli film çekimlerinden biri. Nils Asther ve Raquel Torres'in oynadığı bir sahne çekiliyor. Hemen sağlarındaki teknisyenin yanında mikrofon duruyor. Kamera ise çıkardığı gürültüyü engellemek için cam bir kabinin içine tıkılmış.

Makinenin adı, Allefex. Sinema tarihinin ilk efekt makinesi. Bu makineyle çocuk ağlama sesleri, kılıç şıkırtıları, köpek havlamaları, yağmur sesi ve fırtına efektleri üretiliyordu. Bu kaba görünüşlü makine o zamanlar için film yapımında bir devrim sayılırdı.

RENAISSANCE

EXCLUSIVE LEATHER